На основу члана 35. став 6. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009-испр., 64/2010-Одлука УС и 24/2011), члана 42. став 1. тачка 6. Статута општине Неготин („Сл. лист општине Неготин“, 22/2008), члана 113. став 1. Пословника Скупштине општине Неготин („Сл. лист општине Неготин“, 25/2008), Скупштина општине Неготин, на седници одржаној 11.07.2011. године, донела је

О Д Л У К У
О ДОНОШЕЊУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ НЕГОТИН

Члан 1.

Овом Одлуком доноси се Просторни план општине Неготин који је израдио Географски факултет Универзитета у Београду, а на који је добијена Сагласност Министра животне средине, рударства и просторног планирања, број 021-01-11/2011 од 28. 03. 2011. године.

Члан 2.

Просторним планом је обухваћен простор дефинисан Одлуком о изради Просторног плана општине Неготин („Сл. лист општине Неготин“, 28/2009).

Члан 3.

Просторни план општине Неготин је саставни део ове Одлуке, а састоји се из текстуалног и графичког дела.

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Неготин“.

Број:350-90/2011-I/05
11.07. 2011. године
Н е г о т и н

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ПРЕДСЕДНИК,
мр Милан Уруковић,с.р

Географски факултет
Универзитета у Београду
Студентски трг 3/III 11000 Београд
1893
Faculty of Geography
University of Belgrade
Studentski trg 3/III 11000 Belgrade, Yugoslavia

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН

Београд, фебруар 2011.

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН

ВРСТА ДОКУМЕНТАЦИЈЕ: **Просторни план општине Неготин** – Нацрт Плана

НАРУЧИЛАЦ ПЛАНА: **Општина Неготин,** Трг Стевана Мокрањца 1, Неготин

Др Влајко Ђорђевић, Председник Општине

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА: **Завод за урбанистичко планирање и пројектовање општине Неготин,** Станка Пауновића 1а, Неготин

Драгана Паовић, Директор

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА: **Универзитет у Београду – Географски факултет, Институт за просторно планирање**, Студентски трг 3/3, Београд

Проф. др Мирољуб Милинчић, В.Д. Декана

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА: **Доц. др Велимир Шећеров, дипл.пр.планер** (одговорни планер, лиценца бр. 100 0112 07)

ВРСТА ДОКУМЕНТАЦИЈЕ:	**Просторни план општине Неготин** – Нацрт Плана
НАРУЧИЛАЦ ПЛАНА:	**СО Неготин**
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:	**Универзитет у Београду – Географски факултет, Институт за просторно планирање**, Београд **Завод за урбанистичко планирање и пројектовање општине Неготин,** Неготин
РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ: ПЛАНА	**Доц. др Велимир Шећеров, дипл.пр.планер** (лиценца бр. 100 0112 07)
СИНТЕЗНИ ТИМ - Методологија, концепција, синтеза и редакција	**Доц. др Велимир Шећеров, дипл.пр.план.** **Проф. др Дејан Филиповић, дипл.пр.план.** **Доц. др Богдан Лукић, дипл.пр.план.** **Мр Ненад Крчум, дипл.пр.план.** **Драгана Паовић, дипл.инж.грађ.**
Стручни консултанти:	**Проф. др Борислав Стојков, дипл.инж.арх.** **Проф. др Предраг Манојловић, дипл. географ**
Координатор испред локалне самоуправе:	**Бранко Марковић, заменик председника Општине**
Секретар Плана:	**Стана Басарић, дипл.географ**
Технички секретари Плана:	**Владан Мошић, дипл.пр.план.** **Милан Радовић, апсолвнет пр.план.**
ПЛАНЕРСКИ ТИМ - Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда	**Мр Зоран Радосављевић, дипл.пр.план.** **Зорана Филиповић, дипл.пр.план.**
Природни системи и ресурси, воде и водно земљиште	**Проф. др Велимир Јовновић, дипл.инж.геол.** Доц. др Ненад Живковић, дипл. географ Мр Ивана Царевић, дипл.инж.геол.
Заштита животне средине	**Проф. др Дејан Филиповић, дипл.пр.план** мр Данијела Обрадовић, дипл.географ
Заштита културне баштине	**Владислава Живановић - Ристовић, дипл.инж.арх.**
Природне непогоде	**Доц. др Славољуб Драгићевић, дипл.географ** Иван Новковић, дипл.географ
Организација простора од интереса за одбрану земље	**Драгослав Павловић, дипл.пр.план.**
Становништво, мрежа насеља, рурални развој	**Проф. др Драгутин Тошић, дипл.географ.** Мр Марија Невенић, дипл.пр.план. Мр Драгица Гатарић, дипл. географ
Јавне службе, социјани развој	**Ненад Урошевић, дипл.инж.арх**
Привредне делатности, индустрија	**Мр Радмила Милетић, дипл.пр.план.**
Пољопривреда	**Проф. др Марина Тодоровић, дипл.географ**

	Марија Дробњаковић, дипл.пр.план. - мастер
Туризам	**Доц. др Велимир Шећеров, дипл.пр.план.** Татјана Тодоровић, дипл.пр.план
Саобраћајна инфраструктура	**Никола Ристић, дипл.инж.саобр.** Драган Ђорђевић, дипл.инж.саобр.
Техничка инфраструктура	**Доц. др Богдан Лукић, дипл.пр.план.**
Комунални системи	**Мр Дејан С. Ђорђевић, дипл.пр.план.**
Намена простора	**Мр Ненад Крчум, дипл.пр.план.**
Регионална и прекогранична сарадња, функционалне везе	**Проф. др Драгутин Тошић, дипл.географ**. Мр Марија Невенић, дипл.пр.план. Мр Драгица Гатарић, дипл. географ
Смернице планске разраде, правила коришћења и уређења простора	**мр Ненад Крчум, дипл.пр.план.** Владислава Ж. Ристовић, дипл.инж.арх.
Картографска обрада Плана	**мр Александар Ђорђевић, дипл.пр.план.** Александра Ђумић, дипл.пр.план.

С А Д Р Ж А Ј П Л А Н А:

Уводне напомене 149

I. Полазне основе за израду плана – извод из концепта плана 151
I.1. Обухват и опис граница подручја просторног плана 151
I.2. Плански и правни основ за израду плана 152
I.3. Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда и других развојних докумената 152
I.4. Оцена постојећег стања и потенцијала и ограничења за развој 159
I.5. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја 166
I.6. Општа концепција просторног развоја 168

II. Планска решења просторног развоја општине Неготин 170
II.1. Опис и одређење намене простора 170
II.2. Заштита, уређење, коришћење и развој природних система и ресурса 172
II.3. Регионална и прекогранична сарадња и функционалне везе 178
II.4. Просторни развој и дистрибуција становништва, мреже насеља и јавних служби 179
II.5. Просторни развој и дистрибуција привредних делатности 190
II.6. Просторни развој туризма, организација и уређење туристичких и рекреативних простора 201
II.7. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система и повезивање са регионалним инфраструктурним мрежама 205
II.8. Пропозиције заштите животне средине, предела, природних и културних добара 221

III. Пропозиције просторног развоја општине Неготин 233
III.1. Правила уређења и правила грађења 233
III.2. Пропозиције просторног развоја општине Неготин 263
Имплементација Плана 263
Приоритетна планска решења и пројекти, мере и инструменти за реализацију и учесници у имплементацији 265
1. Природни системи и вредности 265
2. Просторни развој и дистрибуција јавних служби 265
3. Просторни развој и дистрибуција привредних делатности 268
4. Просторни развој туризма, организација и уређење туристичких и рекреативних простора 275
5. Просторни развој саобраћаја и инфраструктурних система 277
6. Заштита природне и животне средине, културних добара и организација простора од интереса за одбрану земље и заштита од елементарних непогода 289

Шематски приказ насељених места
Табеле
Референтне карте

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН

Уводне напомене

Просторни план општине Неготин (у даљем тексту: План) припремљен је у складу са *Одлуком о изради просторног плана општине Неготин* ("Сл.лист општине Неготин", бр.28/09) коју је донео Привремени орган општине Неготин на седници одржаној 07.децембра 2009.године, на основу члана 46. и 216. Закона о планирању и изградњи ("Сл.Гласник РС", бр.72/09) и члана 15. и 42 Статута општине Неготин (“Службени лист општине Неготин”, бр. 22/08).

Израда Просторног плана поверена је Заводу за урбанистичко планирање и пројектовање општине Неготин који је на основу јавног конкурса изабрао партнера у изради - Географски факултет Универзитета у Београду – Институт за просторно планирање, који је тиме постао Обрађивач плана.

Циљ израде Просторног плана је дефинисање развојног основа за коришћење, уређење и заштиту простора општине Неготин у складу са принципима одрживости, у свему према одредницама и смерницама европских и националних докумената и стратегија.

Просторни план је припремљен у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр.72/09,81/09) и Правилника о садржини, начину и поступку израде планских докумената ("Сл. Гласник РС", бр.31/10, 69/10).

Садржај Просторног плана одређена је чланом 6. истоименог Правилника, којим је прописано да План садржи: полазне основе за израду плана (текстуални део – извод из усвојеног Концепта плана, графички део – графичке прилоге усвојеног Концепта плана) и плански део (планска решења и пропозиције просторног развоја). Графички део Нацрта просторног плана садржи четири реферални карте у размери 1:50.000, шематске приказе уређења насеља и неколико прилога. Уз Нацрт плана саставни део документације Плана је и Концепт плана, Стратешка процена утицаја на животну средину, услови јавних предузећа и остала аналитичко-документациона основа.

Просторни план представља основни плански документ за усмеравање и управљање дугорочним одрживим развојем локалне заједнице, коришћењем, организацијом и уређењем простора општине Неготин. Овим планом се разрађују и ближе утврђују основна стратегијска опредељења, планска решења, услови и смернице утврђене *Просторним планом Републике Србије* ("Сл. гласник РС", бр.88/10), *Концептом Регионалног просторног плана Тимочке Крајине,* као и осталим општим и секторским стратегијама усвојеним од стране Владе Републике Србије.

Повод за израду Плана се огледа у **потребама** (обавезама):

- за даљом разрадом и имплементацијом планских решења дефинисаних планским документима вишег реда;
- да План представља плански основ за израду урбанистичких планова, издавање информације о локацији, локацијске дозволе и израду урбанистичко-техничких докумената;

- да општина Неготин дефинише свој статус унутар регионалног контекста Тимочке Крајине, са друге стране, поспеши свеукупни развој своје територије ослањајући се на своје потенцијале и капацитете уз умрежавање са ширим просторним целинама;
- да Општина добије развојни плански документ за реализацију локалних интереса и који, уз уважавање основних европских принципа и начела просторног развоја, представља основ за привлачење и реализацију инвестиција из локалних, градских, националних и европских фондова.
- да План представља (на основу планских решења) основ за успостављање интензивне трансграничне и трансрегионалне сарадње са суседним општинама/регионима у Србији, Румунији и Бугарској и даље, на основу заједничких интереса, проблема, шанси и могућности.

Одлуком о изради Просторног плана општине Неготин дефинисано је да ће се за потребе израде Плана приступити изради *Стратешке процене утицаја планских решења на животну средину*, а у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Сл. Гласник РС", бр.135/04).

Методологија израде Плана

Приликом израде Просторног плана примењен је **интегрални метод** где су равноправно и међузависно посматране три основне димензије просторног развоја: физичко-еколошка, економска и социјално-културна и то у реалном и предпостављеном контексту развоја општине и уз претпостаљени организационо-управни оквир. Међузависност је постављена тако да помаже остварењу појединих секторских пројеката: ***одрживост*** (животна средина, природна добра, села и градска насеља, коришћење земљишта), ***идентитет*** (природни ресурси, становништо и мрежа насеља, културна баштина), ***приступачност*** (саобраћај, техничка инфраструктура, јавне службе) и ***конкурентност*** (локална економија, пољопривреда, индустрија, туризам), али и хоризонталној и вертикалној координацији код планирања и програмирања активности на територији општине и ширем регионалном окружењу.

Методолошки образац који је примењен у изради Плана је организован тако да су се уважавали следећи постулати:

- **детаљно упознавање** потенцијала и ограничења општине као целине али и свих појединачних насеља и њихових атара,
- **пажљиво вредновање** свих капацитета и просторних ресурса и вредности општине,
- **интегрални третман** економске, социјалне и физичко-еколошке димензије развоја и њихов међуутицај на просторни и укупни развој општине,
- **сагледавање трансграничних међузависности** општине Неготин са општинама у окружењу и пре свега са суседном Румунијом и Бугарском,
- **дефинисање институционалног оквира** за имплементацију и контролу остварења планских решења, и
- **активно учешће и сарадња** грађана, локалних органа управе и других организација приликом израде и усвајања Плана.

Планска решења су дефинисана на два временска нивоа и према степену обавезности. **Први период 2015. година** за приоритетна планска решења за које постоје аргументи о неопходности и оправданости са друштвеног, економског и еколошког становишта као и која могу да се остваре садашњим економским и институционалним капацитетима општине и за која су дате јасне мере и инструменти неопходни за имплементацију Плана. **Други период до 2021.године** за планске идеје за које је оцењено да постоји могућност реализације као стратешка оријентација за будућност. Поједина планска решења ће обухватити и период иза планског хоризонта (2021.) услед сложености њихове реализације и ради достизања претпостављене **визије** просторног развоја Општине**.**

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА – ИЗВОД ИЗ КОНЦЕПТА ПЛАНА

I.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПОДРУЧЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Општина Неготин се налази у северо-источном делу Србије и простире се на тромеђи Републике Србије, НР Бугарске и СР Румуније. Територија општине Неготин припадаа Борском управном округу (према уређењу републике Србије, а према Закону о територијалној организацији и локалној самоуправи). Административни центар општине Неготин је насељено место Неготин са свим локалним и државним институцијама у свом седишту у граду.

Укупна површина Просторног плана општине Неготин односно територија општине Неготин износи 1.089км^2 што износи 1,9% од укупне површине територије Републике Србије и налази се на седмом месту по површини простирања иобухвата 39 насељених места. По попису из 2002. године у Општини је живело 43.551 становника (40ст/км^2)

За **обухват** Просторног плана општине Неготин је одређена административна територија општине Неготин. Општина Неготин се граничи на северу са општином Кладово, северозападно и западно са општином Мајданпек, југозападно са општином Бор, јужно са општином Зајечар, југоисточно и источно са НР Бугарском у дужини од 41км и североисточна граница је са Републиком Румунијом у дужини од 35,5км током међународне реке Дунав. Дужина државне границе сувоземне износи 31км, а водене 45,5км.

Границу обухвата просторног плана дефинишу границе целих катастарских општина које улазе у састав административног подручја општине Неготин и то 42 катастарске општине утврђене Одлуком о изради Просторног плана општине Неготин (“Службени лист општине Неготин”, број: 28/2009). На територији општине Неготин налази се 39 насељених места и то: Александровац, Брађевац, Брестовац, Буковче, Вељково, Видровац, Вратна, Дупљане, Душановац, Јабуковац, Јасеница, Карбулово, Кобишница, Ковилово, Мала Каменица, Малајница, Милошево, Михајловац, Мокрање, Неготин, Плавна, Поповица, Прахово, Радујевац, Рајац, Речка, Рогљево, Самариновац, Сиколе, Слатина, Смедовац, Србово, Тамнич, Трњане, Уровица, Црномасница, Чубра, Шаркамен и Штубик и 42 катастарске општине (Табела 1)

Табела 1. Катастарске општине на подручју просторног плана са површином обухвата

РЕДНИ БРОЈ	КАТАСТАРСКА ОПШТИНА	КМ²
1	Александровац	11.568904
2	Брађевац	27.703837
3	Брестовац	19.933131
4	Буковче	18.401362
5	Вељково	7.336288
6	Видровац	26.079106
7	Вратна	26.962207
8	Дупљане	19.221192

9	Душановац	32.475203
10	Јабуковац	97.293086
11	Јасеница	27.461154
12	Карбулово	21.351292
13	Кобишница	23.284452
14	Ковилово	12.442486
15	Мала Каменица	18.941592
16	Малајница	19.042256
17	Милошево	8.315596
18	Михајловац	24.546454
19	Мокрање	25.383135
20	Неготин	38.693654
21	Плавна	57.645729
22	Поповица	47.005521
23	Прахово	19.748834
24	Радујевац	26.975796
25	Рајац	12.915226
26	Речка	26.638100
27	Рогљево	8.809688
28	Самариновац	13.244664
29	Сиколе 1	57.257679
30	Слатина	19.095344
31	Смедовац	7.004999
32	Србово	16.444415
33	Тамнич	19.566779
34	Трњане	28.870856
35	Уровица	114.302234
36	Црномасница	6.573665
37	Чубра	32.176149
38	Шаркамен	22.466248
39	Штубик 1	43.733989
40	Глоговица 2	0.966777
41	Сиколе 2	0.644085
42	Штубик 2	1.350462

Границе грађевинских подручја насељених места на територији општине Неготин дефинисане су Одлуком о границама грађевинског подручја и утврђивању грађевинског земљишта у грађевинском подручју на територији општине Неготин (“Службени лист општине Неготин”, бр. 2/1996).

I.2. ПЛАНСКИ И ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Плански основ за израду Просторног плана општине Неготин представља *Просторни План Републике Србије* ("Сл. гласник РС", бр.88/10). У Плану су такође узети у обзир ставови *Концепта Регионалног просторног плана Тимочке Крајине* који се односе на подручје овог плана.

Правни основ за израду Просторног плана чини члан 19. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр.72/09 и 81/09) којим је прописано да се просторни план доноси за јединицу локалне самоуправе и њиме се одређују смернице за развој делатности и намену површина, као и услови за одрживи и равномерни развој на територији општине.

I.3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

ПРОСТОРНИ ПЛАН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 2020.

Просторним планом Републике Србије 2020. (*Сл. Гласник РС, бр. 88/10.*), се нарочито истиче да успешан просторни развој Републике Србије, односно постепено приближавање визији њеног просторног развоја, захтева достизање групе основних циљева, међу којима су према свом значају равноправно најважнији:

уравнотеженији регионални развој и унапређена социјална кохезија; регионална конкурентност и приступачност; просторно-функционална интегрисаност у окружење; заштићена и унапређена животна средина; и заштићено и одрживо коришћено природно и културно наслеђе, предео. Ка достизању основних циљева Република Србија и **све територијалне јединице** које имају надлежност у области просторног развоја мораће да поштују сет међузависних приоритета, односно оперативних циљева дефинисаних Просторним планом.

Просторним планом је утврђено да **општина Неготин** располаже значајним природним потенцијалима и неактивираним територијалним капиталом. Релевантни **циљеви** који су од значаја за просторни развој општине Неготин су: унапређена територијална кохезија (уравнотежен регионални развој), одржива животна средина; заштићено, уређено и одрживо коришћено природно и културно наслеђе, просторно-функционална интегрисаност у окружење и већи степен конкурентности.

Као **кључни проблем** истиче се угрожен демографски потенцијал. Обнова укупне демографске структуре је виђена као приоритет кроз мобилисање економских развојних пројеката. Општина Неготин је дефинисана као територија богатог биолошког и културног диверзитета, ослоњена на Дунав, са значајним инфраструктурним потенцијалом, и др. Предвиђено је боље организовање и координација на регионалном нивоу што ће покренути развојне пројекте, уз неопходност умрежавања општина око већих урбаних центара. Неготин и општине у окружењу са својим специфичним обележјима треба да допринесу оживљавању просторног развоја Тимочке Крајине у сарадњи са регионалним центром у Зајечару, али и уз очекивану подршку Републике и међународних донација. Нарочита пажња се придаје развоју инфраструктурних коридора и побољшању саобраћајне приступачности и заштити природних и створених вредности. Истакнута је важност улоге трансграничних пројеката са општинама и регијама из Републике Бугарске и Румуније у процесу просторног развоја Источне Србије. Очекује се да ППРС подстакне локални просторни развој, посебно у неразвијеним, изолованим, слабије приступачним подручјима (регионима/областима), као што је Тимочка Крајина.

Развојни правац **пољопривреде** је, имајући у виду постојеће природне потенцијале – земљиште, географски положај, континентална клима и сл, у ратарству, сточарству и виноградарско-воћарској производњи. **Оперативни циљеви су**: *наменско коришћење, заустављање/ублажавање процеса ерозије*; *минимизирање неповољних утицаја конвенционалне пољопривреде*; *повећање економске ефикасности у производњи здравствено безбедне хране*; *поспешивање рекултивације и ревитализације земљишта*; *успостављање система контроле*; *спречавање неповољних екстерних ефеката пољопривредне производње*; *развијање активне међусекторске и интеррегионалне сарадње*, кроз подршку успостављању партнерства актера из јавног и цивилног сектора при утврђивању и спровођењу интегралних развојних стратегија/програма на националном, регионалном и ликалном нивоу. **Смернице за разраду и примену просторно диференцираних мера подршке** заштити и одрживом коришћењу пољопривредног земљишта су следеће: **на подручјима интензивне ратарске и повртарске производње** приоритет има предузимање мера за спречавање еколошких и здравствених ризика везаних за интензивну, монокултурну и високо механизовану производњу, уз истовремено унапређивање система за наводњавање и одводњавање; развијање биолошких система производње, рециклирање инпута, редуковање потрошње минералних ђубрива и пестицида; подизање просечних приноса; спречавање ацидификације земљишта; рационално коришћење енергије и развијање обновљивих енергетских извора; **на брдовитим и другим теренима с традицијом у воћарској производњи** треба подржавати искоришћавање местимичних погодности за развој органске производње, док је примена метода строго контролисаног прихрањивања и интегралне заштите нужни услов опстанка и даљег развоја воћарства уопште, у спрези с усвајањем савремених стандарда квалитета у преради и пласману, унапређивањем маркетинга и оснивањем произвођачких асоцијација; **традиционална виногорја** захтевају свестрану, конзистентну и синхронизовану подршку просторне, аграрне и инвестиционе политике, ради очувања њихових предеоних, туристичких и економских вредности, унапређивањем агротехничких услова узгајања винове лозе, технологије производње вина и маркетинга, у складу са стандардима ЕУ.

Циљеви коришћења, уређења и заштите **шума** су унапређивање стања **шума**, повећање површина под шумама (пошумљавањем), задовољавање одговарајућих еколошких, економских и социјалних функција шума, међугенерацијска и унутаргенерацијска равноправност у односу на вишенаменско коришћење шума. Утврђен је план оптималне шумовитости и пошумљавања до 2014. године, који је за подручје Борског округа износи 60,0%. У сектору шумарства, Просторни план Републике ће се спроводити израдом шумских основа.

У погледу квалитета **животне средине, Неготин** је сврстан у **подручја угрожене животне средине** док је **Прахово** је у категорији **подручја загађене и деградиране животне средине** са негативним утицајима на човека, биљни и животињски свет и квалитет живота. За ову категорију, ППРС даје смернице за дефинисање решења и опредељења којима се спречава даља деградација и умањују ефекти ограничавања развоја. Потребно је санирати и ревитализовати деградиране и угрожене екосистеме и санирати последице загађења, у циљу стварања квалитетније животне средине.
Посебан значај за будући просторни развој Србије имаће **просторна интеграција Републике Србије и њених региона и општина у окружење**. Ово ће де буде остварено на три нивоа: прекогранично, међурегионално и трансдржавно. У периоду до 2013. године, прекогранична и транснационална сарадња ће се превасходно одвијати у оквиру ЕУ програма територијалне/просторне сарадње (INTERREG IV) и то IPA CBC програма сарадње између региона и општина ... Србије и Румуније (привредни и друштвени развој, заштита животне средине, управљање ванредним ситуацијама) и Србије и Бугарске (инфраструктура, заштита животне средине, институционално, образовно и пословно повезивање, одрживо коришћење ресурса), као наставка сарадње из претходног програмског периода.

Мрежа урбаних насеља у Источној Србији указује на приоритетну улогу Зајечара и Бора али и на могућу већу улогу Неготина и других центара (Кладова, Мајданпека, Књажевца) у случају њихове јасније привредне оријентације усмерене ка модернијим облицима одрживе индустријске производње, туризму и другим компатибилним активностима. *Функционално умрежавање ових урбаних центара у развојне регионе*, ради веће могућности остварења регионалних пројеката треба да привуче људе и средства у овај део Србије богат ресурсима и културним и биолошким диверзитетом. Неготин, Кладово и Мајданпек са својим специфичним културним и привредним обележјима треба да допринесу оживљавању просторног развоја ове макрорегионалане целине у сарадњи са регионалним центрима Зајечаром и Бором, али уз очекивану подршку Републике у првој фази ревитализације овог драгоценог граничног подручја Србије, нарочито код јачања приступачности и заштите природних целина (Национални парк Ђердап, Ртањ, Бељаница и Кучајске планине). Трансгранични пројекти са партнерима из Румуније и Бугарске треба да имају значајну улогу у овом процесу просторног развоја Источне Србије.

Проглашена **заштићена подручја** и подручја за која ће бити дефинисани статус, просторни обухват и режими заштите, наведена су по регионима у којима се налазе у целини или већим делом своје површине. Планом је за стицање међународног статуса заштите предложено и подручје Дунава (930-845km) (Неготинска крајина).

Када је у питању **заштита и уређење предела**, Неготин је сврстан у категорију *подручја под посебним притиском развоја* (градови и урбана насеља у пограничним подручјима), за које је, као приоритетне, обавезна израда посебних пилот пројеката „Карактеризације предела“, као основа за заштиту, планирање и управљање њиховим развојем.

На државном нивоу и кроз Просторни план градови ће, појединачно или у кластерима, утврдити оквир одрживог развоја усаглашен са ресурсима којима располажу, развојним приоритетима, проблемима са којима се суочавају и процењеним развојним могућностима. **Неготин**, као и други **градови и урбана насеља у пограничним подручјима** или њиховој близини биће подржаван посебним подстицајним мерама. **Кластери и мреже** се формирају у оквиру функционалних подручја или на нивоу већих просторних целина и то између градова који сарађују или носе комплементарне функције. Урбани кластери и мреже нису региони. **Источна Србија** са градовима и урбаним насељима Параћин, Ћуприја, Јагодина, Зајечар, Бор, **Неготин**, Кладово и Мајданпек припада јединственом урбаном кластеру.

Развојне могућности руралног подручја засноване су на следећим премисама: подручје Неготинске Крајине у групи је најређе насељених подручја; лоцирано је у рубној области, са урбаним центрима које карактеришу слабе генеричке способности и изоловано услед топографских карактеристика терена и лоше саобраћајне повезаности; карактерише га неповољна старосна и образовна структура становништва, као и слаба инфраструктурна опремљеност; привредне гране усмерене су ка коришћењу, углавном, природних ресурса. У односу на структурне карактеристике овог типа, примениће се следеће **мере и активности**: изградња саобраћајне инфраструктуре; јачање градова и урбаних/регионалних центара; формирање центара заједнице села; редистрибуција социјалних услуга и служби; интегрално управљање ресурсима у заштићеном природном добру и очување биодиверзитета; агро-еколошке мере, подршка развоју органске пољопривреде, разне врсте субвенција, олакшица и подстицајних средстава пољопривредницима;

припрема и промовисање локалних иницијатива за побољшање конкурентности и квалитета живота у руралним областима; развој руралног туризма и повезивање са другим облицима туризма – обнова традиционалног сеоског домаћинства, доградња и адаптација објекта, промотивне активности; израда локалних развојних стратегија заснованих на територијалном приступу итд.
Просторно функционално структурисање територије Србије за **развој туризма**: У оквиру поделе територије Србије на **туристичке кластере**, подручје Источне Србије је утврђено као засебан туристички кластер. Издвајањем примарних **туристичких дестинација**, Доње Подунавље је сврстано у тзв. *дестинације са мањим учешћем целогодишње понуде.* Селекцијом укупних приоритета за хоризонт Плана до 2020. године, уз давање предности просторима са формираном понудом, утврђени су **приоритети просторног развоја туризма** до 2014. године, међу којима **Touring пловни правац коридора VII - Дунав** (опремање за пловидбу, наутички туризам и тематске путеве/туре) заузима значајно место.

Степен потенцијалне приступачности по областима, као скуп четири индикатора (комбиновани индикатор) у збирном рангирању дао је резултате, по областима, по којима се Борска област налази далеко испод просека. Интензивирање приступачности економске активности центара један је од предуслова интегрисања простора унутар ФУП до краја планског хоризонта (2020.). Повећање приступачности треба да прати умрежавање функционалних урбаних подручја унутар територије Србије и трансгранично повезивање са суседним функционалним урбаним подручјима у околним земљама. То се посебно односи на неколико области међу којима се налази и Борска у којима је потребно побољшати инфраструктурну опремљеност, која данас представља ограничење у развоју, а сутра предуслов веза, трговине, транспорта и комуникације кроз унапређење међурегионалне и међудржавне сарадње са општинама у трансграничним подручјима.

У области **развоја путног саобраћаја и путне инфраструктуре** коридор државног пута I реда (аутопутски коридор) Ђердап II - Зајечар – Ниш, планиран за реализацију у периоду после 2014. године, као и активности на државном путу I реда бр. 24: Пожаревац - Кучево - Мајданпек - граница са Бугарском. У периоду након 2014. године се предвиђа и ревитализација и модернизација постојеће једноколосечне пруге Ниш – Зајечар - Прахово Пристаниште (област **развоја железничке мреже),** иако је Планом наведено да **регионалне пруге** имају велики значај у интеграцији железнице у регионални развој земље. Међу **стратешким приоритетима** до 2014. године посебна пажња даје се развоју најзначајнијег речног коридора – Дунаву, односно развоју Коридора VII, дужине 2.500 km, који је део Трансевропског пловног пута (Рајна – Мајна - Дунав), и повезује Северно са Црним морем на укупној дужини од 3.505 km.

Више пута дефинисана мрежа терминала и стратешки планови развоја **интермодалног транспорта** нису реализовани. Као потенцијална локација интермодалног терминала и логистичког центра предлаже се лука Прахово. Према планираној **концепцији развоја** окосницу транспортног система Србије чине путно-железнички коридор X и унутрашњи пловни пут-коридор VII-Дунав. Ови коридори припадају категорији интермодалних.

У области **хидроенергетике** предвиђа се повећавање инсталисаних снага на више постојећих хидроелектрана, између осталих и на хидроелектрани Ђердап 2.

Концепција просторне интеграције Србије се заснива на идеји да се просторни вид интеграционих процеса одвија регионалним и локалним функционалним повезивањем са државама у непосредном и ширем окружењу. Поред прекограничног оквира сарадње, теме које су од заједничког интереса за просторну сарадњу Србије са сваком од суседних земаља могуће је прецизније дефинисати и кроз билатералне активности. Те теме, дефинисане и нашим и планским документима суседних земаља, претежно се односе на изградњу објеката инфраструктуре, уређивање и заштиту водених токова, заштиту природе, стварање могућности за повезивање пограничних простора преко културне сарадње и сарадње грађана (укључујући и помагање у одржавању и изградњи српских објеката културе на подручјима која су насељена Србима), унапређивање одрживог развоја и сл, као и на израду заједничких прекограничних просторних планова и регионалних програма. Приликом израде просторних планова, односно планске разраде Просторног плана Републике Србије, од посебног је значаја планирање **начина коришћења земљишта**, како би се подстакло и усмерило планско коришћење простора на начин да се постигне довољна флексибилност и координација међу нивоима планирања. Просторни план јединице локалне самоуправе се непосредно усклађује са Просторним планом Републике Србије до доношења регионалног, односно просторног плана подручја посебне намене у чијем се обухвату налази територија или део територије јединице локалне самоуправе.

РЕГИОНАЛНИ ПРОСТОРНИ ПЛАН ТИМОЧКЕ КРАЈИНЕ

На простору општине Неготин постоје налазишта **неметаличних и металичних сировина**. Основно стратешко опредељење јесте одрживо коришћење енергетских, металичних и неметаличних минералних сировина, које ће се усклађивати са општом концепцијом коришћења минералних ресурса Републике Србије.

Стратегија заштите и коришћења **пољопривредног земљишта** заснивaће се на концепту *одрживог пољопривредног и руралног развоја*, који подразумева развој који не угрожава животну средину, технички је примењив, економски исплатив и друштвено прихватљив. Развој пољопривреде биће плански усмерен у складу са ресурсним, техничко-технолошким и др. обележјима руралних рејона: ***Тимочки виноградарски рејон*** има савршене конфигурацијске услове за гајење винове лозе и вишевековну традицију у производњи квалитетних обојених вина. Дели се на два подрејона од којих је за Неготин значајан *северни – крајински подрејон*, са *михајловачким, неготинским и рајачким виногорјем*. Мерама просторне политике требало би подржати очување и заштиту ових виногорја; ***Рејон интензивне пољопривреде*** обухвата плодна земљишта *Неготинске крајине*. Приоритетно је заустављање стихијског заузимања обрадивих површина у грађевинске сврхе. Треба подржати изградњу савремених система за рационално наводњавање, изградњу хладњача и прерадних капацитета; ***Полиморфни рејон*** обухвата брдска подручја, хетероген је у погледу агроеколошких услова. У пољопривредној производњи треба подржавати оснивање комерцијалних воћњака и сточних фарми, промовисање органске производње и др.

У просторној структури **привреде** водећу улогу имаће постојећи привредно-индустријски центри и планиране индустријске зоне у урбаним центрима. Основни облици будуће алокације привреде/индустрије су: *привредно-индустријски центри* (општински центар Неготин - II ранг) и *насеља са нуклеусом производно-прерађивачких активности и иницијалним облицима предузетништва и МСП* (у општини Неготин је то Прахово - III ранг). На подручју општине Неготин планирана је већа привредно-индустријска зона "Индустријски парк" на Радујевачком путу, површине 17ha.

Општина Неготин је сврстана у ***Крајински туристички рејон***. Рејон представља источни део Централне туристичке зоне и туристичке регије Ђердап. У оквиру општине Неготин, обухвата *туристичко место - општински центар Неготи и Вински ризорт - Неготинске пимнице*. Неготин са градском туристичком понудом и туристичким ресурсима и вредностима у свом непосредном окружењу представља важан део туристичке понуде. Значајан антропогени туристички ресурс је Вински ризорт-виногорје са пимницама (винским подрумима) у селима Рајац, Рогљево, Смедовац и др. који ће се развијати као специјализован етнолошки комплекс туристичких активности, уз услов интегрисања са туристичком понудом окружења (посебно Неготина као организационог језгра понуде). У РПП као *приоритет у остваривању туристичке понуде* планирано је уређивање и организовање презентације објеката Неготинских пимница и развој целогодишње туристичко-рекреативне понуде (културно-историјско наслеђе, ваздушне бање, излетишта, наутички туризам - Дунав, путеви вина, бициклистички коридор Eurovelo 6 и др).

У предложеном моделу вишестепене **хијерархије центара у мрежи** насеља Тимочке крајине, Неготин се дефинише као *општински центар* и као *секундарни пол у Тимочкој развојној осовини*. Регионалним планом су, у општини Неготин, као *центри заједнице насеља* препознати Јабуковац, Прахово, затим Штубик и Рајац.

Мрежу путева и одвијање друмског саобраћаја на подручју Регионалног плана одликује развијеност државних путева I и II реда (исказана густином путне мреже је изнад просека), док је густина мреже општинских путева испод просека Републике Србије. На подручју општине Неготин постојећи путеви I реда су бр.24 и бр.25, а од путева II реда то су бр. 248, 248а, 249, 254, 278, 260 и 106а. Концепција развоја путне инфраструктуре, дата у Регионалном просторном плану, подразумева побољшање квалитета путне мреже, реконструкцију и изградњу општинске путне мреже у циљу повећања саобраћајне доступности и повезаности насеља међусобно, као и подизање квалитета саобраћајне и путоказне сигнализације. У развоју путне инфраструктуре идентификовани су приоритети и за простор општине Неготин, а то су осавремењивање најмање 25% државних путева II реда и 40% општинских путева.
Стање колосека **железничких пруга** није задовољавајуће, на шта указује чињеница малих дозвољених брзина, као и да пруге нису електрифициране. На подручју Тимочке крајине потребно је обавити *рехабилитацију железничких пруга*, првенствено критичних деоница, као и реконструкцију у циљу

довођења пруга на пројектоване или евентуално повећане брзине, уз модернизацију сигнално-сигурносних уређаја. Оправданост појединих дугорочних планских решења потребно је размотрити израдом одговарајуће техничке документације на нивоу претходне студије оправданости. Ово се, пре свега, односи на *изградњу деонице железничке пруге Пристаниште "Прахово" – Румунија* преко ХЕ Ђердап II и *изградњу деонице железничке пруге од Неготина до границе са Бугарском* и до Видина, дужине 15км на територији Србије. Повезивањем пристаништа "Прахово" са Румунијом пруге целог региона би добиле међународни карактер и обавезу усаглашавања са захтевима Европске Уније, нарочито у погледу интероперабилности, квалитета превозне услуге и управљања инфраструктуром.

На подручју општине Неготин постоји један изграђени **гранични прелаз** са Републиком Бугарском на државном путу I реда М-24 "*Брегово*". Концепцијом развоја путне инфраструктуре исказаном кроз РПП планира се изградња граничног прелаза са Републиком Румунијом – "Ђердап 2 - Кусијак".

Према класификацији Европске економске комисије (ЕЕС) *Дунав* на подручју Плана спада у *пловне путеве великих габарита*, највиша категорија класа VII. Концепт развоја **речног саобраћаја** у наредном периоду је потребно заснивати на развоју Луке "Прахово" као интермодалног центра.

Лука "Прахово" се налази на десној обали Дунава (km 861), представља последњу излазну луку на територији Србије и налази се 4 km низводно од ХЕ "Ђердап II". Повезана је железницом и друмским саобраћајницама са другим деловима Србије. У дугорочној концепцији развоја Луке "Прахово", поред терминала за расуте терете, неопходно је развијати и терминал за генералне терете, као и терминал за течне терете за потребе нафтне индустрије.

Концепција **бициклистичког саобраћаја** заснивaће се на развоју бициклистичког коридора "Eurovelo 6" који се пружа трасом свих дунавских земаља. Деоница овог коридора пружа се дуж Ђердапске магистрале ка Неготину и даље ка Бугарској са алтернативним улазима ка НП "Ђердап", меандрима Дунава, Неготинским пимницама и др. Истовремено се на овом правцу али и на простору читаве Општине планира формирање обележених пешачких и планинарски стаза.

Регионалним просторним планом планирају се **два регионална система за обезбеђење воде** највишег квалитета. Први је *Тимочки регионални систем*, који се ослања на већ реализоване и планиране акумулације и на изворишта подземних вода, а састоји се из два подсистема. За Неготин је значајан *подсистем Бор-Зајечар*, који се поред коришћења локалних изворишта подземних вода ослања на акумулацију "Грлиште" на Грлишкој реци (изграђена I фаза) и акумулацију "Боговина" на Црном Тимоку. Из регионалног система за насеља се обезбеђују само недостајуће количине воде, и то након оптималне експлоатације њихових локалних изворишта. То подразумева потпуну заштиту локалних изворишта и њихово коришћење само до количина које не угрожавају еколошке услове у окружењу.

У области **хидроенергетике** подразумева се даље побољшање производних могућности хидроенергетског система "Ђердап". Уколико се одговарајућом документацијом, чија је израда у току, покаже да је то економски и са гледишта утицаја на окружење оправдано приступиће се побољшању производних перформанси *ХЕ "Ђердап 2"*.

Неготину је потребна комплетна обнова и доградња **ППОВ**, јер постојеће постројење није у функцији. У циљу заштите канала мелиорационог система Неготинског поља на ППОВ ће се повезивати канализације околних сеоских насеља. Међу приоритетним планским решења потребно је спровести санитацију насеља у зони успора ХЕ "Ђердап 2". Каналисање насеља се обавља по принципима сепарационих система. Потребно је укинути све парцијалне изливе колектора отпадних вода у водотоке мимо ППОВ и предвидети просторне могућности за ширење ППОВ. У долинским насељима је потребно градити групне системе, спајањем канализационих система више насеља, ради довођења отпадних вода на заједничко ППОВ.

Потребно обновити постојећи **дренажни систем** на површини од око 6.900ха и проширити на читаву мелиорациону површину од око 11.600ха. На приближно тој површини се реализује и систем за наводњавање, са захватањем воде из Дунава, али уз могућност коришћења воде за наводњавање и из дренажног система.

На подручју Тимочке Крајине постоје значајни **капацитети за производњу енергије**, пре свега хидроелектране "Ђердап 1" у Кладову и *"Ђердап 2" у општини Неготин*, као највећи произвођачи

хидроелектричне енергије у земљи. У Регионалном просторном плану међу значајним приоритетним планским решењима наведена је изградња нових водова 110 kV, при чему је на територији општине Неготин планиран *110 kV вод Ђердап 2 – Мосна - Мајданпек 2*.

Снабдевање **природним гасом** је уско повезано са реализацијом снабдевања из правца Бугарске. Приликом дефинисања трасе гасовода кроз источну Србију претпоставка је да ће будућа траса МГ Димитровград–Ниш пратити главне саобраћајнице. Магистрални гасовод се рачва на два магистрална крака: крак *Вражогрнац-Неготин-Прахово* и крак Вражогрнац–Бор. Укупно је предвиђено 13 *главномерно-регулационих станица* (ГМРС), међу којима и у *Неготину и Прахову*.

На подручју Тимочке крајине веће коришћење **обновљивих извора енергије** могуће је остварити путем малих хидроелектрана (МХЕ), сунчеве и геотермалне енергије, биомасе и енергије ветра. На основу мерења потенцијала ветра предвиђена је *градња фарме ветроелектрана* снаге 45 MW на подручју села Плавна у околини Неготина.

Општина Неготин и остале општине Тимочке крајине (изузев општине Мајданпек) определиле су се да локација **регионалне депоније** буде на локацији *"Халово 2"*, у КО Халово, на територији општине Зајечар. Након изградње регионалне депоније предвиђа се *затварање градске депоније и њена санација и ремедијација*, у складу са пројектима санације и рекултивације. На територији општине Неготин планирана је изградња *трансфер станице* чија ће се локација одредити кроз планове нижег ранга.

У Регионалном просторном плану извршена је **категоризација животне средине** према степену загађености, са главним изворима загађивања. Неготин је сврстан у подручје са првим степеном загађености односно у подручје загађене и деградиране животне средине. Према концепцији заштите, у РПП за подручја загађене и деградиране животне средине, утврђују се решења и мере заштите којима се спречава даља деградација животне средине и умањују ограничења будућег развоја.

На територији општине налазе се заштићене природне вредности: строги резерват природе *"Буково"*, споменик природе *"Вратна"*, споменик природе *"Замна"* и споменик природе Парк шума *"Бадњево"*. Стратешко опредељење наглашено РПП је проширење постојећих и установљење нових заштићених подручја и повећање површина под заштитом посебних природних вредности. Од стране Завода за заштиту природе Србије у току је израда документације за проглашење новог Споменика природе "Мокрањске стене". Један од приоритета заштите просторних целина са посебним природним вредностима, које су утврђене ППРС, је подручје планине Дели Јован који се делом налази и на територији општине Неготин, где ће се утврдити одговарајући режим заштите.

На подручју општине Неготин издвајају се **културна добра** од изузетног значаја, културна добра од великог значаја и већи број културних добара. Један од основних елемената уређења и просторног развоја непокретних културних добара у Регионалном просторном плану подразумева заштиту, чување, конзервацију или обнову културних вредности у њиховом природном окружењу који заједно стварају идентитет подручја.

ОСТАЛИ ДОКУМЕНТИ

У току израде Просторног плана консултовани су и следећи документи:

1. *Стратегија просторног развоја Републике Србије*, Републичка агенција за просторно планирање, Министарство животне средине и просторног планирања РС, 2009
2. *Стратегија регионалног развоја Републике Србије* за период од 2007. до 2012. године („Службени гласник РС“, 55/05 и 71/05);
3. *Национална стратегија одрживог развоја*, Влада Републике Србије, 2008;
4. *Стратегија управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019*. Влада Републике Србије, 2010
5. *Национална стратегија привредног развоја Републике Србије од 2006. до 2012. године*
6. *Стратегија развоја пољопривреде Србије*, Влада Републике Србије, 2005;
7. *Национална стратегија одрживог развоја* („Службени гласник РС“, број 44/2005);
8. *Стратегија развоја туризма Републике Србије* („Службени гласник РС“ 91/06);

9. *Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2015. године* („Службени гласник РС“, број 44/2005) са Програмом остваривања стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2015. године за период од 2007. до 2012. године;
10. *Водопривредна основа Републике Србије* („Службени гласник РС“, број 11/2002);
11. *Статистички годишњаци Републике Србије, Попис 2002.* и др.

Као и низ локалних докумената, од Програма развоја општине, локалних стратегија, планова, студија, монографија и осталог доступног материјала. Сва релевантна планска решења из ових докумената уграђена су у Просторни план општине Неготин.

I.4. ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И ПОТЕНЦИЈАЛА И ОГРАНИЧЕЊА ЗА РАЗВОЈ

На структуру и коришћење простора у подручју општине Неготин утицао је њен специфичан положај и историјски развој, ресурси и вредности, као и развојни процеси који су се одвијали у прошлости а нарочито у протеклих неколико деценија. Поред природних, на начин просторног развоја су у знатној мери утицали и антропогени фактори, често нарушавајући природне услове и могућности. Недостатак јасних перспектива развоја довео је до масовног емигрирања у иностранство (радноспособног и малдог) становништва остављајући за последицу изузетно неповољну демографску структуру и драстичан пад броја становника.

Општина Неготин се налзи на самој гранци са Европском Унијом, односно са Румунијом и Бугарској. Геостратешки положај Општине је до 90-их година 20. века био један од главних разлога њене релативно слабе развијености. Као подручје на *тврдој* граници, готово педесет година након Другог светског рата, имало је суспендован развој лишен значајнијих улагања. Изградња ХЕ Ђердап 2 је у макро погледу допринела енергетској стабилности и развоју Републике али се, осим запослења одређеног броја радника у њој, није очекивано позитивно материјализовала у укупном економском билансу локала и читаве Тимочке Крајине. Слаба саобраћајна посвезаност са осталим деловима Србије и данас остаје један од највећих хендикепа Општине за повећање сопствене конкурентности. Након окончања блоковских подела, а нарочито после приступања суседних земаља ЕУ, периферни положај Општине добија на значају као један од најпотенцијалнијих европских трансграничних простора (посебно важан пошто је у питању тромеђа). Осим тога **положај на Дунаву (коридор VII)** и релативна близина друга два **два европска мултимодална Коридора** – X и IV, чија се пуна експлоатација и активирање развојних потенцијала на подручјима која им гравитирају тек очекује, отвара могућност перспективнијег планског развоја. Уз постојећи гранични прелаз са Бугарском (прелаз Мокрање) за очекивање је и отварање друмско (железничког) прелаза на ХЕ Ђердап 2 за бржу везу са Румунијом. Регионално посматрано Општина припада Борском округу, односно Тимочкој Крајини, са, условно речено централном позицијом која повезује Бор и Зајечар. Налази се на секундарној **Тимочкој осовини развоја Србије** односно део је полицентричног функционалног региона Источне Србије заједно са Бором, Мајданпеком, Зајечарем и Кладовом. Везу са Коридором VII оставрује директно преко луке у Прахову и саобраћајним активностима које се дешавају на овом речном транзитном правцу, док је путним правцима (државни путеви I и II реда) директно повезана са аутопутем. За очекивање је да се завршетком моста Видин-Калафат и комплетирањем Коридора Iтежиште саобраћајних и економских активности прерасподели и према истоку.

Општина је **богата плодним пољопривредним земљиштем**. Под пољопривредним површинама је око 65% укупне територије Општине, у чијој структури изузетно доминирају оранице, затим пашњаци и површине под виноградима и воћњацима. Погодности за мелиорацију доприносе могућем ефектуирању производње. У односу на 1970. годину данас је велики проценат необрађеног и упарложеног земљишта као поседица недостатка радноспособног становништва али и непостојања откупних места за пољопривредне производе, техничке подршке, тржишта и др. Један од најјачих идентитета подручја је производња вина. Од друге половине 19. до средине 20. века, винарство је чинило једно од основних делатности становништва, узроковано изузетно повољним климатским карактеристикама (број сунчаних дана), квалитетним сортама винове лозе и доброг познавања процеса производње и повољном географском положају (могућност транспорта вина Дунавом). Данас се овакав вид активности задржао у њеном Тимочком делу и, захваљујући типичном етно амбијенту и традиционалном начину обраде, постао туристичка атракција (неготинске пимнице). Модерна производња је у подунавском делу Општине

(Михајловачко виногорје) са тенденцијом развоја и пробоја на шире, национално окружење. **Животна средина** је добро очувана у навећем делу територије. Најозбиљнија загађења су последица депоновања пиритне изгоретине и фосфо-гипса као резулат рада хемијске идустрије у Прахову, испуштања непречишћеног фекалног отпада у реципијенте, необезбеђених септичких јама, дивљих депонија и др. Са друге стране подручје је богато природним и културним вредностима и реткостима нарочито у планинском делу и побрђу. Ови репери су уз манифестације, традицију, обичаје, етнички састав и др. ослонац за развој **туризма**, посматрано у систему ширих туристичких итинерера на европском (дунав), националном и регионалном нивоу. Нерешени имовинско-правни односи нису препрека само развоју туризма већ и осталим економски потентним активностима.

Суштински проблем Општине Неготин, као и читаве источне Србије је неповољна **демографска слика** и пројекција. Смањење становништва сеоских насеља посебно је интензивирано од 1970 године, што је последица исељавања дела радно способног и фертилног (репродуктивно способног) контингента у Неготин, затим у друге привредно и функционално развијеније центре Србије и највише у иностранство. Већ тада су се јавила сеоска насеља са негативним природним прираштајем. Данас сва села имају негативан прираштај. Од тада је до пуног изражаја дошла конзистентност процеса смањења природног прираштаја и емиграције у формирању популацијско-насеобинске структуре. Старосна структура становништва општине је неповољна и постала је ограничавајући фактор њеног просторног и социоекономског развитка. То је посебно видљиво у сеоским насељима чији демографски потенцијали непрекидно и континуирано слабе. Негативан природни прираштај и емиграција условили су убрзано смањивање контингента младог и повећање контингента старог становништва. Разлика између броја умрлих лица и броја живорођене деце у Општини непрекидно се, од половине седамдесетих година 20. века, из године у годину увећавала да би се до данас наставила и у многоме и погоршала.

Привреда и индустрија је сконцентрисана у центрима развоја Неготин и Прахово са индустријским зонама и мањим центри развоја на руралном подручју: Јабуковац, Михајловац, Кобишница, Рајац. Слика у осталом делу Општине је прилично неповољна. Ово највише због општег неповољног економског окружења, недостатка инвестиција, мале заступљености МСП, неуспешних приватизација, недовољне обучености становништва за савремене техничке и технолошке процесе и др. Недовољна гранска и секторска повезаност привредних субјеката, непостојање привредних кластера, недостатак секторских стратегија развоја и пројеката на локалном нивоу, доприносе општем стању овог дела производње.

Посебан куриозитет Општине и читавог регионалног оружења је изузетно богат али драстично подискоришћен **грађевински фонд** у селима. Традиционално улагање у стамбени простор (локалних становника који раде у иностранству) и инвестирање у непрозводне активности је карактеристика *прве* и *евентуално друге генерације* радника. Неизвестан повратак активног становништва из иностранства може бити предупређен повољним амбијентом за улагање, јасним пројектима, саветодавним телина на нивоу Општине и маркетингом.

Наведене одреднице у општини Неготина утичу и на стварање одређених **конфликата** у простору између основних категорија коришћења земљишта, као и на стварање узајамних односа у њиховом коришћењу. Узимајући у обзир четири основне претежне намене простора: пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште, и њихово тренутно стање, зонска подељеност и третман у општини Неготин, може се закључити да у многим деловима Општине не постоји јасна заштитна и развојна димензија у третману наведеног земљишта. Ако се изузме пољопривредно земљиште које је географски и историјски предиспонирано и где постоји прилично јасна диверсификација земљишта у различитим деловима општине, све остале категорије су прилично занемарене, без јасне валоризације сопственог квалитета и без икаквих развојних стратегија у будућности. У општини се истичу три развојна правца који ће и у будућности бити задржани као доминантни:

- **Дунавски правац** развоја је данас изузетно некохерентан и са великим бројем некомпатибилних делатности на малом простору без могућности да се одреди јасна претежна намена у будућности. Приобално подручје на потезу језеро Ђердап 2 – Радујевац се састоји од делова са различитом наменом – приобаље језера је погодно за развијање туризма и валоризацију језерске површи, затим комплекс бране, преводнице и енергетског објекта, насеље Прахово, комплекс хемијске индустрије и пристаниште са контактом са железничким и друмским саобраћајницама.
- **Северозападни правац** развоја практично је условљен државним путем I реда бр. 24 и повезује подручје са општином Мајданпек, а јужни крак са општином Зајечар. Карактеристично за ову зону су

пољопривредне површине за узгој континенталних и јагодичастих воћака, медоносне површине и сточарство.

- **Неготинска котлина** у којој су концентрисане функције друштвено услужног, индустријског, саобраћајног центра, не само општине већ и региона и у којој се препознају два основна правца развоја, према Прахову и према Буковчу и Кобишници односно према реци Тимок.

Карактеристике свих сеоских насеља, независно од зоне су недостатак добре комуналне опремљености чија модернизација и изградња мора бити један од приоритета у наредном периоду.

АНАЛИЗА СНАГА И СЛАБОСТИ, КАО И МОГУЋНОСТИ И ПРЕТЊИ ЗА ОДРЖИВИ РАЗВОЈ (SWOT АНАЛИЗА)

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
Природни системи и вредности	
- повољни климатски услови за развој пољопривредне производње - довољно расположивог и квалитетног пољопривредног земљишта - богатство у биодиверзитету - природне и стечене погодности за унапређење ловства - значајни потенцијали у геолошким грађевинским материјалима - хидрогеолошки перспективни терени	- деградација пољопривредног земљишта хемијским агенсима - недостатак прерадних капацитета за пољопривредне производе - недовољно развијено удруживање мањих произвођача - недовољна истраженост свих потенцијала у погледу минералних сировинама и подземних вода - компликовани процеси за добијање одобрења за експлоатацију минералних сировина
Заштита животне средине	
- релативно очувана природа и животна средина. - постојање заштићених природних добара. - посвећује се пажња заштити животне средине. Усвојен ЛЕАП Борског акруга (2003), а у току је израда и ЛЕАП-а општине Неготин. Урађен је Катастар загађивача (2008), као и План управљања отпадом (2008). - постојање Службе за заштиту животне средине - постојање Регионалне агенције за развој источне Србије (РАРИС) - постојање еколошких такси.	- подручје загађене и деградиране животне средине око ИХП Прахово као и делови територија МЗ Радујевац, Србово и Самариновац - мелиорациони канал који служи као реципијент непречишћених отпадних вода градског насеља Неготин. - велико загађење вода - испуштање нетретираних комуналних и осталих отпадних вода - загађење земљишта – неправилно депоновање отпада, интензивна пољопривреда и др - несанитарна градска депонија комуналног отпада и велики број дивљих депонија - недостатак финанскијских средстава за улагање у заштиту животне средине.
Заштита културних добара	
– изузетно богат фонд културног наслеђа – висок ниво очуваности појединачних примера и простроних целина – релативно висок ниво функционалности културних добара – изразита концентрација културног наслеђа релативна очуваност природног предела	– транзитни саобраћајни правци високог интензитета који пролазе кроз централно градско подручје Неготина – појава неконтролисане (нелегалне) градње у ширем подручју градског ткива – појединачни неусаглашени примери унутар очуване просторно-историјске целине градског језгранедовољна приступачност и низак ниво уређености комплекса пивница
Заштита од природних непогода	
– постојање законске регулативе – постојећа документација (план одбране од поплава) – постојање система за пасивну и активну заштиту од поплава – пораст свести локалне самоуправе о неопходности спровођења анализе, детерминисања и управљања ризицима од природних непогода	– некомплетна документација за хазарде – непостојање катастра клизишта – непостојање катастра ерозионих подручја и бујичних токова – површине деградиране рецентним ерозивним процесима – непостојање адекватног мониторнига ерозивних процеса – непостојање стратегије заштите од природних непогода на нивоу општине; – непостојање јединствене базе података о просторном

	размештају природних хазарда
Становништво, насеља и јавне службе	
– релативно равномерно распоређена насеља на територији општине – могућност урбанизовања Општине без демографског притиска на општински центар – постоје потенцијални центри у којима се могу развити функције које ће бити симбиоза урбане и руралне економије – развијена иницијална основа за даљи развој полифункционалних насеља или насеља специфичних функција. – формирани центри заједница села који могу преузети функције микроразвојних нуклеуса путем којих ће се остваривати концепт интегралног руралног развоја. – Општина је у саставу секундарне – тимочке осовине развоја Србије, којој се у саобраћајном смислу може прикључити већина сеоских насеља. – поједина насеља имају релативно добро развијене јавно-социјалне службе. – могућност укључења у коришћење средстава из IPA фонда.	– неповољна демографска кретања и неповољне социјалноекономске структуре становништва. – неповољан економски амбијент за инвестирање у руралну економију који прати недовољно развијен хумани капитал. – неквалитетна и недовољно развијена саобраћајна инфраструктура којом су повезани урбани центар и насеља његовог окружења.
Привреда	
– природни ресурси – досадашња производна традиција, стручан кадар и препознатљиви бреднови – центри развоја Неготин и Прахово са индустријским зонама и мањи центри развоја на руралном подручју: Јабуковац, Михајлова, Кобишница, Рајац – институциолна подршка на регионалном нивоу – иницијална организациона подршка на локалном нивоу	– економско заостајање, успорено реструктурирање, недостатак инвестиција за модернизацију производње и др. – неадекватна валоризација развојних потенцијала – депопулација, емиграција радноспособног становништва, висока незапосленост дефицит кадрова у односу на потребе – угроженост животне средине услед застареле технологије, низак степен опремљеност насеља и привредних локалититета комуналним системима – функционисање привреде на традиционалан начин без савремених просторно-организационих модела – недовољно стимулативни амбијент за подстицање развоја МСП и предузетништва – недовољна гранска и секторска повезаност привредних субјеката, непостојање кластера – недостатак секторских стратегија развоја и пројеката на локалном нивоу
Индустрија	
– природни ресурси као сировинска основа – хидроенергетски и пловидбени потенцијал Дунава – постојећи капацитети прехрамбене и хемијске индустрије, традиција, обучен кадар, едукација незапослених, кадар из дијаспоре – центри индустријског развоја Неготин и Прахово са индустријским зонама, развој предузетништва, иницијативе за диверзификацију руралне економије (Јабуковац, Милошево, Штубик, Кобишница..) – организације и удружења на локалном нивоу	– неповољни економски токови, успорена и неефикасна трансформација (прехрамбени комплекс), недостатак инвестиција, застареле технологије, скроман развој предузетништва – неконкурентна структура индустрије, доминација капитално интензивних грана – емиграција радноспособног становништва, несклад у понуди и потражњи радне снаге – ниска искоришћеност локалних развојних потенцијала, произ. капацитета, зона, – концентрација индустрије у два развојна појаса и центре Неготин и Прахово – проблем комуналне неопремљености насеља, неповољни еколошки ефекти у окружењу хемијског комплекса – недовољно стимулативни амбијент за МСП
Пољопривреда	
– погодно тло у алувиону Дунава и Тимока за разноврсну пољопривредну производњу – плодно земљиште у Неготинској котлини, висок ниво подземних вода, могућност наводњавања из Дунава, доста сунчаних дана – довољно расположивог и квалитетног пољопривредног земљишта	– фрагментација земљишта – пораст необрађених површина – недовољно развијен систем за оодводњавање и наводњавање – изразити депопулациони процеси са великим бројем становника у иностранству – недостаткак радне снаге и неповољна образовна

– постојећи фонд земљишта омогућава прехрамбену сигурност становништва – спроведена комасација у 12 КО – незагађена животна средина што погодије азвоју одрживе пољопривреде – традиција бављења пољопривредом и виноградарством – природне и стечене погодности за унапређење ловства, лековитог биља и шумских плодова	структура – највећи проценат домаћинстава су тзв. самачка – у неким насељима чак преко 70% становника живи у иностранству – у селима ограничене могућности запошљавања у непољопривредним делатностима – низак степен развијености пољопривредне инфраструкуре – непостојање одговарајуће пољопривредне механизације и технолшка заосталост – недостатак ангажованих финансијских средстава за значајнија инвестициона улагања – неадекватна организација правних субјеката у области пољопривредне производње (задруге, удружења и др.); недовољно развијена саветодавна служба.
Туризам	
– добар гео-стратешки положај Општине (граница са ЕУ, односно са Румунијом и Бугарском) – европски коридор 7 (пловни пут; лука у Прахову, бициклистичке стазе...) – ХЕ Ђердап 2 – аутентичан природни и духовни амбијент – етничка разнолликост (традиција, обичаји, култура, дух...) – реке и приобаље; природне реткости – традиционална и модерна прерада и производња вина – старо градско језгро Неготина и квалитетан грађевински фонд у већини насеља – манифестације – Туристичка организација Неготин	– невалоризовани туристички потенцијали – изузетно неповољна демографска структура и демографски показатељи становништва – нерешена уговорна обавеза ХЕ Ђербап 2 по питању уређења обале и насеља – недовољни смештајни капацитети – слаба комунална опремљеност већине сеоских насеља; у многим случајевима слаба саобраћајна повезаност; проблеми депоновања отпада и др. – слаба економска моћ становништва – инсуфициентност квалитетног кадра – недовољан маркетинг и шире информисање о туристичким потенцијалима – имовински спорови (проблеми на релацији Србијашуме-Општина; Ловна друштва-Општина; Црква-Општина (Вратна) – губитак јасног позитивног идентитета Општине
Саобраћај	
– постојећа саобраћајна мрежа – близина међународних коридора 7 и 4 – положај општине на граници са Румунијом и Бугарском (ЕУ) – туристичка понуда током читаве године – природни услови погодни за одвијање немоторизованог саобраћаја – гранични прелаз	– саобраћајно-географски положај ван главних праваца – неповољна економска ситуација и недостатак инвестиција – лоше стање саобраћајне мреже и подискоришћеност Дунава као пловног пута – јавни превоз није довољно развијен, недовољна повезаност свих насеља – запуштени бициклистички путеви и недостатак пешачких стаза
Инфраструктурни системи	
– геостратешки положај Општине – ХЕ Ђердап – директни и индиректни (екстерни) ефекти присуства техничке и социјалне инфраструктуре	– спонтана (непланска) изградња и активирање простора иницирани присутном инфраструктуром, – некомплетна инфраструктура (видови, степен изграђености, квалитет,...) онемогућава ефикасан развој, изазива загађење и деградацију створене и природне средине, – дивље депоније – неорганизован систем мелиорисања атара
Регионална позиција и функционалне везе	
– значајна позиција у повезивању Борског и Зајечарског округа (налази се на секундарној-Тимочкој осовини развоја Србије) – функционално интегрише насеља долине Тимока са кључким и ђердапским деловима Подунавља – положај на коридор 7 и блискост са коридорима 10 и 4 – могућност коришћења средстава из IPA фонда	– недовољан ниво функционалних и просторних веза између општинског центра и осталих насеља општине – недовољно валоризована предиспозиција Неготина за функционално повезивање територијалних система Борског и Зајечарског округа. – слабо развијени саобраћајни системи и инфраструктура који би допринели повећању значаја луке у Прахову, а преко ње и квалитетнијем укључивању региона Тимок у развојне процесе подунавских држава и региона. – неадекватне везе Општине и региона Тимок са европским мултинодалним коридорима VII и IV. – велика удаљеност од аеродрома међународног значаја. – недостатак иницијативе за прекограничну сарадњу

МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
Природни системи и вредности	
- развој савремене пољопривредне производње, здраве хране, мини фарми специфичних производа - подизање нових плантажа воћа, винограда, пластеника и стакленика (за рано поврће и цвеће) - могућност коришћења дрвене масе за пелетирање и производњу енергије - значајне могућности за коришћење шумских плодова и гајење лековитог биља - организовање и унапређење ловног туризма - дугорочно решавање водоснабдевања квалитетним подземним водама	- нарушавање квалитета животне средине од пољопривреде, - недовољна заинтересованост локалног становништва за улагање у производне погоне - отпор локалне средине отварању нових лежишта минаралних сировина - недостатак финансијских средстава за активирање нових лежишта - висока цена хидрогеолошких истражних радова и изградње система за водоснабдевање
Заштита животне средине	
- регионална депонија Халово. - регионални водосистем Боговина - успостављање гасификације - подизање свести о значају животне средине. - имплементација дунавске стратегије. - међународни и домаћи фондови - институционални капацитети у Општини.	- недовољно развијен мониторинг стања животне средине - поновно покретање индустријске производње застарелим технологијама - успоренији привредни раст и недостатак инвестиција у заштиту животне средине. - непостојање субвенција за увођење технологија које смањују негативне утицаје на животну средину. - одсуство политичке воље за спровођење законских реформи и финансирање пројеката из националног буџета. - споро јачање институција и недовољна координација између институција. - недовољна информисаност јавности и недовољно развијена јавна свест о потреби заштите животне средине и простора. - недовољно пројеката у СЛАП бази.
Заштита културних добара	
- обнова идентитета општине у целини - ревитализација и активирање пивница и стављање у функцију активне и јединствене туристичке понуде подручја - подстицање приватне инвеститорске иницијативе у обнову и коришћење културног наслеђа - подстицање унапређења манифестационог туризма општине - повезивање културног наслеђа општине у шире оквире Тимочке крајине - активирање и промоција културног наслеђа преко Дунава у прекограничној сарадњи општине и ширем регионалном и европском повезивању	- питање надлежности над старањем о културним добрима (Републички завод и градски Завод Ниша), односно непостојање локалних институција које имају диретне ингеренције - хидротехничка проблематика градског подручја Неготина, која у одређеној мери може да угрози културно наслеђе - изостанак финансијске подршке програмима и пројектима културне обнове - наставак депопулацијског тренда у насељима око општиснког центра, посебно оних са традицијом пивница
Заштита од природних непогода	
- израда катастра хазарда на основама GIS-а - реамбулација Карте ерозије - израда Катастра ерозионих подручја и бујичних токова и Катастра клизишта - формирање институције која би се бавила природним хазардима на нивоу Општине - институционализовање система одбране од природних непогода - укључивање јавности "public participation" - медијска промоција проблема	- даљи негативан утицај антропогеног фактора на деградацију природних услова и повећање учестаности и интензитета природних непогода - недостатак финансијских средстава за развој, опремање и обуку надлежних органа, служби и јединица укључених у управљање ризиком - неразумевање и одсуство воље за реамбулацију базних подлога и примену савременог приступа управљању ризиком од природних непогода - неприпремљени пројекти за израду Катастра угрожености територије природним непогодама
Становништво, насеља и јавне службе	
- реструктирање и технолошко унапређивање секундарних делатности у Неготину и Прахову и појединим општинским субцентрима - запошљавање становништва у новим индустријским делатностима и у квалитативно развијеном терцијарном сектору делатности - селективна концентрација производних и непроизводних делатности у секундарним општинским центрима (аутохтоне сировине) - конципирање и имплементирање модела	- неконтролисан одлазак радноспособног и младог становништва из сеоских насеља - наставак тренда недовољног инвестирања у економски и просторни развој општине - пропадање постојећих објеката јавносоцијалне инфраструктуре посебно у руралним насељима - недовољан образовни ниво становништва за нове технолошке изазове - настављање ширења јаза у квалитету живота становника урбаног центра и сеоских насеља

„интегралног руралног развоја” - побољшање квалитета саобраћајне мреже и других видова јавнокомуналне инфраструктуре - лоцирана јавносоцијална структура у складу са размештајем њихових корисника. - активирање туристичке потенцијале који ће омогућити запошљавање локалне радне снаге - реконструкцију стамбеног фонда у сеоским насељаима	
Привреда	
- завршетак реструктурирања, модернизација и ревитализација производње, обликовање конкурентне привредне структуре - унапређење постојећих и развој нових брендова, међугранска и секторска повезаност предузећа формирањем кластера - унапређење кадровске структуре радне снаге, ресурси радне снаге из дијаспоре - ублажавање територијалне поларизације развоја, диверзификација руралне економије - побољшање комуналне опремљености насеља, ревитализација запуштених (brownfield) локација, формирање савремених форми за развој МСП - регионално и трангранично повезивања на бази комплементарности функција и јачања локационо-развојног потенцијала	- неефикасна трансформација предузећа праћена порастом незапослених - смањење демографског потенцијала за развој, интензивирање депопулације и емиграције становништва - изражајнија поларизација социо-економског развоја између Неготина и Прахова с једне и малих центара развоја на руралном подручју с друге стране - недовољно развијен амбијент за унапређење развоја МСП, изостајање конкретних развојних програма и пројеката за привлачење инвестиција - појачана угроженост животне средине
Индустрија	
- завршетак трансформације предузећа, иновирање и диверзификација производње, - развој брендова и формирање кластера - едукација и обука радне снаге - већи степен искоришћености положаја и природних ресурса - ревитализација производње, диверзификација индустијске структуре, проширење постојећих и понуда нових зона/локалитета (предузетничка зона, слободна зона), - подстицај развоју нових МСП и предузетништва	- споро и неуспешно реструктурирање - интензивирање емиграционих токова, смањена понуда радне снаге, - наглашенија поларизација развоја и размештаја индустрије - изостанак повезивања на гранском, секторском и теритоијалном нивоу - конфликти у простору, угожена животна средина
Пољопривреда	
- интензивирање и осавремењивање пољопривредне производње подизањем нових плантажа воћа, виногарда, пластеника и стакленика - окупљање села око једног специјализованог вида пољопривредне производње - развој сточартва - за фармерско бављење говедарством - интензивирање прекограничне сарадње - улагање радника из иностранства - интензивније веза између пољопривреде и компаративних делатности - неговање услова за развој сеоског, етно, еко и агро-туризма, - успостављање ефикасног тржишта земљиштем; - повећање броја комерцијално усмерених газдинстава;	- нарушавање квалитета животне средине од пољопривреде, - настављање демографског пражњења и процеса старења становништва. - изостајање реализације наводњавања-одводњавања најпогоднијих земњишта за интензивну пољопривреду - изражајнија поларизација пољопривредних газдинстана - непостојање конкретних пољопривредних програма који би могли привући капитал - лоше искоришћене инвестиције и капитал и настављање инвестирања у мртви капитал
Туризам	
- израда стратегија развоја туризмна на основу ППО - активирање марине и пристана за бродове на Дунаву - отварање граничног прелаза на ХЕ Ђердап 2 - укључење у европске пројекте заједно са суседним општинама и у прекограничним пројектима са Бугарском и Румунијом - отварање моста Видин-Калафат и близина европског коридора 4 - ревитализација бренда Крајина вино и стварање нових туристичких брендова - повољан инвестициони миље за улагање становника Неготина (и шире) на раду у	- неповољно економско и политичко окружење - наставак негативних демографских трендова - недовољна финансијска средства - нерешени имовинско-правни односи - неповољан легислативни оквир - неповљона планска концепција на вишем нивоу - неповољна политичка ситуација у Општини

иностранству (каталог локација) - општинско-приватно партнерство - едукација и информисање - маркетинг и наступ на ширим тржиштим	
Саобраћај	
– интерес околних земаља за развој транспортне мреже – отварање новог граничног прелаза са Румунијом на ХЕ Ђердап 2 – железничка веза са Рунунијом и Бугарском – развој мултимодалног система транспорта – развој бициклистичког саобраћаја	– неусаглашеност развојних стратегија са суседним земљама – недостатак финансијских средстава за реализацију планиране саобраћајне мреже – недовољна сарадња између републичких и оптинских власти – штетни утицаји моторног саобраћаја на животну средину
Инфраструктурни системи	
– комплетирање техничке и социјалне инфраструктуре (видови, квалитет, капацитет,...), – планско усмеравање развоја и модернизација инфраструктуре, – стварање јаке и ефикасне службе одржавања, развијања и пласмана инфраструктурних услуга (јавне и/или приватне).	– Запуштање и пропадање постојеће и планиране (будуће) техничке и социјалне инфраструктуре као последица, непланске изградње, развојне рецесије и неекономских цена инфраструктурних услуга (смањење сталних и периодичних корисника, а такође привредна и туристичка рецесија.
Регионална позиција и функционалне везе	
– увођење модела „децентрализоване концентрације” на нивоима функционалних подручја Бора и Зајечара и Општине применом концепта микроразвојних нуклеуса. – синхронизовани развој комплементарних делатности из области рада услуга и јавно-социјалне инфраструктуре и екологије – функционална специјализација Општине и укључивању у савремене економске процесе, – повољни политичко-правни оквир за решавање питања везаних за легислтивно-функцијску супсидијарност, – укључивање у прекограничну сарадњу путем коришћења средстава из европских структурних фондова – усаглашавање система државних путева за повећање приступачности европским мултимодуларним коридорима VII и X	– низак степен социоекономске развијености која треба да буде потпора децентрализације и уравнотеженог регионалног развоја Србије. – перзистентност садашњег стања у решавању проблема унутаррегионалне као и међурегионалне сарадње. – немогућност спровођења подстицајних мера интерегионалну и интрарегионалну промену – низак ниво диверсификације регионалних функција насеља. – споро прилагођавање домаће легислативе са европском легислативом која третира проблематику управљања регионалним развојем и регионалним планирањем – изостанак иницијативе за развој супсидијарности на линији Општина, Округ, регион, Србија, Југоисточна Европа

I.5. ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

На основу анализе и оцене стања и проблема просторног развоја општине Неготин, те потенцијала, ограничења, могућност и претњи, као и досадашњих тенденција и смерница из планова и стратегија вишег реда, имајући у виду одрживи економски, социјални и физичко-еколошки развој у постојећем и унапређеном институционалном систему **овим Планом се утврђује визија, принципи, циљеви и концепција просторног развоја општине Неготин**.

ВИЗИЈА И ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

На основу спроведене анализе и тенденција просторног развоја дефинише се дугорочна **ВИЗИЈА** општине Неготин која ће да буде:

Просторно-функционално позиционирана, саобраћајно приступачна, демографски стабилна, регионално препознатљива и афирмисана на бази валоризације сопствених потенцијала и положаја, уз очување квалитетне животне средине

Под основним принципима планирања подразумевају се Водећи принципи за одрживи просторни развој усвојени на конференцији министара одговорних за регионално/просторно планирање (CEMAT) 2000.године у Хановеру. Поред водећих принципа, значајну оријентацију у просторном развоју целе територије Србије, тиме и јединица локалне самоуправе, представљају усвојене разне декларације, агенде,

стратегије и повеље. Полазну основу за дефинисање визије и циљева просторног развоја, чини стање кључних фактора просторног развоја и активирање развојних потенцијала општине Неготин. Нарочито ће бити значајно јачање одрживости, идентитета, конкурентности, кохезије и конкуретности, као и унапређење управљања просторним развојем општине, с обзиром да у пракси просторног планирања у Србији основни принципи планирања још увек нису заживели у мери у којој је то неопходно.

У складу са постављеном визијом и сагласно Нацрту Просторног плана Републике Србије (2010) и осталим стратешким документима националног и регионалног нивоа просторни развој општине Неготин заснивaће се на поштовању следећих **ПРИНЦИПА**:

1. **Полицентричност** – уравнотеженост унутар територије Општине и умрежавање у систем насеља ван ње. Полицентричност као основ смањења развојних дисбаланса у Општини и региону. Подстицање развоја мањих насеља (центара заједнице села) као носилаца функција и основе за интеграцију ширих простора.
2. **Децентрализација функција и активности** – као основ полицентричности унутар Општине
3. **Одрживост** – као основни модел уједначења урбано-руралног развоја, употребе ресурса и боље функционалне повезаности насеља, као и однос свих активности према условима унапређења и очувања животне средине
4. **Унапређење идентитета** – представља основ и подршку за развој привреде и посебно за развој туризма, али и за осећај припадности грађана територији на којој живе. Унапређење квалитета архитектуре и њене естетске, еколошке и економске одрживости као и као и ревитализација тредиционално препознатљивих елемената простора и активности (вино, прерасти, Мокрањац, Дунав и др.) ће помоћи да се формира нови бредн Општине.
5. **Корелативност** – вертикална и хоризонтална усаглашеност између планских пропозиција виших хијерархијских нивоа, те сарадња између суседних и даљих општина и различитих сектора унутар саме Општине
6. **Приступачност** – унапређење саобраћајне доступности и унапређење техничких инфраструктурних система као фактора коришћења потенцијала и равномернијег развоја. Овај принцип подразумева повезивање и приступачност општине у регионалном контексту свим видовима саобраћаја као и магистралних енергетских, хидротехничких и информационо-телекомуникационих система. Одговарајућа социјална инфраструктура треба да буде обезбеђена у свим насељеним местима, према рангу на коме се место налази, а у свему према могућностима општине.
7. **Конкурентност** – подизање економске снаге Општине кроз њено боље организовање и умрежавање, те успостављање политика развоја сеоских насеља које би омогућиле повећање комуналне опремљености, производних капацитета и јавног садржаја у њима.
8. **Флексибилност** – подразумева одговарајући однос између "крутих" планских решења, која могу допринети атмосфери сигурности за инвестирање и заштити угрожених подручја или земљишта и "флексибилних" планских решења у намени површина која се могу прилагодити економским, социјалним и технолошким трендовима и стимулисати иновације. Ово подразумева и стално праћење имплементације Плана и правовремено реаговање у случају промена уколико то објективне околности налажу.
9. **Предострожност** – када је потенцијална штета од одређене активности озбиљна или неповратна, недостатак поузданости у стварне утицаје не би требало да буде основа за доношење неодговарајућих планских одлука, већ би активност требало планирати на некој другој, прихватљивијој локацији.
10. **Кохерентност –** омогућавање равномерног регионалног развоја Општине на основу сарадње и умрежавања насеља и активирање територијалног потенцијала.
11. **Приватно-јавно партнерство –** у остваривању планских приоритета и решења и дефинисању развојних политика Општине.

Принципи просторног развој општине Неготин подразумевају синхроно деловање локалних и националних (регионалних) институција на унапређењу данашњег стања, као и активно учешће свих институција, привредних и других актера, као и целокупног становништва.

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Зарад остварења Визије развоја Општине у Плану је дефинисана и серија циљева који ће допринети њеном остварењу. Основ планске концепције чини **ОПШТИ ЦИЉ** Плана који гласи:

Усклађивање развоја општине Неготин на основу сопствених потенцијала, туристичких вредности и пољопривредног, саобраћајног и културног умрежавања у оквиру региона Тимочке крајине, уз прекограничну сарадњу и очување и унапређење демографских, економских, еколошких и социјалних вредности.

Сагледавајући специфичности општине Неготин, имајући у виду њене особености, могућности и планску проспекцију одређују се **ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ** просторног развоја:

1. Пуно планско и одрживо искоришћење **природних услова** за унапређење прољопреивредне производње, грађевинске индустрије и туризма кроз реализацију добро осмишљених пројеката
2. Заштита и унапређење **животне средине** као основа уравнотеженог развоја, коришћења и уређења простора општине Неготин – заустављање даље деградације, превентивна заштита од свих планираних активности које могу угрозити постојећи квалитет природе и животне средине, уз санацију и ревитализацију угрожених подручја.
3. Интегрално управљање природним условима као фактором настанка **природних хазарда**, што је и основа за обезбеђење услова за ефикасан просторни развој, очување људских живота и материјалних добара.
4. Неговање **културне баштине** општине Неготин као извора његовог идентитета и духовног значења и активирање у циљу адекватнијег коришћења географског и духовног положаја општине у региону и Србији и њеног укупног друштвеног и економског напретка.
5. Територијална, социјална и економска кохезија целокупне општинске територије уз могућност примене модела централизованог, децантрализованог или мешовитог модела полицентричне концентрације економских, пословних, социјалних делатности и јавно социјалне инфраструктуре је основ за дефинисање уравнотежене **функцијске организације центара**.
6. Повећање образовне, социјалне, здравствене, културне, стамбене и рекреативне добробити за грађане, односно побољшање квалитета живљења, а посебно квалитета услуга и доступности **јавних служби**.
7. Обликовање савремене конкурентне структуре **локалне економије** која ће омогућити пораст запослености, виши ниво развијености општине и унапређење идентитета општине Неготин у регионалним оквирима.
8. Унапређење гранске и просторне структуре **индустрије** у правцу повећања нивоа запослености, конкурентности и развијености општине Неготин.
9. Пуно планско и одрживо искоришћење природних услова за унапређење пољопривредне производње, **пољопривреда** усмерена ка конкурентности на тржишту, производња тржишних вишкова и производња здраве хране, уз адекватну заштиту пољопривредног земљишта и стварање услова за побољшања материјалног положаја пољопривредника.
10. Валоризовање природних и антропогених потенцијала и активирање **туристичке привреде** уклопљене у јединствену регионалну туристичку понуду (Тимочка крајина), организоване на комплементаран начин са осталим производним гранама, уз поштовање ограничења животне средине.
11. На регионалном плану, искоришћавање предности географског положаја Неготина у односу на Бор, реку Дунав (европски коридор VII), Румунију и Бугарску (коридор IV), путем реализације функционалне **саобраћајне инфраструктуре** која ће омогућити организовано активирање природних и привредних потенцијала, чиме би се повећала доступност Општине и стекли услови за достизање стандарда развијених градских центара.
12. Заштита постојећих изворишта, санитација насеља и изградња, реконструкцијаи уређење **водопривредне инфраструктуре** (водоводна мрежа, канализациони систем, ППОВ и др) у циљу побољшава услова живота људи.
13. Изградња **енергетске инфраструктуре** за локалне потребе уз побољшање квалитета рада и поузданости постојеће електропреносне и дистрибутивне мреже.
14. Подизање нивоа квалитета услуга **комуналних сервиса** (пијаце, гробља), што подразумева њихову адекватну просторну дистрибуцију и организацију функционисања.

I 6. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Према специфичностим општине Неготин, њеног положаја и просторне структуре, **ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА** развоја се заснива на следећем:

1. Адекватније **коришћење** географског и духовног положаја ошштине Неготин у Србији, како би њени потенцијали дошли до пуног изражаја.
2. Гранични-периферни **положај** у простору Србије циљним интегративним функционалним акцијама трансформисати у положајно просторну вредност у смислу окоснице међудржавне сарадње.
3. Достизање већег нивоа у **развоју** пољопривредне производње, очување и унапређење шумског фонда валоризација приобаља Дунава ка хемијско-енергетско-саобраћајног комплекса уз интезиван развој туризма.
4. Све планске акције усмерити ка **заустављању негативних демографских кретања** кроз стварање развојног амбијента који би био повољан за останак и повратак становништва и инвеститање.

Концепција просторног развоја Општине Неготин ће бити подржана конкретним решењима заштите и уређења природе, социјалног развоја и уређења и развоја привреде и животне средине. Просторни развој општине Неготин, као и сваке друге административно омеђене територије, не може се посматрати у строго дефинисаним границама услед интересних, функционалних и других фактора који је повезују са ширим и ужим окружењем. Са друге стране, просторни развој општине, дефинисан према садашњем и досадашњем комуналном систему у Републици Србији, у значајној мери зависи од акција и понашања локалног становништва у 42 насеља Општине.

Општа концепција просторног развоја општине Неготин заснива се на три кључне **димензије**:

- трансрегионална димензија која општину Неготин и њен просторни развој дефинише у **ширем регионалном контексту**, односно регионалним везама који ову општину интересно повезују са другим општинама или регионима у Србији или Европи,
- трансгранична димензија која на ову општину и њен просторни развој утиче преко интереса и функција који је повезују са **општинама у окружењу**,
- **интрарегионална димензија** која означава утицај географских и функционалних особина појединих делова Општине на њен укупни развој ослоњен на природни, социјални и економски потенцијал и диверзитет настао и развијен преко специфичности појединих делова Општине.

На Концепцију просторног развоја општине Неготин нарочито су утицали развијни процеси који су се одвијали у протеклих неколико деценија. Поред природних на начин коришћења утицали су и антропогени фактори, често нарушавајући природне услове и могућности. Постојеће стање простора и евидентираних ограничења просторног развоја пружају сасвим квалитетне могућности утврђивања будућих праваца развоја, усклађених са еколошким условима који и сами представљају својеврсна ограничења.

У тим оквирима, за будући развој и просторно уређење општине Неготин значајно је приметити нијансирање на **четири макро зоне** просторног усмеравања општине Неготин:

- **Дунавска макро зона** – хетерогеног просторног састава са ХЕ Ђердап 2 и ИХП – Прахово предузећа из области енергетике и хемијске индустрије. Она се протеже од Слатинског моста у К.О. Михајловац до ушћа Тимока у Дунав у К.О. Буковче. Ова макро зона би морала да добије и одређене садржаје за туристичку и ловно риболовну валоризацију.
- **Тимочка макро зона** – се простире источним делом општине према граници са Бугарском уз долину реке Тимок као коридор железничке пруге Ниш – Прахово и представља снажни замајац за формирање инундационих система и реализацију ратарско воћарско виноградарских садржаја уз организовање виших степена прераде пољопривредних производа.
- **Централна зона** – подручје градског насеља Неготин са припадајућим насељима као снажна окосница културног, духовног, индустријског развоја саме општине, смештена у самој неготинској котлини и добро саобраћајно повезана.
- **Планинско–брдска зона** – у западном делу општине обухвата обронке планине Дели Јован, значајна за развој сточарства и воћарства (континенталних и јагодичастих воћака, лековитог биља и др.) као и развој мини фарми у говедарству. У овој зони потенцијално користити могућности за изградњу ветрогенератора ради природних и климатских погодности а валоризацију овог простора постизати и кроз активности туристичког повезивања са Поречком реком и Доњим Милановцем који је повезан са Неготином државним путем бр. 24. У овом простору валоризовати ловни туризам и друге облике туризма који се заснивању на богатом природном и културном потенцијалу.

Простор Општине није у већој мери израубован, али је начет различитим начинима коришћења земљишта од којих доминирају пољопривреда и шумско земљиште, саобраћај, те је неопходно:

- велики број **малих насеља** депопулационих карактеристика и саобраћајно доступних са неквалитетним саобраћајницама повезати у јединствен систем,
- **пољопривредне зоне** усклађивати са изградњом акумулација за потребе снабдевања водом насеља, наводњавање и контролу поплава, а мелиорационим захватима долазити до нових површина погодних за интезивну пољопривредну обраду.
- да **зона шума** у западном делу у коме се јављају изразитији нагиби терена задржи свој ареал и због заштите ерозионог карактера.
- валоризовати кроз развој **туризма** приобални појас уз вештачко језеро изнад бране код Кусјака, као и средњи горњи део слива Вратне и Замне, а концепцију развоја ове активности поштовати и у осталим туристичким зонама
- **воћарско-виноградарске** као и етно-туристичке пунктове – Рајачке и Рогљевачке пимнице хитним и брзим активностима трансформисати у туристичко економска одредишта европског значаја.
- санирати главне узроке загађења **животне средине** регулисањем депоније пирита и фосфо-гипса у Прахову, дивљих депонија, упуштања фекалне канализације у реципијенте, необезбеђених септичких јама и сл.
- **ширење грађевинског земљишта** се не препоручује а услед потреба за новом изградњом оно не може прећи 5% од постојећег грађевинског обухвата
- садржаји од **општег и јавног значаја** имају апсолутни приоритет и представљају основну бригу општинских структура управе.

Хитна планска акција је потребна а нарочито у подунавском делу Општине, око реке Тимок, и у Неготинској котлини. Неопходна је значајније програмско повезивање брдског и долинског дела општине у погледу модернизације и организације пољопривреде у оквиру ширег програма развоја Србије. Потребно је планирати простор за намене регионалног, републичког и европског значаја. Неопходно је очување квалитетног земљишта за пољопривреду. Овако дефинисана концепција подразумева адекватну валоризацију производних, тржишних, еколошких, предеоних и туристичко-рекреативних вредности и унапређење институционалног, организационог, финансијског и правног оквира за ефикасно управљање земљиштем, као и спровођење дефинисаних планских решења који се односе на подручје општине Неготин.

II ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ НЕГОТИН

II.1. ОПИС И ОДРЕЂЕЊЕ НАМЕНА ПРОСТОРА

Коришћење простора општине Неготин 2010. године

Узимајући у обзир четири основне претежне намене простора: **пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште,** и њихово тренутно стање, зонска подељеност и третман у општини Неготин, може се закључити да у многим деловима Општине не постоји јасна заштитна и развојна димензија у третману наведеног земљишта. Ако се изузме пољопривредно земљиште које је географски и историјски предиспонирано и где постоји прилично јасна диверсификација земљишта у различитим деловима општине, све остале категорије су прилично занемарене, без јасне валоризације сопственог квалитета и без икаквих развојних стратегија у будућности.

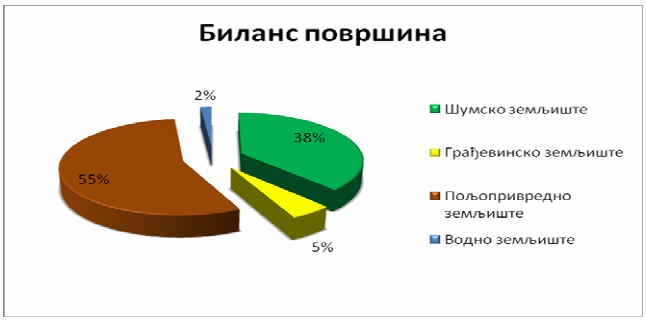

На простору општине Неготин доминира пољопривредно (606,43км^2) и шумско (408,67км^2) земљиште (укупно 93% површине), са значајно мањим уделом грађевинског (55,56км^2) и водног (19км^2).

У општини се истичу **три развојна правца** који ће и у будућности бити задржани као доминантни:

- **Дунавски правац** развоја је данас изузетно некохерентан и са великим бројем некомпатибилних делатности на малом простору без могућности да се одреди јасна претежна намена у будућности. Приобално подручје на потезу језеро Ђердап 2 – Радујевац се састоји од делова са различитом наменом – приобаље језера је погодно за развијање туризма и валоризацију језерске површи, затим комплекс бране, преводнице и енергетског објекта, насеље Прахово, рибњак, виноградарски рејон, комплекс хемијске индустрије и пристаниште са контактом са железничким и друмским саобраћајницама.
- **Северозападни правац развоја** практично је условљен државним путем бр. 24 и повезује подручје са општином Мајданпек, а јужни крак са општином Зајечар. Карактеристично за ову зону су пољопривредне површине за узгој **континенталних и јагодичастих воћака,** медоносне површине и сточарство.
- **Неготинска котлина** у којој су концентрисане функције друштвено услужног, индустријског, саобраћајног центра, не само општине већ и региона и у којој се препознају три основна правца развоја, према Прахову и према Буковчу и Кобишници односно према реци Тимок, те према Милошеву.

Карактеристике свих сеоских насеља, независно од зоне су недостатак добре комуналне опремљености чија модернизација и изградња мора бити једасн од приоритета у наредном периоду.

Коришћење простора општине Неготин 2021. године

Након анализе тренутног стања у општини Неготин **основни стратешки циљ** намене простора је **заштита и уређење пољопривредног, шумског и водног земљишта, као и уређење и одрживи развој грађевинског земљишта (уз максимално проширење до 5% на рачун пољопривредног земљишта нижих бонитених класа).**

Ради остварења наведеног стратешког циља концепција **коришћења земљишта се заснива на** датим секторским задацима**.**

Положај и правац коридора дефинисани су Просторним планом Републике Србије и Стратегијом-Концептом Регионалног просторног плана Тимочке крајине. Дефинисањем линије водног земљишта у односу на реку Дунав по принципу 50m од успостављенних одбрамбених насипа, односно 4m на обе стране дуж каналске мреже где она постоји. Посебно определити и дефинисати простор и начин за постављање стационарних пловних објеката а на основу сагласности ЈВП "Србијаводе" и надлежне урбанистичке службе општине.

Предвиђено **мезозонирање** ће издиференцирати Општину на са карактеристичним:

- **мезозону Неготин –** обухвата готово читав подунавски део Општине, простор до границе са Бугарском и тимочким делом и централни део Општине до планинске зоне. Претежно равничарски са мешовитим наменама.
- **мезозону Север –** се простире од границе са општинама Кладово и Мајданпек, обухвата планински део до КО Штубик и Плавна.
- **мезозону Запад –** се наставља на мезозонузону Север и обухвата 4 КО између границе са општином Мајданпек и мезозоне Неготин
- **мезозону Југозапад –** која се граничи са општином Бор и иде до границе са општином Мајданпек. На источној страни граница мезозоне је мезозона Неготин
- **мезозону Југоисток –** у тимочком делу Општине на самој граници са Буграском
- **мезозону Југ 1 –** површински најмања од свих мезозона на крајњем југу Општине. Између мезозона Југоисток и Југ 2
- **мезозону Југ 2 –** уз саму границу са општином Зајечар. Састављена од само две катастарске општине.

Земљиште специјалне намене

Овом наменом су обухваћене површине и објекти које користи Министарство одбране, а налазе се на 26 локација у оквиру обухвата плана. Својим дописом Министарство одбране је дефинисало да сви наведени објекти и комплекси нису перспективни тј. неопходни за функционисање Војске Србије и да се могу пренаменити. Промена намене простора ће се реализовати кроз спровођење овог плана, односно

плановима нижег реда, у јавне функције, становање, пословне, комерцијалне, спортске или неке друге садржаје за које се определи Министарство одбране.

II.2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ, КОРИШЋЕЊЕ И РАЗВОЈ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА

Просторни и геотектонски положај који заузима терен Општине Неготин, као и морфолошке и педолошке карактеристике, одражавају се на посебности у погледу ресурса који проистичу из тих природних услова.

Рељеф

Карактеристике рељефа овога простора, као последица геолошке грађе, тектонских и егзогених процеса, могу се исказати висинским областима и експозицијом, као показатељима релевантним за валоризацију кроз коришћење земљишта.

Према висинским зонама, терен се може грубо поделити на три целине:

- зона са надморским висинама испод 300m. Ово су висине које преовлађују на овом простору (преко 70%, односно 785km^2);
- зона са 300-800m (297km^2, односно око 27%);
- зона са висинама преко 800m (само око 0,6% или 7km^2).

У погледу експозиције, преовлађују равничарски терени без одређене експозиције, као и они експонирани ка југоистоку.

експпозиција	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	R
km^2	38,5	210,0	83,5	227,0	177,5	13,0	16,5	71,0	252,0
проценат	3,5	19,3	7,7	20,8	16,3	1,2	1,5	6,5	23,3

У структури нагиба терена преовлађују благи нагиби (до 5% и 5-10%), што се позитивно одражава, како на повољности за пољопривредну производњу (мала деградација земљишта ерозионим процесима), тако и на изградњу стамбених и инфрастриктурних објеката. Наравно, повољност за градњу на теренима са нагибима испод 1% зависи од водопропустљивости подлоге, односно евентуалне могућности задржавања површинских вода у зони темељења.

Нагиб	<5%	5-10%	10-15%	15-20%	20-30%	>30%
km^2	468	339	156	63	34	29
проценат	43,0	31,1	14,3	5,8	3,1	2,7

Клима

Географски положај и карактеристике рељефа условљавају извесне специфичности у погледу климе околине Неготина. Наиме, присутне су велике разлике између максималних и минималних температура, што је одлика континенталне климе. Средња максимална температура је у јулу (28,5^{0}C), а средња минимална у јануару (-4,5^{0}C). Апсолутно температурно колебање је 69,7^{0}C, јер је максимална забележена температура 41,2^{0}C, а минимална -28,5^{0}C. Иначе, средња годишња температура износи 11,1^{0}C (-1,1^{0}C у јануару, односно, 22,1^{0}C у јулу).

Табела 2: Средње месечне температуре ваздуха (^{o}C)

Година	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.вред.
1979.	-1,2	-1,2	7,2	10,6	16,9	21,1	20,4	19,5	17,6	8,2	6,3	4,3	10,8
1980.	-4,5	1,3	4,7	10,6	14,8	19,7	21,0	20,1	15,8	12,0	5,6	1,8	10,2
1981.	-1,2	2,2	7,8	10,4	15,2	21,3	20,9	20,1	17,4	11,9	6,3	0,9	11,1
1982.	-1,3	-0,2	4,2	9,7	17,1	20,6	21,2	21,5	18,8	11,3	2,4	3,1	10,7
1983.	4,9	1,7	7,7	13,2	18,4	19,0	23,4	21,7	17,1	10,4	2,8	0,2	11,7
1984.	2,2	-0,1	3,9	10,5	16,9	19,8	21,3	20,2	18,4	14,0	5,2	-0,1	11,0
1985.	-6,6	-3,4	2,7	13,2	18,9	19,3	22,9	21,7	17,3	10,3	3,9	3,9	10,3
1986.	1,9	-3,3	3,2	13,9	18,4	20,3	20,6	21,9	17,6	10,5	4,9	1,3	10,9

1987.	-2,4	0,8	1,4	11,3	15,3	21,7	25,0	21,2	20,6	9,8	6,8	3,2	11,2
1988.	2,6	2,7	6,8	10,1	16,7	20,9	25,7	23,5	18,0	9,6	1,6	3,2	11,8
1989.	2,1	4,9	9,7	14,1	16,0	19,1	22,5	22,0	17,0	11,4	4,8	1,2	12,1
1990.	-1,0	5,5	10,6	11,8	17,0	20,7	23,6	22,0	16,2	11,5	7,1	0,5	12,1
1991.	1,6	-1,5	5,6	11,2	14,6	21,4	22,6	20,8	17,3	11,3	5,3	-0,7	10,8
1992.	2,3	3,5	7,4	12,7	16,9	20,5	22,8	26,1	17,0	11,9	7,5	-0,6	12,3
1993.	0,6	0,2	5,3	11,4	18,7	22,0	23,6	23,9	17,3	13,2	0,4	0,6	11,4
1994.	3,0	1,7	9,3	12,6	18,0	21,2	23,9	23,4	21,0	11,0	6,9	2,1	12,8
1995.	-1,6	5,8	6,7	12,1	16,2	21,1	24,3	21,8	16,4	11,5	2,6	-1,0	11,3
1996.	-2,6	-2,8	1,2	11,7	19,5	22,5	23,3	23,0	14,6	12,0	7,3	0,5	10,9
1997.	-0,9	4,5	6,6	8,5	18,0	21,5	22,2	21,5	16,2	9,5	5,3	1,5	11,2
1998.	1,7	5,9	5,7	13,7	16,8	22,1	23,5	23,2	16,2	12,4	3,3	-2,7	11,8
1999.	1,3	2,6	8,0	12,9	17,2	21,5	23,7	23,1	19,2	12,7	4,7	1,7	12,4
2000.	-1,1	4,6	7,9	15,0	18,8	22,8	24,0	24,9	17,1	11,9	8,0	3,2	13,1
2001.	1,4	3,6	9,0	11,5	17,9	19,7	24,4	24,9	17,2	13,9	4,9	-1,7	12,2
2002.	1,7	7,1	9,7	11,4	19,9	23,8	25,2	22,2	17,1	11,4	6,8	-1,9	12,9
2003.	-0,1	-2,6	5,5	11,1	20,3	24,2	23,9	26,0	17,0	10,1	7,1	1,5	12,0
2004.	-2,0	4,0	8,0	13,0	16,0	21,0	23,0	23,0	18,0	13,0	7,0	3,0	12,3
2005.	2,6	-2,8	5,2	11,8	18,3	20,7	23,1	21,5	17,8	11,9	4,1	2,8	11,4
2006.	-2,3	0,2	5,9	13,2	18,2	21,2	23,8	21,9	18,4	13,1	8,2	4,1	12,2
2007.	7,1	5,5	8,9	14,8	19,5	24,3	26,5	23,9	16,4	11,6	4,3	-0,4	13,5
2008.	-1,6	4,5	9,4	13,4	18,7	22,6	23,7	24,1	16,8	12,9	7,0	2,5	12,8
Ср.79/08	0,2	1,8	6,5	12,0	17,5	21,3	23,2	22,5	17,4	11,5	5,3	1,3	11,7

Извор: ГМС Неготин

Битан податак је да период са температурама вишим од 5^0C траје 8,5 месеци, што дефинише период вегетације. Такође треба знати да је јесен за око 2^0 топлија од пролећа. Просечна релативна влажност износи 73% (81,1% у јануару, односно 63,5% у јулу), а средња годишња количина падавина је 613mm.

Табела 3: Месечне количине падавина (mm)

Година	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI	Σ
1979	54,1	54,0	38,0	33,7	120,9	106,4	74,0	53,4	2,2	93,1	78,0	57,7	765,5
1980	50,6	27,2	50,0	29,1	185,7	76,7	70,0	16,8	19,8	28,8	69,6	105,7	730,7
1981	37,6	11,5	64,5	113,0	83,6	56,9	19,7	4,5	102,3	61,6	78,3	74,8	708,3
1982	7,9	44,3	151,3	48,8	38,9	48,1	88,2	70,5	22,8	87,1	40,9	74,3	723,1
1983	10,3	24,8	20,0	14,2	31,4	69,5	61,4	3,4	55,6	8,2	12,9	56,3	368,0
1984	63,4	148,1	81,6	28,5	76,6	19,4	17,9	13,4	19,0	15,6	55,1	54,3	592,9
1985	53,5	33,2	40,8	51,3	55,8	30,7	20,8	86,2	2,6	2,7	245,8	21,8	645,2
1986	46,9	225,6	76,6	46,4	33,9	69,2	164,0	133,5	4,5	13,4	2,9	9,8	826,7
1987	54,5	23,0	80,1	123,8	97,2	15,7	2,0	88,2	8,1	23,7	101,4	39,9	657,6
1988	51,8	41,8	59,1	48,7	43,3	43,5	2,4	13,0	35,0	30,6	51,9	27,3	448,4
1989	0,1	17,0	61,3	45,5	69,7	87,0	14,4	58,8	75,2	58,5	42,4	46,9	576,8
1990	8,7	31,5	16,4	67,0	43,4	17,8	12,3	38,8	13,5	47,0	8,7	175,0	479,2
1991	12,1	73,4	86,4	52,4	66,0	77,8	110,8	65,8	2,1	39,8	61,9	25,4	673,9
1992	9,7	7,5	3,5	65,0	36,8	76,7	19,9	0,4	5,5	53,5	24,3	64,9	367,7
1993	25,4	6,1	76,6	26,0	46,3	26,2	3,1	33,1	39,1	20,1	123,8	47,6	473,6
1994	41,9	23,6	3,2	68,3	41,4	49,3	68,2	21,1	35,3	76,5	28,9	71,1	528,8
1995	66,6	16,6	31,4	39,8	57,5	139,8	51,1	28,1	64,5	5,3	16,7	135,6	654,0
1996	61,2	47,3	82,6	20,3	58,7	2,6	2,1	35,6	100,5	6,1	70,6	121,4	609,0
1997	37,7	12,7	49,5	55,3	23,5	55,1	63,6	73,5	15,7	66,5	15,8	102,9	571,8
1998	97,9	20,0	4,8	69,1	65,8	32,0	41,4	32,2	123,4	68,9	74,7	12,2	642,4
1999	29,6	9,5	22,0	87,1	45,1	90,8	89,4	7,0	33,0	64,0	104,7	76,7	658,9
2000	34,2	14,1	5,6	62,1	37,3	9,8	63,2	3,2	75,7	2,9	21,1	21,4	350,6
2001	20,8	30,9	61,5	55,4	43,5	84,8	41,5	26,0	86,5	9,0	36,6	6,3	502,8
2002	9,7	1,8	6,1	54,8	37,7	55,9	112,3	117,0	99,5	95,9	32,8	137,3	751,8
2003	71,7	24,7	5,2	86,6	142,0	15,2	51,4	0,3	64,7	111,1	46,4	47,5	665,8
2004	84,0	71,0	34,0	37,0	36,0	155,0	12,0	30,0	33,0	53,0	72,0	24,0	641,0
2005	81,7	73,7	31,3	75,6	62,7	17,3	114,7	187,5	49,9	32,1	71,6	69,2	867,3
2006	50,4	88,1	79,9	51,6	9,2	131,7	86,5	77,7	20,1	11,1	13,5	40,6	657,4
2007	24,4	33,9	41,8	0,0	67,4	22,6	2,3	89,3	25,9	150,6	124,4	27,8	610,4
2008	45,0	8,0	30,0	40,8	19,2	71,3	84,5	12,1	98,7	37,1	26,9	163,4	637,0

Ср.79/08	41,4	41,5	46,5	52,9	59,2	58,5	52,2	47,3	44,5	45,8	58,5	64,7	612,9

Извор: ГМС Неготин

Табела 4: Апсолутне суме честина руже ветра, за период 1979.-2008. године

Интерв.	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW	тишина	укупно
Тишина																	9324	9324
1m/s	639	639	645	851	807	714	432	329	279	243	281	330	436	696	743	779		8834
2+4m/s	417	421	428	873	891	760	256	146	121	186	266	682	1683	3436	850	591		12007
5+9m/s	6	2	2	15	31	25	2	0	2	10	14	72	500	1683	157	41		2562
10 i >m/s	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	30	107	1	2		146
преглед	1062	1062	1075	1739	1729	1500	690	475	402	430	561	1089	2649	5922	1751	1413	9324	32873

Извор: ГМС Неготин

Према мерењима ГМС Неготин, доминирају западни и северозападни ветрови, чији интензитет ретко прелази 10m/s.

Пољопривредно земљиште

На основу елемената природне средине, на простору општине Неготин се могу издвојити три агроеколошке, физиономске целине:

Равничарски део **обухвата тзв. Неготинску депресију или раван и алувијалне равни поред река Тимок и Дунав. Састоји се из три целине: Кобишничког платоа на истоку, Праховско–радујевачке равни или тзв. дунавске терасе на северу и дна депресије у околини градског насеља, која се састоји од Неготинског и Кривог блата. У равничарском делу посматраног простора формирана су земљишта најбољег квалитета (ритске црнице, алувијално тло), припадају земљиштима прве класе, и уз примену агротехничких мера могу се постићи високи приноси пољопривредних односно ратарских култура. Алувијална земљишта јављају се на већим површинама поред Тимока и других речних токова. Ритска црница образована је у некадашњим ритовима и барама. Највеће површине тог земљишта налазе се у Неготинском блату. У његовом саставу највеће учешће имају песковите и глиновите иловаче и органске материје. На простору између Прахова и Радујевца заступљене су и гајњаче у мањим партијама. У том рејону постоје повољни услови за гајење поврћа, које се махом производи за потребе домаћинстава, изузев бостана који је намењен тржишту. Од ратарских култура највише се гаји пшеница и кукуруз, као и индустријско биље, поврће и крмно биље.**

Побрђе **се издиже изнад равничарског дела општине, обухватајући ниже и више делове површи. Ниско побрђе обухвата простор од Неготинске депресије на истоку, алувијалне равни Тимока на југоистоку и Дунава на северу, у висинском појасу од 150-200 m, прелазећи постепено у више побрђе до 500 m н.в. ка западу до обронака планина Дели Јована, Мироча и Великог Гребена. Обухвата делове атара насеља Чубра, Јасеница, Дупљани. Рашчлањено је бројним речним долинама (Дупљанска, Јасеничка, Мала, Сиколска и Чубранска река), чије су стране експониране ка истоку и југоистоку, што уз повољне педолошке карактеристике представља добру подлогу за гајење виноградарских и воћарских култура. *Ниско побрђе* наставља се високо до 500m, које је представљено широким заравнима дисецираним речним токовима на долине и брежуљке.**

Графикон 1: Структура коришћења пољ. земљишта

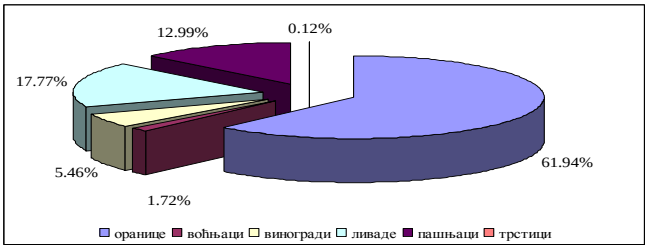

Тај део површи прекривен је земљиштем лошијег квалитета, углавном смоницама, пескушама, гајњачама и црницом. Смонице су образоване на благо нагнутим језерским наслагама површи. Смонице доминирају и представљају основу пољопривредне производње, док се јављају и гајњаче (чисте, гајњаче у оподзољавању (Дрлупа, Видровац) и др.). Померајући се ка западу, у педолошком покривачу све више учешће узимају подзол (од Карбулова и Брестовца), оподзољене и скелетоидне гајњаче, смеђа скелетоидна земљишта, у вишим брдским теренима. *Брдско подручје* заузима највећи део општине, а такви педолошки и

орохидрографски услови повољни су за гајење винове лозе на нижим деловима побрђа, али могу добро успевати и ратарске културе, док се у вишем побрђу, услед заступљености земљишта лошијег квалитета и неопходности примене агромелиративних захвата, становништво махом бави ратарством и сточарством.

Пољопривредне површине на посматраном подручју се постепено смањују због изградње насеља у равничарском делу где је лоцирано градско насеље и центар општине, док у брдском делу површине зарастају у шикаре и шуме услед све присутнијег процеса депопулације. Оне су се постепено смањивале од 73.608 ha у 1955. години на 70.724 ha у 1998. години. Са аспекта пољопривредне производње нарочито је важно што није дошло до већег смањења површина, највеће смањење је у атарима села. Смањују се обрадиве површине, али постоје и индиције ка тзв. рационалном смањењу пољопривредних површина.

Планински део **представљен је обронцима Дели Јована, Мироча и Великог Гребена. На кречњачким теренима, који се срећу у овом делу општине највише су заступљене рендзине. То су глиновита земљишта са великим процентом хумуса, на којима добро успева шума. Тако, планински предео углавном је покривен шумом букве и храста, и пашњацима, што је подлога за развој сточарства. Постојећи природни потенцијали обезбеђују оптималне услове за гајење ратарских пољопривредних култура, развој виноградарства и воћарства, повртарства, сточарства. На планском подручју пољопривредног земљишта износи 70.724 хектара, што чини чак 65.01% укупне површине општине. Од тога чак 61.453 хектара су обрадиве површине, односно 86,89% пољопривредног земљишта се обрађује. Највеће површине налазе се под ораницама и баштама са 43.803 хектара, али оно по чему је свакако овај крај познат јесу виногради који се простиру на 3.858 хектара (Графикон 1).**

Графикон 2: Промена у структури коришћења пољопривредног периода у периоду од 1955-1998.

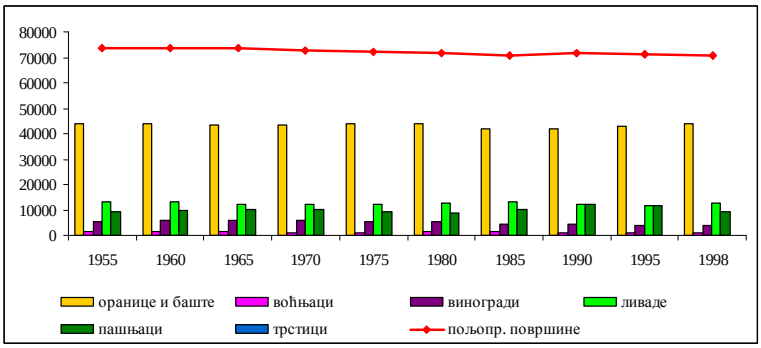

Површине под воћњацима су за период од 1955-1998. године смањене са 1.358ха на 1.218ха, а исти тренд се уочава и код винограда, где су у истом периоду смањене са 5.292ха на 3.858 а. Ипак, смањење од 240ха под воћњацима није се битно одразило на укупну производњу, што је резултат увођења нових, високородних сорти, као и примена агротехничких мера. Виноградарство заузима значајно место у пољопривредној производњи. У посматраном периоду површине под виноградима смањене су за 1.434ха. Томе је највише допринео недостатак радне снаге, тако да су у атарима свих насеља оне редуковане. Но, слично као у воћарству, смањење није истовремено значило и стагнацију у виноградарству. Напротив, иако се површине смањују производња се повећава савременом обрадом и и ширењен плантажних винограда.

После површина под ораницама и баштама, ливаде и пашњаци заузимају велики удео у структури пољопривредног земљишта са скоро 18%, односно 13%. Од 1955. године површине под ливадама и пашњацима се постепено смањују са 13.396ха на 12.567ха, односно са 9.424ха на 9.187ха пашњака.

Шуме и шумско земљиште

Око једне трећине површине неготинске општине покривено је шумом. Од укупне површине под шумама, над 4.807ха газдују „Србијашуме“, преко Шумске управе Неготин, Шумског газдинства „Тимочке шуме“ из Бољевца, док су на 23.222ха шуме у приватном власништву (укупно око 38% територије Општине). Постоји тренд повећања површине под шумама због депопулације села и напуштања пољопривредне производње.

Површине под шумама су углавном концентрисане у западним и северозападним брдским деловима територије. Највиши делови су обрасли буковим шумама, док се храстови налазе у обраслим деловима испод букових. Шикаре граба и храста честе су на плитким и сувим земљиштима, а на најсиромашнијим супстратима се налазе шуме црног граба и црног јасена. У низијским деловима терена, на просторима честог меандрирања Дунава у прошлости, очувани су остаци шума врбе и тополе. Без обзира на то да ли је функција шума производна или заштитна, може се рећи да постоји велика разноликост у погледу врста дрвећа на овој територији. Такође, у склопу ливадске вегетације присутан је велики број врста лековитог биља, односно врста које представљају сировину за производњу лекова и козметичких препарата (пелен, велебиље, хајдучица, камилица, кичица, кантарион...). У неким сеоским подручјима постоји традиција у сакупљању ових сировина, али се осећа недостатак прерадних капацитета (сушара или погона за екстракцију) и институционално уређивање ових делатности.

На територији општине Неготин налазе се четири **ловишта**:

- **Дели Јован**, на источним деловима планинског масива Дели-Јована, површине око 5.000ха. Од те површине, највећи део је под шумом (око 3.000ha, претежно брдске букове шуме), а остало си ливаде, и пашњаци, као и пољопривредно земљиште. Изузетно је богато различитим врстама дивљачи, од којих су најзначајнији јеленска дивљач и дивље свиње. Због штета које дивљач повремено наноси пољопривредним културама, ловиште је ограђено жицом.
- **Алија**, на простору око села Рогљева, Мокрања, Речке и Смедовца, укупне површине око 2.000ха, од чега преовлађују шуме (1.425ха). Ловиште је у једном делу ограђено и у њему се узгајају јелени лопатари и муфлони.
- **Вратна**, у непосредној близини села и манастира Вратна, површине 1.350ха. Овде се на ограђеном простору на око 360ха узгаја муфлонска дивљач пореклом из Аустрије. Осим муфлона, присутни су и јелени и срнећа дивљач.
- **Мироч Штрбац**, захвата терене трију општина: Кладово, Мајданпек и Неготин, од чега је на територији неготинске општине 2.015ха. Гаји се европски јелен, срнећа дивљач и дивље свиње.

Проблеми који су везани за ловство се огледају у неусклађеним односима између ловачких организација и „Србијашума“, које, преко својих организационих јединица газдују овим ловиштима. Иако су делови ловишта ограђени, чести су упади заштићене дивљачи на пољопривредне поседе.

Воде и водно земљиште

Од површинских вода на територији општине Неготин најзначајнији је Дунав, који је источна граница општине и река којој гравитирају све остале воде. Хидролошки, на другом месту по важности је Тимок, река која је само својим најнизводнијим делом у општини Неготин. Од осталих токова би требало истаћи Слатинску, Замну, Јасеничку и Сиколску реку које настају на крајњем западу општине испод врхова Мироча, В. Гребена и Дели Јована и дренирајући око 90 % проучаваног простора уливају се у Дунав и Тимок. Основне особине воде Дунава које су од значаја за становнике Крајине и које изазивају одговарајуће промене у њој су пронос наноса (због Ђердапа II), квалитет и температура воде (риболов, туризам), лед (саобраћај). Генерално Општина није богата водним земљиштем (свега 2% у укупном билансу).

Геолошки ресурси

Територија општине Неготин у геотектонском смислу припада терену Вршка чука-Мироч као делу композитног терана Карпато-балканида, док крајњи источни обод општине обухвата делове Мезијске платформе. Геолошка грађа је приказана по главним петролошким комплексима, од којих су неки веома битни за порекло и дистрибуцију минералних ресурса. На тај начин су издвојени према старости следећи **литолошки комплекси**:

- Комплекс зелених шкриљаца горњег протерозоика и доњег камбријума у чији састав улазе гнајсеви, амфиболити, мигматити, микашисти, зелени шкриљци и др. Откривени су у околини Штубика, Јабуковца, СЗ од Уровице и северно од Дели Јована;
- Горњо протерозојско-камбријски серпентинити и стене базичног ултрабазичног састава (дунити и оливински габрови) откривени дуж западне границе општине;
- Горњо карбонски гранитоидни масиви Мироча и Плавне интрудовани у зелени кристаласти комплекс;

- Кластични седименти горњег карбона и доње јуре у чији састав улазе конгломерати, пешчари и аргилити са угљем, откривени на СЗ општине;
- Горњо јурско-доњо кредни карбонатни комплекс изграђен од кречњака, лапоровитих кречњака, лапораца, доломита на северу и СЗ општине и песковито карбонатни флиш у централном и ЈИ делу општине;
- Кластичне наслаге горње креде и неогена покривају највећи део територије општине и у њихов састав улазе различити генетски типови кластичних и вулканогено-седиментних творевина;

Квартарне наслаге покривају целокупни источни део општине. Језерски седименти представљени су шљунковима и песковима. Затим су ту речно-језерски шљунскови, пескови и суглине, а интересантне су речне терасе у долинама већих водотокова. На Кобишничком платоу и у околини Рдујевца могу се пратити акумулационе форме „живог песка“ (дине, пешчани гребени и бархане). Бујични токови, нарочито они који избијају на алувијалну раван Тимока, исталожили су пролувијалне седименте (шљункове, пескове и глине), а, као последица спирања материјала, присутне су и делувијалне песковито-глиновите творевине. Од алувијалних седимената, могу се издвојити шљункови и пескови фације корита и органогене суглине и пескови поводањске фације.

Иако постоји доста велика разноврсност литолошких творевина, може се рећи да је ово простор са релативно мало познатих лежишта и појава минералних сировина. Једина лежишта која су данас у експлоатацији односе се на грађевинске материјале, а и то су већином и са ретким изузецима позајмишта која су активна повремено. Од **металичних** сировина на овом подручју регистроване су у прошлости појаве гвожђа, титана, хрома, (хромит и титаномагнетит у габровима Дели.Јована), бакра, олова, цинка и злата (у кварцним и баритским жицама, везаним за гранитоидни магматизам). Од седиментогених лежишта, присутне су појаве гвожђа код села Сиколе. С обзиром на појаве злата у хидротермалним жицама, не би требало искључити могућност присуства овог метала у наносима водотокова. Известан значај (истраживања су у току) могу да имају појаве злата на Дели-Јовану, а такође се истражују могућности присуства ретких елемената и уранске минерализације у зони Плавне и Сикола.

Од **неметала** и **геолошких грађевинских материјала**, присутна је експлоатација песка и шљунка (за грађевинарство), као и техничког камена. У околини Слатине налази се мајдан кречњака, коришћеног у време изградње ђердапске бране. Данас се ради повремена несистематска експлоатација. У близини Штубика, на путу ка Мајданпеку, у почетним фазама експлоатације је мајдан црвених кречњака „Смиљкова глава“. Користе се као технички камен, међутим, уколико се у дубљим зонама укаже могућност добијања већих блокова, може да се размишља о употреби у архитектури. Габрови Дели-Јована, као стене лепих боја, добрих физичко-механичких својатава, отпорне на атмосферилије и погодне за обраду, могу, уколико се лоцирају зоне мале испуцалости, да представљају интересантан архитектонски камен. Опекарске глине се, такође местимично успешно користе, па постоје и већи погони за производњу цигле и црепа. У околини Јабуковца постојала је традиција производње грађевинског креча, но овим послом се данас ретко ко бави. Код Уровице је пронађен корунд, но иако се преспоставља да је у генетској вези са горњопротерозојским и горњокамбријским метаморфитима, веће концентрације нису пронађене. Истратживања **ретких земаља** у делу К.О. Плавна ће показати могућност експлоатације у будућности.

Од **енергетских** сировина постоје појаве угљева, експлоатисане још половином деветнаестог века у околини Сикола. Данас, ове појаве немају већи значај. Посебну проблематику представљају могућа налазишта нафте. Истраживања у неогеним седиментима су у току. Извесна корист за локалну заједницу, уколико нафтне бушотине буду негативне, могле би да буду појаве термалних или термоминералних вода.

На подручју општине Неготин, хидрогеолошким истраживањима **подземних вода** констатовани су различит и типови издани: **збијени тип издани** - распрострањен у оквиру стена неогене старости, са интергрануларном порозношћу (шљунковито-песковито-глиновити седименти); **пукотински тип издани** – формиран у испуцалим, чврстим стенама, различитог литолошког састава (гнајсеви, кварцити, гранитоиди, габрови, серпентинити, лапорци, пешчари...); **карстни тип издани** – у мезозојским кречњачким стенама; **сложени тип издани** – у оквиру неогених (тортонских и сарматских) седимената; **артески тип издани** – формиран у оквиру сарматских пескова, шљункова, конгломерата и кречњака.

Као посебна хидрогеолошка целина, издвајају се и условно „безводни“ делови терена. Са аспекта водоснабдевања, најперспактивније су воде из карстних, затим, збијених и артеских издани. Сматра се да би се водама из сарматских седимената, на непосредном ободу Неготинске низије могло у будућности

решити водоснабдевање града и већег броја сеоских насеља. Детаљнија хидрогеолошка истраживања у овој зони нису обављена.

Планска концепција и планска решења

Концепција развоја заштите, уређења, коришћења и развоја **природних система и ресурса** подразумева**:**

- развој савремене и атрактивне пољопривредне производње, здраве хране, лековитог биља, мини фарми специфичних производа
- стмулисање отварања погона за прераду пољопривредних производа (хладњаче, сушаре за лековито биље...) и стварање могућности да се у ову сврху искористе постојећи објекти (зграде сеоских задруга, напуштени војни објекти и сл.)
- искоришћавање шумског и пољопривредног отпада за енергетске сврхе
- организовано сакупљање, прерада и пласман шумских плодова и лековитог биља
- извођење детаљних хидрогеолошких истраживања са сврхом дефинисања могућих изворишта за изградњу нових регионалних водовода
- стимулисање отварања мањих погона за експлоатацију техничког камена и других геолошких грађевинских материјала
- приликом отварања нових лежишта у близини заштићених зона, дозволити само примену оних технолошких поступака који неће негативно утицати на околину
- спречавање штете коју дивљач причињава пољопривредним културама
- стимулисање изградње малих хидроелектрана на локацијама одређеним катастром Министарства рударства и енергетике
- омогућавање услова за пројектовање и изградњу ветроелектрана

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1. детаљна хидрогеолошка истраживања за потребе водоснабдевања и изградње регионалних водовода, као и комерцијалне производње флашираних вода
2. организовање саветодавне службе за помоћ пољопривредним произвођачима око удруживања и пласмана производа
3. успостављање информационог система пољопривредног земљишта, са сврхом прецизног зонирања еколошки осетљивих подручја и подручја која су у условима раста тражње на светском тржишту, способна за извозну експанзију хране произведене конвенционалним методама
4. пројекат и изградња ветропарка(ова)
5. пројекат коришћења биомасе у производњи енергије
6. реконструкција ограде на ловиштима због заштите квлитетног пољопривредног земљишта

II.3. РЕГИОНАЛНА И ПРЕКОГРАНИЧНА САРАДЊА И ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ

Према Просторном плану Републике Србије до 2020. године општина Неготин припада **Региону Тимок** који је је подељен на функционална подручја Зајечара и Бора. Зајечар је центар функционалног подручја у чији састав улазе мреже насеља општина Зајечар, Књажевац, Бољевац и Соко Бања. Бор је центар функционалног подручја у чији састав улазе мреже насеља општина Бор, Мајданпек, Кладово и Неготин. Зајечар и Бор су центари регионалног значаја чији се утицаји осећају у северо-источном делу Централне Србије у и у деловима Браничевског, Нишавског и Пиротског округа.Такође, на директан или индиректан начин, Зјечар и Бор утичу на прекограничну сарадњу са Републиком Бугарском а Румунијом.

У оквиру функционалног подручја или функционалног региона Бора видљива је хијерархија општинских центара, субцентара и заједница насеља. Доминантно место у вишестепеној хијерархији општинских центара има Бор који је у првој хијерархијској равни, у другој су Неготин, Кладово и Мајданпек. Према административно-територијалној организацији Републике Србије, општина Неготин припада Борском округу, а њен општински центар заједно рангу осталих општинских центара Округа. Његова улога у функционалној организацији, односно у функционалном повезивању и умрежавању насеља има изузетан општински а делимично и **регионални значај** који се огледа у следећем:

- Градско насеље Неготин је центар коме гравитирају свих 38 сеоских насеља општине

- Општина Неготин има значајну позицију у повезивању Борског и Зајечарског округа (општине Књажевац и Зајечар са Кладовом
- Градско насеље Неготин је урбани центар општине која функционално интегрише насеља долине Тимока са кључким и ђердапским деловима Подунавља.
- Градско насеље Неготин је центар урбане агломерације локалног – општинског значаја, односно пол концентрације становништва и економских активности, под чијим се директним и индиректним утицајем врши демографски, социоекономски, социокултурни, функционални и физиономски преображај насеља околине. У њему је сконцентрисано око 41% општинског становништва по методологији Пописа из 2002. године (када би се применила методологија Пописа из 1991. на резултате задњег пописа у Неготину би било 33,2 % становништва општине). Степен урбаности је нижи него у Републици Србији (56%).
- територија Општине је у саставу секундарне – тимочке осовине развоја Србије.
- територија Општине је директно повезана са трансевропским мултимодуларним коридором VII чију окосницу чини пловни пут Дунава. У коридор је укључена преко луке Прахово. То даје могућност општини за функционално повезивање и умрежавање са великим функционалним тј. економским центрима у подунавским европским државама.
- територија општине, налази се између копнених мултимодуларних коридора X (чији велики део пролази територијом Србије и чини кичму њеног развоја) и IV (спаја Румунију и Бугарску) трансевропских мултимодуларних коридора чије инфраструктурно опремање није завршено.
- Општина улази у састав пограничног региона Србије – Борског округа који по методологији Еуростата има карактер пограничног подручја нивоа NUTS3, чиме је стекла право за коришћење средстава из IPA фонда намењених прекограничној сарадњи региона Бугарске Румуније и Србије. Инструмент за претприступачну помоћ - Instrument for pre-accession assistance – IPA, има улогу финансијске потпоре за земље које су званични или потенцијални кандидати за приступање ЕУ.
- повећање ефикасности регионалне политике кроз промоцију међурегионалне сарадње и повезивње и размену искустава између регионалних и локалних власти.

Општина и њен центар Неготин имају и одређене **слабости** у везане за регионални положај. оне се огледају у следећем:

- слабо развијени поједини елементи саобраћајне и јавно-социјалне инфраструктура који ограничавају како унутрашњу, тако и регионалну и трансредионалну територијалну и економску кохезију. Неквалитетна и индиректна веза Општине са коридорима X и IV; недиверзификовани и неусаглашени општински инфраструктурни системи са републичким и међународним инфраструктурним системима; недовољан и неквалитетан ниво срадње општина у регионалном и међурегионалном повезивању; слаб економски амбијент и сл..
- недовољна иницијатива за унутаррегионално усаглашавање општина региона Тимок – Борски и зајечарски округ за планску акцију којом ће се обезбедити планирање решавања економских, социјалних и еколошких проблема у региону.
- висок степен центарализације Србије (политички, економски, територијално-управно и сл.) који за последицу има неуједначен територииијални развој
- изостанак супсидијарности у решавању наведених проблема на релацији Република Србија – регион – општине – месне заједнице.
- недостатак иницијатива за решавање проблема прекограничног карактера.

Генерално, концепција регионалног развоја општине Неготин се заснива на координацији три нивоа сарадње:

- шире регионално окружење ван граница Србије
- регионална сарадња унутар граница Србије
- међуопштинска сарадња – суседне општине

Истовремено сарадња ће се одвијати:

- трансгранично – са суседним општинама у Србији и Румунији и Бугарској
- трансрегионално – са удаљеним регионима на основу интереса и сличности

II.4. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА СТАНОВНИШТВА, МРЕЖЕ НАСЕЉА И ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Општина Неготин је по попису становништва из 2002.године имала 43.418 становника. По методологији пописа 1991. године општина је 2002. имала 50.139 ст. У једанестогодишњем међупописном периоду број становника смањио се за 6.721 по годишњој стопи од –13,1 промила. Ако би била примењена методологија ранијих пописа становништва демографска слика општине била би доста другачија. Наиме, општина је 1991. године имала 59.559 ст, а 2002. године 57.379 ст, што указује на релативно мало смањење популациоје које износи 2.180 или – 3,4 промила. Очито је да велики део становништва борави и ради у иностранству (око 7.200 ст.). У градском насељу Неготин живело је 17.758 ст. (методологија пописа из 2002. год.), односно 19.314 ст. (методологија пописа из 1991.). Према обе методологије пописа *развој урбаног становништва је у стагнацији*. У последњем међупописном периоду *нема сеоских насеља са позитивном стопом демографског раста*. Просечна демографска величина села износи 693ст. Око четвртине становништва сеоских насеља живи у иностранству. Сеоско становништво смањивало се смањује брже од укупног општинског становништва. Смањење становништва сеоских насеља посебно је интензивирано од 1970. године, што је последица исељавања дела радноспособног и фертилног (репродуктивно способног) контингента Неготин, затим у друге привредно и функционално развијеније центре Србије и највише у иностранство. Већ седамдесетих година јавила су се сеоска насеља са негативним природним прираштајем. Од тада до данас, до пуног изражаја је дошла конзистентност процеса смањења природног прираштаја и емиграције у формирању популацијско-насеобинске структуре.

Становништво општине је релативно старо. Просечна старост укупног становништва износи 44,6 године, уз разлику између градског (37,7 година) и сеоског (49,3 година) дела популације. Посебно је алармантна ситуација у појединим селима од којих већина има старије становништво од 50 година. Старост становништва је фактор који ограничава даљи демографски, социјални, економски, културни и просторни развитак општине у целини, а посебно њеног руралног дела. Негативан природни прираштај и емиграција условили су убразано смањивање контингента младог и повећање контингента старог становништва. *Салдо миграције* у Општини је од 1970. године негативан. У раздобљу 1991-2002. година исељавање из Општине одвијало се спорије него у претходним међупописним периодима. Салдо миграције општине у целини је био негативан и зноси –3.442ст., сеоских насеља заједно –3881, док је неготин забележио позитиван салдо од 439ст. (2,3 промила). Позитиван салдо имало је само село Рогљево. Из анлизе података према методологији ранијих пописа, видљиво је да је емиграција из општине нешто спорија. Наиме, старењем становништва смањила се емиграциона база из сеоских насеља. По тој методологији салдо миграције општине био би позитиван 1.099 ст (1,7 промила). У салду миграција доминира емиграциона компонента. То је индикатор недовољног нивоа развијености функција, којима би та насеља задржала своје становништво. Како је правило, да исељавају контингенти младог и млађег средовечног становништва које је и репродуктивно способно, у будућности ће бити настављени депопулациони процеси. Дакле процес депопулације (исељавање, старење, негативан природни прираштај) сеоских насеља и руралних подручија пренео се и на Неготин. Разлози за то су двојаки, сеоско становништво смањило се и остарило, а умањена је и привлачна моћ општинског центра и субцентра због застоја и рецесије у развоју функција рада и пружања услуга социјалног, економског, образовног, и културног карактера.

Разлика између *броја умрлих лица и броја живорођене деце* у општини непрекидно се, од половине седамдесетих година 20. века, из године у годину увећавала. Негативан тренд у том процесу је трајан. У задњем међупописном периоду у општини је рођено 5.635 деце, у Неготину 2.346. а у осталим насељима 3.489 што је око 8,3 по насељу годишње. *Стопа наталитета* општинског становништва је имала просечну вредност од 11,3 промила, становништва града 12,3 промила и становништва сеоских 13,0 промила. Број умрлих био је доста већи и износио је 9.114 од чега је у сеоским насељима износио 7.319. Просечно је годишње по једном селу умирало 17,5 становника. Стопа морталитета становништва општине у целини била је врло висока 17,7. Претходни индикатори говоре да је општина имала негативан природни прираштај – 3.279 становника (годишња стопа –6,4) као и сеоска насеља), док је Неготин имао позитиван прираштај 451 ст. или 2,4 промила. Алармантно делује чињеница да се у појединим годинама тог периода у неким од сеоских насеља нису рађала деца. У целини посматрано за раздобље 1991-2002., стопе природног кретања становништва насеља општине Неготин су доста ниже од стопа природног кретања Србије, али су аналогне стопама кретања становништва општина сличних географских и социоекономских карактеристика.

Компарацијом показатеља о природном кретању становништава и његовим компонентама, у последњих 40 година, уочљиво је сукцесивно смањивање наталитета у апсолутном (број живорођених) и релативном смислу (смањење стопа) и повећање броја умрлих, што је довело до негативног природног прираштаја

израженог непрекидним увећањем разлике између броја умрлих и рођених. То је посебно изражено у последњем међупописном периоду. Разлози за такав тренд наведених процеса су економске, социјалне, образовне, биолошке, психолошке и културне природе (незапосленост, старење популације, касно ступање младих у брак, већи број нежења, исељавање у друге делове државе и иностранство – фертилног – репродуктивно способног становништва, породице са једним дететом, непостојање стратегије популационе политике и сл...). Упоредо са процесом депопулације смањивало се и учешће активног становништва у укупном становништву. То је последица исељавања контингента радноспособних становника. Према попису из 2002. године 18.834ст. или 43,4% је било активно, од чега је 9.621 ст. или обављало занимање и припадало радном контингенту. Међутим, на бази тог индикатора присутна је диференцијација између урбаних и руралних насеља. Око 47,3% урбаног становништва је активно, а сеоског свега 40,6 %. Мали проценат активног у сеоском становништву последица је исељавања и одласка дела његовог контингента у иностранство. Иако не постоје релевантни показатељи о структури оних који бораве и раде у иностранству, предпоставка је да припадају активном становништву.

Стновништво - планска концепција и планска решења

Са становишта уравнотеженог развоја, уређења и коришћења простора, као и са становишта процеса који се одвијају у становништву Републике Србије, а посебно у њеном источном делу, **планска концепција** демографског развоја општине Неготин заснива се на:

- **успоравању негативних тенденција** у укупном кретању становништва кроз мере заустављања даљег пада природног прираштаја и смањивања и успоравања емиграције (исељавања) млађег и фертилног контингента становништва;
- **стварању економских, социјалних, политичких и културних миљеа** у циљу достизања нивоа демографског стања и процеса који би обезбедили просту репродукцију становништва;
- **подстицању селективног повратка**, посебно млађег и образованог контингента популације, из иностранства, кроз стварање економске и социјалне климе за њихово укључивање у привредне и друштвене активности у Општини;
- **стварању услова за повратак** наведеног контингента становништва у сеоска подручја општине (поједина сеоска насеља или центри заједница насеља), а не само у општински центар;
- **смањивању емиграције** младог и високообразованог становништва, као и унапређивање нивоа образовања старијих контигената становништва ради могућности запошљавања или наставка радних активности у новим привредним делатностима
- **развијању дневне миграције** на релацијама село град, село – центар заједнице насеља, а успоравање дефинитивних пресељавања.

Полазећи од досадашњег стања у просторном размешрају, кретању и квантитативно-квалитативним неопходно је усагласити:

- развој мреже насеља општине са демографским стањем и са планом будућег демографског развоја насеља појединачно и општине у целини;
- демографске промене са променама са привредним развојем и развојем заједноичког и индивидуалног стандарда грађана;
- развој становништва са развојем и трансформацијом руралних и слабо, у социјално-економском смислу, развијених делова општине;

Прва фаза успоравања и постепеног заустављања негативних демографских процеса која треба да створи услове простог обнављања становништва општине достићи ће се приливом контигента млађе радне снаге који ће бити и носилац природне репродукције. То се превасходно односи на општински центар.

Подршком повратка из иностранства али и из других развијених делова Републике, дела радноспособног млађег контигента квалитетне, високо обучене и образоване радне снаге, која поседује одређено пословно искуство у улагањима у профитабилне делатности, преносу капитала, технологије и знања и различитих видова иновативне креативности, отвориће се и могућности за запошљавање, а самим тим и за домицилно задржавање локалног становништва.

Економском и социјалном ревитализацијом сеоских насеља и општинског центра која ће се заснивати на приоритетним улагањима у инфраструктуру, јачању доступности свим грађанима јавних и социјалних

служби и информација и унапређивањима односа између општинског центра и сеоских насеља створиће се услови за успоравање депопулације села.

Усмеравање економских и социјалних активности путем различитих програма и пројеката треба да буде усмерено према циљној групи младог контингента становништва које је у фази завршетка средњег и високог образовања и контингента млађег дела радноактивног становништва стимулисаће њихов опстанак у насељима општине на једној страни, а на другој, привући ће становништво истих особина из насеља ближег или даљег регионалног окружења.

Применом планских мера социјално-економског, хигијенско-санитарног и подизањем општег квалитета здравља појединаца, којима ће се подстицати наталитет и смањивати морталитет, те планираним повратком дела становништва из иностранства створиће се услови за позитивне демографске промене у Општини.

Пројекција кретања становништва

Планска прогноза броја становника на подручју општине се базира на резултатима аналитичке пројекције урађене по петогодишњим периодима од Пописа 2002. године до 2020. године. Израда пројекције се заснива на три групе релевантних индикатора и то на индикаторима везаним за наталитет, морталитет и миграцију становништва. Томе су придодате и у обзир узете чињенице везане за реализацију пројеката привредног и друштвеног развитка чије спровођење треба да доведе до успоравања и-или прекидања негативних демографских процеса.

Резултати наведених анализа указују на закључак да ће становништво општине Неготин наставити да се смањује до 2017 године, по нешто мањој стопи од стопе у претходном међупописном периоду. Од тада до 2020. становништво ће стагнирати, а благи пораст се очекује до 2025.

Табела 5: Прогноза промене броја становника општине Неготин за период 2002-2020. година

	Аналитичка пројекција становништва					**Планска прогноза**	
Година	2002.	2007.	2012.	2017.	2022	2015.	2020.
Општина	43.418	40300	37.800	37.900	38.900	37.900	38.500

Мрежа насеља - планска концепција и планска решења

Концепција развоја мреже насеља и развоја руралног простора се заснива на моделу „**интегралног руралног развоја**” који је дуго присутан у економији и просторном планирању, тј. на томе да се политика руралног развоја реализује се кроз интегрисање више политика (аграрна политика, индустријска политика, политика развоја услужних делатности, здравствена политика, политике развоја инфраструктуре и политика заштите животне средине). Децентрализација функције рада и стварање субмиграционих система у општини омогућили би примену модела децентрализоване концентрације становништва и функција. Модел децентрализоване концентрације одговара принципима одрживог развоја, економичан је у погледу коришћења простора, ресурса, енергије и транспорта. У нашим условима, најпогоднији инструмент имплементације модела **децентрализоване концентрације**, је примена система микроразвојних нуклеуса. **Микроразвојни нуклеуси** у принципу су насеља са развијеном јавно-социјалном инфраструктуром и делатностима из сектора услуга у којима су лоцирани нови индустријски погони, прилагођени савременим технологијама, еколошким стандардима и аутохтоним сировинама. Њима се подстичу развитак производње базиране на локалним ресурсима (дрво, сточарски производи, воће и сл.), отварање нових радних места и развој двојних (комплементарних) занимања становништва. Микроразвојни нуклеуси треба да добију улогу центара функционалне децентрализације општине. Функционалну обнову села и оживљавање сеоске економије, треба темељити на креативној интеграцији савремених производних и потрошачких тенденција као и локалне баштине, ресурса, културе, традиције и знања. Потребно је развити едукативне механизме за стимулативно вредновање рада и јавну афирмацију квалитета и начина сеоског живота, без чега се у руралним подручјима не може задржати становништво нити се она могу просторно и економски развијати. На овај начин обезбедиће се:

- уравнотеженост размештаја становништва са размештајем производње у ванаграрним делатностима;
- рационалније управљање и ефикасније обављање свакодневних послова грађана;

- ефикаснија и усклађенија организација јавних служби са потребама и интересима локалних заједница;
- ефикасније координирање рада локалних заједница;
- усклађивање политичких разноликости, подизање културнообразованог нивоа сатновништва, квалитативно подизање политичке културе, толеранције и солидарности међу грађанима.

Тиме би се подстакла валоризација и рационалније коришћење локалних сеоских ресурса (природно-еколошких, демографских, техничких, економских, социјалних, културних...). Паралелно са пољопривредом развијали би се индустрија, занатство, трговина, угоститељство, туризам и јавно-социјална инфраструктура. Комплементарност пољопривреде са осталим делатностима довела би до успоравања депопулације и социјално-економског преображаја села. Предложеним моделом децентрализоване концентрације заснованом на микроразвојним нуклеусима би се:

- зауставио процес исељавања становништва из сеоских насеља у општински центар
- променила структура функција насеља Неготина на једној и осталих насеља на другој страни, односно до децентрализације функција
- омогућило лакше и квалитетније саобраћајно повезивање свих делова општине и развој јавног саобраћаја.
- омогућило запошљавање локалног становништва

На основу просторних, демографских, функционалних и физиономских детерминанти насеља и степена развијености јавно-социјалних служби и установа, на територији општине Неготин идентификовано је више микрофункционалних јединица у чијим средиштима су центри који их, колико толико, интегришу. У циљу смањеа просторнофункционалних диспаритета мрежу насеља општине треба вертикално и хоризонтално издиференцирати:

1. У **првој хијерархијској равни** је градско насеље **Неготин** који има полифункционални карактер регионалног значаја. Центар је општине, затим субцентар функционалног подручја Бора односно Борског округа. Неготину директно гравитирају насеља Буковче, Кобишница, Србово, Видровац, Карбулово, Јасеница, Мокрање, Речка, Брестовац, Чубра, Милошево, и Самариновац.
2. У **другој хијерархијској равни** је индустријско-лучки центар **Прахово**. Прахово је у функционалној и морфолошкој вези са насељима *Душановац и Радујевац*. У директној вези са њима је и село *Дупљане*.
3. У **трећој хијерархијској равни** су центри заједнице насеља **Јабуковац, Штубик и Рајац**. **Јабуковцу** гравитирају села северног дела општине и то: *Уровица, Слатина, Вратна, Михаиловац, Мала Каменица*. **Потенцијални** центар специфичних функција је **Михајиловац**. **Штубику** гравитирају *Плавна, Поповица, Сиколе, Малајница, Шаркамен, Трњане*. У оквиру ове заједнице насеља може се формирати субцелина коју сачињавају *Сиколе, Поповица* и *Трљане*. **Рајац** је центар заједнице насеља за југоисточни део општине. Њему гравитирају *Тамнич, Браћевац, Црномасница, Ковилово, Александровац, Вељково и Рогљево*.

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1. континуирано вршити реструктирање и технолошки унапређивати секундарне делатности у Неготину и Прахову и појединим општинским субцентрима, чиме би се створили услови за ослобађање радне снаге која би се запошљавала у терцијарним делатностима
2. стварати услове за запошљавање становништва у новим индустријским делатностима и у квалитативно развијеном терцијарном сектору делатности у Неготину и општинским субцентрима (различите хијерархије)
3. вршити селективну концентрацију производних и непроизводних делатности у секундарним општинским центрима и тиме им давати функцију микроразвојних нуклеуса
4. пољопривреду развијати у функцији задржавања млађег контингента радне снаге (фармерско сточарство, укрупњавање поседа, давање кредита и сл.)
5. конципирати и имплементирати модел ,,интегралног руралног развоја”
6. планском акцијом активирати туристичке потенцијале који ће омогућити запошљавање локалне радне снаге. У складу са тим правовремено кренути са организацијом процеса едукације и образовања становништва за потрбе нових делатности
7. сеоску кућу, пољопривредне и друге објекте руралне економије као и сеоско двориште прилагодити савременој пољопривредној производњи и њој комплементарним делатностима

8. дефинисати стамбене рејоне и услове градње у приградским насељима и у субцентрима
9. предузимати мере за очување природних вредности на једној страни и културно-историјске баштине на другој.

Јавне службе - планска концепција и планска решења

У планском периоду територији општине Неготин, посебним програмима треба извршити усклађивање развојних модела са посебним обележјима локалних заједница и подручја, уместо примене униформних и стандарних модела организације и задовољавања потреба грађана.

Поједине делатности у оквиру јавних служби поседују прописане стандарде и нормативе, те ће такве установе бити дефинисане у односу на степен њихове обавезности, а на бази тога дефинишу се три нивоа обавезности:

- **јединствени** стандарди и нормативи се дефинишу у групу обавезних садржаја, а односе се на основне школе, домове здравља, амбуланте и сл.
- **минимални** стандарди и нормативи се дефинишу у групу стандардних садржаја. Ови одреднице је неопходно испунити како би се активност могла организовати, а важе за обданишта, средње школе, социјалне установе и сл.
- **нестандардних, уникатни** садржаји представљају захтевни ниво квалитета. Ове садржаје утврђује градска или локална власт, или инвеститор или други актери у одлучивању.

Градско насеље Неготин, као општински центар, је остварило своју урбану физиономију. Урбанитет града и основних његових садржаја је примерен сличним градовима-варошима Србије, док приградска и остала сеоска насеља тек треба да остваре квалитативне промене у правцу повећања урбаности. Нарочито се то односи на сеоске заједнице у које је неопходно уложити знатно више, како би се квалитет живота становништва значајно поправио и тиме избегли негативни друштвени трендови (негативна стопа природног прираштаја, емиграција становништва, висок удео старог становништва, низак степен радно способног становништва и сл.).Неопходно је пре свега препознати основне, угрожене, а друштвено потентне циљне групе, према којима ће бити усмерени приоритетни програми оживљавања привредног и социјалног програма. Као најугроженија група, јесте радно способна популација сеоског становништва између 18-45 година старости, која је бројна, огромног радног потенцијала и могућности, тренутно врло слабо искоришћена. Популација овог узраста у сеоским срединама је директно или индиректно, врло често ослоњена на материјалну базу из иностранства. Ова групација становништва треба да чини основни покретач друштвеног и економског развоја заједнице.

Основни **програми** подразумевају:

- територијалну реорганизацију средњошколског образовања. Средње школе прилагодити потребама и особеностима локалне заједнице, кроз напуштање урбоцентричног модела који је важио до сада (лоцирање само у центру општине) у зависности од потреба. Основно и средње образовање мора да буде квалитетно и доступно подједнако свима. Инсистирати на ефикасности.
- директну сарадњу са установама образовања (основним и средњим школама), ради обезбеђивања допунских и алтернативних програма, намењених пре свега тинејџерима у средњим школама за различите области професијалног рада (нова примењива знања, обука на компијутерима, учење страних језика, предузетништво, нови програми у пољопривреди)
- анимирање средњошколаца и стипендирање студената за редовне и нове образовне програме. Пажњу посвећивати новим, савременим знањима и специјализованим програмима, који су у духу технолошких иновација и потреба општине (стручњаци у области ветерине, агрономије, сточарства, стоматологије, информационих технологија и сл)
- интензивну сарадњу са специјализованим научним установама и организацијама ради примене нових знања у овој области. То подразумева обострану примену нових знања, искустава и пројеката
- подршку организовању невладиних организација нарочито у сектору социјалних и културних програма, заштите и очувању околине и побољшању квалитета живљења у локалној заједници
- подстицање и охрабривање приватног сектора и иницијативе предузетништва и повезивања приватног и јавног сектора у јединствену мрежу
- реорганизацију јавних служби. Не фокусирати се на насеље, него на територијалне јединице и умрежавање. Применити модел организације јавних служби, прихватљив стварним потребама, величини и особеностима општине и локалних заједница. Неопходно је да доминантан

урбоцентрични модел, базиран на насељу Неготин доживи трансформацију кроз убрзано јачање основних и стандардних јавних служби, превасходно и приоритетно у центрима заједнице села

- значајнију улогу месних заједница у одлучивању као вид децентрализације друштва и полуга управљања у локалној заједници
- формирање јаких програма за обезбеђивање станова младим породицама, као вид борбе против емиграције. У градском подручју то се може урадити доделом грађевинских парцела, различитим повољним дугорочним кредитима, субвенцијама локалне самоуправе и тд. У сеоским насељима је такође могуће различитим облицима интервенција и програмима пољопривредне помоћи поспешити осамостаљивање младих парова, кроз програме формирања становања у оквиру пољопривредних газдинстава или изнаћи неки други модел који би форсирао живот младих на селу и професионално бављење пољопривредом
- повратак задужбинарским тековинама, као особеностима друштва. У том смислу је потребно радити на два паралелна нивоа. Први би био базиран на правном ангажовању општине на враћању правног легитимитета постојећим, некадашњим задужбинама и легатима, те рад на њиховом обнављању и формирању нових. Други ниво би био популаризација донаторских активности и задужбинарства у имућним срединама у којима је велики део популације економски везан за иностранство
- повратак задружним тековинама кроз интересно удруживање пољопривредника (са земљом, механизацијом, логистиком, објектима, радном снагом, финансијама) ради повећања значаја и пробојности локалне интересне групе, заједничког наступа на тржишту, финансијске солвентности, артикулисања потреба, заједничког аплицирања за европске и националне пројекте и др.
- интеграције у локалну заједницу најугроженијих лица (избеглице, роми, стара и немоћна лица, деца без родитељског старања, породице на рубу економске егзистенције) кроз различите видове и програме социјалне и економске помоћи
- развој медија јавног информисања и образовања. Већа подршка локалним медијима, штампи, телевизији, радију и др.
- умрежавање у глобални систем интернет комуникација, као могућност да се на брз и сигуран начин дође до низа нових информација. Нарочито је битно да локална заједница буде носилац оваквих иницијатива на подручју које покрива, а да примат пружи младој популацији становништва.

Предшколске установе

Предшколска установа постоји само у градском насељу Неготин. Концепција разтвоја претпоставља систем организације предшколских установа на друштвене у граду и по потреби у центрима заједнице села и приватне установе по потреби у осталим сеоским срединама. До 2021. године 70% деце у градском насељу Неготин морало би да буде прихваћено у предшколским установама и 50% деце у сеоским насељима. Подједнака територијална и социјална доступност овог сектора је изузетно битна за даљи развој локалног друштва у целини. Право на субвенционирану цену у предшколским установама треба да остварују деца у друштвеним или приватним установама из категорије социјално угрожених грађана, како би се остварила законска једнакост деце, обзиром да се ради о субвенцијама из јавних фондова, који се намирују из буџета , преко пореза грађана.

Основно образовање

Побољшање квалитета школовања у основним школама спада у групу друштвених приоритета највишег ранга. Неопходна је реорганизација основног образовања ради подизања квалитета наставе. Међутим на терену општине, је ове стандарде врло тешко реализовати, нарочито у погледу развијености мреже објеката основног образовања, односно подједнаке доступности објеката свим корисницима.Три основне осмогодишње школе, једна основна школа за децу са специјалним потребама и једна нижа музичка школа задовољавају потребе око 2.050 деце насеља Неготин. Њихова величина и просторна дистрибуција је задовољавајућа. Градске школе у просеку примају око 650-700 деце, те спадају у веће школске центре овог профила. У већини школских објеката недостаје учионички и кабинетски простор у односу на број ученика. Највећи проблем, поготово у градским заједницима, представља непримерен положај установа основног образовања у односу на место становања, тако да поједини делови града немају основне школе, па су ученици приморани да путују и преваљују дистанце које нису примерене њиховом узрасту. У општини Неготин је мрежа четворогодишњих и осмогодишњих школа сеоских насеља развијенија у односу на популацију деце од 7 до 14 година. До 1990. године су скоро сва, па и она сеоска насеља са врло малим бројем становника, имала подручну (четворогодишњу) школу. Како је мрежа школских објеката

сеоских насеља општине добро развијена, у наредном периоду је потребно инсистирати на побољшању квалитета школског простора. Већина тих објеката је грађена у периоду 50-60-их година 20. века, те су дотрајали у целости или у појединим сегментима (кровови, столарија, грејање, санитарни чворови) и захтевају озбиљно улагање у реконструкцију. Такође је неопходно, нарочито осмогодишњим сеоским школама обезбедити комфорну спортску салу и припадајуће спортске терене на отвореном. То се у првом реду односи на ОШ. „Павле Илић Вељко” у Прахову са 111 ученика. Основна школа. „Хајдук Вељко” у Штубику са 129 ученика, ОШ. „Стеван Мокрањац” у Кобишници са 161 учеником и ОШ. „Бранислав Нушић” у Уровици са 108 имају врло мале просторе сале од 80-100 м² према броју ученика, што је далеко испод стандарда. Тамо где школски простори имају спортску салу (углавном врло скромних димензија до 100 м²) треба извршити реконструкцију и доградњу простора сале и у опремање простора спортским реквизитима (Брађевац, Кобишница, Душановац, Мокрање, Плавна).

Један од основних циљева у организацији основних школа на територији општине мора бити незнатно повећање броја школских установа у граду (са три на четири), ради обезбеђивања релативно приближних услова основног образовања за све ученике основних школа. Осим тога, по важећим стандардима врло је важно и повећање броја школа са целодневном организованом наставом. У сеоским насељима поред унапређења, адаптације, доградње и одржавања школских објеката, спортских сала и отворених спортских терена, неопходна је реорганизација образовања ради подизања квалитета наставе. То ће се између осталог постићи опремањем свих школа савременим наставним и другим средствима, обезбеђивање поузданог, редовног и субвенционираног специјализованог ђачког превоза, који ће свакодневно превозити ученике од места становања до школе, давањем субвенционисаних кредита брачним паровима запосленим у просвети за изградњу породичних кућа и сл.

Врло је важно у наредном периоду омогућити организовање предшколских разреда, по могућству у просторијама основних школа. За оваквом иницијативом постоји потреба, али је нешто деликатнија ситуација када се ради о расположивом простору и изворима финансирања. Могуће је овакву припремну наставу организовати и са приватним актерима, али по стандардним програмима образовања. Овакав вид бављења децом врло је важан за целокупну заједницу, а поготово за насеља која су дефицитарна са предшколским установама.

Средње образовање

Градско насеље Неготин као општински центар, има четири средње стручне школе са око 1.150 ученика и 140 наставника, са одговарајућим простором и капацитетима објеката. Процена да је то на укупан број становништва Општине, потребе, пројектоване демографске трендове и сл. довољно. Проблем је у томе што је изражена територијална централизација средњошколских објеката (само у градском насељу Неготин), те је доступност корисницима ограничена. Из тог разлога је неопходно проширити гравитационо подручје ових школа, чиме се повећава број потенцијалних ученика и то кроз:

- организовање поузданог, субвенционираног школског превоза од места становања до школе
- стипендирање и субвенционирање ученика средних школа
- организовање ђачког интерната при средњим школама и постепена трансформација школа ка кампус систему. Тиме се гравитациона зона шири ван граница Општине, јер средњу школу могу да похађају и они ученици који нису у дневном опсегу путовања.
- увођење приватних специјалистичких школа за одређене профиле и знања, чији положај може бити ван градског подручја

Као други императив се намеће побољшање квалитета наставе у средњошколским центрима и понуда модерног, животног, адекватног знања и вештина у складу са савременим трендовима. То се може остварити кроз:

- формирање комплетних, дневних школа које ће пружити квалитетније знање и комфор ученицима, обезбедити наставничку бригу и помоћ у учењу, старање и др.
- опремање школе потребним инвентаром, техничком опремом, наставним просторијама, кабинетима, библиотеком, спортским теренима и осталим пратећим услугама
- организовање излета, стручних екскурзија, организованих посета успешним организацијама у струци ...
- сарадња са специјализованим научним установама и организацијама, ради примене нових знања у области изучавања. Примена нових знања, искустава и пројеката,
- повремена или стална стручна пракса у производњи или на конкретним пословима,

- умрежавање у глобални систем интернет комуникације, као могућност да се на брз и ефикасан начин дође до низа нових информација.
- подстицање донаторства и легата за обезбеђивање стипендија средњошколцима.

Више и високо образовање

Више и високо образовање на терирорији општине Неготин је сектор образовања који је у повоју. Општина има дефицит високообразованих кадрова, различитог профила па отварање високообразовних приватних установа значајно побољшава укупну ситуацију, умногоме повећавајући доступност и могућност студија. Потреба друштва у транзицији са могућношћу доквалификације и преквалификације занимања, отварање приватних универзитета и потреба становништва за вишим обликом образовања, стварају добру основу за настанак појединих облика универзитетског образовања, на територији општине. Оваквих облика виших и високих школских установа је свега неколико. Постоје реални захтеви за отварањем нових виших школа и факултета у наредном периоду до 2021. Проблем локације ових установа, превасходно приватног типа, биће кључан када се говори о високошколском сектору. Углавном ће се изнајмљивати већи, слободни пословни простори за организацију универзитетске делатности у складу са политиком образовања Општине.

Социјалне установе

Локална самоуправа нема на располагању друштвени објекат за помоћ и бригу старим особама, а општина Неготин не поседује мрежу герантолошких установа. Брига о пензионерима, старим и немоћним лицима је искључиво на тржишној основи, базирана на приватним инвестицијама. На бази тога огромна већина старих и немоћних лица, скромних материјалних могућности нема адекватну заштиту. Збрињавање старих особа и немоћних лица, њихов смештај, специфичне потребе, материјалан положај, здравствено стање и здравствена брига локалној самоуправи мора бити од приоритетне важности, обзиром на све специфичности неготинског краја.

По питању заштите старих и пензионера биће примењивана два модалитета са различитим облицима смештаја и бриге о старима. Први подразумева **обезбеђивање подршке породици** уз јачање мобилне патронажне службе тзв. „помоћи у кући”. У преподневним часовима могуће је организовти дневне боравке старих лица, као могућност да се надоместе социјалне функције породице, за време одсуства радно способних и ангажованих чланова. Други модалитет се **односи на категорије становника који нису у стању да организују самостални живот** и који имају неопходну потребу за бригом, старањем и животом у дневним центрима. Такве заједнице становања старих лица могу бити различитог типа као што су модификовани типови домова за старе, форме доживотног издржавања уз контролу надлежних служби, специјализоване организације, насеља прилагођена старијој популацију становништва и сл., односно облици који би били функционални и економски одрживи. Локације за овакве заједнице нису превише захтевне, превасходно зато што не траже непосредну близину градског центра али локација мора да буде здрава, удаљена од загађивача, везана за природно окружење, са добром саобраћајном повезаношћу, осунчана са свим амбијенталним погодностима ... Оне могу да буду издвојене у мањим насељима или у склопу социјалних и здравствених институција. У Општини је по свим стандардима неопходно обезбедити најмање један друштвени, потпуно функционалан објекат већег капацитета, за вишедневни и трајан боравак старих и немоћних лица. Поред тога подржавати реализацију мањих герантолошких центара свуда где постоји потреба и приватна иницијатива. У центру Општине планирати мрежу дневних боравака за особе са посебним потребама и дечији вртић намењен деци са посебним потребама.

Здравствена заштита

Већина објеката Здравственог центра је реконструисана, дограђена или адаптирана у неколико последњих година, чиме је постојећа ситуација објеката и болничког лечења у многоме поправљена. Процена је да су садашњи постељни капацитети болнице сасвим задовољавајући за дужи временски период имајући у виду негативна демографских кретања и пројекцију становништва на територији Општине и из разлога смањеног постоперативног опоравка болесника, захваљујући примени нових, модерних метода лечења. Комплекс здравственог центра је пространи и довољно комфоран да у случају потребе може да се искористи за изградњу недостајућег садржаја.

Дом здравља, односно болницу као дела за стационарно лечење, у наредном периоду очекује већа организациона и функционална трансформација у смислу модерног и поузданог обављања здравствене активности уз употребу савремених дијагностичких средстава. Хроничан проблем већине здравствених установа, па и центра у Неготину је недостатак специјалистичког кадра и савремених медицинских апарата за лечење и дијагностику. Здравствени центар тако није у прилици да врше комплетно здравствено збрињавање пацијената, па теже болеснике прослеђују већим,организованијим и стручнијим здравственим установама. Такође очекује се функционална трансформација здравствене заштите, базирана превасходно на повећаној мобилности здравствених екипа, где ће већи значај добити породични лекари, мобилне медицинске екипе, хитне и патронажне службе.

Основна здравствена заштита људи спада у групу примарних и обавезних јавних служби, подједнако доступне свима. Дом здравља, на територији Општине, поседује мрежу здравствених објеката, међутим, њихова територијална дистрибуција, покривеност стручним лицима и опремљеност су недовољни у односу на број и потребе становништва. До 2021. године се као императив намеће обавеза локалне заједнице да ову службу подигне на далеко виши ниво и омогући бољу оперативност. До периода 2021. год. сваки центар заједнице села треба да добије савремену здравствену станицу, а свако сеоско насеље, треба да добије барем једну модерну и добро опремљену општу амбуланту, као засебан специјалистички објекат здравствене заштите. Здравствене станице би болесним лицима пружале услуге шест дана у недељи и опслуживале би шире територијално подручје. У здравственим станицама осим специјалистичке опште праксе постојала би стоматолошка ординација и апотека. У осталим насељима потребно је формирати амбуланте са стручним ангажовањем лекара најмање два пута недељно. Препоручљиво је да се уз амбуланту у таквом објекту предвиди и апотека и сл. Амбуланта мора да буде добро опремљена дијагностичким апаратима, како би се обрада што већег броја болесника вршила у месту становања, а само тежи случајеви упућивали ка већим вентрима. Од овог концепта је могуће одступити само у случајевима када се ради о врло малим - патуљастим селима са мање од 300 становника (2 села у Општини). Изузетак може бити направљен и у случају територијално мањих, а груписаних села какав је рецимо случај са Рајцем, Смедовцем, Рогљевом и Вељковом или у случају Кобишнице и Буковча два спојена села.

Просторна организација спорта и рекреације

Развој спорта у Општини се односи на све облике рекреативног, такмичарског и школског спорта, а обухвата целокупно становништво различитог узраста. Искуство у протеклом периоду показује да су за пуну афирмацију спорта најзаслужнији спортски клубови, који су имали највише успеха на различитим нивоима такмичења, али да је такмичарска база спортиста много шира и да прелази границе Општине. Зато је изузетно битно да се популисање спорта врши подједнако на читавој територији Општине, где ће се посебна пажња усмерити на осавремењивање и системско повезивање спортске инфраструктуре и пратећих садржаја.

Планом су обухваћене две врсте основних структура у простору које су намењене спорту и рекреацији. Једно су **спортско-рекреативни комплекси** у којима доминира зеленило као што су веће, јавне парковске, шумске и језерске површине, површине изворишта и излетишта, које не изискују посебно изграђене или опремљене површине и објекте, а употпуњене су трим стазама, стазама за шетњу и вожњу бицикла, дечијим игралиштима, плажама, површинама за одмор, камповање, игралиштима за мале спортове и сл. Углавном се ради о спортским површинама за самоиницијативне активности корисника у смислу спонтане рекреације појединаца и група, а може да се односи одмор, шетњу, трчање, игру, разгибавање, сунчање, пливање, вожњу бицикла, ролера итд. Ради се обично о већим комплексима земљишта. Настоји се да то буду оазе зеленила, са обиљем природне активности, изражене у конфигурацији земљишта, положају, могућности за унапређење, биљним и животињским врстама, визурама и сл. За све кориснике, приоритет је пре свега контакт са природом и здравим окружењем (зеленило, вода, ваздух, осунчаност), па су сви додатни садржаји томе подређени и у то, на одговарајући начин уклопљени. За овај вид спорта и рекреације идеални су већи шумски, ритски или приобални комплекси.

Другу групу чине **спортске и рекреативне целине**, намењене активним спортским делатностима које изискују посебно изграђене и опремљене спортске комплексе и појединачне спортске објекте у којима су доминантне изграђене структуре као што су стадиони, спортски центри, спортске дворане, сале, комплекси базена и сл. Настоји се да то буду комфорне, плански уређене парковске површине Сходно закону о спорту спортски објекти и комплекси у урбаном ткиву се сврставају у три групе: рекреативни, такмичарски и школски. Спортско рекреативни центри су у функцији спортских активности грађана, припрема и тренинга

активних спортиста, наставе физичког образовања, спортских секција, спортских манифестација. Прецизне локације и садржаји за активну рекреацију и спортске активности на подручју општине Неготин, биће дефинисане плановима нижег реда.

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

а. Предшколске установе:

1. Обезбеђење просторних услова у установе предшколске заштите друштвеног и приватног типа.
2. Побољшање просторних услова у постојећим градским предшколским установама у складу са важећим стандардима за предшколске установе.
3. Формирање друштвених предшколских установа у сеоским насељима са највећим бројем становника Прахово, Радујевац, Јабуковац, Уровица

б. Основно образовање:

1. Инвестирање у изградњу објекта основног образовања у рубном градском подручју који покаже највећу тенденцију развоја,
2. Побољшање просторне доступности школа, ученицима који гравитирају са удаљенијих локација,
3. Побољшање просторних услова у основним школама, према важећим прописима, нормативима и стандардима за школске објекте,
4. Побољшање просторних и функционалних услова у школским спортским објекатима, према нормативима Министарства просвете,
5. Повећање броја школа са целодневном организованом наставом,
6. У сеоским насељима, инсистирати на подизању квалитета и услова образовања у свим аспектима.

в. Средње образовање:

1. Повећање гравитационог подручја средњих школа,
2. Организовање великог ђачког интерната намењен свим средњим школама. Обезбедити локацију у ширем центру града,
3. Побољшање просторних услова у средњим школама, према важећим прописима, нормативима и стандардима за средњошколске објекте.

г. Више и високо образовање:

1. Помоћ локалне самоуправе у обезбеђењу смештаја универзитетских садржаја.
2. Регулисање право-имовинског статуса објекта Педагошке академије.

д. Социјалне установе:

1. Обезбеђење просторних и инвестиционих услова за формирање новог друштвеног, објекта већег капацитета за институционални прихват, смештај и заштиту старих, на локацији ширег градског подручја,
2. Обезбеђење просторних услова за формирање мреже дневних боравака за особе са посебним потребама,
3. Формирање мреже мањих герантолошких центара у сеоским насељима где се искаже иницијатива

ђ. Здравствена заштита:

1. Побољшање просторне доступности, објектима основне здравствене заштите становништва,
2. Изградња здравствене станице као засебног и модерног здравственог објекта у центрима заједнице села (у складу са финансијским могућностима)
3. Обезбеђење просторних услова за формирање нових смештајних капацитета амбуланти као објеката примарне здравствене заштите у сеоским насељима,
4. Обезбеђење просторних услова за квалитетније услуге специјализоване здравствене заштите.

е. Спорт и рекреација

1. Ангажовање на развоју рекреативних спортских активности у оквиру очуваних природних резервата
2. Побољшати стање постојећих спортских терена и објеката,
3. Формирање нових већих и значајнијих спортских објеката - атлетског терена, тениског комплекса, балон сала, затвореног базена.

II.5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

ПОЉОПРИВРЕДА

Природне одлике посматраног простора су веома повољне за развој пољопривреде као традиционалне и најважније привредне делатности. Развој пољопривреде је незаобилазна компонента успешног развоја привреде као целине, чему у прилог говоре и подаци о оствареном народном дохотку општине, у којем пољопривреда узима примат са 64.63% (2005. године). У оствареном привредном развоју, који је исте године износио 63.9% од републичког нивоа, пољопривреда је одиграла важну улогу, како самостално тако и у спрези са другим делатностима. Међузависност пољопривреде и осталих делатности је вишедимензионална и комплексна, јер је око 45% пољопривредне производње обухваћено индустријском прерадом.

Ратарска производња је веома важан сегмент пољопривреде. Управо оранице и баште најшире су распрострањене са 43.803 хектара (61.94%). Ипак, у последњих неколико деценија уочава се тенденција смањења површина под ораницама и баштама услед затрављивања ораница, изградња путева и ширење насеља, али рецентни демографски и социјални услови у сеоском делу општине (старачка домаћинства, оскудица радне снаге) условљавају повећање незасејаних површина (на нешто више оп 55% у укупном билансу). Смањење се највише уочава у атарима села Поповица, Вељково, Сиколе и Рогљево. Највеће учешће ораница по катастарским општинама имају Александровац, Брађевац, Буковче, Душановац, Кобишница, Ковилово, М. Каменица, Милошево, Прахово, Речка, Самариновац, Србово. У структури засејаних, односно оранични површина примат имају жита са 62.16%, затим повртно биље са 15.39%, крмно биље са 10.85% које је основа за развој сточарства у равничарским пределима и нижем побрђу. По површини коју заузима и укупном приносу, пшеница представља најважнију житарицу на посматраном подручју. Поред пшенице кукуруз је култура која је значајно заступљена на овом простору, а највеће површине су засејане у атарима села Милошево, Самариновац, Србово и Буковче (7764t). Мањи значај у гајењу житарица имају овас, раж и јечам. Овас се користи у исхрани стоке, а јечам као сировина у индустрији. Од укупне површине која се обрађује у општини Неготин, на повртарске културе одлази 10.85%. Производња индустријског биља на територији општине Неготин је готово маргинална. Површине под сунцокретом последњих деценија крећу се између 800 и 1.000ha. Подаци иду у прилог одређењу планског подручја као ратарско–сточарског, јер површине које се користе у функцији сточарства чине готово половину. Највеће површине под ливадама налазе се у атарима села Малајница, Јабуково и Јасеница, Поповица, Плавна, Штубик, а највеће површине под пашњацима се простиру у атарима села Шаркамен, Трњане и Малајница.

Воћарство у Неготинској крајини је слабије развијено, јер се увек већа пажња поклањала унапређењу виноградарства, по којем је овај крај познат. Носиоци воћарске производње у општини Неготин су индивидуални произвођачи са око 96%, а у производњи воћа са скоро 100%. Коришћењем племенитих сорти и принос по стаблу је већи. Проблем представља недостатак прерађивачких капацитета нарочито хладњача, јер се воће углавном користи у исхрани свеже и за производњу сокова и алкохола. Позитивне промене у развоју воћарства на посматраном простору огледају се у увођењу нових, високородних сорти воћњака и све већој тржишној оријентацији домаћинстава. Међутим, лоше организовано преузимање вишкова, њихов промет и неблаговремена исплата, постали су најнеорганизованији сегмент и највећа баријера у даљој воћарској производњи. Откупних места је мало, па највише приватници откупљују понуђено воће. Друга неповољност у воћарству је непостојање прерађивачких капацитета (хладњача, сушара, мањих погона). Ипак, доминантне воћарске културе бележе пораст последњих година што говори о оправданости ове производње. Брдски део општине Неготин је климатски погодан за гајење континенталних врста воћа, посебно у КО Речка, Мокрање, Чубра, Брестовац, Карбулово, Јасеница, Видровац, Михајловац, Слатина и Мала Каменица. Насеље Карбулово препознатљиво је по највећем потенцијалу и ангажовању за развој воћарства на читавом Планском подручју. Некада је било познато по гајењу шљиве, потом крушке (водењаре, јерибасме), а данас по гајењу јабуке (ајдаред, чадел, грени смит и др.). У овој области примењују се савремене агромелиоративне мере, уводе нове сорте, нове узгојне форме стабала и сл. У насељу је формирано веома активно удружење воћара „Воћар“, а од 2009. године организује се и манифестација „Дани јабуке“. У другом делу општине који подразумева села Трњане, Дупљане, део Душановца, Сиколе, Плавна, Поповица, Штубик, Малајница, Јабуковац и Уровица постоје погодни услови за гајење јагода и малина.

Виноградарство општине Неготин је веома значајна пољопривредна грана, која постаје бренд за читав крај. Ова грана је у другој половини XX века доживела низ промена, при чему је задржала улогу једне од најзначајнијих пољопривредних делатности. Смањење броја чокота за око 11.000 у периоду од 1955-2007. године пратило је релативно веће остварење приноса грожђа по чокоту и укупног обима производње, што је позитивна промена у виноградарству Крајине. Просечан принос по чокоту повећан је са 0.9, па чак и 0.5 на 1.3kg по чокоту. На посматраном простору виногради су засађени на 3.858 хектара, што чини 5.46% пољопривредног земљишта. Поред смањења површина под виноградима има доста старих и проређених винограда, који не дају задовољавајуће приносе. Најраспрострањеније површине под виноградима се налазе у атарима села Рајац, Тамнич, Речка, Смедовац и Рогљево, али су значајне површине под виновом лозом нале на пешчаним платоима на којима су лоцирани атари насеља Слатина, Михајловац, Мала Каменица и Душановац. Према климатским условима Тимочка села на подручју Рајачког виногорја су најповољнија подручја за подизање нових винограда. Просечна производња грожђа од 1.200 вагона у општини Неготин одвија се на око 1.500 хектара где само мали део око 5% чини друштвени сектор, где се 200 хектара налази у власништву АД „Крајина вино” и на истим су сорте за производњу врхунских вина шардоне, рајнски ризлинг, италијански ризлинг и багрина. На виноградима у приватном власништву у општини најзаступљеније сорте су рајнски ризлинг, гаме и старе сорте прокупац,смедеревка и пловдина.мање су заступљене и сорте за врхунска вина шардоне и совиљон. Ипак, веома је битно очување традиционално дубоко укорењених, аутохтоних сорти винове лозе (багрина, зачинак, четерешка и др.), ради стварања бренда виногорја Неготинске крајине препознатљивог у регионалним и ширим оквирима.

За развој сточарства **у Крајини увек су постојали повољни природни услови. Међутим, запажа се константно опадање броја стоке. Разлози су бројни, а углавном се своде на емиграције са руралног подручја, напуштање пољопривреде и старење сеоског становништва, али и неадекватно вођена аграрна политика, као и услови привређивања, неорганизован откуп стоке, нестабилне цене и нередовна. Непостојање организоване производње и пласмана сточарских производа временом је још више погоршавало стање у овој делатности. Пад броја грла у посматраном периоду износио је 13.924 говеда, 22.974 свиња, 20.941 оваца и 91.568 живине. По традицији узгоја стоке се издвајају насеља Плавна, Поповица, Сиколе, Јабуковац, Уровица. На територији Општине постоји 2** рибњака **(Кусјак и Михајловац).**

Пољопривреда - планска концепција и планска решења

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта и пољопривредне производње на просторима општине Неготин заснива се на *пуном планском и одрживом коришћењу природних услова за унапређење пољопреивредне производње, усмеравање ка конкурентности пољопривреде на тржишту, водећи рачуна о демографском опоравку и одрживом развоју, производња тржишних вишкова и производња здраве хране, уз адекватну заштиту пољопривредног земљишта и стварање услова за побољшања материјалног положаја пољопривредника уз диверзификацију руралне економије.*

У циљу очувања пољопривредног земљишта и смањења конфликата просторних интреса издвајају се следећи **приоритети**, као и правила коришћења пољопривредног земљишта:

- **заштита пољопривредног земљишта** од свих видова деградације, наменско коришћење пољопривредног земљишта, спречавања деградације педолошког слоја, тако и од прекомерне и неадекватне примене хемијских средстава у пољопривредној производњи, немарног складиштења и примене стајњака и осоке, еколошки безбедном уништавању амбалаже од пестицида и сл., уз увођење мониторинга квалитета пољопривредног земљишта и пољопривредних производа;
- **успостављање еколошки оптималних односа** између пољопривредних, шумских и других површина:
  - умрежавањем пољопривредног земљишта у разне видове заштитног зеленила, сходно конфигурацији терена, хидролошким условима, начину коришћења земљишта, величини потеса и сл.;
  - адекватнијом и широм применом агроеколошких мера у вегетационом периоду (заокруживањем мера заштите од плављења и бујичних токова; изградњом савремених система за наводњавање, који омогућују рентабилно и еколошки безбедно коришћење воде у пољопривредној производњи);
  - заснивањем сејаних ливада на маргиналним ораницама (VII и VIII катастарске класе) и претварањем пљопривредног земишта VII и VIII карастарске класе у шумско земљиште, али е и задржавање одређених површина за ратарско-повртарску производњу у вишим пределима ободних планина, превасходно у функцији очувања наслеђене мреже насеља;

- обновом дотрајалих и оснивањем нових засада воћа и винове лозе на агро-еколошки и пејзажно погодним локацијама и др.;
- кроз обезбеђење подстицајних средстава за реализацију програма одводњавања, наводњавања, комасације и комплексног уређења пољопривредног земљишта (пољски путеви, заштитно зеленило, педолошка евалуација и мониторинг и сл.);

➢ **разрада и спровођење програма комасације** земљишта у склопу целовитог уређења насеља с атаром, уз обавезну примену савремених агроеколошких стандарда у погледу:
- спречавања ерозије;
- успостављања еколошки безбедних односа између развоја биљне и сточарске производње (максимално два условна грла стоке на 1ha пољопривредне површине);
- укључивања у плодоред легуминоза и других култура (минимум 20%), односно примене прикладних агротехничких мера које регенеришу природну плодност земљишта;
- одржавања органске структуре земљишта одговарајућим коришћењем пољопривредне механизације;

➢ **повећање тржишне конкурентности** пољопривредно-прехрамбеног сектора обезбеђењем услова за исплативи пласман производа органске пољопривреде и сл., улагањем у нове, квалитетније засаде воћа и квалитетних сорти грожђа на погодним површинама; изградњу погона за откуп и прераду пољопривредних производа кроз модернизацију постојећих и изградњу нових савремених прерађивачких капацитета, усклађених са европским стандардима; стимулисање отварања погона за прераду пољопривредних производа (хладњаче, сушаре за лековито биље...); рибњака и стварање могућности да се у ову сврху искористе постојећи објекти (зграде сеоских задруга и сл.)

➢ **подизање општег ниво техничко-технолошке опремљености** породичне пољопривреде. Тракторски парк је већим делом амортизован и слабе погонске снаге. Недостају специјализоване прикључне машине, опрема за заштиту и негу винограда и воћњака, осавремењавање производње, транспорта и складиштења кабасте сточне хране, расхладна техника, апарати за мужу и сл.

➢ **развијање производних, тржишних и друштвених услуга**, посебно у брдско-планинским селима, која су уз то и саобраћајно тешко доступна;

➢ стварање услова за **удруживање** пољопривредних произвођача;

➢ **заузимање пољопривредних површина** у непољопривредне сврхе може се вршити ради пошумљавања земљишта најслабијег производног потенцијала, за потребе водопривредне и саобраћајне инфраструктуре биће компензирано обезбеђењем техничких услова за рационално коришћење воде у биљној и сточарској производњи и повећањем саобраћајне доступности руралних насеља и пољопривредних површина; док је заузимање пољопривредног земљишта у туристичке, рекреативне и сличне сврхе условљено повећањем могућности за диверзификовање руралне економије и остваривања додатних прихода руралног становништва;

➢ **јачање пословног повезивања** пољопривреде са компаративним делатностима (туризам, угостељство и сл.) ради директног пласмана производа у туристичкој понуди и подстицања диверзификације руралне економије развојем допунских делатности (сеоског туризма, кућне радиности, малих и средњих погона и сл.

➢ неговање постојећег и унапређење **фонда дивљачи**, као претпоставке за развој ловног туризма;

➢ организовано **сакупљање, гајење, прерада и пласман шумских плодова и лековитог биља**

У складу са постављеном просторном концепцијом развоја, основна планска решења су дата по пољопривредним рејонима и по гранама пољопривреде:

1. **Ратарски рејон** се простире у равничарском делу општине, на тзв. Кобишничком платоу, дунавској тераси и Неготинској равни (депресији), обухватајући атаре Душановца, Прахова, дела Видровца, Самариновца, Милошева, Неготина, Буковче, Кобишнице и Србова, али део атара Радујевца који се простире на поменутој дунавској тераси, односно Праховско–радујевачкој равни. Овај рејон лежи на најплоднијем тлу општине, алувијални наноси и чернозем, што га у погледу ратарске производње чини најповољнијим делом посматраног простора. Главни приоритети развоја пољопривреде овог рејона огледају се у:
   - Интензивирању ратарске производње;
   - Интензивирању производње поврћа (Милошево, Прахово, Радујевац);
   - Јачање крмне базе као основе за развој интензивног фармерског типа сточарства;
   - Развоју фармерског сточарства (Видровац и Кобишница)
   - Унапређењу и интензивирању аграрне производње стимулисањем пољопривредника кредитирањем и осигуравањем пласмана и тржишта, и едукацијом пољопривредника

- Подстицању на удруживање и повезивање са агроиндустријским сектором и стварање комерцијалних газдинстава, уз изградњу прерађивачких капацитета (нпр. насеље Прахово).

2. **Виноградарско–ратарски рејон** који се углавном простире у нижем делу брдског дела општине. То је рејон у којем, поред значајне ратарске производње, најзначајнију грану чини виноградарство, по којем је тај део општине препознатљив и постепено постаје бренд и за саму општину. Виноградарство на Планском подручју организовано је у неколико микрорејона. Најповољнији услови за виноградарску производњу везују се за тзв. Тимочка насеља, од којих се виногради простиру све до вишег побрђа ка централном делу општине. Најзначајнија виноградарска насеља, у којима се могу видети и старе пимнице, које су служиле за чување и прераду грожђа, су: Рајац, Рогљево, Тамнич, Црномесница, Александровац, Брађевац, Ковилово, Вељково, Смедовац, део атара Мокрање и Речке. У тим насељима виноградарство је послужило као основа за развој руралног, односно винског туризма, које представља додатни и значајан приход становницима у овој делатности. Други микрорејон обухвата насеља која су лоцирана на пешчаним платоима поред Дунава, оријентисаних ка северу, где стабилизовани песак на површинским слојевима хумизиран представља добру подлогу за гајење винове лозе. Такав појас налази се у атарима насеља Прахово и Радујевац. Такође, појас на ниском побрђу, на долинској страни Дунава, на северу Планског подручја, с обзиром на експонираност терена и плодно тло, дугогодишњу традицију у производњи вина, повољни су услови за гајење винове лозе, па се веће површине под овом културом налазе у атарима насеља Слатина, Михајловац, Мала Каменица. Овај појас има потенцијал за даље ширење ка централним деловима општине, ка Неготину и Кобишничком платоу, где се такође издваја један мањи потез виногорја (насеља Неготин, Србово). Приоритети развоја овог рејона леже у :
   - Ревитализацији, даљем развоју и унапређењу виноградрства;
   - Укрупњавању поседа под засадима винове лозе;
   - Планској едукацији становништва у сфери видногардарства;
   - Подизању нових засада винограда и замене старих и дотрајалих;
   - Удруживању произвођача – винара;
   - Изградњи прерађивачких капацитета и ревитализацији старих пимница;
   - Развоју винског туризма

3. **Сточарско–ратарски рејон** је најраспрострањенији рејон који обухвата више побрђе и планинске ободе централних, западних и северних делова општине. У овом простору доминирају ливаде и пашњаци, а посебно у западном делу општине (Плавна, Поповица, Штубик, Јабуковац), што је добра основа још увек екстензивног сточарства. У оквиру рејона може се издвојити још један мањи мешовити рејон са повољним условима за развој воћарства и виноградарства. Тај микрорејон лоциран је у централном делу општине а обухвата делове атара насеља Карбулово, Трњане, Шаркамен, Јасеница, Видровац, Брестовац и Чубра. Постоје локалне иницијативе за унапређење те гране, али је изражен недостатак капацитета за прераду и чување воћа (хладњаче, сушаре, производни и прерађивачки погони). Повољни услови за узгајање лековитог биља и јагодичастог воћа, а посебно купина изражени су у сточарско-ратарском рејону. То би могао бити додатни извор прихода домаћинстава. Тенденције за развој сакупљачке привреде изражене су у насељима Поповица, Сиколе, Штубик (печурке) и др., али се опет као проблем јавља недостатак капацитета за прераду и складиштење, па се сакупљање своди само на директну продају, без прераде. Потенцијали за развој пољопривреде овог рејона усредсређени су ка:
   - унапређењу сточарске производње и повезивању са агроиндустријским сектором;
   - Рзвоју прерађивачког сектора и изградњи прерађивачких капацитета;
   - Оснивању откупних станица за млеко и месо (за сада постоји само у насељу Сиколе);
   - Оснивање фарми (крава за мужу, за тов јунади, свиња и живине);
   - Удруживању, консолидацији сточара и подизању сарадње међу њима на тзв. фармерски вид сарадње;
   - Интензивирање производње воћа (јабука, шљива, крушка, јагодасто воће,) и грожђа, где услови дозвољавају, и замена дотрајалих екстензивних засада са новим интензивним;
   - Формирање микроразвојног центра за воћарство у Карбулову и у другим насељима која имају овакве предиспозиције;
   - Изградња капацитета за прераду и чување воћа;
   - Увођење у производњу и прераду јагодичастог воћа (купина, боровница, јагода, рибизла);
   - изградња фарми за гајење ловних дивљачи (дивље свиње, срнећа и перната дивљач);
   - Производња, откуп и прерада јестивих гљива;

- Производњу тржишно атрактивних пољопривредно-прехрамбених производа у органском поступку и производа дефинисаног географског порекла, за којима постоји изражена потражња на светском тржишту.

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1. Заштита и одрживо коришћење пољопривредног земљишта;
2. Програм Оснивање Савета за рурални развој;
3. Подршка формирању регионалних међународних предузећа;
4. Кафилеријско збрињавање отпада анималног порекла и „сеоске депоније“ за пољопривредни токсични отпад;
5. Оспособљавање пољопривредника за задружне, привредне и остале облике удруживања;.
6. Програм сакупљања, гајења и дораде шумских плодова, ароматичног, лековитог биља и печурака.

ПРИВРЕДА

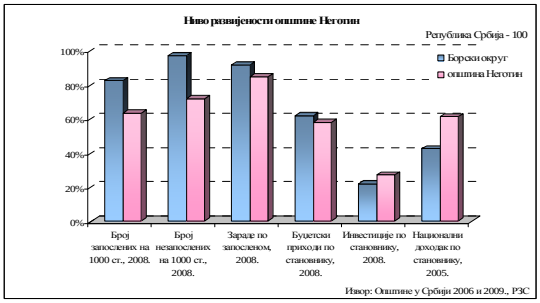

Достигнути ниво развијености општине Неготин указује на знатно заостајање основних показатеља привређивања у поређењу са просечним вредностима на нивоу Републике - у 2008. години степен запослености од 172 запослена/1000 ст. досеже 63%, зараде по запосленом 85%, буџетски приходи по становнику 58%, уз изузетно ниску инвестициону активност по становнику од свега 27% вредности републичког просека.Успорена трансформација, посебно својинска, често неуспешна приватизација друштвених предузећа, уз велике губитке и недостатак инвестиција додатно отежавају друге видове реструктурирања предузећа (организационо, технолошко, програмско и др.). Према подацима Агенције за приватизацију, приватизовано је свега неколико предузећа: Ветеринарска станица „Неготин“, „Инекс–Узор“, „Инекс Крајина“, „Тимок“ и „Крајина ГП“. „Индустрија хемијских производа Прахово“ је у већинском власништву грчке компаније Neochimiki. Током 2010. године, после стечаја проглашено је банкротство за предузећа Холдинг компанија „Крајина“ некадашњи носилац развоја привреде и агроиндустрије, „Пољотехна“, „Житомлин“, „Биљна производња“ д.о.о., „Папир сервис“, „Неготинска штампарија“ и др.

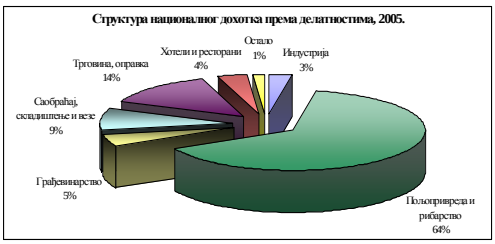

У структури националног дохотка 2005. године изузетна је доминатност приватног сектора (95,1%), захваљујући ефектима привређивања приватних газдинстава и радњи (82,1%). Према делатностима, у структури дохотка пољопривреда је водећа област привреде (64,6%), потом следе трговина и оправка моторних возила (13,7%) и саобраћај и складиштење (8,8%). Иако је развој малих и средњих предузећа и предузетништва био значајан у протеклим годинама, још увек је недовољно развијен за превазилажење економске неразвијености и упошљавања радне снаге која је остала без посла током транзиције. У структури инвестиција доминантна су улагања у области производње и дистрибуције електричне енергије (60%), према карактеру изградње већа су улагања у реконструкцију и модернизацију (45,5%) него у нове капацитете (30,8%), а према техничкој структури у опрему (55%) у односу на грађевинске радове (45%).

Од 90те године прошлог века број запослених у општини Неготин је са 10.736 сведен на 6.921 радника у 2008. Под утицајем реформских процеса промена у обиму ангажовања радне снаге нарочито је интензивна након 2001. године. У структури укупне запослености и даље доминира сектор предузећа и осталих организација (74%). Према структури делатности, евидентно је смањење запослености у привреди у целини и посебно у индустрији. Промене на тржишту рада видљиве су кроз нагли пораст незапослених у релативно кратком периоду од 2001-2005. године са 1.789 на 3.339. Током последњих неколико година развојем МСПП дошло је до благог смањења незапослених (2841 у 2.008. години) али се задржава веома неповољна структура: 36% незапослених први пут тражи запослење, чак 45% је без квалификација, а 52% незапослених чине жене.

Табела. 6: Запосленост по делатностима у општини Неготин

	2001	2008

	број	структура	број	структура
Укупно запослени	9445	100.0%	6921	100.0%
Запослени у предузећима и организацијама	7487	79.3%	5130	74.1%
Пољопривреда, шумарство и др.	266	2.8%	77	1.1%
Индустрија	2671	28.3%	1293	18.7%
Грађевинарство	275	2.9%	211	3.0%
Трговина, оправка	642	6.8%	675	9.8%
Хотели и ресторани	159	1.7%	67	1.0%
Саобраћај, складиштење и везе	752	8.0%	429	6.2%
Финансијско посредовање	146	1.5%	47	0.7%
Послови с некретнинама	624	6.6%	254	3.7%
Државна управа и социјално осигурање	394	4.2%	404	5.8%
Образовање	636	6.7%	723	10.4%
Здравствени и социјални рад	823	8.7%	823	11.9%
Друге комуналне, друштвене и личне услуге	98	1.0%	131	1.9%
Предузетници, лица која самостално обављају занимање	1958	20.7%	1791	25.9%

Извор: Општине у Србији 2006 и 2009. Републички завод за статистику.

Поред неповољних услова и проблема у функционисању привреде, предузимљивост и флексибилност малих и средњих предузећа и развој предузетништва покренуо је развој локалне економије посебно у области виноградарства и производње вина (преко двадесет породичних винограда и винарија, нпр. „Витис вино Јеленковић“, подрум вина „Граде“, винарија „Дајић“, „Рајачка винарија“, „Винарија Маталъ“, „Винарија Clevora“ и др), делом у индустрији (производња челичних влакана, грађевинског материјала и столарије), у домену трговине на мало, изградњи смештајних капацитета и пратећој понуди. Када је реч о индустрији, доминирају капитално интензивне гране производња електричне енергије ХЕ „Ђердап II“ и „Индустрија хемијских производа Прахово“. Недостатак инвестиција успорио је технолошко иновирање производње, тако да ова индустрија данас ради смањеним капацитетом, што се односи и на Луку Прахово. Иако је релативно добра покривеност простора општине објектима трговине, ова делатност још увек је организована кроз мрежу традиционалних малопродајних објекта без савременијих облика функционисања. Туристичка привреда у општини Неготин још није достигла пуну афирмацију, смештајни капацитети нису у складу са могућом тражњом, а разноврсни туристички потенцијали су недовољно валоризовани.

У просторној организацији привреде евидентна је концентрација привредних капацитета, посебно услужног сектора у општинском центру Неготин. Други центар привредног развоја је Прахово са комплексом хемијске индустрије и капацитетима у оквиру Луке Прахово. Насеља Јабуковац, Штубик, Кобишница и Михајловац су мали развојни центри у којима су лоцирани мањи производни капацитети, објекти трговине и угоститељства и др. У јужном делу општине издваја се насеље Рајац као аутентичан туристички центар (Рајачке пимнице). У другим насељима налазе се дисперзно размештени објекти трговине или пак мањи капацитети за примарну обраду пољопривредних производа (Милошево, Душановац, Карбулово, Поповица, Александровац, Ковилово, Брађевац и др.). У свим насељима је наглашен проблем опремљености инфраструктурним системима, нарочито евакуације отпадних вода.

Када је реч о просторно-организационим формама, издвајају се две индустријске зоне значајног развојног потенцијала: једна у Неготину и друга у Прахову са лучким комплексом.

Садашњи сектор малих и средњих предузећа и предузетништва још увек је недовољно афирмисан, а недостатак инвестиција, нестабилни услови пословања и недовољна промоција предузетништва у значајној мери спутавају интензивнији развој. И поред тога, у исказаним иницијативама препознати су, пре свега пољопривредни и туристички потенцијали као основа развоја мањих просторних целина на подручју општине, и неопходност побољшања инфраструктурне опремљености насеља као примарног фактора за унапређење услова живота и рада.

Привреда - планска концепција и планска решења

Уважавајући развојне потенцијале и испољена ограничења у досадашњем развоју привреде, смернице и концепције развоја презентоване у просторно-планским и стратешки развојним документима на

републичком и регионалном нивоу[1], планска концепција развоја привреде општине Неготин заснива се на следећим развојним **опредељењима**:

1. **измена структуре привреде** кроз реструктурирање и интензивирање развоја МСПП као генератора развоја
2. **повећање понуде радних места** у правцу демографске и економске ревитализације планског подручја
3. **одрживи развој привреде** имплементацијом еколошки прихватљивих и енергетски ефикасних програма у производњи и услугама којима неће бити угрожено очување природног и културног идентитета локалних средина
4. **унапређење идентитета локалне економије** у домену приоритетних области:
   - производње и дистрибуције електричне енергије коришћењем хидроенергетског потенцијал Дунава уз могућност коришћења обновљивих извора енергије нпр. енергије ветра
   - пољопривреде и других делатности примарног сектора од примарне до фазе финализације у складу са локалним ресурсима (производња, откуп, складиштења, прерада пољопр. производа, лековитог биља и шумских плодова, дрвне масе);
   - прерађивачке индустрије кроз иновирање производње, имплементацију знања, унапређење квалитета производа и др. посебно агроиндустријског и хемијског комплекса и интензивирањем развоја осталих (производња грађевинског материјала, металске индустрије, дрвно-прерађивачка и сл.) ,
   - развоја путничког и теретног саобраћаја и услуга складиштења, дистрибуције, логистике и сл;
   - афирмације туристичке привреде унапређењем постојећих и развојем нових видова туризма (Рајачке пимнице, манифестациони, спортско-рекреативни, ловни и др.) и компатибилних активности (мале привреде, угоститељства);
   - јачања сектора услуга трговине, финансијских, техничких, информатичких и других пословних услуга,
5. **унапређење амбијента за привлачење инвестиција** кроз организациони оквир (канцеларија/центар за локални економски развој, центар за едукацију, ресурсни центар, пословни инкубатор), финансијски оквир (инструменти и мере кредитне, пореске, земљишне и других политика), инфраструктурни оквир (побољшање опремљености простора), јачање јавног и приватног партнерства, формирање кластера у циљу јачања конкурентности појединих сегмената привреде и привредног профила општине у целини,
6. **унапређење квалитета живота и јачање економске базе становништва** посебно на руралном подручју: комунално опремање сеоских насеља, диверзификација руралне економије унапређењем примарне пољопривредне производње, изградњом малих прерађивачких капацитета, развојем туризма, осавремењивањем услуга становништву (трговина на мало, специјализоване продавнице, банке, и др.) и услуга локалној привреди (сервиси, пословне услуге, и др).

Планска концепција просторне организације привреде у општини Неготин утемељена је на следећим опредељењима:

- рационално коришћење земљишта заштитом пољопривредног и шумског земљишта од неадекватног коришћења, очување природних вредности,
- децентрализација привредног развоја дисперзијом производних и услужних капацитета у складу са специфичностима и функцијама руралног подручја у погледу развоја пољопривредне производње (виноградарске, воћарске, ратарске, сточарске) и различитих фазе прераде (производња вина, прерада меса, силоси...); прераде дрвне масе и шумских производа (гљиве, лековито биље), развоја туризма и очувања природних вредности и културног наслеђа и др.
- унапређење просторне структуре привреде кроз: 1) побољшање комуналне опремљености и већи степен искоришћености постојећих индустријских зона (у Неготину и Прахову) и локалитета, реактивирање напуштених, brownfield локација и објеката који су ван функције у Неготину и осталим насељима, 2) развој савремених просторних форми као што су индустријска зона/парк, предузетничке зоне, слободна зона, дистрибутивни центар и сл)
- постизање вишег степен просторно-функционалне интегрисаности простора у циљу заједничког наступа на тржишту и јачања конкурентности овог простора кроз:
  - јачање територијалне кохезије на локалном нивоу обликовањем привредне структуре у складу с расположивим потенцијалима,

[1] Просторни план Републике Србије (2010), Регионални просторни план Тимочке крајине – нацрт (2010), Регионална стратегија развоја Тимочке крајине (2010), Мастер план туристичке дестинације „Доње Подунавље“, Пројекат Неготин - дестинација за инвестирање и др.

- повезивање сеоских насеља на бази кооперације производње, обједињавање туристичке понуде и др.,
- умрежавање насеља са Неготином као носиоцем (инкубатором) привредног развоја,
- повезивање Неготина у мрежу привредних центара Тимочке крајине,
- повезивање на трансграничном нивоу.

Модел полицентричног развоја локалне економије у општини Неготин обухвата три развојна појаса привредног развоја: неготинску котлину, дунавски развојни појас и северозападни (планински) појас са центрима различитог ранга:

1. **Центар I ранга - Неготин** - привредно-индустријски центар диверзификоване структуре привреде
2. **Центар II ранга - Прахово**, индустријско-лучки центар
3. **Центри III ранга - мали развојни центри на руралном подручју** - Јабуковац, Штубик, Кобишница са производно-прерађивачким и услужним активностима, а Михајловац и Рајац примарно као туристички центри,
4. **Сеоска насеља** са објектима за складиштење и прераду локалних сировина и комплементарним услугама у функцији туризма, пољопривреде и сл.: Милошево, Душановац, Карбулово, Поповица, Александровац, Ковилово, Брађевац, Самариновац, Јасеница, Србово, Сиколе и друга насеља са и исказаним иницијатива за унапређење локалног развоја.

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1. **Формирање конкурентне структуре привреде и успостављање повољног амбијента за развој МСП и предузетништва** подразумева следеће активности**:**
   - завршетак реструктурирања предузећа
   - унапређење амбијента за привлачење домаћих и страних инвеститора и развој МСП кроз различите подстицајне мере
   - развој конкурентне структуре привреде засноване на знању, новим технологијама, савременим услугама и одрживом развоју
   - успостављање ефикасне администрације (сва на једном месту „one stop shop“), јачање институционалних капацитета (оснивање канцеларије/центра за локални економски развој), израда стратегије одрживог развоја општине Неготин; секторских стратегија или програма развоја,
   - оснивање бизнис инкубатор центра за подстицања развоја МСП и предузетништва, интересно организовање и формирање кластера (пољопривредног, туристичког ...),
   - јачање јавног и приватног партнерства, повезивање са дијаспором, трансгранична сарадња
   - интензивнија промоција развојних и просторних предности општине; стварања базе података о локалним предузећима и каталога локација за инвестиције и др.
2. **Развој људских ресурса и тржишта радне снаге према потребама савремене економије,** подразумева следеће активности
   - смањење запослености, превазилажење несклада на тржишту радне снаге и дефицита кадрова специфичног профила (са знањем ІС технологија, банкарских и пословних услуга, менаџера и сл.), могућности укључивања ресурса радне снаге из дијаспоре
   - перманентну едукацију запослених и незапослених, преквалификацију,
   - промоцију предузетништва, модела самозапошљавања и доживотног учења, организацију семинара, креативних радионица и сл.

3. **Унапређење идентитета привредног профила Општине**

ИНДУСТРИЈА

У структури укупне запослености индустрија учествује са 18,7% (25,2% у структури запослених у предузећима), у структури реализованих инвестиција са 65,1% у 2008. години (од тога 90% инвестиција је реализовано у области производње електричне енергије), остварен ниво зарада по запосленом у прерађивачкој индустрији досеже око 65% просечне вредности показатеља на нивоу Републике и Борског округа. У индустрији Борског округа, општина Неготин учествује са 11,8% у структури запослених и са 35,7% у реализованим инвестицијама (27% у прерађивачкој индустрији и 76% у енергетици).

У периоду 1990-2008. индустријска запосленост у предузећима (без података за радње) на територији општине Неготин смањена је за 2,6 пута, са 3.366 запослених на 1.293, као одраз драстичног смањења броја радника у сектору прерађивачке индустрије. Број запослених у области производње електричне енергије, гаса и воде током поменутог периода је на приближно истом нивоу, док је број запослених у области вађења руде и камене изузетно мали (8). И поред поменутих промена, индустрија и даље ангажује највећи број запослених у привреди општине. Иако се ради о општини у којој пољопривреда по ефектима привређивања задржава доминантну позицију, изузетно низак удео индустрије у формирању дохотка (2005. године од свега 2,8%), низак ниво зарада и инвестиција у прерађивачкој индустрији указују на праву димензију девастираности овог привредног сегмента. Овакав положај индустрије последица је разних ограничења током последњих двадесетак година, као и наслеђених проблема из претходног развојног периода. Трансформација индустрије није спроведена у одговарајућој мери а ни довољно ефикасно. Један од разлога је спорост реструктурирања, стечај и банкротство индустријских предузећа који су дуго година били окосница развоја. То је уз недостатак финансијских средстава онемогућило имплементацију савремене технологије у производњу, као и друге видове реструктурирања (организационо, програмско, кадровско), док проблем вишка запослених избија у први план. С друге стране, недовољно афирмисан сектор МСП и предузетништва у домену производње и прераде не може да апсорбује радну снагу која је током транзиције остала без посла.

У **гранској структури** индустрије доминирају капитално-интензивне индустријске гране: производња електричне енергије у оквиру хидроенергетског система „Ђердап II“ (изграђен 1984. године) и производња хемијских производа „ИХП Прахово“. Комплекс хемијске индустрије у већинском власништву грчке компаније Neochimiki, данас ради смањеним капацитетом а финансијска ограничења успоравају реструктурирање и потпуну ревитализацију производње вештачких ђубрива, адитива за сточну храну, сировине за детерџенте. Некада носилац развоја агроиндустријски комплекс ПК „Крајина“, „Крајина вино“, „Млекара“ данас су ван функције (у стечају или банкротству). Прекинута сарадња индивидуалних пољопривредних домаћинстава са комбинатом, уз нефункционисање земљорадничких задруга и откупних станица довело је до урушавања раније успостављених производних веза док се успостављање нових тек назире. Неговање традиције и предузетнички дух данас су тек иницијални кораци ка ревитализацији пре свега производње вина у оквиру породичних винарија, производње меса, млинских и пекарских производа, али је бројност и обим производње још увек знатно испод могућности које овај простор пружа. У слабо диверзификованој структури, издваја се тек неколико производних предузећа у домену експлоатације шљунка и песка, производње грађевинског материјала („Тимок“) и столарије („Даска продукт“ и др), металске индустрије (производња жичаних влакана - предузеће „Спајић“), производње боје и лакова, примарне прераде дрвета и др.

У **просторној структури** евидентна поларизација индустријског развоја видљива је кроз диференцирање два подручја/појаса интензивније концентрације индустријских капацитета са два центра: дунавски појас са ХЕ Ђердап II и хемијском индустријом у Прахову и подручје општинског центра Неготин са индустријском зоном и дисперзно размештеним објектима.

Зона ИХП Прахово је, поред хидроенергетских капацитета Ђердапа II, доминантан елемент у просторно-привредној структури општине. Лоцирана југоисточно од Прахова обухвата производно-прерађивачке објекте и депонију гипса. У непосредној близини налази се лучки комплекс са пратећим складишно-манипулативним капацитетима (у делу овог комплекса била је формирана слободна зона Прахово која је престала да фукционише 2006. године).

Скица 1: Зона ИХП Прахово и Лука Прахово

Полифункционална намена зоне са лучким комплексом и индустријским колосеком (производња, транспорт, складиштење, претовар, дистрибуција) представља изузетан развојни потенцијал. Међутим, положај зоне у близини насеља (Прахово, Радујевац), руинирани грађевински фонд, запуштене локације, еколошки ризична производња, неадекватан третман отпадних материја, дакле низак степен заштите окружења, чине скуп развојних ограничења.

Индустријска зона у североисточном делу Неготина

лоцирана је између друмских саобраћајница ка насељу Милошево и Радујевац коју пресеца железничка пруга. Диверзификоване је структуре делатности, али се и у овом простору уочавају руинирани објекти. Повољне просторне могућности ширења зоне неопходно је унапредити побољшањем комуналне инфраструктуре.

У осталим насељима нема већих локалитета интензивније производно-прерађивачке активности, осим комплекса компаније Спајић у близини саобраћајнице Неготин-Милошево. Значајнија концентрација производних капацитета везаних за производу вина је у насељима Рајац, Рогљево, Михајловац и др., док су остали производни капацитети дисперзно размештени у насељима: Кобишница (производња грађевинске столарије), Штубик (црепана, каменолом), Јабуковац (производња чарапа). Основни проблеми на локалитетима проистичу из незадовољавајуће нивоа опремљености комуналним системима (посебно евакуације отпадних вода)

Индустрија - планска концепција и планска решења

Концепција развоја индустрије, сагласно потенцијалима и ограничењима развоја и смерницама из релевантних планских документа вишег реда (ППРС, РПП Тимочке крајине, нацрт) и Регионалне стратегије развоја заснива се на следећим опредељењима:

- **стварање конкурентне индустријске структуре** засноване на знању, новим технологијама и МСП и предузетништву као ефикасним привредним субјектима
- **подршка развоју МСП** кроз институционално-организациони оквир (канцеларија или центар за ЛЕР, центар за едукацију, пословни инкубатор центар и сл), финансијски оквир (јачање јавног-приватног партнерстава, средства различитих фондова, средства дијаспоре),
- **унапређење постојећих грана** прехрамбене, хемијске, индустрије грађевинског материјала (више фазе финализације производа) уз даљу диверзификацију и подстицање нових базираних на коришћењу локалних ресурса и погодности: људских, сировинских, положајних (прерада дрвета, коришћења шумских производа, МХЕ и сл),
- **јачање гранских и секторских веза** произвођача, кооперанатa, купаца удруживањем у кластере (нпр. кластер прехрамбене индустрије, вински кластер и сл.)
- **имплементација економско-еколошко-енергетски ефикасних производних програма** који доприносе одрживом развоју индустрије
- унапређење образовног система и усаглашавање са потребама индустрије и локалне економије у целини, развој културе предузетништва, модела самозапошљавања, доживотног учења, активнија едукација.

Планска концепција **просторне организације индустрије** у општини Неготин утемељена је на следећим опредељењима:

- рационално коришћење простора и ресурса,
- реиндустријализација развојних центра (Неготин и Прахово) и истовремено децентрализација индустријског развоја јачањем мањих центара на руралном подручју у складу са локалним развојним потенцијалима (Кобишница, Јабуковац, Штубик и др.),
- побољшање инфраструктурних услова посебно у сеоским насељима,
- виши степен искоришћености постојећих зона/локалитета (посебно ревитализација напуштених brownfield локација), проширење понуде локалитета обликовањем савремених индустријских зона (индустријски прак, слободна зона), новим предузетничким зонама и локалитетима,
- интересно умрежавање насеља/центара на територијалном принципу у правцу јачања конкурентности простора у локалним и ширим, регионалним оквирима

Развој индустрије и производних МСП усмераваће се у **следеће центре**:

- **Неготин**, центар диверзификоване привредне структуре у којој индустрија заузима значајно место,
- **Прахово**, индустријски центар са више просторних комплекса: комплекс „ИХП“, комплекс луке Прахово и енергетски комплекс ХЕ Ђердап 2,
- **мали центри развоја** на руралном подручју: Кобишница, Штубик, Јабуковац,
- **сеоска насеља са исказаним иницијативама за коришћење локалних развојних потенцијала** и диверзификацију руралне економије: Милошево, Душановац, Карбулово, Поповица, Александровац, Ковилово, Брађевац, Самариновац, Јасеница, Србово, Сиколе и друга насеља.

Дистрибуција индустрије и МСП одвијаће се у неколико просторних модела: индустријске зоне (потенцијално индустријски парк и слободна зона), предузетничке зоне, дисперзно размештени локалитети, пословни (бизнис) инкубатор центар. Унапређење инфраструктурних услова у ИЗ „Радујевачки пут“ (површине 17ха, према Нацрту РПП Тимочке крајине) предвиђено је средствима НИП, а превођење индустријске зоне у индустријски парк биће могуће тек након усвајање релевантног правног оквира. Индустријска зона Прахова се састоји од две зоне. Прва је ИЗ „ИХП“ (површине око 50ха са депонијом пиритне изгоретина) у оквиру које је неопходна модернизације хемијске индустрије и реактивирање запуштених капацитета. Друга је зона Луке Прахово са могућношћу развоја савременог комплекса са претоварном, дистрибутивно-логистичком функцијом и локацијом производних МСП (површина око 10 ха)[2]. Активирање слободне зоне у складу са Законом о слободним зонама (Сл. гл. РС, 62/2006) и условима и смерницама Стратегије развоја слободних зона РС за период од 2010-2015. године, од великог је значаја за унапређење атрактивности простора и конкурентности привреде. Индустријски парк и нарочито слободна зона су веома динамични просторно-организациони модели и инструменти за привлачење директних страних инвестиција, трансфер технологије, подстицај за развој МСП, отварање нових радних места.

У циљу подстицања развоја индустрије и МСП на руралном подручју, у малим развојним центрима израженог развојног потенцијала (радне снаге, сировинске основе, са производним и услужним садржајем, повољни положај у односу на државне путне правце) могу се формирати предузетничке зоне и локалитети. Локалитети за смештај малих производних капацитета, објеката за складиштење и прераду локалних сировина (пољопривредних, шумских нуспроизвода, прерада дрвета) и комплементарних услужних делатности у функцији туризма, услуге пољопривреди и слично могу се лоцирати у насељима са исказаним иницијативама за диверзификацију руралне економије. Функционисање мањих привредних објеката на појединачним локацијама и у оквиру сеоских домаћинстава не сме угрожавати животну средину и мора бити сагласна правилима уређења земљишта и грађења.

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1.Унапређење производних и просторних предности општине Неготин:

- реструктурирање предузећа на различитим нивоима (својинском, организационог, технолошког, програмског) и имплементација знања и иновативних технологија, у процес производње
- унапређење институционалног, финансијског, организационог, техничког нормативно-правног оквира за стимулисање одрживог развоја индустрије и МСП, унапређење услова за развој људских ресурса
- афирмација производних специфичност подручја, неговање постојећих и стварање нових брендова, секторско и гранско повезивање,
- стварање услова за осавремењивање локационих модела за смештај производних и других комплементарних садржаја (индустријска зона/парк, слободна зона, предузетничка зона/локалитети)
- дисперзија производних активности сагласно локалним развојним потенцијалима

2. Промотивна активност локалне самоуправе:

- стварање информационог система о зонама и локалитетима за смештај индустрије (brownfield и greenfield локације) – каталог инвестиционих локација[3]
- стварање базе података о привредним субјектима на подручју општине (предузећима, радњама) и њиховим потенцијалима, могућности и потребама (у погледу радне снаге, сировина и репроматеријала, пласмана и сл.)
- интензивирање веза и односа са окружењем, умрежавање центара развоја на различитим нивоима (локалном, регионално, трансграничном)

3. Одрживи развој индустрије и МСП

4. Ублажавање поларизације привредног и индустријског развоја, диверзификација руралне економије

5. Промоција предности планског подручја (комплетирање и маркетинг локација и предузећа)

---

[2] Ранија слободна зона Прахово је организована на две локације: у Прахову у залеђу Луке, површине 10ха и Брзој Паланци површине 3,5ха (Програм развоја општине Неготин за период 2005-2010. године).

[3] Укључивање у јединствену СИЕПА електронску базу инвестиционих локација у Србији http://serbia-locations.rs/scr/

II.6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

Општина Неготин је део ширег туристичког региона Тимочке крајине, налази се на транзитном европском правцу првог степена – коридору VII, на тромеђи је заједно са Румунијом и Буграском, односно на граници са Европском унијом, простор је јаког демографског пражњења али и значајних природних и антропогених туристичких потенциала. Сагласно расположивим природним и друштвеним ресурсима треба тражити место и позиционирати туристичку делатност која до релативно слабо развијена, насупрот њеној утемељености на различитим вредностима који се налазе у Општини. Да би се оваква ситуација унапредила потребно је задовољити неколико основних предуслова: постојање туристичких ресурса, добра саобраћајна повезаност, интегрални развој заједно са суседним и даљим општинама у земљи и иностранству (регионима), потенцијални инвеститори, воља локалне самоуправе и проактиван начин управљања, комплементарна привреда која би могла опслуживати угоститељске објекте, смештајни капацитети, маркетинг и др.

Број туриста и број њихових ноћења у општини Неготин је далеко најмањи када је у питању Борски округ. У односу на општине Мајданпек и Кладово њихов број је 9 односно 7 пута мањи. Борски округ је 2008. године имао укупно 64.843 туриста и 153.333 ноћења. У односу на Србију исте године учешће броја туриста је 3% док је број ноћења око 2%. Општина Неготин је маргинално заступљена када се пореди њен удео у укупном броју туриста у Србији (0,15%) са готово истим процентом учешћа у броју остварених ноћења. У односу на српски просек ноћења (3,2) она има нешто већи (3,6). У борском округу учествује са 5,4% посетилаца, односно 7,4% када је број ноћења у питању (Борски округ има значајно мањи просечан број ноћења од 2,4). Ово се може повезати са капацитетима и бројем места за ноћење на нивоу Општине.

Табела 7: Број туриста и број ноћења на нивоу Србије, Борског округа и општине Неготин, 2008.

	Укупно туриста	Домаћи туристи	Инострани туристи	Укупно ноћења	Домаћи ноћење	Инострани ноћење	Просечан бр. дана
Србија	2.266.000	1.620.000	646.000	7.334.000	5.935.000	1.399.000	3,2
Борски округ	64.843	59.457	5.386	153.333	143.170	10.052	2,4
Неготин	3.529	2.947	582	11.402	10.583	819	3,6

Извор: Републички завод за статистику, 2008.

Понуда и број лежајева угоститељских објеката на територији општине **Неготин** је стога условљена је општим стањем привреде, демографске ситуације, квалитетом путне мреже, положајем у односу на развојне осовине и главне туристичке центре у Србији. Смештајни објекти су углавном лоцирани у самом центру општине (око 200 лежајева у хотелима, приватним вилама, мотелима и др.), те на већ препознатим туристичким дестинацијама (Тимочки део Општине – Рогљево и Рајац) са близу 100 лежајева и спорадичним објектима у мирочком и планинском делу Општине (Вратна, Јасеница, Сиколе и сл.)

Основни **потенцијали** туристичке привреде заснивају се на интегралном комбиновању (плански артикулисаном у концепцији развоја) *природних*, *антропогених* (друштвених) и *духовних* потенцијала простора.

Природни:

- **Река Дунав и подунавски део Општине -** Дунав представља границу општине у дужини од 31км. Обале Дунава користе се за риболов и рекреацију. У потезу Михајловац-Радујевац (северно, односно јужно од ХЕ Ђердап 2), ток реке је формирао питомо приобаље погодно за активирање туристичких садржаја.
- **Планине Мицор и Дели Јован –** се налазе у западном делу Општине. Осим богатства шумама, ово подручје одликује изузетан биодиверзитет, природни феномени, мањи речни токови, погодни климатски услови, РВА простор-заштита лептира и др.
- **Остали речни токови (Тимок, Вратна, Замна, Јасеничка, Сиколска река) –** у јужном, односно западном и централном делу Општине, део су квалитетног пејсажа са кањонима, прерастима, водопадима и др.
- **Прераст на реци Замни, прерасти на Вратни (споменици природе) –** јединствени природни облици као раритет у европским размерама.

- **Заштићена прирорна добра –** осим прерасти на рекама то су и општи резерват природе Буково (шуме), Водопад Сиколске реке – Мокрањске стене. У овом подручју налазе се и бројне пећине.
- **Квалитетно пољопривредно земљиште и традиционални виноградарски рејон –** земљиште погодно за узгој ратарства и развој производње лековитог биља (у планинском делу), као и поновног враћања бренда *неготинска вина – вина из Крајине*. Традиционално винарство је посебно заступљено у тимочком делу Општине (пимнице у Рајцу и Рогљеву), а модерно у подунавском делу (Михајловац и др.)
- **Климатски услови –** у планинском (западном) делу Општине постоје услови за формирање ваздушних бања због погодног укрштања ваздушних струја и такве морфологије терена која има позитивне утицаје на здравље људи.

***Антропогени*:**

- **Градско насеље Неготин и старо језгро насеља –** основ за препознавање културног и урбаног идентитета Општине, те сходно томе туристички потенцијал.
- **Културно-историјски споменици и манастири –** осим споменика (неколико у Неготину, Штубику и др.) на простору Општине се налазе и 3 манастира: Буково (код Неготина), Вратна (код истоименог села) и оштећени али са сачуваним зидинама манастир Короглаш (код села Милошево).
- **ХЕ Ђердап 2 –** најпрепознатљивији антропогени репер на Дунаву. У систему ХЕ Ђердап (заједно са ХЕ у Кладову) и директан веза са суседном Румунијом.
- **Европска бициклистичка стаза уз Дунав –** европске рута, нажалост на простору општине Неготин недовољно добро обезбеђена и организована за туристе који пролазе уз Дунав.
- **Неготинске пимнице –** Рајачке и Рогљевачке пимнице данас посебна туристичка атракција, као и Штубичке које су некада биле веома активне. Јединствени етно амбијент заснован на традиционалној производњи вина и аутентичној архитектури овог дела Србије.
- **Лука Прахово –** као значајни саобраћајни објекат и основ речног туризма.
- **Ловна подручја –** у планинском делу општине дају могућност за лов на више обележених ловишта на Миџору и Дели Јовану.
- **Богат грађевински фонд –** у већини неготинских села отвара перспективу да се може активирати као смештајни капацитет за потенцијалне туристе. Осим тога, иако естетски дискутабилан, даје посебан допринос укупном идентитету Општине.
- **Дух и мултинационалност/идентитет –** мешавина народа, обичаја, мистике, духовности и др. је посебно важна за укупни доживљај становника Општине и посетилаца који у њу долазе.
- **Спортски терени и простори за рекреацију –** осим у Неготину, спортски терени постоје и у многим селима (фудбалски стадиони), запуштени комплекс на Стеванским ливадама, спортска игралишта у Штубику и др.

Манифестације:

- **Мокрањчеви дани – Неготин**
- **Сеоске манифестације –** сусрети села у већини руралних насеља у Општини, дани светог Трифуна, спортске игре.

Планска концепција и планска решења

Основно стратешко опредељење је да одрживи развој туризма представља значајну развојну перспективу подручја општине Неготин, те се основна **концепција** развоја туризма се заснива на:

1. функционалом умрежавању туристичке привреде и активности на ширем **регионалном нивоу** и то**:**
   a) Европски ниво:
   - Дунав (саобраћај, лука, марине, ХЕ Ђердап 2 и др.)
   - Природне реткости јединствене на европском нивоу
   - Културне сразе на Дунаву
   - Близина Европске Уније тј. Румуније и Бугарске
   - Европске бициклистичке стазе уз Дунав
   - Близина коридора X и IV

   b) Национални (регионални) ниво:
   - Сарадња са суседним и даљим општинама (Кладово, Зајечар, Бор, Мајданпек и даље ка Голупцу, Смедереву и др.)

- Заједничка понуда на домаћем и иностраном тржишту
- Прекогранична сарадња са регионима у Румунији и Бугарској
-

2. интерној организацији туристичке привреде и активности на **локалном нивоу:**
   а) Ниво општине Неготин (локални):
   - Локални итинерери везани за културне и природне вредности
   - Локалне манифестације
   - Локална организација туризма
   - организација туризма на нивоу мезозона туризма

На основу овог могу се издвојити потенцијалне **туристичке зоне** које обухватају тачке од значаја за туризам:

1. **Дунавска зона -** од уласка Дунава у општину, преко ХЕ Ђердап, до Радујевца у југоисточном делу Општине. Концепција развоја се заснива на комбиновању спортско рекреативних садржаја на води (плаже у Михајловцу, Кусјаку, Радујевцу и осталим погодним местима), риболову, наутички турзам, транзитном туризму, бициклистичким европским стазама и др. Осим тога ово подручје је и зачетник модерног винарства (производње и флаширања висококвалитетних вина). Ради потпуног активирања ове зоне неопходно је пажљиво уређење обале (делови потопљених насеља), по потреби изградња марина и пристана (Михајловац, Душановац-Кусјак), отварање граничног прелаза на ХЕ Ђердап 2, уређење бициклистичких и пешачких стаза, решавање проблема *дивљег* депоновања отпада.
2. **зона градског насеља Неготин** – центар Општине и центар туристичке привреде. Осим аутохтоне архитектуре, културних и духовних објеката (музеј, Мокрањчева кућа, споменици Мокрањцу и Хајдук Вељку, манастир Буково и др.) ово подручје је основ за манифестациони, конгресни, едукативни и др. туризам. Инфо пункт (опционо и визиторски центар) је неопходан ради давања правовремених информација, пропагандног и едукативног материјала и др.
3. **планинска (подмирочка зона)** – смештена у западном делу општине регионално посматрано је у систему са општинама Бор и Мајданпек. Изузетно природно и културно богатство ове зоне (манастир Вратна, прераст на Замни и Вратни, кањон Замне, село Јабуковац, па све до Стеванских ливада и Мокрањских стана на Сиколској реци), погодно за лов, формирање обележених планинарских стаза, излетнички туризам. У оквиру зоне могуће је издвојити две микрозоне развоја туризма: Вратна-Јабуковац са садржајима који су сконцентрисани у овом подручју и део око Сикола (Стеванске ливаде, Мокрањске стене) са богатим спортско-рекреативним садржајима, повољним климатским амбијентом (ваздушна бања), викенд насељем и др. У ове две микрозоне ће се отворити инфо туристички пунктови. Предуслов за позитиван развојни помак је саобраћајна и комунална опремљеност, решење имовинско-правних спорова и већи маркетиншки пробој ван граница општине.
4. **Тимочка (етно) зона** – са центром у Рајачким и Рогаљским пимницама је својим природним и културним амбијентом предодређена за развој етно туризма (са посебним акцентом на традиционалну производу вина). Препознатљива у ширем (регионалном, националном) контексту ова зона захтева озбиљну комуналну и саобраћајну обнову, перманентну едукацију произвођача вина и становника, и прецизно усмеравање од стране локалне туристичке организације за даљи развој.

Све зоне ће бити повезане разним туристичким итинерерима на локалном и регионалном нивоу заснованим на путевима: културно-историјских знаменитости, традиционалних производа (вино, храна, воће), манифестација и др. и уклопљене у шири-регионални систем дневних или вишедневних организованих тура. На туристичким стазама ће се наћи и села која се не налазе у зонама а која имају туристичке потенцијале (Штубик, Буковче, Кобишница, Јасеница и др.) и већ устаљене манифестације или започете или иницране туристичке пројекте (нпр. Школски туризам у Штубику). Изградња спортско-привредног аеродрома и аутодрома у атару села Кобишница ће повећати приступачност Општини исто као и отварање граничног прелаза на ХЕ Ђердап 2. На основу свега планска концепција се заснива на томе да се поред интензивирања радова на реконструкцији и уређењу највреднијих целина и објеката културног наслеђа, реконструкције спорстко-излетничких локалитета и изградња нових и др., део прихода од туризма усмери за инвестиције у заштиту наслеђа, обезбеди и анимација и презентација туристима, као и унапреде садржаји и догађаји који омогућују адекватно активирање и коришћење тих простора Генерално, општина Неготин *задржава излетнички, етно, транзитни, спортски, наутички, едукативно-научни и ловни туризам, уз потенцијално активирање бањског и туризма.* Неопходност повећања смештајних капацитета

се **не заснива** на отварању великих комплекса (рисорта) већ на **активирању приватног смештаја** (нарочито подискоришћеног али изузетно богатог грађевинског фонда) и изградњи мањих туристичких објеката. За очекивање је да се карактер туристичке понуде унапреди кроз повећање профита кроз понуду *на локацији* и подизање атрактивности које би привукле потенцијалне туристе.

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

На основу планске концепције одређени су ***плански приоритети (пројекте)*** за развој туризма и достизање:

1. **Пројекат *База података о туристичким вредностима.*** Евидентирање и валоризовање природних и антропогених туристичких репера и вредности и дефинисање стратегије развоја туризма у Општини.
2. **Пројекат *Обнова и изградња смештајних објеката.*** Повећање смештајног капацитета у Општини и мотивисање приватног сектора за улагање у њих. Ово се нарочито односи на градско насеље Неготин, центре заједнице села и потенцијалне туристичке центре. Искористити богат грађевински фонд у туристичке сврхе.
3. **Пројекат *Неготинске манифестације и традиција.*** Унапређење богатог манифестационог програма на читавој територији Општине и покретање нових. Инсистирање на аутохтоној традицији, обичајима, веровањима, кулинарству и др., као основу за подизање атрактивности туристичке понуде.
4. **Пројекат *Бициклистичке стазе.*** У оквиру европских бициклистичких рута дуж Коридора VII. Икоришћење потенцијално великог броја туриста подразумева уређење бициклистичких стаза, услуге смештаја, исхране, осталих комерцијалних садржаја уз стазе. Европски бициклистички пут потребно је и повезати са интерном мрежом овајвих саобраћајница у Општини и ван ње.
5. **Пројекат *Привредно-спортски аеродром.*** У атару села Буковче. Повећање приступачности омогућиће потенцијално већи број туриста и активирати пратеће садржаје у објекат.
6. **Пројекат *Излетнички туризам.*** У атару села Вратна-Јабуковац са садржајима који су сконцентрисани у овом подручју и део око Сикола (Стеванске ливаде), Мокрањске стене, и осталим атрактивним деловима Општине (подмирочка зона, дунавска зона)
7. **Пројекат *Неготинске пимнице.*** Уз већ афирмисане Рогљевачке и Рајачке, реконструисати и активирати и Штубичке пимнице. Предуслов већем броју посетилаца је реконструкција и доградња саобраћајне мреже и комунално-хигијенско опремање села.
8. **Пројекат *Дунавска ривијера.*** Комбиновање спортско рекреативних садржаја на води (плаже у Михајловцу, Радујевцу и осталим погодним местима) уз остале активности. Искоришћење луке у Прахову и изградња марина у Михајловцу и Кусјаку и по потреби на другим локацијама. Реализација пројекта **“Дунавски бисер” у Михајловц**у као значајни, спортско-рекреативни и туристички потенцијал развоја овог дела приобаља. Претпоставка реализацији свих ових пројеката је уређење обале, чишћење дунавског корита у зони приобаља од потопљених објеката, комунално опремање и др.
9. **Пројекат *Перманентна едукација.*** Спровођење перманетнтне, мултидисциплинарне едукације стручњака и становништва у вези значаја и улоге туризма.
10. **Пројекат *Презентација туристичких вредности Општине.*** Унапређење маркетинга везаног за информисање потенцијалних туриста о вредностима општине Неготин. Формирање туристичких инфо пунктова, штампање пропагандног материјала, јасно обележавање маркантних објеката и целина, рекламе, билборди, интернет презентације и сл. У већим центрима у Србији направити промоцију економских и туристичких вредности Општине (или регионално, Тимочке крајине)
11. **Пројекат *Итинерери.*** Самостално, у сарадњи са суседним општинама и у сарадњи са суседном Румунијом и Бугарском дефинисати више врста итинерера који би се нашли у туристичкој понуди Општине (пут вина, пут хране, пут салаша, бициклистичке стазе и др. као и њихова комбинација): пут вина, пут хране и др.
12. **Пројекат *Европски пројекти.*** На нивоу Општине отворити **локалну/регионалну канцеларију (агенцију)** која би се старала о европским пројектима. Њен задатак би био да кроз стални контакт и увид у европске пројекте (апликације), информише заинтересоване, упути и едукује их, пријави и прати туристичке и остале пројекте који би конкурисали за средства у ЕУ или из других фондова.

II.7. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА И ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Општина Неготин са суседним општинама и ширим окружењем остварује везе мрежом држаних путева I и II реда, железничком пругом и пловним путем. Општином пролазе трасе државних путева (ДП) I реда у дужини од 94,4km. Заступљеност постојећих ДП II реда је 33,4% и општинских путева 41,29%. Од 154km општинских путева 65% је са савременим коловозом.

У саобраћајном смислу подручје Плана се ослања на ДП I реда бр. 24 и бр. 25, преко којих се остварују директне везе са Пожаревцем, Београдом и коридором X, дунавском магистралом на северу и државним путем бр. 5 (Е-761) и Нишем на југу. Мрежу ДП II реда чине: ДП бр. 106а, ДП бр. 248, ДП бр. 248а, ДП бр. 249, ДП бр. 254, ДП бр. 260 и ДП бр. 278, укупне дужине око 124,56km. Стање коловозне конструкције ДП I реда се може оценити као задвољавајуће, уз потребу рехабилитације појединих деоница. Стање ДП II реда није задовољавајуће и не одговара рангу пута. Ширина коловоза је од 4,0 до 7,0m, са обостраним банкинама од 1,0m, али без савременог коловозног застора на 3km путева. Транзитни саобраћај се води трасом ДП I реда бр. 24 и бр. 25 који пролазе кроз центар градског насеља Неготин водећи до луке „Прахово“. Општинска путна мрежа, дужине 154 km је разграната и по положају траса налази се на коридорима саобраћајних захтева, али је 35% мреже без савременог коловоза. Линије локалног јавног превоза су бројне и омогућавају везу општинског центра са већином насеља у Општини.

Општином пролази железничка пруга Ниш – Зајечар – Неготин –Прахово Пристаниште, са 10 службених места. Поред дугог века експлоатације без адекватног одржавања и застарелости постројења и уређаја, проблем представља и укрштање пруге са јавним путевима у нивоу на чак 10 места.

Лука „Прахово“ има могућност истовремене обраде 7 пловила, али је техничка опрема и инфраструктура у веома лошем стању.

Саобраћај - планска концепција и планска решења

Друмски саобраћај

План развоја друмског саобраћаја има највећи значај и мора бити у складу са развојем саобраћајно-транспортног система суседних општина и Републике Србије. Предложеном путном мрежом остварен је континуитет у протоку роба и људи унутар подручја, као и у транзитним везама са суседним општинама и регионима.

Путна мрежа

Основно концепцијско опредељење јесте саобраћајно отварање и **повећање доступности подручја**, у првом реду рехабилитацијом, реконструкцијом и доградњом постојеће мреже и квалитетним повезивањем са мрежом државних путева Републике Србије. Просторним планом Републике Србије дефинисан је коридор аутопута Е-771, који прати трасу ДП I реда бр. 25, као активност након 2014. год. Коридор, ширине 500m, чува се до даљњег, имајући у виду неизвесност његове реализације у планском периоду.

Мрежу државних путева чиниће два ДП I реда и седам ДП II реда, преко којих ће се остваривати везе са регионалним центрима у Зајечарском и Борском округу, Београдом, Нишем и коридором X. Путну мрежу је потребно употпунити мрежом општинских путева, за коју је предвиђена реконструкција, модернизација и изградња нових праваца. Мрежа некатегорисаних путева развијат ће се у складу са развојем насеља и могућностима локалне заједнице, што ће се дефинисати плановима нижег реда.

Већи степен приступачности, повећање капацитета, побољшање квалитета услуге путне мреже и повећање безбедности одвијања саобраћаја остариће се:

1. рехабилитацијом, реконструкцијом и доградњом мреже државних путева;
2. реализацијом обилазнице око општинског центра Неготина;
3. реконструкцијом, доградњом и изградњом деоница општинских путева; и
4. побољшаним и појачаним одржавањем путне мреже.

Јавни државни путеви

Државни путеви I реда

Територијом Плана се пружају следећи **ДП I реда**:

- ДП I реда бр. 24: Ковин – Раља – Пожаревац – Кучево – Мајданпек – Плавна – Штубик – Буково – Неготин – Вељково – граница Бугарске. Територијом Плана се пружа у дужини од око 49,12km (km: 421+768 – km: 470+885);
- ДП I реда бр. 25: брана „Ђердап“ – Кладово – Брза Паланка – Слатина – Душановац – Неготин – Буково – Трњане – Метриш – Зајечар – Књажевац – Сврљиг – Ниш – Медојевац – Прокупље – Куршумлија - Мердаре. Територијом Плана се пружа у дужини од 45,28km (km: 41+800 – km: 87+083);
- ДП I реда бр. 25s: Трњане – Метриш – Салаш – Јасикова 1 – Рготина 1 – Рготина, чија дужина није дефинисана у Референтном систему РДП-а.

Оптерећење ДП I реда није у складу са њиховим рангом и више је примерено ДП II реда. Најзаступљенији су путнички аутомобили са просечним учешћем од око 80%.

ДП I реда бр. 24 се у планском периоду задржава на постојећој траси са потребном ревитализацијом и модернизацијом техничко-експлоатационих карактеристика. Планом се предвиђа рехабилитација на деоници од насеља Јасеница до границе са општином Мајданпек, у дужини од око 15,0 km и денивелација прелаза преко железничке пруге у зони железничке станице Неготин (km: 458+520) и јужно од насеља Кобишница (464+580). Активности је потребно усмерити пре свега на обнову коловозног застора и хоризонталне и вертикалне сигнализације. Значај ДП бр.24 је препознат и у Просторном плану РС, где се активности на његовој рехабилитацији предвиђају после 2014. год.

Саобраћајно оптерећење на деоницама кроз Општину, приказано кроз ПГДС (просечан годишњи дневни саобраћај):

Ознака пута	Деоница		2007. год	2008. год	2009. год
ДП бр. 24	0287	Клокочевац - Плавна	623	645	606
	0288	Плавна - Штубик	1.184	1.220	1.050
	0289	Штубик - Буково	1.720	1.680	1.620
	1409	Буково - Неготин (Салаш)	2.982	2.870	2.850
	1408	Неготин (Салаш) - Неготин	/	/	/
	0291	Неготин - Вељково	978	960	950
	0292	Вељково - гр. Бугарске (Буково)	780	710	700
ДП бр. 25	0297	Брза Паланка - Слатина	2.578	2.650	1.950
	1113	Слатина - Душановац	2.578	2.650	2.150
	0298	Душановац - Неготин	2.578	2.612	2.406
	1408	Неготин - Неготин (Салаш)	/	/	/
	1409	Неготин (Салаш) - Буково	2.982	2.870	2.850
	1016	Буково - Трњане	2.704	2.000	2.100

На основу Референтног система ЈП Путева Србије, деоница ДП бр. 25 од Неготина до Кладова води од центра Неготина, пролази кроз насеља Самариновац и Михајловац и даље води до Кладова пружајући се уз реку Дунав. Планом се предлаже измештање трасе ДП на трасу саобраћајнице која од Букова до Кладова води западно од Неготина, што је у складу са чињеничним стањем и Уредбом о критеријумима за категоризацију државних путева (”Сл. Гласник РС”, бр. 37/2009). Прекатегоризацију врши управљач уз сагласност надлежног Министарства на основу одређених техничких критеријума. Промену је потребно евидентира на путним картама. Планом се предвиђа рехабилитација ДП бр. 25 на деоници од границе са градом Зајечарем до насеља Буково, у дужини од око 12,0 km, уз обнову коловозног застора и сигнализације.

Такође се предвиђа проширење деоница ДП I реда на 7,70m (без издигнутих ивичњака), односно 7,00m (са издигнутим ивичњацима), сходно законској регулативи.

Планом се предвиђа **успостављање граничног прелаза са Републиком Румунијом** „Ђердап 2-Кусијак“. У циљу повезивања планираног граничног прелаза са ДП бр. 25 предвиђена је реализација саобраћајнице дужине око 5,4 km, у рангу ДП I реда. Веза планиране саобраћајнице са ДП бр. 25 се остварује северо-западно од насеља Душановац.Резервише се простор за коридоре ДП I реда укупне дужине око 94,4km и ширине 110m, од тога 30m за путни појас и по 40m за обостране појасеве непосредне заштите и контролисане изградње.

Имајући у виду да транзитни саобраћај према Бугарској пролази кроз центар Неготина, Планом се предвиђа реализација саобраћајнице која би са постојећим ДП I реда чинила обилазницу око Неготина. Саобраћајница повезује ДП бр. 25 у зони насеља Буково и ДП бр. 24 у зони железничке станице Мокрање. Планирана је ван грађевинског рејона, на растојању од 3,0-4,5 km од урбаног центра и са елементима државних путева I реда.

Резервише се простор за коридор обилазне саобраћајнице дужине 9,6 km и ширине 390 m, од тога око 30 m за путни појас (9 m за коловоз пута са ивичним тракама и банкинама) и по 180 m за обостране појасе заштите животне средине (који обухватају заштитне појасеве и појасеве контролисане изградње ширине 40 m).

Дефинитиван положај коридора и трасе обилазне саобраћајнице с типом раскрсницама и начином укрштања са осталим путевима утврдиће се одговарајућим урбанистичким планом и пројектном документацијом на нивоу генералног пројекта са претходном студијом оправданости.

Државни путеви II реда

Сви **државни путеви II реда** се задржавају на постојећим трасама (осим ДП бр. 254) и то:

- ДП II реда бр. 106а: Лука – Самариновац - Неготин, у дужини од 16,5 km, којим се интегришу насеља на југу Општине и остварује веза са насељима у Зајечарској општини;
- ДП II реда бр. 248: Вељково – Зајечар - Бучје, у дужини од 23,2 km. Овим путем се повезују погранична насеља и остварује веза са ДП I реда бр. 25;
- ДП II реда бр. 248а: Ковилово – Брађевац - Јасикова, у дужини од око 20,4 km. Деоница пута која пролази кроз подручје Плана је непроходна;
- ДП II реда бр. 249: Штубик - Слатина, у дужини од 24,0 km, који повезује ДП I реда бр. 24 и бр. 25;
- ДП II реда бр. 254: Планом се предлаже продужење трасе до Неготина трасом ДП I реда бр. 25 након његовог измештања. На тај начин се ДП бр. 254 пружа трасом Неготин – Самариновац – Прахово - Радујевац, у дужини од око 17,0km, и повезује насеља у северо-источном делу Општине са општинским центром;
- ДП II реда бр. 260: Метриш – Салаш – Сиколе - Плавна, који се територијом Плана пружа у дужини од око 18,3km. Деоница од насеља Сиколе до насеља Плавна, у дужини од око 16,0km, је непроходна; и
- ДП II реда бр. 278: Неготин – Радујевац, у дужини од око 12,4km.

Изграђени са две саобраћајне траке, ширине коловоза од 4,0 до 7,0 m, са обостраним банкинама од 1,0 m, али без савременог коловозног застора на 31 km путева. Планом се предвиђа проширење ДП II реда на 7,10m (без издигнутих ивичњака), односно 6,50m (са издигнутим ивичњацима). Такође се предвиђа рехабилитација, односно обнова коловозног застора и сигнализације, санирање ударних рупа на 51,4km, на следећим деоницама:

- ДП II реда бр. 106а: од границе са градом Зајечаром до насеља Макрање, у дужини од око 10,0km;
- ДП II реда бр. 248: од границе са градом Зајечаром до насеља Рајац, у дужини од око 10,5km;
- ДП II реда бр. 249: од насеља Слатина до Јабуковца, у дужини од око 12,0km;
- ДП II реда бр. 254: од насеља Прахово до Неготина, у дужини од око 8,9km; и
- ДП II реда бр. 278: од Неготина до насеља Радујевац, у дужини од око 10,0km.

Приоритет у рехабилитацији су ДП бр. 106а, бр. 248 и бр. 249, укупне дужине 32,5km.

Планом се предвиђа реконструкција тј. промена трасе ДП бр. 248 у укупној дужини од 3,94km. Траса пута се пружа дуж коридора железничке пруге и укршта се са њом на седам места у нивоу, што ће представљати још већи проблем повећањем робног промета луке ”Прахово”. Планом се предлаже укидање постојеће трасе на деоници између железничке станице Мокрање и насеља Вељково у дужини од 1,94km и предлаже се нова траса са супротне стране пруге у дужини од 1,9km. Такође се предвиђа укидање трасе пута у зони насеља Рајац у дужини од 2,0 km и реализација нове трасе са супротне стране пруге у истој дужини. На тај начин се број путно пружних прелаза на ДП бр. 248 смањује са седам на три, од којих се најфреквентнији, у зони насеља Рајац, предлаже за денивелацију.

Планом се предвиђа дефинисање нове трасе државног пута II реда на траси измештеног државног пута I реда бр. 25, на деоници Самариновац – Душановац – Михајловац – граница Плана, у дужини од 26,12km, од којих се деоница од Неготина до Самариновца, у дужини од око 4,96km припаја ДП II реда бр. 254.

Такође се предвиђа изградња непроходних деоница ДП II реда, при чему се задржавају коридори дефинисани Референтним системом Републичке дирекције за путеве, и то:

- ДП II реда бр. 248а на деоници: Ковилово – Брађевац - Јасикова, у дужини од око 21,3km; и
- ДП II реда бр. 260 на деоници: Сиколе - Плавна, у дужини од око 16,0km.

Од изузетне је важности добра **повезаност луке** „Прахово“ са ДП I реда бр. 25, како би се робни токови изместили из општинског центра. У те сврхе се предвиђа реализација саобраћајнице у дужини од 1,9km, која повезује ДП бр. 254 са ДП бр. 25 преко планиране саобраћајнице у рангу ДП I реда.

Резервише се простор за коридоре ДП II реда дужине око 152,5km и ширине 60m, од тога 20m за путни појас, по 10m за обостране непосредне појасеве заштите и по 10m за обостране појасеве контролисане изградње (који обухватају и појасеве заштите животне средине), с оријентационо датим положајем коридора на *Референталној карти 2*. Дефинитиван положај планираних коридора утврдиће се одговарајућим урбанистичким планом и кроз израду пројектне документације.

Јавни општински путеви

Општинска путна мрежа, која има улогу повезивања насеља са центром Општине и са путном мрежом вишег ранга, је разграната и по положају траса налази се на коридорима саобраћајних захтева, али је незадовољавајућег квалитета. Поред лошег стања коловоза (35% мреже без савременог коловоза) неповољан фактор је и просечна ширина коловоза која се креће од 3,0 - 5,0m, велики подужни нагиби, као и лоше стање сигнализације.

Повећање саобраћајне доступности и повезаности центара у мрежи насеља, привредних потенцијала, туристичке понуде у простору и руралних рејона остариће се реконструкцијом, доградњом и изградњом општинских путева на основу годишњих и средњорочних планова и програма радова које доноси Јавно предузеће за грађевинско земљиште и путеве општине Неготин и главних пројеката реконструкције и изградње.

Планира се **рехабилитација/реконструкција свих јавних општинских путева** укупне дужине 154,07 km, и то:

1. ОП-1: ДП бр. 24 – Србово, дужине 3,74km, са проширењем коловоза на 5,5m;
2. ОП-2: ДП бр. 24 – Буковче, дужине 2,93km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације, са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=30m;
3. ОП-3: Кобишница (веза са ДП бр. 24) – Буковче, дужине 0,75km, уз рехабилитацију коловозног застора и обнову сигнализације;
4. ОП-4: ДП бр. 248 – Мокрање – ДП бр. 106а, дужине 8,34km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације, са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=25m;
5. ОП-5: од ОП-6 – Мокрање, дужине 4,29km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације, са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=25m;
6. ОП-6: Рогљево - Алија, дужине 5,90km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
7. ОП-7: Рогљево - ДП бр. 248 – Ковилово, дужине 4,33km, уз проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације. Траса се мења тако што се пут повезује са ДП бр. 248, изградњом нове деонице у

дужини од 0,92km, са циљем обједињавања два путно пружна прелаза, док се деоница која прелази преко пруге укида;

8. ОП-8: ДП бр. 248 – Смедовац, дужине 2,27km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
9. ОП-9: ДП бр. 248 – Рајац – Рајачке пивнице, дужине 1,75km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
10. ОП-10: ДП бр. 248 – Александровац, дужине 1,92km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
11. ОП-11: ДП бр. 248 - Црномасница, дужине 1,97km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,0m, обнову сигнализације и санацију армирано-бетонског моста на реци Велики Тимок;
12. ОП-12: ДП бр. 248 – Тамнич – жел. станица Брусник, дужине 3,13km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
13. ОП-12а: ДП бр. 248 – Тамнич – жел. станица Тамнич, дужине 1,18km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
14. ОП-13: ДП бр. 106а - Чубра, дужине 6,62km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације, са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=25m;
15. ОП-14: Неготин - Милошево, дужине 3,14km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
16. ОП-15: ДП бр. 25 - Милошево, дужине 1,02km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
17. ОП-16: Неготин - Витровац, дужине 5,42km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
18. ОП-17: ДП бр. 25 - Бадњево, дужине 1,52km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
19. ОП-18: ДП бр. 24 - Јасеница 1,20km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације, са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=25m;
20. ОП-19: ДП бр. 24 – реон ”Дедићи”, дужине 4,75km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
21. ОП-20: ДП бр. 24 - Шаркамен, дужине 4,16km, уз рехабилитацију коловозног застора и обнову сигнализације;
22. ОП-21: ДП бр. 25 - Курбулово, дужине 1,94km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
23. ОП-22: ДП бр. 25 - Брестовац, дужине 3,26km, уз проширење коловоза на 5,5m, са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=25m;
24. ОП-23: ДП бр. 25 – Трњане - Поповица, дужине 9,88km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5m, обнову сигнализације и санацију моста на Јасеничкој реци;
25. ОП-24: ДП бр. 25 - Сиколе, дужине 5,60km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5 m и обнову сигнализације;
26. ОП-25: ОП-24 – Стеванске ливаде, дужине 3,95km, уз реконструкцију и проширење коловоза на 5,5 m и обнову сигнализације;
27. ОП-26: Плавна (веза са ДП бр. 25) - Турија, дужине 6,38km, уз реконструкцију и изградњу савременог коловоза на 3,38 km, са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=25m;
28. ОП-27: Штубик - Малајница, дужине 2,89km, уз рехабилитацију коловоза и обнову сигнализације;
29. ОП-28: ДП бр. 249 – Појана Лунга, дужине 5,66km, уз реконструкцију коловоза и обнову сигнализације;
30. ОП-29: ДП бр. 25 – Душановац - Дупљане – Јабуковац – ДП бр. 249, дужине 19,17km, уз рехабилитацију и проширење коловоза на 5,5m и обнову сигнализације;
31. ОП-30: ДП бр. 249 – Вратна – Циганско гробље, дужине 12,58km, уз реконструкцију и изградњу савременог коловоза на 8,58km и обнову сигнализације;
32. ОП-31: ДП бр. 249 – Уровица – Обршје, дужине 9,02km, уз изградњу савременог коловоза са најмањим полупречником хоризонталних кривина P=25m;
33. ОП-32: ДП бр. 25 – Михајловац, дужине 1,02km, уз рехабилитацију коловоза и обнову сигнализације; и
34. ОП-33: ДП бр. 25 – Мала Каменица, дужине 2,39km, уз рехабилитацију коловоза и обнову сигнализације.

Планом се предвиђа **изградња везних и засебних деоница општинских путева**, укупне дужине 115,76km:

1. ОП-1.1: Србово (веза са ОП-1) – ДП бр. 278, дужине 2,96km, у циљу повезивања насеља Србово са ДП бр. 278;
2. ОП-1.2: Србово (веза са ОП-1) – Радујевац, дужине 6,37km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
3. ОП-2.1: Буковче (веза са ОП-2) – Србово (веза са ОП-1), дужине 2,80km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
4. ОП-5.1: Алија (веза са ОП-6) – ДП бр. 106а, дужине 3,88km, у циљу повезивања насеља Рогљево са ДП бр. 106а;
5. ОП-7.1: жел. станица Рогљево (веза са ОП-7) – ДП бр. 248, дужине 0,92km, у циљу укидања путно пружног прелаза на ОП-7;
6. ОП-8.1: Смедовац (веза са ОП-8) – Тамниич (веза са ОП-12), дужине 4,28km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
7. ОП-8.2: Смедовац (веза са ОП-8) – Алија (веза са ОП-5.1), дужине 3,64km, у циљу повезивања насеља Смедовац са ДП бр. 106а;
8. ОП-12.1: Тамнич (веза са ОП-12) – Алија (веза са ОП-8.2), дужине 3,60km, у циљу повезивања насеља Тамнич са ДП бр. 106а;
9. ОП-13.1: Чубра (веза са ОП-13) – ДП бр. 25, дужине 2,33km, у циљу повезивања насеља Чубра са ДП бр. 25;
10. ОП-13.2: Чубра (веза са ОП-13) – Брестовац (веза са ОП-22), дужине 4,04km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
11. ОП-15.1: Видровац - Милошево (веза са постојећом трасом ДП бр. 25), дужине 1,6km, у циљу повећања саобраћајне доступности насеља Видровац;
12. ОП-18.1: Јасеница (веза са ОП-27) – ОП-19 – Дупљане (веза са ОП-29), дужине 5,75km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
13. ОП-20.1: Шаркамен (веза са ОП-20) – Трњане (веза са ОП-23), дужине 3,82km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
14. ОП-20.2: Шаркамен (веза са ОП-20) – ахеолошко налазиште „Врело“ – ДП бр. 260, дужине 7,04km, у циљу повећања доступности археолошком налазишту као туристичкој локацији;
15. ОП-20.3: ДП бр. 260 – реон „Земна“ – реон „Кнплунг“ – ДП бр. 24, дужине 8,75km, у циљу повећања доступности туристичким локалитетима;
16. ОП-21.1: Карбулово (веза са ОП-21) – ДП бр. 24, дужине 1,61km, у циљу повезивања насеља Карбулово са ДП бр. 24;
17. ОП-22.1: Брестовац (веза са ОП-22) – ДП бр. 25, дужине 3,26km, у циљу повезивања насеља Брестовц са ДП бр. 25;
18. ОП-22.2: Брестовац (веза са ОП-22) – Речка (веза са ДП бр. 106а), дужине 7,85km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
19. ОП-26.1: Турија (веза са ОП-26) – Појана лунга (веза са ОП-28), дужине 2,33km, у циљу повезивања насеља Плавна са Јабуковцем;
20. ОП-27.1: Малајница (веза са ОП-27) – ОП-19 – Дупљане (веза са ОП-29), дужине 7,52km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
21. ОП-28.1: Појана лунга (веза са ОП-28) – В. Црни врх, дужине 2,20km, у циљу саобраћајног „отварања“ западног дела Општине;
22. ОП-28.2: Јабуковац (веза са ДП бр. 249) – ОП-28.1, дужине 12,82km, у циљу повезивања Јабуковца са западним делом Општине;
23. ОП-29.1: везна деоница имеђу ДП бр. 254 и напуштене трасе ДП бр. 25 са којом се спаја северно од насеља Самариновац, дужине 1,12km, у циљу безбедног одвијања теретног саобраћаја из Прахова према Кладову, имајући у виду неповољне техничке елементе раскрснице у Самариновцу. Веза представља фазно решење до реализације планираног ДП I реда према новом грничном прелазу са Румунијом;
24. ОП-30.1: Вратна (веза са ДП бр. 249) – Михајловац (веза са ДП бр. 25), дужине 8,01km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе између ових насеља;
25. ОП-31.1: Обршје (веза са ОП-31) – Мироч (општина Кладово), дужине 4,80km, у циљу остваривања боље саобраћајне везе са насељима у општини Кладово; и
26. ОП-33.1: Слатина – ДП бр. 25, дужине 2,46km, у циљу остваривања везе са ДП.

Поједине трасе предвиђених путева постоје али припадају некатегорисаној путној мрежи и немају задовољавајуће елементе геометрије коловоза и квалитета коловозног застора. Планом се предвиђа реконструкција, доградња и модернизација некатегорисаних путева који су од значаја за побољшање

туристичке понуде, међусобно повезивање насеља у заједницама насеља и делова насеља у истој катастарској општини, што ће се детаљније разрађивати плановима нижег реда.

Приоритет у **реконструкцији, доградњи и изградњи деоница општинских путева** имаће путни правци укупне дужине 39,85km:

1. ОП-1: ДП бр. 24 – Србово, дужине 3,74km;
2. ОП-1.1: Србово (веза са ОП-1) – ДП бр. 278, дужине 2,96km;
3. ОП-7.1: жел. станица Рогљево (веза са ОП-7) – ДП бр. 248, дужине 0,92km;
4. ОП-8: ДП бр. 248 – Смедовац, дужине 2,27km;
5. ОП-9: ДП бр. 248 – Рајац – Рајачке пивнице, дужине 1,75km;
6. ОП-13.1: Чубра (веза са ОП-13) – ДП бр. 25, дужине 2,33km;
7. ОП-15.1: Видровац – веза са ДП бр. 25. у дужини 1,6km;
8. ОП-20: ДП бр. 24 - Шаркамен, дужине 4,16km;
9. ОП-25: ОП-24 – Стеванске ливаде, дужине 3,95km;
10. ОП-20.2: Шаркамен (веза са ОП-20) – ахеолошко налазиште „Врело“ – ДП бр. 260, дужине 7,04km;
11. ОП-29.1: везна деоница између ДП бр. 254 и напуштене трасе ДП бр. 25, дужине 1,12km; и
12. ОП-30.1: Вратна (веза са ДП бр. 249) – Михајловац (ДП бр. 25), дужине 8,01km.

Резервише се простор за коридоре јавних општинских путева, планирану реконструкцију, доградњу и изградњу везних деоница, укупне дужине 269,83km и ширине 35m, од тога 15m за путни појас, по 5m за обостране непосредне појасеве заштите и по 5m за обостране појасеве контролисане изградње (са појасом заштите животне средине), с оријентационо датим положајем коридора на *Референтној карти 2*, који ће се дефинитивно утврдити на основу главних пројеката за реконструкцију и изградњу тих путева.

Реализација планираних радова на мрежи општинских путева омогућиће прилагођавање праваца, фреквенције и возног парка (повећање удела мањих аутобуса – минибуса и комбија) јавног аутобуског саобраћаја потребама корисника са руралног подручја, у првом реду корисника из центара у мрежи насеља.

Јавни саобраћај

Систем јавног превоза треба да, поред територије града, опслужује и главне миграционе токове унутар општинских граница и према суседним општинама, док ће његов даљи развој бити у складу са развојем насеља и размештајем активности. У циљу ефикаснијег функционисања јавног саобраћаја потребно је повезати сва насеља са општинским центром (Радујевац, Михајловац, Буковче, Карбулово), повећати број полазака на постојећим линијама и унапредити све технолошко–техничке карактеристике.

Развој **јавног саобраћаја** потребно је усмерити ка:

- давању приоритета овом виду саобраћаја у односу на индивидуални, поготово у централним зонама насеља;
- оспособљавању путне мреже (пре свега мреже општинских путева) за безбедно одвијање јавног саобраћаја; и
- формирању аутобуских стајалишта на „отвореним“ путним правцима у облику „ниша“, како би се повећала безбедност путника при уласку и изласку из возила.

Аутобуски систем тренутно остаје примарни носилац јавног приградског и међуградског саобраћаја, док је у будућности потребно интензивирати напоре на активнијем укључивању локалног железничког и речног саобраћаја у превозу путника. Линије јавног превоза се могу реализовати аутобусима или тзв. „паратранзитом” (минибусевима, комби возилима, џиповима и сл.) у складу са саобраћајним захтевима и потребама, као редовне линије јавног превоза током целе године или као сезонске линије за потребе туриста. Стајалишта јавног путничког превоза се могу организовати на свим државним и општинским путевима, у складу са саобраћајним захтевима и потребама. Јавни превоз може бити организован и од стране „приватног” сектора, у складу са важећом законском регулативом из области јавног превоза путника у друмском саобраћају.

Саобраћајни објекти и пратећи путни објекти

Планом се предвиђа модернизација саобраћајних објеката (аутобуских и железничких станица, луке) и изградња пратећих путних објеката (станице за снабдевање горивом, сервиса) у функцији унапређења и побољшања саобраћајне услуге.

Аутобуске станице у градском насељу се задржавају на постојећим локацијама, које се оцењују као повољне, имајући у виду близину градског центра и железничке станице. Активноси је потребно усмерити на модернизацији и проширењу капацитета у складу са потребама.

Дуж коридора линија јавног превоза постоји потреба за уређеним стајалиштима за пријем и отпрему путника, која ће бити издвојена у виду посебно организованих површина, ниша, са изграђеним надстрешницама. Посебну пажњу код лоцирања и уређивања аутобуских стајалишта потребно је посветити у пределима од значаја за развој туристичке понуде, по питању очување животне средине и ненарушавања природног пејзажа.

Планом се предвиђа **могућност изградње аутодрома** (стазе за такмичење аутомобила, мотора, картинга), који би имао регионални карактер и служио би и као полигон за иситивање компонената за уградњу у аутомобиле и одржавање школе сигурне вожње за припаднике посебних организација. Предлаже се могућа локација у атару села Буковче.

Од изузетног значаја за безбедно и ефикасно функционисање саобраћаја је постојање **квалитетног система саобраћајне сигнализације**. У том смислу је потребно обновити вертикалну и хоризонталну сигнализацију на целој територији Плана и наставити активности на њеном континуираном одржавању.

Стационарни саобраћај

Уређене површине за паркирање моторних возила које се налазе у сеоским насељима задовољавају планиране потребе. Површине за стационарни саобраћај у општинском центру биће дефинисане кроз израду Плана генералне регулације.

Имајући у виду пораст степена моторизације у протеклом периоду, као и даљи тренд раста, потребно је ревидирати капацитете за стационарни саобраћај у близини постојећих и планираних јавних објеката, кроз израду анализа или саобраћајних студија, уз обавезно решавање паркирања теретних камиона и аутобуса. Потребне капацитете за организовано паркирање обавезно је обезбедити, како у процесу израде урбанистичке и техничке документације, тако и у процесу њиховог спровођења, у свим насељским и туристичким, односно, развојним центрима. Паркирање путничких возила и аутобуса, обавезно је решавати уз објекте на припадајућим парцелама, према захтевима који проистичу из намене објеката, а у складу са важећим стандардима и нормативима. За туристичке капацитете у приватним објектима (тип сеоског туризма) захтеве за паркирањем је обавезно решавати на припадајућој парцели, док је код формирања нових привредних зона потребно организовати јавне паркинге.

Паркирање на осталом грађевинском земљишту обављаће се у оквиру индивидуалних парцела и на отвореним паркиралиштима у зонама вишепородичног становања.

Железничка инфраструктура

Постојећа **једноколосечна железничка пруга**: (Ниш) – Црвени Крст – Зајечар – Прахово Пристаниште, дужине око 37,7km, задржава се на постојећој траси, са службеним местима Прахово пристаниште, Прахово, Неготин, Кобишница, Мокрање, Вељково, Рогљево, Рајац, Црномасница и Тамнич. Пруга има посебну улогу и значај за цео регион, имајући у виду да повезује луку „Прахово“ са нишким регионом.

Локација **железничке станице** у Неготину се оцењује као повољна, имајући у виду близину аутобуских станица и центра града. Површина комплекса је задовољавајућа и на дужи период, док је стање пратећих садржаја лоше и потребно их је реконструисати. Простор за терминал даљинског саобраћаја у оквиру комплекса железничке станице Неготин, потребно је опремити за изградњу привремених објеката друге намене, имајући у виду постојеће стање и развојне планове железнице.

Развојем железничке инфраструктуре повећава се степен саобраћајне доступности у односу на централну Србију и суседне регионе. Плановима ЈП “Железнице Србије“ **предвиђа се**:

- реконструкција и модернизације пруге и објеката, у циљу оспособљавања пруге за дозвољену масу од 22,5t по осовини и брзину одвијања саобраћаја од 60 km/h;
- електрификације системом 25kV, 50Hz и изградња електроенергетских постројења;
- обезбеђивања слободног профила UIC-C и омогућавање коришћења свих технологија интермодалног транспорта без ограничења;
- модернизације система осигурања пруге и станица;
- уређење станичних тргова и станица; и
- обезбеђивање путно-пружних прелаза;

Планом се предвиђа **денивелација** путно пружних прелаза на укрштају железничке пруге са ДП I реда бр. 24, у зони Неготина (km: 172+768) и Кобишнице (km: 166+611) и укрштаја са општинским путем ОП-10 (km: 152+838), између насеља Рајац и Александровац, као и укидање путно пружних прелаза у нивоу на ДП бр. 248 (km: 161+593, km: 159+884, km: 153+560, km: 151+966) и на општинском путу ОП-7 (km: 156+496). Приоритетна активност је обезбеђивање постојећих путно-пружних прелаза у нивоу.

Повезивање са железничком инфраструктуром у Румунији, преко ХЕ „Ђердап II“ и отварање нове пограничне станице „Неготин“ захтева даље студијско и пројектно истраживање. У ту сврху се резервише коридор за железничку пругу, дужине око 1,6km и ширине 50 m. Планом се предвиђа **успостављање везе са железничком мрежом Бугарске** код Видина и повезивање на европски коридор IV, за шта је потребна сагласност обе државе. У те сврхе се резрвише коридор за изградњу железничке пруге, у дужини од око 2,0 km и ширине 50 m, од железничке станице Мокриње до границе са Републиком Бугарском.

Речни саобраћај

Лука „Прахово“ је лоцирана на десној обали Дунава (km 861), на 4km низводно од ХЕ „Ђердап II“ и представља луку базенског типа, са могућношћу истовремене обраде 7 пловила. Река Дунав представља основу речног транспорта у Републици Србији, а као европски коридор VII представља спону између земаља западне, средње и источне Европе, Средоземља и земаља блиског и далеког Истока.

Концепт развоја речног саобраћаја у наредном периоду је потребно заснивати на развоју Луке "Прахово" као интермодалног центра источне Србије и лука у Доњем Милановцу, Текији и Кладову, док се на територији Општине предвиђа изградња пристана и марина у зонама насеља Прахово, Михајловац и Радујевац.

У циљу даљег развоја луке "Прахово" као интермодалног центра, у погледу контејнерског, транзитног, увозно-извозног и унутрашњег превоза, HUCKE PACK и Ro/Ro превоза, поред терминала за расуте терете, неопходно је развијати и терминал за генералне терете и терминал за течне терете за потребе нафтне индустрије. Детаљан просторни размештај капацитета луке, карактеристичних намена и услове коришћења потребно је дефинисати кроз израду Плана детаљне регулације. Лука „Прахово“ има велики значај и за шире подручје од општине Неготин, јер представља увозно – извозно пристаниште за средњу Србију, АП Косово и Метохију и БЈР Македонију. Имајући у виду њен регионални значај и могућност квалитетног коришћења три вида превоза, намеће се потреба регистровања слободне царинске зоне у Прахову.

Ваздушни саобраћај

Регионални аеродром у Бору ће општини Неготин омогућити квалитетну везу са регионима у Србији и државама у окружењу, због чега је од значаја остваривање квалитетних друмских веза.

Планом се предвиђа **изградња мањег аеродрома за привредно-спортско-рекреативне активности** и потребе пољопривреде. У те сврхе се резервише површина од око 15ha у КО Буковче, на локацији бивше писте коју је користио Пољопривредни комбинат Неготин. Уз писту је потребно планирати све потребне пратеће садржаје (хангаре, хелидром, контролни торањ и др.).

Пешачки и бициклистички саобраћај

Просторни размештај већине јавних функција и планирана организација Неготина условиће средњу дужину путовања до 2.000m, што се може сврстати у изохрону пешачења од 30 мин.

Правце развоја је потребно усмерити ка:

- побољшању и унапређењу услова за кретање пешака ослобађањем јавног простора од паркираних аутомобила и планским размештајем уличних садржаја (киоска, летњих башти, уличних тезги и др.); и
- јавне површине учинити привлачним и пре свега безбедним и пригодним за особе са специфичним потребама.

Пешачке стазе је потребно трасирати у централним насељским зонама, тако да повезују јавне садржаје којима гравитира највећи број грађана. Постојеће стазе се задржавају и по потреби проширују на местима где је то могуће. Посебан значај има европска пешачка стаза Е4 која пролази и кроз територију Општине, њено уређење, активирање и повезивање са другим деловима трасе на регионалном нивоу, је саставни део мреже пешачких стаза у општини Неготин.

У току разраде и спровођења Плана потребно је применити одредбе Правилника о условима за планирање и пројектовање објеката у вези са несметаним кретањем деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица („Сл. Гласник РС“, бр. 18/97). С тим у вези потребно је на пешачким прелазима поставити оборене ивичњаке, а на семафорима звучну сигнализацију.

Бициклистички саобраћај је у експанзији у целом свету са немером да се умање непогодни ефекти које са собом носе остали видови саобраћаја. Под покровитељством Европске Уније, Европска бициклистичка федерација (ECF) је 1998. године покренула пројекат мреже бициклистичких стаза кроз Европу (EVP). Долином реке Дунав је планиран пролазак **коридора бициклистичке трансверзале EuroVelo 6.** Стаза води дуж Ђердапске магистрале до Неготина и даље наставља ка Бугарској преко граничног прелаза Брегово. На локалном плану правци развоја су **планирање бициклистичких стаза** дуж значајнијих уличних коридора и реализација следећих коридора:

1. Неготин – манастир Буково - општина Мајданпек, дуж коридора ДП бр. 24, дужине 35,2km, која се у Неготину спаја са стазом EuroVelo 6;
2. Штубик – манастир Вратна – Слатина, дужине 17,4km;
3. Шаркамен – археолошко налазиште Врело, дужине 10,5km;
4. Плавна – Сиколе – Стеванске ливаде, дужине 17,3km;
5. Неготин – Мокрањске стене, дужине 15,7km;
6. Мокрање (веза са EuroVelo6) – Рајачке пивнице, у дужини од око 10,9km;
7. Неготин – Радујевац (пристан), дужине 12,54km; и
8. Неготин – Самариновац – Михајловац – Кладово, дужине 26,6km.

Све планиране бициклистичке стазе је потребно интегрисати у јединствену мрежу која би остварила функционалне везе са бициклистичким стазама у окружењу. Планом се омогућава и трасирање нових бициклистичких стаза на осталим деоницама које се препознају као интересантне, уз поштовање важећих прописа и правила. Коначно дефинисање траса уследиће после израде урбанистичко-техничке документације.

Саобраћајна инфраструктура - приоритетна планска решења остварива до 2015. године

Приоритетне активности се дефинишу за период до 2015. године. У том периоду се очекује **почетак реализације и евентуално завршетак** појединих активности.

Планско решење 1: Побољшање саобраћајне доступности, повећање капацитета и побољшање нивоа саобраћајних услуга на путној мрежи.
Приоритетне активности:

1. рехабилитација ДП бр. 106а, бр. 248 и бр. 249, укупне дужине 32,5 km, доградња ДП бр. 260, дужине 16,0 km и измештање трасе ДП бр. 248 у дужини од 3,94 km;
2. реконструкција, рехабилитација и изградња деоница општинских путева, у укупној дужини од око 39,85km, од чега је 15,87 km предвиђено за рехабилитацију и реконструкцију и 23,98km за изградњу;

3. отварање граничног прелаза „Ђердап 2-Хусијак“ према Румунији;
4. израда пројеката, реконструкција и рехабилитација осталих општинских путева према приоритетима који се утврђују средњорочним програмима развоја мреже општинских путева, уз константно одржавање проходности током целе године.

Планско решење 2: Развој инфраструктуре железничког саобраћаја.

Приоритетне активности:

1. обезбеђивање постојећих путно-пружних прелаза;
2. денивелација путно пружних прелаза у km: 172+768, km: 166+611 и km: 152+838;
3. уређење станичног трга и станице Неготин;
4. обезбеђивања слободног профила UIC-C и омогућавање коришћења свих технологија интермодалног транспорта без ограничења;
5. реконструкција и модернизације пруге и објеката, у циљу оспособљавања пруге за дозвољену масу од 22,5t по осовини и брзину одвијања саобраћаја од 60km/h; и
6. повезивање са железничком мрежом републике Бугарске уз изградњу железничке пруге у дужини од 2,0km на територији Општине.

Планско решење 3: Развој осталих видова саобраћаја.

Приоритетне активности:

1. модернизација претоварних капацитета луке „Прахово“ и развој терминала за генералне терете;
2. реализација пристана у Михајловцу и Прахову;
3. изградња травнате писте аеродрома са основним пратећим објектима; и
4. реализација бициклистичких стаза, са приоритетом изградње стазе до манастира Буково, Вратна и археолошког налазишта „Врело“, у дужини од 30,0km.

ИНФРАСТРУКТУРАНИ СИСТЕМИ

ВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Према Водопривредној Основи Републике Србије општина Неготин висококвалитетну воду за пиће обезбеђује из локалних изворишта експлоатацијом подземних вода, као и из Тимочког регионалног система водоснабдевања, подсистем Бор – Зајечар, чију окосницу чини "Боговина" на Црном Тимоку и подсистем Грлишке акумулације, општина Зајечар. Реално је, у планском периоду, да ће се проблем водоснабдевања решавати из постојећих и перспективних локалних изворишта на територији општине.

За неопходне **потребе водоснабдевања** општине Неготин реална су **следећа решења**:

- Израда "Генералног пројекта снабдевања водом за пиће насеља општине Неготин", којим би се дугорочно усмерио будући одржив и интегралан начин водоснабдевања свих 39 насеља,
- Очување постојећих изворишта "Врело", "Хладњача", "Барбарош" и "Коначе", са дефинисањем санитарних зона заштите,
- У склопу решавања проблема недостајућих количина воде, од 20-30 л/с, за наведени период потребно је извршити реконструкцију (механичко чишћење и хемијско третирање) постојећих бунара на постојећим изворištима "Коначе", "Врело" и "Хладњача", као и планирањем нових бунара са циљем повезивања насеља Радујевац и Буковча на водовод,
- У циљу повећања степена контроле квалитета воде на подручју општине Неготин потребно је осаремењавање биохемијске лабораторије, набавком нове опреме и савременијих апарата,
- Повезивање постојећих водоводних система у 12 насеља "Долинског и Дунавског развојног појаса,
- Завршетак и комплетирање водоводног система у насељу Михајловац,
- Реконструкција водовода у Неготину и Прахову,
- Очување свих постојећих и потенцијалних изворишта, извора и каптажа, у сливовима локалних водотокова, у функцији водоснабдевања брдско-планинских села,
- Реконструкција и проширење локалних водовода,
- Уважавањем планираних потреба, топографије терена, локација потрошача, физичких ограничења, потенцијалних и постојећих изворишта и међусобне повезаности насеља путном мрежом, омогућила би се изградња и адекватно одржавање система, за 25 насеља општине Неготин, која имају изграђене водоводе.
- Изградња локалних водовода у 12 насеља без водоводних система.

Предложено генерално водоснабдевање свих насеља општине, подразумева разрађене програме и приоритете реализације, по фазама, повезане са техничким могућностима изградње мреже и објеката и функционисања система. Реално је да ће се организовани систем водоснабдевања конституисати у 12 насеља Неготинске низије. Посебан проблем биће изградња система у брдско-планиским селима због малих густина становања, топографских карактеристика и неправилном саобраћајном матрицом, тако да их је веома тешко опремити водоводним и канализационим мрежама.

Код **евакуације отпадних вода** планска решења ће се заснивати на прорачуну садашњих и будућих количина отпадних вода, који обухвата целу територију општине. Не може се предложити "централно" постројење за пречишћавање отпадних вода у Неготинској низији, збод удаљености насеља и већ изграђених и димензионисаних ППОВ за насеља Неготин и Михајловац, која су ван функције. Могуће је да канализација из урбаних средина прихвата истовремено комуналне и индустријске отпадне воде. Услов да се индустријске отпадне воде из различитих технолошких процеса могу прихватити градском канализацијом је да се одговарајућим предтретманима сведу на квалитет који треба да одговара параметрима из Правилника о санитарно-техничким условима упуштања отпадних вода у градску канализацију. За неопходне потребе евакуације отпадних вода из насеља општине Неготин реална су следећа **решења**:

- Израда "Генералног пројекта евакуације и третмана отпадних вода за насеља општине Неготин", којим би се дугорочно усмерио будући одржив и еколошки прихватив начин третмана отпадних вода у свих 39 насеља,
- Решавање проблема резипијента, одводних мелиорационих канала и Јасеничке реке,
- Ревитализација и активирање постојећих и запуштених ППОВ у насељима Неготин и Михајловац,
- Изградња канализације и ППОВ за групу насеља Душановац, Самариновац и Прахово,
- Изградња канализације и ППОВ за групу насеља Кобишница, Буковче и Србово.
- Изградња канализације и ППОВ за насеље Радујевац,
- Развијање канализације као сепарационих система, што подразумева раздвајање атмосферских од фекалних вода, како би будућа ППОВ била оптималног капацитета и рационалнија. Увођење технологије пречишћавања мањих ППОВ, су готови пакетни уређаји савремене генерације,
- За остала насеља направити програм развоја, изградње и одржавања непропусних септичких јама.

У брежуљкастим селима, малих густина, разбијеног типа где није могуће формирати канализациони систем, градиће се **непропусне санитарно-хигијенске септичке јаме**. За блиска домаћинства могућа је изградња збирних септичких јама. Отпадне воде са сточних фарми обавезно прикупљати у прописане отоке и третирати пре упуштања у систем, или их прописно евакуисати. "Црвену воду" из кланица скупљати у предвиђене специјалне септичке јаме и евакуисати по пропису.

Планска решења у оквиру **водопривреде** обухватају следеће:

- Очување постојећих изворишта, која ће без обзира на развој перспективног Тимочког регионалног водоводног система, бити коришћена за водоснабдевање и проглашавање водног земљишта у оквиру њихових зона санитарне заштите,
- Очување постојећих система за одводњавање и наводњавање Неготинске низије,
- Дефинисање и чување коридора за магистралне трасе водовода и канализационих колектора, дуж постојећих и планираних друмских саобраћајница,
- Одређивање и резервисање локација за ППВ и планирана ППОВ,
- Одржавање и развијање површина предвиђених за мелиорације у долинском појасу,
- Очување предеоних вредности и квалитета воде у сливовима потока,
- Одржавање постојећих водорегулација, линиских система и објеката одбране од великих спољашњих и унутрашњих вода,
- Стабилизацију обала, реконструкцију и изградњу насипа, уклањање растиња из речног корита,
- Дефинисање пољопривредних површина у атарима села која ће се наводњавати из постојећих водотокова и планираних водоакумулација,
- Предвиди изградња акумулација на сливовима река: Сиколској, Вратњанској, Замни, Јасеничкој и Великом Тимоку а на локацијама које ће се накнадно дефинисати,
- Дефинисање водног земљишта у појасевима и зонама, за потребе водоснабдевања (изворишта), водопривредних делатности, водног саобраћаја, спорта и рекреације,
- Уклањање потопљених објеката из Дунава у приобаљу насеља Михајловац.

У функцији будућег привредног развоја, туристичких активности и очувања животне средине планска решења у оквиру **одводњавања и наводњавања** подразумевају следеће:

1. Планирани радови на **одводњавању**:
   - Друга фаза одводњавања Неготинске низије слив ЦС Балта Маре (систем Б). Предвиђа изградњу система Б укупне сливне површине 5598 ха који се налази у сливу старог корита Дупљанске реке тј. обухвата слив између Дунава и левог насипа регулисане Јасеничке реке. Овај систем би се састојао од главног канала Б укупне дужине 8,7 км, мреже канала и нове црпне станице Балта Маре.
   - Трећа фаза одводњавања Неготинске низије слив ЦС Србово (систем С). Предвиђа изградњу система С укупне сливне површине 1137 ха који обухвата уску површину између регулисане Јасеничке реке, Кобишничког платоа и источног дела Неготинског рита. Овај систем би се састојао од главног канала С укупне дуужине око 8,00 км, секундарних канала и нове црпне станице Србово.

2. Планирани радови на **наводњавању**:
   - Развијање хидросистема за наводњавање дела Неготинске низије коришћењем постојеће пумпне станице ИХП "Прахово" (Пилот систем). Предвиђа наставак изградње хидросистема за наводњавање дела Неготинске низије коришћењем постојеће пумпне станице "ИХП Прахово".
   - Развијање хидросистема за наводњавање целе Неготинске низије површине 11800 ха. **Прва фаза – ЦС ''Кусјак''.** ЦС "Кусјак" капацитета 5 м^3/с предвиђена је да се постави узводно од пристаништа у Кусјаку. Резервоари ће бити лоцирани у зони Душановачког брда. Реализација изградње црпне станице Кусјак са резервоаром и разводном мрежом обезбеђује воду за преко 70% укупне површине предвиђене за наводњавање Неготинске низије. **Друга фаза – ЦС ''Косно Грло 3''.** ЦС "Косно Грло 3" капацитета 2 м^3/с предвиђена је да се лоцира непосредно уз ЦС за одводњавање. Наводњавало би се 3744 ха у две висинске зоне. Резервоари би били лоцирани на око 2,7 км од црпне станице јер то диктирају услови на терену. **Трећа фаза – ЦС ''Радујевац''.** ЦС "Радујевац" капацитета 1,5 м^3/с предвиђена је да се лоцира на Дунаву узводно од насеља Радујевац. Наводњавала би се површина од 1999 ха. До резервоара предвиђен је потисни цевовод дужине 500 м.

ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Основна **концепција развоја енергетске инфраструктуре** везује за:
- Реконструкцију и модернизацију мреже и објеката,
- Ширење система у перспективно развојним привредним и туристичким зонама,
- Израду Студије могућности и оправданости формирања "фарме ветрогенератора", "соларног парка", коришћења биомасе и изградње 7 МХЕ, са могућим зонама и локацијама,
- Израду Генералног пројекта гасификације општине и ако нису створени реални услови за изградњу ових објеката и мрежа.

На основу урађених прогноза, "Електродистрибуције" Неготин, будуће потрошње електричне енергије и потребних капацитета ТС, далековода и нисконапонске мреже, сагледан је период до 2015, односно 2020. године. Развојни приоритети су изградња нових трансформатора у 4 ТС 35/10kV "Брусник", "Салаш", "Штибук" и "Михајловац" и реконструкција далековода напонског нивоа 10kV, заменом дрвених стубова бетонским. У развојним плановима Електропривреде Србије планира се изградња преносног далековода, напонског нивоа 110kV, "Ђердап 2" – Мосна – "Мајданпек 2".

Неопходно је дефинисати коридоре енергетске инфраструктурне мреже, локације енергетских објеката и зоне производних капацитета и потреба корисника.

Енергенти за производњу топлотне енергије, потребне за загревање производног, пословног и стамбеног простора су угаљ, после течна горива, а сасвим на крају електрична енергија. Планска концепција делом се заснива на будућем рационалним **коришћењем обновљивих извора енергије** (ОИЕ) који је, због доминантног и честог ветра, великом броју сунчаних дана у години, довољно велики, па се претпоставља да би се у потпуности задовољиле садашње енергетске потребе домаћинстава, а и шире. То су потенцијали који би, ако се рационално искористе, могли да смање увозну зависност земље и штетне последице на животну средину, које се јављају прекомерном употребом фосилних горива. Производња енергије из

обновљивих извора до сада је била занемарљива. Уз стабилизациони инвестициони циклус, у Србији би се удео у производњи енергије из обновљивих извора у висини до 10% (према Програму за остваривање Стратегија развоја енергетике до 2015. године) могао постићи до 2012. године, уз смањење емисије гасова стаклене баште, пре свега угљен-диоксида. Зато је, уз стабилну енергетску политику, неопходно ангажовање коришћења ОИЕ, у циљу одрживог економског развоја.

КОМУНИКАЦИОНИ СИСТЕМИ

Концепција развоја **комуникационих система** се везује за реконструкцију постојеће ТТ мреже, њено ширење према корисницима и покривање постојећих просторних и функционалних дефицита, а може се артикулисати кроз:

- Развијање и покривање територије општине мобилном телефонијом, изградњом нових базних станица током 2011. године,
- Развијање и ширење савремених телекомуникационих система и услуга, изградњом оптичких каблова,
- Модернизацију и реализацију постојеће ТТ мреже и објеката, како би се покрио дефицит бројева у фиксној телефонској мрежи, изградњом МСАН-а (Мултисервисних приступних чворова или Приступних чворова за вишеструке услуге),
- Замену постојећих система комутације широкопојасним уређајима најновије генерације,
- Децентрализацију мреже (претплатничка петља мања од 1,5км),
- Замену свих бакарних каблова, на спојним путевима оптичким и
- Увођење оптичких каблова у приступну мрежу (до већих бизнис корисника и у све веће стамбене објекте).

Стратегија развоја телекомуникација и поштанског саобраћаја у Србији прати светске трендове развоја и модернизације ових система што за предметни простор подразумева, већ поменуто:

- Задржавање постојећих пошта, евентуално отварање нових у насељима и зонама са већим бројем корисника и отварање "уговорних пошта" у оквиру трговинско-угоститељско-сервисно-туристичких објеката у селима (разуђена брдско-планинска села малих густина) и Коридора 7 и
- У оквиру телекомуникација физичким приближавањем корисницима путем МСАН-а. Одустаје се од изградње већег броја АТЦ, већ се систем технички и експлоатационо развија путем МСАН-а, који заузимају мањи простор, а даје могућност квалитетног коришћења свих комутационих услуга.

КОМУНАЛНИ СЕРВИСИ: ТРЕТМАН КОМУНАЛНОГ И ОСТАЛОГ ОТПАДА, ПИЈАЦЕ, ГРОБЉА

Планска решења усмерити на:

- Завршетак започетих радова на санацији градске нехигијенске депоније,
- Наставак активности на изградњи регионалне депоније,
- Комплетно чишћење територије општине од кабастог отпада, елиминисање сметлишта и увођење јасних правних и организационих правила у комуналној хигијени,
- Систем управљања КЧО који подразумева "сакупљање – рециклажу – депоновање", што омогућава формирање рециклажног центра у комплексу постојеће депоније,
- Постојећа гробља одржавати и привести стандардима о санитарно-хигијенским условима формирања и функционисања,
- Проширењу појединих сеоских гробља, а ургентно у насељу Сиколе, Александровац, Уровица и Карбулово.
- Формирању новог гробља за насеља Ковилово, Тамнич и Црномасница,
- Изградња трансфер станице на територији Општине,
- Преиспитивање локације садашњег гробља за угинуле животиње.
- Изградња комплекса за смештај паса луталица на територији КО Неготин

ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА – ИНТЕГРАЛНИ ПРИСТУП

Развојни потенцијали инфраструктуре могу се сагледати, у динамичкој међузависности активирања-поузданости-експлоатације, као просторне структуре расположивости инфраструктуре и посматраног простора:

- Комплетне Општине;
- Општинског центра Неготина са релативно блиском гравитационом зоном 11 насеља Милошево, Самариновац, Прахово, Душановац, Дупљане, Радујевац, Србово, Буковче, Кобишница, Јасеница и Видровац, који чине "Долински развојни појас", као шири простор "Неготинске низије",
- Пет насеља Слатина, Михајловац, Мала Каменица, Прахово и Радујевац, која чине ужи "Дунавски развојни појас",
- Насеље и луку Прахово, као саобраћајни (лука+железница+пут) и производни пункт,
- Спојених насеља Кобишница-Буковче, као центром заједнице села, са Србовом,
- Насеља Михајловац, на северу, и Радујевац, на југу, као центре развоја туристичких и рекреативних активности у приобаљу Дунава,
- Насеље Јабуковац, као центром заједнице села са Вратном и Уровицом,
- Насеље Штибук, као центром заједнице села са Плавном и Малајницом,
- Групе насеља Рајац, Рогљево, Александровац, Брађевац, Црномсница, Ковилово, Тамнич, Мокрање, Смедовац, Речка и Вељково, чији развој дефинише традиционално виноградарство и производња вина, тачније "Појас традиционалног винарства и пимница". (као потенцијални центар заједнице села може/гу се издвојити Александровац и/или Мокрање, а као културно-традиционални центар могу се издвојити Рајац и/или Рогљево).
- Брдска насеља Карбулово, Поповица, Трњане, Шаркамен, Сиколе, Брестовац и Чубра са аутономним развојем и функционалној зависности од општинског центра,
- Подршка просторима/зонама/насељима опремањем инфраструктуром ради општих циљева развоја (хијерархија, чворишта итд),
- Могућност просторног дефинисања активирања градње у општини,
- Подршка привредном и туристичком развоју, јачој повезаности са суседним општинама и блиским урбаним центрима,
- Позиционирање према великим системима, на првом месту јавним предузећима која су задужена за функционисање туризма, пољопривредне производње, заштите природе и споменика културе, водопривреде и нарочито електропривреде Србије (ЈП ХЕ "Ђердап").

Просторни развој усмерити и формулисати кроз: **комуналну комплетност и комуналну хигијену.**

Комунална комплетност

1. Односи се најпре на општински центар Неготин са релативно блиском гравитационом зоном 11 насеља Милошево, Самариновац, Прахово, Душановац, Дупљане, Радујевац, Србово, Буковче, Кобишница, Јасеница и Видровац, који чине "Долински развојни појас". Инфраструктурно умрежавање наведених 11 насеља, значајно би смањило обим инвестиција у планском периоду, омогућило већу привредну продуктивност, а нарочито омогућило заштиту природних, водопривредних и предеоних вредности, које би се ставиле у још интензивнију функцију привредне и туристичко-рекреативне понуде, у непосредној близини општинског центра и реке Дунав.
2. Програм инфраструктурног опремања, реконструкције, у постојећим стамбеним и привредним зонама, у општинском центру, насељу Неготин.
3. Програм инфраструктурног опремања пет насеља: Слатина, Михајловац, Мала Каменица, Прахово и Радујевац, која чине ужи "Дунавски развојни појас". У овим насељима наставити са развојем, водопривредних система, водоводне мреже и извршити припрему за изградњу канализационих мрежа и објеката, модернизацију електро и телекомуникационе мреже.
4. Програм инфраструктурног опремања насеља, радне зоне и луке Прахово, која користећи своје положајну вредности на Коридору 7 има могућност развоја, са акцентом на будућу радно-сервисну зону.
5. Програм инфраструктурног опремања физички спојених насеља Кобишница-Буковче, као центром заједнице села, и Србовом, са акцентом решавања водоприврдних проблема.
6. Програм инфраструктурног опремања насеља Михајловац, на северу, и Радујевац, на југу Општине, као центре развоја туристичких и рекреативних активности у приобаљу Дунава. Посебан програм развити за насеље Михајловац као будуће туристичко-рекреативне зоне, са акцентом на чишћењу приобаља и воде Дунава, решавању водопривредних и хигијенских проблема.

7. Програм инфраструктурног опремања Јабуковца и Штибука као центара заједнице села. Приоритет решавање проблема снабдевања водом за пиће и морернизација електро и ТТ мреже и објеката.
8. Програм инфраструктурног опремања групе насеља Рајац, Рогљево, Александровац, Брађевац, Црномсница, Ковилово, Тамнич, Мокрање, Смедовац, Речка и Вељково, чији развој дефинише традиционално виноградарство и производња вина, тачније "Појас традиционалног винарства и пимница". Приоритет дати заштићеним Рајачким и Рогљевским пимницама, насељима уз железничку пругу, са модернизацијом и санацијом друмске и водопривредне инфраструктуре.
9. Аутономни програми инфраструктурног опремања брдских насеља Карбулово, Поповица, Трњане, Шаркамен, Сиколе, Брестовац и Чубра са посебним програмом ревитализације и опремања инфраструктуром Ставанских ливада, као рекреативно-излетничке зоне.

Комунална хигијена

1. Презентацију и публиковање свих релевантних еколошких потенцијала а нарочито проблема општине Неготин, како би се сагледали локални, а нарочито републички аспекти очувања вредности. Заједнички репер је пољопривредно-туристички потенцијал и доминантни водоток Дунав, који индиректно могу усагласити и комплементарно артикулисати активности, у циљу унапређења стања, путем правних, организационих и техничко-технолошких мера.
2. Израду једног целовитог или више засебних програма хигијенских уређивања и санирања насеља и простора, како би се омогућио приступ развојним фондовима.
3. Програм санације, рекултивације и трансформације депоније отпада у Неготину за одлагање комуналног отпада до трајног решења изградњом регионалне депоније на територији општине Зајечар.
4. Перманентан вертикално и хоризонтално институционално организован мониторинг животне средине (од Државе, Општине, до насеља, односно сектора, привредног субјекта итд), јер такву могућност даје будућа активност у оквиру привредних, рекреативних и комуналних зона.

Реализацију наведених програма комуналне хигијене омогућиће следећи секторски приритети:

- Спречавање прекомерног загађивања ваздуха, воде и земљишта током привредних, доминантно пољопривредних, комуналних и рекреативних активности. Код привредних делатности прворазредни приоритет је фабрика хемијске индустрије у Прахову са депонијом штетног и опасног отпада;
- Поуздано водоснабдевање;
- Утврђивање и верификовање санитарних зона заштите свих изворишта (бушених бунара) и санација негативних утицаја;
- Интегрално управљање водама са првим кораком заштите од загађивања како би се издан могла користити у привредне, туристичке и санитарне сврхе;
- Заштита свих водотокова и водених површина као потенцијалних система привредног, туристичког, водопривредног и еколошког значаја;
- Конституисање техничко-технолошки и хигијенски комплетних канализационих система у општинском центру и насељима "Долинског и дунавског развојног појаса";
- Решења евакуације отпадних вода у сеоским насељима на доминантно брежуљкастим теренима Општине и малим бројем кућа са повременим и сезонским становањем;
- Изградња и ревитализација инсталација за третман индустријских отпадних вода постојећих и перспективних производних зона општинског центра, Прахова и будућих усамљених мањих и већих производних погона;
- Верификовање постојећих локација и могућности проширења сеоских/насељских гробља и подизања нивоа хигијене и стандарда према прописаном правном акту;
- Дугорочно решење прикупљања, дистрибуције, третирања и коначног одлагања комуналног/насељског и осталог отпада;
- Санација постојеће депоније у Неготину на којој има услова да се оформи трансфер станица и заживљавање примарне и секундарне рециклаже комуналних и осталих отпадака;
- Санација постојећих сметлишта и чишћење Општине од кабастог и осталог отпада, што је делом и учињено;
- Дефинисање тачке (тачака) прикупљања сеоског и осталог отпада за свако насеље;

- Просторно, санитарно и функционално позиционирање једног сточног гробља за сва насеља Општине.

Комунална комплетност и комунална хигијена, као стратештки циљеви, због наслеђених и текућих развојних и осталих специфичности морају се решавати у релативно дужем временском периоду (5 до 10 година), али са веома јасним и извесним степеном економске, еколошке и организационе ефикасности, што је последица геограгског положаја и досадашњих трендова развоја.

На основу географских и предеоних вредности, као вишеструког развојног, али и лимитирајућих орјентира, које су партиципирале у развоју општине Неготин, могу се планирати следеће активности:

1. **Консолидација постојећих инфраструктурних система** која подразумева секторско управљање инфраструктурним подсистема, а ургентно:
- Заштиту свих постојећих и перспективних изворишта, односно бушених бунара и каптажа, са дефинисањем санитарно-хигијенских заштитних зона;
- Комплетирање канализационих система за долинска и "ушорена" насеља у општини Неготин, са потребним бројем уређаја за пречишћавање отпадних вода и реципијентима (за села и куће за повремено становање у првој фази септичке јаме а перспективно БИОДИСКОВИ или БИОТИПОВИ);
- Ревитализацију уређаја за третман индустријских отпадних вода у постојећим производним зонама насеља Неготин и Прахово, односно појединачним погонима;
- Санирање постојеће депоније у периурбаној зони општинског центра и активности на подизању њене санитарне, функционалне и просторне ефикасности и поузданости;
- Дефинисање општих и посебних услова/могућности проширења постојећих сеоских/насељских гробља, у одређеним случајевима и обезбеђивање нове локације.
2. **Експанија и опремање простора инфраструктуром** у будућим атрактивним зонама:
- "Долински развојни појас" – Неготинска низија
- Перспективне зоне интензивне пољопривреде пре свега виноградарства и воћарства, и некада значајног сточарства.
- Река и приобаље Дунава, као зона туризма, спорта и рекреације, са посебним нагласком на локалитете у Михајловцу и Радујевцу.
- Рајачке и Рогљевске пимнице.
3. **Рехабилитација и развој водопривредне инфраструктуре у функцији пољопривредне производње**:
- Сви водотоци, са централним Дунавом – Коридор 7.
- Водопривредни системи и објекти у "Долинском развојном појасу", уже Неготинској низији.
- Спровођење активних мера заштите од периодичних великих вода и бујичних вода и активирања нестабилних терена, односно клизишта.

Инфраструктурни системи у великој мери могу определити просторни, економски, социјални и демографски развој. На основу досадашњих искустава и сазнања може се сугерисати модернизација постојеће и изградња потребне инфраструктуре општине Неготин у циљу њеног ефикаснијег функционисања, поузданости и квалитета услуга. На овај начин подстиче се урбана продуктивност у насељима, подстичу економске активности, унапређује природа и животна средина и свакако креира будућност општине Неготин.

Приоритетна планска решења остварива до 2015. године

Приоритетни пројекти дати су у делу о имплементацији Плана.

II.8. ПРОПОЗИЦИЈЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ПРЕДЕЛА, ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ДОБАРА

ЗАШТИТА ПРИРОДНЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

На основу анализе и оцене постојећег стања може се констатовати да се територија општине Неготин одликује релативно очуваном животном средином. Полазећи од стања квалитета животне средине на подручју Плана, утврђене су следеће категорије животне средине:

1. **Подручја загађене и деградиране животне средине.** У ова подручја спадају: а) *Подручје око ИХП „Прахово“*, укључујући индустријске депоније на територији месне заједнице Прахово (депонија фосфогипса и депонија пиритне изгоретине), као и део територије месне заједнице Радујевац, који је због руже ветрова под најећим утицајем прашине са ових депонија и издувних гасова из фабрике; б) *Подручје депоније комуналног отпада у Неготину*; и ц) *Мелиорациони канал који служи као реципијент непречишћених отпадних вода градског насеља Неготин*. Водама из канала угрожено је градско насеље Неготин, као и сеоска насеља Кобишница и Буковче.
2. **Подручја угрожене животне средине**, са мањим утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. У ову групу спадају: а) Територија градског насеља Неготин, угрожена саобраћајем и котларницама, тресетиште; б) Дивље депоније у сеоским насељима; ц) Делови територија месних заједница Србово и Самариновац, које су због руже ветрова повремено под утицајем прашине са депонија и издувних гасова из ИХП Прахово; д) Подручја око државних путева I реда; е) Подручје фарми – Кобишница; ф) Ђердап II; г) Лука Прахово; х) Реке Дунав и Тимок; и) Железничка пруга; ј) Каменоломи - Слатина, Штубик.
3. **Подручја квалитетне животне средине** (шумска подручја, туристичке зоне контролисаног развоја, пољопривредне, воћарске и виноградарске зоне, подручја са природном деградацијом, ливаде и пашњаци, ловна и риболовна подручја, водотоци II класе) са преовлађујућим позитивним утицајима на човека, живи свет и квалитет живота. Овде спадају: а) Излетиште Бадњево; б) Пољопривредне површине; и ц) Средњи и доњи токови река – Сиколске, Јасеничке, Замне и Слатинске реке.
4. **Подручја веома квалитетне животне средине**, у којима доминирају позитивни утицаји на човека и живи свет. У ова подручја спадају: а) Подручја заштићених природних добара: општи резерват природе Буково, споменик природе „Прерасти у кањону Вратне“, споменик природе „Тунелска пећина – прераст у кањону Замне“ и споменик природе "Сутеска Сиколске реке са водопадом на Мокрањској стени"; б) IBA "Ђердап", PBA "Ђердап" и PBA "Дели Јован"; ц) Изворишта и горњи токови река – Сиколске, Јасеничке, Замне и Слатинске реке; д) Стевањске ливаде; е) Подручја око заштићених манастира и објеката геоморфолошког, петрографског и хидролошког наслеђа; врело Шаркамен.

Да би се дефинисала одговарајућа планска концепција заштите животне средине и одредиле приоритетне активности из ове области морају се идентификовати **највећи еколошки проблеми општине**. Они се огледају у следећем:

1. Организација и одлагање отпада. Организовано сакупљање комуналног чврстог отпада покрива само територију града и две сеоске месне заједнице (Милошево и Самариновац). Главна градска депонија је несанитарна и скоро попуњена. Постоји велики број дивљих депонија у градском насељу и селима. Постоји проблем индустријске депоније у Прахову (фосфогипс и пиритна изгоретина).
2. Нерешено питање водоснабдевања;
3. Непостојање или неадекватно функционисање канализационих система;
4. Угроженост водотока (испуштање непречишћених отпадних вода у реципијенте);
5. Постојање несанитарних септичких јама које угрожавају подземне воде и земљиште;
6. Утицај пољопривредне производње на квалитет земљишта (самовољна садња појединих биљних култура – винова лоза, лешник и др., без обзира на функционалну намену земљишта, довела је до његове деградације);
7. Неконтролисано паљење ораница и самопаљење тресетишта, којима се деградира земљиште и загађује ваздух;
8. Непланска изградња;
9. Каптирани извори на Дели Јовану (атари села Плавна, Поповица и Сиколе) мењају водни режим, а самим тим утичу и на промене микроклиме и биљног и животињског света.

Планска концепција и планска решења

Концепција заштите и унапређења квалитета животне средине кроз даљи плански развој подразумева стриктно поштовање законске регулативе у свим областима. **Концепција заштите и унапређења животне средине** заснива се на следећим задацима:

- планирање развоја на свим нивоима мора бити на принципима одрживог развоја, што подразумева рационално коришћење природних ресурса: воде, земљишта минералних сировина као и свих других природних ресурса, уз очување и унапређење еколошких потенцијала простора, афирмисање коришћења обновљивих извора енергије;
- очување природних вредности: градских и ванградских шума и унапређењу шумског земљишта, квалитета воде за пиће, ваздуха, заштити пољопривредног земљишта и очувању његовог квалитета за производњу здравствено безбедне хране, заштити биодиверзитета и екосистема, заштити и унапређењу других природних и културних добара;
- управљање комуналним, индустријским и опасним отпадом базира на опредељењу смањења количине отпада, ефикаснијој рециклажи, безбедном трајном збрињавању опасног отпада из постојећих привремених складишта, спроводи се у складу са законима, уредбама и прописима који уређују ову област;
- спровођењем мера превенције еколошких ризика, као и санације последица индустријских удеса и санације и ремедијације деградираних подручја;
- спровођењем поступка процене стратешких утицаја (СПУ) у фази израде планских докумената као и студије о процени утицаја (ПУ) на нивоу пројеката; обезбедити интегрисање основних принципа и начела заштите животне средине (начела заштите права на здраву животну средину, превенције и предострожности, очувања природних вредности, одрживог развоја, одговорности загађивача и информисања и учешћа јавности) у све процесе планирања, пројектовања и реализације,
- у складу са законском регулативом обезбедити заштитне зоне и одстојања између објеката са повећаним загађењем односно индустријским ризиком од зона становања и других вулнерабилних објеката и зона (школа, дечјих вртића, болница, спортско-рекреативних и туристичких комплекса, природних и културних добара...)
- израда Студије заштите и доношење Акта о проглашењу заштићеног подручја (према Закону о заштити природе), међу којима приоритет имају евидентирана природна добра;
- очување природних вредности израдом планова нижег нивоа уз сарадњу са надлежним институцијама, и то кроз планирање система зелених површина града, планирање еколошке мреже (мрежа вредних биотопа), издвајање карактеристичних типова предела и др.

Досадашња пракса је потврдила чињеницу да се доследна реализација мера заштите животне средине никад не обезбеђује појединачним активностима и интервенцијама, већ за то мора постојати заједнички интегрални друштвени интерес.

Све мере за заштиту животне средине морају бити интегрисане у планове будућег развоја општине Неготин, па су у ту сврху у Просторном плану општине дефинисана су следећа **планска решења**:

- **Санирање стања најугроженијих простора на планском подручју -** Анализирајући тренутно стање квалитета животне средине на планском подручју, без предузимања одређених мера заштите, не могу се очекивати значајнија побољшања и унапређење животне средине. Извршити додатна истраживања и урадити одговарајућа мерења стања животне средине на идентификованим угроженим просторима на подручју општине – подручје загађене и деградиране животне средине. На основу анализе и оцене стања одредити приоритетне активности и прописати одговарајуће мере заштите животне средине.
- **Израда** локалног регистра извора загађивача **општини -** Ради праћења квалитативних и квантитативних промена у животној средини и предузимања мера заштите у животној средини успоставити регистар извора загађивача у складу са Законом о заштити животне средине. Локални регистар извора загађивача ће представљати прву фазу израде информационог система о животној средини. Загађивачи су дужни да о свом трошку достављају прописане податке на начин и у роковима утврђеним Законским актима.
- **Смањивање загађености ваздуха испод дозвољеног нивоа за типичне загађујуће материје у граду и околини -** Заштиту ваздуха остварити предузимањем мера систематског праћења квалитета ваздуха, смањењем загађивања ваздуха испод прописаних граничних вредности имисије, предузимањем техничко-технолошких и других потребних мера за смањење емисије, као и праћењем утицаја загађеног ваздуха на здравље људи и животну средину.
- **Изградња, реконструкција и опремање, односно пуштање у рад постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) -** Оспособити постојеће постројење за пречишћавање комуналних отпадних вода и инсталирати нове пречистаче у индустрији које их немају. Извршити реконструкцију постојећег постројења за пречишћавање отпадних вода у циљу повећања капацитета и ефикасности.

- **Предузимање мера за очување и заштиту површинских и подземних вода и њихових резерви, квалитета и количине** - Обавити санитацију сеоских насеља, са одвођењем отпадних вода домаћинстава у прописане водонепропусне септичке јаме, уз организовање даљег поступка са отпадним водама на санитарно безбедан начин. *Отпадне воде се могу упуштати у реципијент само уз примену одговарајућег третмана*, на начин и до нивоа који не представља опасност за природне процесе и који не умањује њихово вишенаменско коришћење. Ово се посебно односи на мелиорациони канал који не припада категорији која је прописана за тај водоток, што указује на то да системи за пречишћавање отпадних вода нису довољно ефикасни, или уопште не функционишу. Трајно обезбеђење класа квалитета свих површинских и подземних вода према захтевима из Водопривредне основе Србије који подразумевају да се сви водотоци на подручју општине Неготин задрже у прописаној класи квалитета. Индустријска предузећа која имају уређаје за пречишћавање отпадних вода дужна су да их одржавају у исправном стању и обезбеде њихово ефикасно функционисање. Уколико испуштају отпадне воде у пријемнике и јавну канализацију, потребно је да обезбеде испитивање квалитета воде које испуштају и њихов утицај на пријемник.
- **Строга заштита и контрола изворишта за водоснабдевање** - Применити све неопходне мере заштите како би се зона непосредне заштите, уже зоне и шире зоне заштите изворишта водоснабдевања заштитило од утицаја активности и објеката на том простору.
- **Заштита земљишта, посебно високо квалитетног, од загађивања свих облика (прекомерне употребе агрохемијских средстава, непланске изградње, процедних вода и др)** - Посебан интерес Општине је очување земљишта које се одликује високим пољопривредним вредностима. На земљиштима се могу обављати активности и одлагати материје које не загађују или оштећују земљиште. У том смислу, ради заштите земљишта потребна је: изградња непропусних септичких јама у деловима општине без канализационе мреже, забрана неконтролисаног депоновања свих врста отпада, смањивање и контрола употребе агрохемијских средстава и поступна замена мање токсичним материјама, контрола и забрана рада свих објеката који некотролисано спаљују отпад и сировине, и ефикасно санкционисање непланске изградње објеката.
- **Смањивање прекомерног нивоа буке у дозвољене границе** - Предузимање одговарајућих техничких и нетехничких мера заштите од буке, у складу са прекорачењима нивоа буке.
- **Приступање санацији и рекултивацији постојеће градске депоније комуналног отпада на Радујевачком путу** - Обрада деградиране површине мора се извести по савременим еколошким начелима како би се спречило евентуално загађење животне средине у окружењу депоније. У ту сврху потребно је извршити техничку и биолошку рекултивацију.
- **Израда документације за изградњу нове регионалне депоније** - У току је израда планске и техничке документације за изградњу регионалне санитарне депоније "Халово 2" у Зајечару. Потребно је пружити комплетну подршку овом пројекту и кренути са припремама за реализацију Пројекта.
- **Изградња трансфер станице** на територији Општине.
- **Приступање санацији дивљих депонија и сметлишта у општини** - Извршити чишћење дивљих депонија - сметлишта које су сателитски снимљење новембра 2008. године на делу територије општине Неготин (градско насеље Неготин и 13 сеоских катастарских општина), као и у марту 2009. године (15 сеоских катастарских општина). Санкционисати настајање дивљих депонија кроз појачани инспекцијски надзор надлежних општинских служби.
- **Постепено увођење и унапређење система рециклаже, као значајног потенцијала Општине** - Почети са поступком увођења, односно унапређења, рециклаже увођењем платоа за секундарне сировине који се у каснијој фази може проширити и уклопити у будући рециклажни центар. Организовати систем селективног прикупљања отпада, његовог разврставања и увођења у систем рециклаже. У првом планском периоду предвидети формирање мреже прикупљачких станица у општини.
- **Строга заштита и контрола заштићених природних добара у циљу њиховог очувања и унапређења** - Стриктно поштовање одредби којима су природна добра стављена под заштиту. Општи резерват природе "Буково", споменик природе "Кањон реке Вратне са две прерасти", споменик природе "Кањон реке Замне са прерастом – природним мостом" и споменик природе "Сутеска Сиколске реке са водопадом на Мокрањској стени" имају одговарајуће режиме и степене заштите којих се морају придржавати сви корисници простора.
- **Интегрално управљање системом шумских и зелених површина** - Ова планска мера ће се реализовати кроз побољшање структуре зеленила, повећање површина, повезивање зелених површина у насељу са зеленилом окружења и подизање заштитиних појасева зеленила.

- **Заштита станишта природних реткости и еколошких коридора -** На стаништима природних реткости мора се уважавати I степен режима заштите. Забрањено је коришћење природних богатстава, искључују се сви други облици коришћења простора и активности осим научних истраживања и контролисане едукације. Извршити верификацију подручја од међународног значаја: IBA подручја (Important Bird Area) за заштиту птица – IBA Ђердап и PBA подручја (Prime Butterfly Areas) за заштиту дневних лептира - PBA "Ђердап" и PBA "Дели Јован". Коришћење простора ускладити са потребама опстанка природних вредности. Обезбедити оптималну проходност еколошких коридора у циљу несметаног одвијања сезонских миграција и размене генетског материјала између делимично изолованих или просторно удаљених станишта
- **Успостављање интегралног и континуираног система мониторинга животне и средине у Општини**
- **Побољшати информисаност становништва и повећати учешће јавности у доношењу одлука од значаја за заштиту животне средине -** Интензивирати пропаганду и обавештавање становништва преко средстава јавног информисања о свим питањима везаних за заштиту животне и природне средине. Активно укључивање јавности у доношење одлука кроз процедуру јавног увида за Стратешке процене утицаја планова и програма на животну средину и студија Процене утицаја пројеката на животну средину.
- **Институционално јачање капацитета за заштиту животне средине -** Кадровско и техничко јачање Службе за заштиту животне средине при општинској управи Неготина. Побољшање рада еколошке инспекцијске службе.
- **Повећање учешћа невладиних организација у решавању актуелних питања из области заштите животне средине**
- **Успостављање активне регионалне сарадње са суседним општинама и трансграничне сарадње са Бугарском и Румунијом у циљу решавања актуелних еколошких проблема и заштите простора и животне средине.**

Заштита природне и животне средине - приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1. Замена система за пречишћавање отпадних гасова погона триполифосфата у ИХП Прахово
2. Израда пројекта за будућу намену простора *Тресетишта* и његова реализација
3. Успостављање система мониторинга ваздуха у околини комплекса ИХП Прахово, набавком и инсталирањем опреме.
4. Обезбеђивање здравствено исправне воде за пиће у селима у долини Тимока и набавка хлоринатора за сеоске водоводе
5. Заштитити извориште Сиколске реке на падинама Великог гребена у циљу заштите квалитета воде за пиће из копаних бунара на територији КО Јабуковац
6. Враћање у функцију постојећег постројења за пречишћавање градских отпадних вода
7. Изградња миниакумулације на реци Јасеници (наводњавање и рекреација), у КО Јасеница, узводно од моста на државном путу I реда Неготин–Мајданпек
8. Израда студије ревитализације водотока и приобаља Тимока, уклањање пиритне јаловине и дивљих депонија
9. Системом прикупљања отпада обухватити и сеоска насеља Општине
10. Учешће у реализацији пројекта регионалне санитарне депоније "Халово 2"
11. Уклањање, санација и рекултивација дивљих депонија у општини
12. Реализација Студија процене ризика од индустријских удеса за постројења ИХП "Прахово" и НИС Петрол – Југопетрол (инсталација у Прахову)

ЗАШТИТА И УРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Најстарији трагови насељавања на подручју данашње Неготинске крајине потичу из периода неолита, о чему сведоче остаци пронађени на обали Дунава у насељима Душановац, Прахово и Радујевац. Ово, заједно са мноштвом налаза са ширег подручја, повезује Неготинску крајину са ширењем културе Лепенског вира у њеном зрелом и позном – неолитском периоду. Уопште узев, археолошки материјал са подручја Ђердапа и његовог непосредног залеђа указује на активно присуство мезолитских и неолитских насеобина на овом простору, са заоставштином специфичне и богате материјалне културе, траговима византије и средњег већа, те споменицима културе из новог доба.

Из овог широког временског распона историје Неготинске крајине, на подручју општине остало је очувано изузетно богато културно наслеђе. Према *Регистру заштићених непокретних културних добара на територији општине Неготин*, који је урадио Завод за урбанистичко планирање и пројектовање општине Неготин, а на основу евиденције Завода за заштиту споменика културе Ниш, непокретна културна добра на подручју општине Неготин могу се разврстати у пет основних категорија:

Табела 8: Преглед културних добара на подручју општине Неготин (у Документацији Плана детаљније)

I Културна добра од изузетног значаја		
▪ **Споменици културе**		
1.	**Хајдук Вељкова барутана**, (к.п. 830 К.о. Неготин), Неготин	Решење Републичког завода бр.260/50 од 13.03.1950.; Културно добро од изузетног значаја, (Одлука, "Сл.гласник СРС" бр. __/79)
▪ **Просторне културно-историјске целине**		
1.	**Рајачке пивнице (са старим сеоским гробљем)**, Рајац, Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80 и 3/83; "Службени гласник СРС", бр. 28/83
2.	**Рогљевачке пивнице**, Рогљево, Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80 и 3/83; "Службени гласник СРС", бр. 28/83
3.	**Штубичке пивнице (рурални објекти)**, Штубик, Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80 и 3/83; "Службени гласник СРС", бр. 28/83
II Културна добра од великог значаја		
▪ **Споменици културе**		
1.	**Стара црква,** (к.п. бр. 1089 К.о. Неготин), Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80
2.	**Кућа Стевана Мокрањца,** (к.п. бр. 945, 947/1, 948, 949, 950/2, 953, 954 и 955К.о. Неготин) Неготин	Решење Завода за заштиту споемника Ниш бр. 1589/1 од 15.10.1975.; Културно добро од великог значаја, (Одлука, "Сл.гласник СРС" бр. __/79)
3.	**Манастир Короглаш,** (к.п. 6023 и 6027 К.о. Неготин), Неготин	"Службени гласник СРС", бр. 28/83
▪ **Просторне културно-историјске целине**		
1.	**Старо градско језгро Неготина**, Неготин	Одлука СО Неготин бр. 633-11/80/III од 03.07.1980.; "Службени гласник СРС", бр. 28/83
III Културна добра		
▪ **Споменици културе**		
1.	**Нова Црква – храм Св. Тројице**, (к.п. 830 К.о. Неготин), Неготин	Решење Републичког завода бр.561/67 од 02.06.1967.
2.	**Зграда Педагошке академије**, (к.п. 119 К.о. Неготин), Трг Моше Пијаде, Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80
3.	**Зграда Музеја Крајине**, (к.п. 1056/1 К.о. Неготин), Ул. Вере Радосављевић 1, Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80
4.	**Зграда Дома за децу и омладину ''Станко Пауновић''**, (к.п. 113/1 К.о. Неготин) Ул. Бадњевска 5, Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80
5.	**Зграда ЈНА у Неготину**, (к.п. 1036 К.о. Неготин), Неготин	"Службени лист општина", бр. 13/80
6.	**Стара градска кућа у Ул. Добриле Радосављевић**, (к.п. 1043/1 К.о. Неготин), Ул. Добриле Радосављевић 2, Неготин	"Службени лист општина", бр. 13/80
7.	**Манастир Буково**, (к.п. 6023 и 6027 К.о. Неготин), Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80
8.	**Ђокинске воденице**, (к.п. 448 К.о. Брестовац), Брестовац, Неготин	"Службени лист општина", бр. 13/80
9.	**Комплекс старих чесама у центру села Видровац**, (к.п. 8087 К.о. Видровац), Видровац, Неготин	"Службени лист општина", бр. 12/80
10.	**Кућа са јазлуком у селу Брестовац**, (к.п. 2032 К.о. Брестовац), Брестовац, Неготин	"Службени лист општина", бр. 13/80
11.	**Старо гробље у селу Рогљево**, (к.п. 3373 К.о. Рогљево), Рогљево, Неготин	"Службени лист општина", бр. 13/80
12.	**Старо гробље у селу Рајац**, (к.п. 4478 К.о. Рајац), Рајац, Неготин	"Службени лист општина", бр. 13/80
13.	**Кућа првоборца Момчила Ранковића**, (к.п. 5639 и 5640 К.о. Рајац), Рајац, Неготин	"Службени лист општина", бр. 16/81
▪ **Археолошка налазишта**		
1.	**Мокрањске стене**, Мокрање, Неготин	"Службени лист општина", бр. 13/80
2.	**Шаркамен**, Шаркамен, Неготин	"Службени гласник РС", бр. 39/97
IV Евидентирана културна добра		
▪ **Појединачни објекти**		
1.	**Угаони спратни објекат (''Хотел Париз'')**, Ул. ЈНА 10, Неготин	
2.	**Зграда**, Ул. Стојанке Радосављевић 12, Неготин	
3.	**Објекти бр. 3, 3а, 5 и 10**, Ул. Момчила Ранковића 12, Неготин	
4.	**Објекат са капијом**, Ул. Обилићева 1, Неготин	

5.	**Објекти бр. 1 (зграда у порти Саборне цркве), бр. 5, 7, 9, 11 и 12,** Ул. Хајдук Вељкова, Неготин
	▪ **Просторне целине**
1.	**Објекти бр. 12, 14, 16, 18, 21, 23, 25, 27, 29, 31 и 37** у Ул. Саве Драгојевића, Неготин
2.	**Објекти бр. 3, 22, 23, 29, 30, 31, 35, 39, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 53, 55, 55а, 56, 57, 58, 60, 62 и 64** у Ул. Кнеза Михајла, Неготин
3.	**Објекти бр. 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48 и 50,** Трг Ђорђа Станојевића, Неготин
	▪ **Спомен обеелжја**
2.	**Спомен-чесма Неготинског певачког друштва "Хајдук Вељко"**, Неготин
2.	**Споменик Хајдук Вељку и спомен-биста Вуку Караџићу,** Трг Стевана Мокрањца, Неготин
	V Новоевидентирани објекти
1.	**Објекти бр. 2, 4, 10, 12, 14,16, 19, 27, 31 и 33** у Ул. Станка Пауновића, Неготин
2.	**Објекат у Ул. Лоле Рибара 6**, Неготин
3.	**Објекти бр. 2 и 32 у Ул. Аге Рогожинаревића**, Неготин
4.	**Објекти бр. 7, 11-15 и 27 у Ул. Стефаније Михајловић**, Неготин
5.	**Објекат у Ул. ЈНА бр. 4**, Неготин
6.	**Објекти бр. 9, 14, 16 и 17-19 у Ул. Обилићевој**, Неготин
7.	**Зграда Учитељске школе**, Трг Ђорђа Станојервића, Неготин
8.	**Објекат у Ул. Момчила Ранковића бр. 11**, Неготин

Савремени урбани развој који карактерише висок степен очуваности наслеђене урбане структуре, са очуваном просторном целином историјског језгра на које се надовезују наслеђени потеси уличних праваца и појединачни сачувани примери објеката у урбаном ткиву. Савремена урбана структура, поштујући наслеђену матрицу, развијала се радијално, по ободу централне зоне – махом наслеђивањем затечене уситњене парцелације, али и местимичним потесима већих комплекса (најчешће јавних функција, привреде или колективног становања), углавном из друге половине XX века.

Посебну специфичност културног наслеђа општине представљају јединствени комплекси неготинских пимница, карактеристични за брдска сеоска насеља око Негатина, са богатом виноградарском и винарском традицијом. Појављују се у већем броју насеља, као компактне, издвојене или интегрисане целине са већим бројем објеката (пивница) у којима се производи и чува вино. Објекти се јављају у различитим типолошким облицима, зависно од локалитета (од камених спратних или приземних кућа са подрумом, до бондручара). Иако су некада представљале део традиције готово свих виноградарских насеља општине, данас је релативно мали број целина пивница очуван у аутентичном и компактном облику, а готово да нема оних које су активне. По карактеристикама, значају и степену очуваности, истичу се три сачувана комплекса – Рајачке, Рогљевачке и Штубичке пивнице, као просторне културно-историјске целине које су утврђене за културна добра од изузетног значаја. Урађене су Студија градитељског наслеђа на простору села Рогљева урађена 27.4.2011. и Студија градитељског наслеђа на простору села Рајца урађена новембра 2009 године.

Планска концепција и планска решења

Планска концепција заштите, унапређења и развоја културног наслеђа, заснована на принципима интегративне заштите, подразумева корелацију три кључна елемента - **очување, унапређење и коришћење културних добара** - као ефикасан механизам који ће створити претпоставке за трајну заштиту наслеђа и интегрисање у савремене развојне токове општине, као једини реалан пут ка његовом опстанку и рехабилитацији.

Примарна заштита, која се односи на чување, одржавање и коришћење културних добара, као и њихову заштиту, конзервацију и обнову – треба да се спроводи кроз мере које су у складу са Законом о културним добрима и правилима урбанистичке заштите, и то кроз различите нивое третмана, у зависности од значаја и карактера баштине. Ово подразумева претходну пажљиву валоризацију културних вредности и осмишљено интервенисање кроз урбанистичке планове, уз доследну примену услова и мера прописаних од стане надлежне службе заштите.

Унапређење квалитета културног наслеђа и његовог окружења и промовисање акција у циљу јачања економске основе спадају у домен развојног концепта контролисања и управљања културним наслеђем као ресурсом. Ово подразумева широку платформу деловања, усмерену на: (1) активно *ангажовање најширег круга надлежних и заинтересованих субјеката* у остварењу циљева заштите и интеграције културног наслеђа (стручне службе, јавни, приватни и цивилни сектор) - кроз утврђивање стручних критеријума заштите, помоћ локалној управи у дефинисању стратегије и политике развоја културног наслеђа, стимулисање сопственика и инвеститора у поштовању вредности културног наслеђа и његовом

укључивању у економске токове; (2) *интегрисање деловања на заштити културних добара у секторске развојне политике општине* (нпр. у области саобраћајног и инфраструктурних система - повећање саобраћајне доступности и инфраструктурно опремање локалитета културних добара, измештање транзитног саобраћаја из непосредног окружења споменичких целина; у области развоја привреде - дисперзија делатности у складу са вредностима подручја са аспекта културног наслеђа; у области развоја туризма - развијање одговарајуће туристичке инфраструктуре која ће подржати развој подручја са културним вредностима и сл.)

Културно наслеђе, по правилу, представља један од основа туристичке понуде неког подручја, али се истовремено морају развијати и остали видови његовог коришћења, пре свега едукативна и привредна димензија, који – међусобно интегрисани – морају да чине одговарајући приступ наслеђу као ресурсу.

Туристички аспект
На простору општине Неготин, са богатим културним капиталом и јединственим потенцијалом у виду специфичних појавних облика наслеђа (неготинских пивница), могуће је квалитативно употпунити постојећу туристичку понуду општине, ревитализацијом и активирањем ових подручја, подстицањем опоравка винарства, установљавањем нових културних итинерера који ће повезати подручја пивница, повезивањем ове традиције винарства са сличним тадицијама у прекограничним регијама и сл.

Културни аспект
За промоцију и коришћење културног наслеђа на подручју општине од великог значаја могу да буду већ афирмисани облици манифестационог туризма – пре свега "Мокрањчеви дани", "Крајински обичаји", Међународни сајам меда и вина – који би на посебан начин могли да укључе и културно наслеђе, кроз специфичне пратеће фестивалске програме: промоције, посете споменицима културе, одржавање одређених програма у споменичким објектима и сл.

Економски аспект
Карактер културног наслеђа Неготина (посебно специфичности неготинских пивница) може бити подстицај за економски аспект коришћења баштине, у смислу подстицања обнове постојећих неактивних комплекса пивница (не само заштићених прсторних целина), мотивисања власника и инвеститора ка употпуњавању туристичке понуде пивница, у смислу обезбеђења смештајних капацитета око њих, развоја етно-, еко- и виноградарског туризма и сл., укључивање културног наслеђа и у друге облике туризма (ловни туризам на обронцима Дели Јована или пловни туризам преко активирања туристичких пристаништа уз Дунав – који би могли да се повежу са угоститељским и смештајним капацитетима око подручја културно-историјских целина пивница и сл.).

Услови и мере заштите културних добара

На основу евиденције непокретних културних добара, добара која уживају претходну заштиту и евидентираних културних добара на подручју општине Неготин, надлежна служба заштите - Завод за заштиту споменика културе Ниш утврдио је *Акт о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара и добара која уживају претходну заштиту* на подручју општине Неготин. Овим Актом дефинисани су општи услови третмана културног наслеђа, планске мере за његову трајну и интегративну заштиту (пре свега, кроз израду одговарајуће Студије о валоризацији и условима и мерама заштите културних добара на подручју општине, али и кроз имплементацију ових услова у планску документацију општине), као и обавезе у погледу поштовања и примене прописаних услова и мера заштите, које се односе на све актере активности у простору. До израде ове Студије, мере чувања, одржавања и коришћења културних добара реализоваће се у складу са општим условима заштите прописаним актом надлежног Завода. Интегрални документ овог Акта, као и преглед непокретних културних добара, добара која уживају статус претходне заштите и евидентираних културних добара, саставни је део Документационе основе Плана, а елементи Акта су интегрисани у пропозиције просторног развоја које се односе на област заштите, уређења и унапређења културних добара у овом Плану.

Заштита и уређење културних добара - приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1. Заустављање **деградације** културних добара и њихове заштићене околине кроз побољшање система управљања и усклађивање свих нивоа и чинилаца укључених у бригу о културном наслеђу;

2. **Проглашење споменика културе** (окончање процедуре) за сва културна добра на подручју општине, за која је покренут поступак утврђивања;
3. Израда ***Студије о валоризацији непокретних културних добара и добара под претходном заштитом на подручју општине Неготин***, која треба да обухвати следеће:
   a. истраживање података и прикупљање документације
   b. валоризацију споменичких вредности евидентираних добара са израдом графичких приказа
   c. презентацију релевантних података о свим објектима и локалитетима, на основу којих је могуће утврдити конкретне појединачне мере и услове заштите
   d. утврђивање посебних услова заштите за сваки појединачни објекат или комплекс, са дефинисањем граница заштите и заштићене околине
4. Израда одговарајућих **урбанистичких планова** (и завршетак започетих) за комплексе споменичких целина (пре свега, утврђене просторне културно-историјске целине изузетног и великог значаја, али и целине са споменичким својствима које су у поступку утврђивања или евидентиране);
5. **Инфраструктурно опремање** споменичких целина и локалитета културних добара – према приоритетима у погледу категорије, значаја и степена опремљености културног добра, а посебно изолованих локалитета изван подручја насеља;
6. **Израда пројекта туристичке сигнализације** на подручју општине Неготин (пројекат би обухватио и локалитете, комплексе и појединачне споменике културе);
7. **Активирање објеката културног наслеђа који нису у функцији** (посебно у старом језгру Неготина) и њихово интегрисање у активни савремени живот;
8. Укључивање објеката културног наслеђа у постојеће афирмисане **културне манифестације Општине** (одржавање пратећих фестивалских програма, промоција и сл. у објектима споменика културе, организовање посета споменицима културе и др.);
9. Стимулисање **обнове појединачних објеката пивница** (пре свега у оквиру просторних културно-историјских целина Рајачких, Рогљевачких и Штубичких пивница, али и сличних комплекса у другим насељима општине);
10. **Информисање и едукација** грађана у локалној заједници кроз различите програме, манифестације, публикације и акције, ради неговања и развијања свести о вредностима и значају културне баштине.

ПРИРОДНЕ НЕПОГОДЕ И РИЗИЦИ

Познавање просторног размештаја природних хазарда на територији општине Неготин представља први корак у правилном управљању природним непогодама и спречавању њихових последица. Због чињенице да овај део Србије у географском смислу има контактни карактер (границе према Румунији и Бугарској), значај анализа превазилази локални и национални, а добија регионални, али и међународни значај. Комплексност природних услова на територији Источне Србије представља најважнији фактор њене угрожености природним хазардима. Имајући у виду природне карактеристике територије општине Неготин, као најважнији природни хазарди издвајају се сеизмизам, клизишта, одрони, поплаве и бујичне поплаве, суша као природни процеси који директно и индиректно угрожавају људе, материјална добра и сам простор.

На територији општине Неготин, сеизмички хазард условљен је активношћу две блиске **сеизмогене зоне** – раседом Поречке реке и Кусјачким раседом, као и присуством бројних удаљенијих зона. Према Сеизмолошкој карти Србије (публикованој 1987. год) која изражава очекивани максимални интензитет земљотреса за повратни период од 100 година, сеизмичким хазардом највише је угрожен централни и источни део општине Неготин. Од укупне површине општине, максималном очекиваном јачином земљотреса 7-8° MCS угрожено је 44,37% њене територије (483,19km^2), а интензитетом 8-9° MCS повредиво је 55,63%, односно 605,81km^2.

На основу Карте потенцијала ерозије утврђено је постојање **ерозионих подручја** на територији општине Неготин. Анализом потенцијала ерозије, уочава се да је јаким потенцијалом угрожено 217,94km^2, односно 20% територије општине. Јаким потенцијалом ерозије посебно су угрожене површине мање отпорних литолошких комплекса (неогени седименти), али на већем нагибу терена. Средњим потенцијалом ерозије угрожено је 15,8 % територије. Површине ерозионих подручја у КО су различите: Јабуковац (47,74 km^2), Уровица (26,92km^2), Чубра (25,53km^2), Речка (18,58km^2), итд. За територију општине Неготин не постоји реамбулирана Карта интензитета ерозивних процеса. На основу последње Карте која је обухватила овај простор (Лазаревић Р., 1983), ексцесивна ерозија је била заступљена на 7,04km^2, односно 0,66% територије.

На територији општине Неготин, уочена је појава различитих врста **нестабилности**, а њихова просторна дистрибуција доминантно је условљена литолошким саставом и нагибом терена. Детаљном анализом резултата истраживања може се констатовати да је проценат територије који је захваћен клизиштима различит по КО, што је последица геолошке грађе терена и природних агенаса, а делом утицаја антропогених фактора. Од укупне површине општине, 44,81km^2, односно 3,84% је захваћено клизиштима. Од тога, њихова просторна дистрибуција је различита по КО: Мокрање (460,64ha), Чубра (413,96ha), Михајловац (340,48ha), Тамнич (326,94ha), Душановац (324,50ha), Александровац (281,62ha), Уровица (259,16ha), итд.

Терени изграђени од неогених седимената посебно су угрожени дубоким и великим **клизиштима**, која су се последњих година реактивирала и која представљају све већи проблем за старе, а поготову новоизграђене (најчешће без дозовле) објекте различите намене. Тренутно не постоји Катастар клизишта за територију општине Неготин, а то је од изузетне важности за било какву намену коришћења површина. **Одрони** су заступљени на мањем броју локација (мање од 1% укупне површине општине), а захватају површину од 1,85km^2. Њихова просторна дистрибуција је различита по КО: Рајац (60,83ha), Јасеница (47,73ha), Рогљево (17,90ha), итд. Потенцијалне зоне урушавања маса заступљене су на великом броју локација, односно на свим оним местима где постоје шупљине у површинском слоју литосфере, било да су настале природним или антропогеним процесима.

Палеогеографске карактеристике овог простора условиле су геолошку и петролошку разноликост територије Источне Србије, односно велико богатство минералним сировинама. Бројне површинске и подземне експлоатације минералних сировина на овој територији створиле су неопходне услове за појаву **геохазарда**. Као резлутат наведених делатности у субповршинском делу литосфере остају шупљине које се могу нагло стропоштати и изазвати денивелацију топографске површине, односно појаву геохазарда.

На територији општине Неготин постоје зоне подложне **поплавама**, посебно југоисточно-јужни део, у зони Тимока, угрожен је великим водама ове реке. Према Карти потенцијално плавних површина, 143,19km^2 је угрожено поплавама (13,15%).Преко територије општине Неготин протиче велики број површинских токова, а због њиховог бујичног карактера ови водотоци (Скочка река, Ваља Маре и Буљевица, Брађевачка река, Сиколска река, Чубранска река, Јасеничка река) на појединим деоницама наносе велику штету, пре свега пољопривредним површинама, тако да за већину ових водотока постоје урађени пројекти њихове регулације. Такође, у сливовима ових река изражен је висок ниво подземних вода, због тога је заштита од вода један од приоритетних водопривредних задатака на територији Општине. Према ранијим истраживањима, бујичне карактеристике Великог Тимока условљене су великим бројем притока бујичног карактера. Још увек за овај простор не постоји Катастар бујичних токова.

У више КО општина на територији општине Неготин постоје водотоци који су само делимично регулисани, што је основни разлог због чега се морају третирати у контексту **одбране од поплава** на нерегулисаним бујичним водотоцима. С аспекта одбране од бујичних поплава, територија општине Неготин спада у средње угрожене. На основу анализе угрожености територије општине од бујичних поплава може се закључити да је више водотока из категорије велике потенцијалне опасности од поплава. У оквиру анализе потенцијалне угрожености територије општине од бујичних поплава, важно је истаћи да скоро сви водотоци у категоријама средње и велике опасности од поплава припадају групи нерегулисаних водотока, изван републичког водопривредног плана за заштиту од вода.

Осим **града, суша** је атмосферска елементарна непогода са највећим последицама у Србији. Важан проблем у вези суша је да у Србији још увек нема оперативних метода одбране са аспекта вештачког утицаја на време у смислу стимулације падавина. Ту постоје велике неискоришћене могућности. У оквиру водопривредног развоја општине Неготин потребно је наставити са започетим радовима око наводњавања Неготинске низије, као једног од видова борбе против суше. Да би се идетификовала најугроженија подручја са аспекта суше, значајна је просторна анализа трендова појединих климатских елемената који првенствено утичу на сушу. На територији Србије у периоду 1950-2004. година, највеће смањење годишњих количина падавина (око 120mm) забележено је у Неготинској крајини, док је на подручју Војводине у току последњих деценија, смањење падавина било знатно мање. Анализа тренда температуре ваздуха на територији Србије у периоду 1950-2008. година, показује да је на већем делу територије забележен тренд раста средње годишње температуре ваздуха (око 1,2°C у 20. веку), изузев југоисточног дела Србије где је у наведеном периоду регистрован слабији негативан тренд температуре ваздуха. Благи позитиван тренд

средње температуре ваздуха јавља се у Војводини, Неготинској Крајини. На територији општине Неготин, сушом је угрожено 731,55km^2, односно 67,2% укупне површине.

Тренутно стање карактерише непотпуност и недоступност информација о ризицима од могућих природних непогода, као и о последицама које могу изазвати, при чему се посебно издваја недовољно учешће јавности "public participation". Посебно се издваја недовољан капацитет локалних органа, стручних служби и консултаната за савремени приступ управљању ризицима од природних непогода, као и неадекватан мониторинг природних, природно-антропогених и антропогених процеса у циљу заштите од природних непогода. Тренутно стање карактерише и непостојање јединствене базе података о просторном размештају одређених природних непогода.

По питању заштите од пожара, техничко-технолошких и других акцидената у потпуности се поступа по одредбама Закона о ванредним ситуацијама.

Стање укупног система заштите од природних непогода у општини Неготин није задовољавајуће, посебно у односу на просторне аспекте управљања ризиком.

Планска концепција и планска решења

Концепција заштите од природних непогода се заснива на:

- успостављању и јачању система за управљање сеизмичким ризиком;
- доношењу стратегије за смањење ризика од земљотреса
- изради интегралног информационог система о природним непогодама чији би саставни део био везан за макро и микросеизмичку активност
- припреми и организовању превентивних мера одбране на основу реалног система мониторинга на најугроженијим локацијама,
- доношењу стратегије за смањење ризика од клизишта и других појава нестабилности
- успостављање и строго поштовање стандарда, критеријума и норматива за градњу и одржавање свих објеката у циљу заштите од појаве клижења
- предузимању адекватних мера санације, мелиорације и др. код нестабилних терена
- имплементацији савременог система, у циљу обезбеђења оптималне координације и синхронизације свих активности на спречавању поплава, или ублажавању њихових последица. Успостављање система телекомуникација који омогућава максимално брзу реакцију свих служби у случају опасности од поплава.
- реконструкцији осетљивих делова насипа и обалоутврда на водотоцима
- изради интегралног информационог система о природним непогодама
- дефинисању безбедне површине на слободним просторима које би евентуално представљали зоне евакуације и склањања становника.

Природне непогоде и ризици - приоритетна планска решења остварива до 2015. године

1. **Израда реферaлних карата природних хазарда за територију општине Неготин:**
   - Катастар ерозионих подручја и бујичних токова
   - Карта интензитета ерозије на територији општине и биланс продукције и транспорта наноса у сливовима
   - Катастар клизишта на територији општине
   - Катастар угрожености територије општине природним хазардима
2. **Административно и институционално јачање локалних капацитета:**
   - Техничко и стручно јачање локалних капацитета ради превентивне заштите од природних непогода

ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

Основни **задаци** за уређење простора оштине Неготин за потребе одбране и заштите су:

- обезбеђење услова за оптимални мирнодопски развој система насеља, активирање привредних потенцијала, пренамена комплекса посебне намене и оспособљавање свих видова комуникација за друштвено - економски развој;
- захтеви и критеријуми у области просторних мера за организацију и уређење простора, који се уграђују у план у циљу обезбеђења потреба одбране и заштите;
- дефинисање степена угрожености и услова за јачање природне и вештачке отпорности територије у циљу обезбеђења ефикасне заштите.

У складу са Одлуком о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова значајних за одбрану земље(Сл. Лист СРЈ, број 39/95), добијени су услови од Министарства одбране-Управе за инфраструктуру, под пов.бр.2933-4,5, у којима су дефинисани комплекси и објекти у обухвату плана, њихов број, положај и статус. Према условима Министарства одбране, на простору обухвата плана налази се 26 војних објеката и комплекса. Један војни комплекс се налази на Дели Јовану, два у Карбулову, у Неготину и околини шест, два у Прахову, три у Тамничу и гранични појасеви, карауле и осматрачнице у Брађевцу, Црномасници, Ковилову, Мокрању и Кобишници.

Сви наведени објекти и комплекси, сходно допису Министарства одбране, нису перспективни тј. неопходни за функционисање Војске Србије и налазе се, закључком Владе Републике Србије, у Мастер плану Војске Србије за отуђење, односно за пренамену. Сходно томе не постоје поверљиви податци и **није потребна израда посебног Прилога са мерама заштите**. Промена намене реализоваће се кроз спровођење плана, уз претходну сагласност и мишљење Министарства одбране. Приликом израде нижих планских докумената, при прибављању Услова за усаглашавање са потребама одбране земље, Министарство одбране ће се изјашњавати сходно својим интересима и потребама. Будуће директно спровођење плана тј. издавање локацијских или грађевинских дозвола за изградњу било каквих објеката на локацијама које припадају Министарству одбране, не може се приступити пре регулисања својинских односа у складу са одредбама Закона који регулише ову материју. Гранични појасеви, карауле и осматрачнице задржавају своју намену, у зависности од организације Министарства унутрашњих послова, у чијој су сада надлежности.

Мере заштите од интереса за одбрану уграђене су у сва просторна решења, од намене простора, мреже насеља и мреже инфраструктуре, до мреже друштвених и осталих комуналних објеката. Постојећа и планирана техничка решења у инфраструктури обезбеђују умањење негативних последица у ванредним ситуацијама (снабдевање водом из више праваца-извора, алтернативне саобраћајнице), затим формиране слободне површине у виду зелених, спортских и рекреативних површина, скверова и сл., формирање самосталних урбаних целина као и планирану дисперзију објеката друштвеног стандарда(школе, здравствене установе, објекти трговине и угоститељства).

По степену угрожености и заштите територија општине Неготин спада у **други степен угрожености** (по важећој Уредби о организовању и функционисању цивилне заштите), што подразумева дефинисање обима и степена заштите, односно врсте заштитних објеката који морају да се граде при изградњи нових објеката, а у складу са важећом Одлуком општинског штаба цивилне заштите о утврђивању степена угрожености насељених места у општини Неготин. Најугроженији делови територије општине Неготин су подручје општинског центра где је највећа концентрације становништва, грађевинског фонда, привредног, непривредног, инфраструктурног потенцијала, затим објекти и комплекси од значаја за одбрану земље, затим центри заједнице села у пограничном делу општине и важни индустријски објекти, околина важних саобраћајних раскрсница и др., где се морају применити мере које повећавају отпорност простора за потребе одбране и заштите.

Степен заштите одређује се за зоне са:

- **великим степеном заштите:** објекти од значаја за одбрану земље, предвиђена изградња склоништа основне заштите
- **средњим степеном заштите**: општински центар, центри заједнице села у пограничном делу територије општине, где су највеће концентрације становништва и производних капацитета, најзначајнија саобраћајна чворишта и објекти инфраструктуре, предвиђена изградња склоништа допунске заштите;
- **малим степеном заштите**: остала насељена места, предвиђена изградња заклона;

При изградњи објеката у општинском центру и другим насељеним местима, која према процени угрожености могу бити циљ напада, инвеститор је дужан да у складу са просторним и урбанистичким планом **обезбеди изградњу склоништа** или других заштитних објеката, прилагођавање постојећих и нових комуналних објеката, као и све друге објекте погодне за заштиту и склањање, сходно Закону о ванредним ситуацијама (”Сл.гласник РС”,број 111/09)

III ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ НЕГОТИН

III.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА

Принципи и правила уређења простора и грађења на подручју општине Неготин утврђују се:

А) За **све категорије земљишта**, и то:

- **Пољопривредно** земљиште
- **Шумско** земљиште
- **Водно** земљиште
- **Грађевинско** земљиште:
  - Грађевинско земљиште **у обухвату грађевинских подручја насеља**, изузев грађевинског подручја Неготина, за које се правила уређења и грађења утврђују Планом генералне регулације
  - Грађевинско земљиште **ван грађевинских подручја насеља**, које је одређено овим Планом

Принципи и правила уређења простора и грађења, у границама горе описаног земљишта, служе за:

- регулисање изградње на пољопривредном, шумском и водном земљишту, изузев за делове овог земљишта за које се овим Планом утврђује обавеза израде урбанистичког плана; у том случају принципи и правила уређења и грађења служе као смернице за израду урбанистичког плана;
- регулисање изградње на грађевинском земљишту у обухвату грађевинских подручја насеља за која се утврђују шематски прикази уређења у овом Плану;
- регулисање изградње на грађевинском земљишту ван обухвата грађевинских подручја насеља;
- као смернице за израду урбанистичког плана за просторе за које се овим Планом прописује обавеза израде урбанистичког плана.

Б) За **специфичне функције, системе и коридоре**, и то:

- објекте и површине јавне намене
- инфраструктурне системе
- заштићене коридоре

Принципи и правила уређења простора и грађења за горе наведене функције, системе и коридоре служе за:

- регулисање изградње објеката и површина јавне намене, директно на основу одредби овог Плана, изузев у деловима за које се овим Планом утврђује обавеза израде урбанистичког плана; у том случају принципи и правила уређења и грађења служе као смернице за израду урбанистичког плана;
- регулисање изградње инфраструктурних система, директно на основу одредби овог Плана, изузев у деловима за које се овим Планом утврђује обавеза израде урбанистичког плана; у том случају принципи и правила уређења и грађења служе као смернице код израде урбанистичког плана;
- регулисање изградње у заштићеним коридорима, директно на основу одредби овог Плана, изузев у деловима за које се овим Планом утврђује обавеза израде урбанистичког плана; у том случају принципи и правила уређења и грађења служе као смернице код израде урбанистичког плана;
- као смернице код израде урбанистичког плана за просторе за које се овим Планом прописује обавеза његове израде.

Принципи и правила уређења и грађења на пољопривредном земљишту

Основни принципи

- На пољопривредном земљишту је **забрањена изградња**.
- Дозвољено је изузетно:
  - изградња објеката у функцији пољопривреде
  - изградња објеката у функцији еко-туризма или етно-туризма
  - изградња објеката инфраструктуре, јавних објеката или јавних површина, и то првенствено на земљишту ниже бонитетне класе, у складу са правилима уређења и грађења за ту врсту објеката
  - изградња објеката / комплекса за коришћење обновљивих извора енергије
- Изузетно је могућа изградња на пољопривредном земљишту, и то на ободним парцелама до границе грађевинског подручја, по правилима уређења и грађења за сусретну зону у грађевинском земљишту, и то уколико на парцели постоје услови за минимални стандард комуналне опремљености, који подразумева приступ на пут и електроенергетску мрежу

Правила уређења

Изградња објеката у функцији пољопривреде, као и објеката у функцији еко- или етно-туризма на пољопривредном земљишту, у складу са овим Планом, реализује се на парцелама које имају основне инфраструктурне претпоставке (приступ на пут, минимални ниво комуналне опремљености – електричну енергију, интерни систем водовода и канализације), и то на основу претходно урађеног урбанистичког пројекта, у складу са правилима грађења утврђеним у овом Плану.

Изузетно, изградња појединачних економских објеката у функцији пољопривреде (објекти за смештај пољопривредних машина и алатки, репроматеријала и сл.) може се реализовати директно на основу одредби овог Плана, издавањем локацијске дозволе, и то уколико такви објекти не захтевају посебне инфраструктурне услове, при чему површина оваквих објеката не може прећи однос 1:50 (1,0m² бруто површине објекта на 50,0m² парцеле). У оквиру ових објеката могућа је и изградња стамбеног простора, површине до 50% укупне бруто развијене површине објекта.

Изградњу објеката инфраструктуре на пољопривредном земљишту могуће је реализовати директно на основу одредби овог Плана, под условом да се трасе инфраструктуре воде парцелама некатегорисаних пољопривредних или јавних путева, односно уз регулисане правно-имовинске односе, у складу са Законом, на земљишту изван ових парцела (на бази закупа, права службености пролаза, елабората непотпуне експропријације и сл.).

Изградња објеката/комплекса за коришћење обновљивих извора енергије (ветроелектране, мини хидроцентрале, производња биогорива и сл.) на пољопривредном земљишту реализује се искључиво на основу урбанистичког плана (плана детаљне регулације), у складу са правилима, стандардима и нормативима за ову врсту објеката и уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде.

На пољопривредном земљишту је могућа парцелација, у циљу изградње објеката у складу са овим Планом, при чему парцеле не могу бити мање површине од 0,5ha, а на земљишту уређеном комасацијом мање од 1ha. На постојећим катастарским парцелама површине мање од прописаних, уколико испуњавају све услове прописане овим принципима и правилима, дозвољена је изградња у складу са одредбама Плана.

За изградњу објеката на пољопривредном земљишту на основу овог Плана, према њиховој намени и карактеру, у складу са законском процедуром утврђује се потреба израде процене утицаја на животну средину.

Правила грађења

Врста и намена објеката *који се могу градити:*

- Појединачни економски објекти у функцији пољопривреде;
- Пословни објекти у функцији пољопривреде (објекти складиштења и прераде пољопривредних и шумских производа, објекти за узгој, органска производња хране, објекти за узгој рибе и сл.) или шумске привреде (стругаре, сушаре дрвета и сл.), на пољопривредном земљишту ниже бонитетне класе;

- Пословни објекти у функцији еко-туризма или етно-туризма (објекти угоститељског, смештајног, продајног, спортско-рекреативног и др. карактера)
- Објекти инфраструктуре, јавни објекти и површине.

Правила за изградњу појединачних економских објеката у функцији пољопривреде:

1) Максимална бруто површина објеката утврђује се према односу изградње 1:50 (1,0m² бруто површине објекта на 50,0m² парцеле);
2) Могућа је изградња стамбеног простора у оквиру објеката, површине до 50% укупне бруто развијене површине објекта;
3) Спратност објекта – П (приземље);

Правила за изградњу пословних објеката у функцији пољопривреде или шумске привреде:

1) Могућа је изградња, поред пословних објеката у функцији пољопривреде или шумске привреде и пратећих објеката који су у њиховој функцији;
2) Могућа је изградња стамбеног/смештајног простора у оквиру горе наведених пословних објеката, и то максималне површине до 100,0m²;
3) Минимална површина парцеле за привредне и економске објекте у пољопривреди или у шумској привреде је 0,5 ha; изузетно, ове објекте је могуће градити и на постојећој парцели мање површине, али не мање од 0,25 ha;
4) Максимални индекс заузетости парцеле је С= 40%, а максимални индекс изграђености К= 0,5;
5) Минимална заступљеност уређених зелених површина на парцели је 25%;
6) Спратност објеката – максимално П (приземље), изузетно П+Пк (приземље и поткровље) за управне објекте/делове објекта у оквиру комплекса;
7) Минимални ниво комуналне опремљености за ове садржаје је: приступ јавном путу, прикључење на електроенергетску мрежу, интерни систем водовода и канализације (бунар и водонепропусна септичка јама);
8) У оквиру комплекса је неопходно обезбедити услове за приступ и паркирање возила за сопствене потребе;
9) У оквиру комплекса је неопходно обезбедити услове за одлагање комуналног и другог отпада, у складу са прописима и планираном наменом.

Правила за изградњу пословних објеката у функцији еко-туризма или етно-туризма:

1) Могућа је изградња, поред објекта/објеката основне намене, и пратећих објеката и садржаја који су у њиховој функцији;
2) Минимална површина парцеле за пословне објекте у функцији еко- или етно-туризма је 0,5 ha; изузетно, ове објекте је могуће градити и на постојећој парцели мање површине, али не мање од 0,2 ha;
3) Максимални индекс заузетости парцеле је С= 40%, а максимални индекс изграђености К= 0,6;
4) Минимална заступљеност уређених зелених површина на парцели је 25%;
5) Спратност објеката – максимално П+1 (приземље и спрат), изузетно П+1+Пк (приземље, спрат и поткровље) за објекте угоститељско-смештајног карактера и веће пословне комплексе;
6) Минимални ниво комуналне опремљености за ове садржаје је: приступ јавном путу, прикључење на електроенергетску мрежу, интерни систем водовода и канализације (бунар и водонепропусна септичка јама);
7) У оквиру комплекса је неопходно обезбедити услове за приступ и паркирање возила за сопствене потребе, као и површине за одлагање комуналног отпада.

Правила за изградњу објеката инфраструктуре, објеката и површина јавне намене:

Не утврђују се овим правилима. Изградња ових објеката се реализује на основу правила грађења утврђених за *специфичне функције, системе и коридоре***.**

Принципи и правила уређења и грађења на шумском земљишту

Основни принципи

- На **шумском земљишту је забрањена изградња**.
- Дозвољена је изузетно:
  - изградња објеката за газдовање шумама, у смислу Закона о шумама

- изградња економских објеката у функцији шумске привреде, ловства, туризма и рекреације, према посебним условима из овог Плана
- изградња објеката / комплекса за коришћење обновљивих извора енергије
- изградња објеката инфраструктуре, у складу са правилима уређења и грађења за ту врсту објеката

Правила уређења

Изградња објеката за газдовање шумама, у смислу Закона о шумама, реализује се директно на основу овог Плана и Закона.

Изградња економских објеката у функцији шумске привреде, ловства, туризма и рекреације на шумском земљишту, у складу са овим Планом, реализује се на парцелама које имају основне инфраструктурне претпоставке (приступ на пут, минимални ниво комуналне опремљености – електричну енергију, интерни систем водовода и канализације), и то на основу претходно урађеног урбанистичког пројекта, у складу са правилима грађења утврђеним у овом Плану.

Изузетно, изградња отворених садржаја у функцији рекреације на шумском земљишту (шумске пешачке или трим-стазе, видиковци, пунктови за одмор и сл.) може се реализовати директно на основу одредби овог Плана, издавањем локацијске дозволе, и то уколико такви објекти не захтевају посебне инфраструктурне услове.

За изградњу економских објеката у функцији шумске привреде, ловства, туризма и рекреације на шумском земљишту потребно је – у поступку израде урбанистичког пројекта – прибавити сагласност министарства надлежног за послове шумарства.

Изградња објеката/комплекса за коришћење обновљивих извора енергије (ветроелектране, мини хидроцентрале, производња биогорива и сл.) на шумском земљишту реализује се искључиво на основу урбанистичког плана (плана детаљне регулације), у складу са правилима, стандардима и нормативима за ову врсту објеката и уз претходно прибављену сагласност министарства надлежног за послове шумарства.

У деловима шумског земљишта означеним као подручја веома квалитетне животне средине (IBA и PBA подручја) није дозвољена изградња економских објеката у функцији шумске привреде, као и објеката/комплекса за коришћење обновљивих извора енергије.

У деловима шумског земљишта у обухвату НП Ђердап изградња објеката у складу са пропозицијама овог Плана дозвољена је само у зони заштите III степена, односно у широј зони заштите ван граница НП Ђердап. Изградња у овим подручјима, као и другим заштићеним подручјима, условљена је посебним условима Завода за заштиту природе, односно других институција у чијој је надлежности подручје Националног парка.

За изградњу објеката на шумском земљишту на основу овог Плана, према њиховој намени и карактеру, у складу са законском процедуром утврђује се потреба израде процене утицаја на животну средину.

Максимална површина парцеле за изградњу економских објеката у функцији ловства, туризма и рекреације на шумском земљишту је 10 ари, а за објекте у функцији шумске привреде 20 ари.

Изградњу објеката инфраструктуре на шумском земљишту могуће је реализовати директно на основу одредби овог Плана, под условом да се трасе инфраструктуре воде парцелама некатегорисаних шумских или јавних путева, односно уз регулисане правно-имовинске односе, у складу са Законом, на земљишту изван ових парцела (на бази закупа, права службености пролаза, елабората непотпуне експропријације и сл.).

Правила грађења

Врста и намена објеката који се могу градити*:*

- Објекти за газдовање шумама, у смислу Закона о шумама;

- Економски објекти у функцији шумске привреде (стругаре, сушаре, објекти за узгој дивљачи и сл.), објекти у функцији ловства, туризма и рекреације (ловачки домови, угоститељски, рекреативни садржаји и сл.);
- Објекти инфраструктуре.

Правила за изградњу објеката за газдовање шумама:

Не утврђују се овим правилима.

Правила за изградњу економских објеката у функцији шумске привреде, ловства, туризма и рекреације:

1) Максимална бруто површина под објектима се не утврђује овим правилима, већ је условљена планираном наменом и величином парцеле;
2) Максимални индекс заузетости парцеле је С= 25%, а максимални индекс изграђености К= 0,3;
3) Максимални проценат заузетости земљишта свим изграђеним садржајима (објекти, приступне, манипулативне, паркинг-површине и сл.) је 40%;
4) Максимална површина парцеле је 10 ари (1.000m²) за објекте у функцији ловства, туризма и рекреације, односно 20 ари (2.000m²) за објекте у функцији шумске привреде;
5) Спратност објеката – П (приземље) за објекте у функцији шумске привреде, максимално П+1 (приземље и спрат) за објекте у функцији ловства, туризма и рекреације;
6) Минимални ниво комуналне опремљености за ове садржаје је: приступ јавном путу, прикључење на електроенергетску мрежу, интерни систем водовода и канализације (бунар и водонепропусна септичка јама).

Правила за изградњу објеката инфраструктуре:

Не утврђују се овим правилима. Изградња ових објеката се реализује на основу правила грађења утврђених за *специфичне функције, системе и коридоре***.**

Принципи и правила уређења и грађења на водном земљишту

Основни принципи

- На **водном земљишту забрањена је изградња**.
- Дозвољена је изузетно:
  - изградња водних објеката и других објеката и уређаја у функцији коришћења водног земљишта, у смислу Закона о водама
  - изградња привредних објеката за експлоатацију речних наноса, узгој рибе, комерцијалних објеката за спорт, туризам и рекреацију, према посебним условима из овог Плана
  - изградња објеката/комплекса за коришћење обновљивих извора енергије (МХЕ), у складу са катастром Министарства рударства и енергетике
  - изградња објеката инфраструктуре, у складу са правилима уређења и грађења за ту врсту објеката
- Изградња на водном земљишту реализује се на основу зонирања водног земљишта у обухвату Плана, односно према наменама утврђеним за поједине зоне.

Правила уређења

Водно земљиште у границама Плана **обухвата**:

- водно земљиште **у зони обале Дунава**
- водно земљиште **у зони обале Тимока**
- **остало водно земљиште** (остали водотоци, каналска мрежа, мочварне и забарене површине и др.)

Водно земљиште у зони **обале Дунава** дефинисано је положајем регулационе линије насипа или обалоутврде за регулисане делове корита, односно границом водног земљишта утврђеном Законом о водама за нерегулисане делове корита.

Водно земљиште припадајуће дунавске обале зонира се – према намени – на следеће подзоне:

1. Подзона од северне границе општине до приобалног подручја атара Душановца – зона културно-туристичких, спортско-рекреативних и наутичких садржаја;

2. Подзона ђердапске акумулације (језера), од приобалног подручја атара Душановца (укључујући и ово подручје) до комплекса ХЕ Ђердап 2 – зона спортско-рекреативних (риболовних) садржаја, привредних садржаја у функцији узгоја и прераде рибе;
3. Подзона ХЕ Ђердап 2, ИХП Прахово и Луке Прахово – зона привредно-индустријских, лучких и енергетских капацитета;
4. Подзона јужно од Луке Прахово (приобални појас атара Радујевца и Буковча) – зона спортско-рекреативних (риболовних) садржаја, привредних садржаја у функцији узгоја и прераде рибе;

На водном земљишту у зони обале Дунава, према посебним условима и у складу са планском документацијом вишег хијерархијског нивоа (за коридор VII – пловни пут Е-80 - река Дунав) могућа је изградња станица за снабдевање пловила горивом.

Водно земљиште у зони обале Тимока дефинисано је положајем регулационе линије насипа или обалоутврде за регулисане делове корита, односно границом водног земљишта утврђеном Законом о водама за нерегулисане делове корита. Планом се не предвиђа посебно зонирање припадајуће обале Тимока. Дуж целог припадајућег тока могућа је изградња објеката у функцији туризма, спорта и рекреације (на површинама око водотока) и објеката за узгој рибе.

Остало водно земљиште у обухвату Плана (остали водотоци, каналска мрежа, мочварне и забарене површине) не зонира се посебно овим Планом.

На водним површинама каналске мреже, мочварних и забарених површина није дозвољена изградња. На површиинама око водотока, посебно у зони средњег и горњег слива река Вратне и Замне, могућа је изградња објеката за спорт, туризам и рекреацију, као и објеката за узгој рибе.

Водни објекти и други објекти и уређаји у функцији коришћења водног земљишта, у смислу Закона о водама, могу се градити у свим зонама водног земљишта утврђеним у Плану. Изградња ових објеката реализује се на основу Закона о водама и Закона о планирању и изградњи, у складу са карактером и врстом објеката.

Изградња привредних објеката за експлоатацију речних наноса, узгој рибе и сл. и комерцијалних објеката за спорт, туризам и рекреацију на водном земљишту, у деловима / зонама водног земљишта где је то предвиђено овим Планом, реализује се на основу урбанистичког пројекта, у складу са правилима грађења утврђеним у овом Плану, уз претходно прибављене услове надлежног водопривредног предузећа.
За веће комплексе у функцији спорта, туризма и рекреације (купалишта, плаже, смештајни комплекси и сл.), изградња се реализује на основу урбанистичког плана (плана детаљне регулације).

Изградња и уређење површина за спортски риболов са пратећим садржајима може се реализовати директно на основу одредби овог Плана и услова надлежног водопривредног предузећа.

Изградња објеката/комплекса за коришћење обновљивих извора енергије (МХЕ) на водном земљишту реализује се искључиво на основу урбанистичког плана (плана детаљне регулације), у складу са правилима, стандардима и нормативима за ову врсту објеката.

Изградњу објеката инфраструктуре на водном земљишту могуће је реализовати директно на основу одредби овог Плана, уз претходно прибављену сагласност надлежног Министарства, однсоно надлежног водопривредног предузећа.

За изградњу објеката на водном земљишту на основу овог Плана, према њиховој намени и карактеру, у складу са законском процедуром утврђује се потреба израде процене утицаја на животну средину.

Правила грађења

Правила за изградњу на водном земљишту у овом Плану дефинишу се на основу намена утврђених за поједине зоне.

За површине водног земљишта у границама насља за која се овим Планом предвиђа израда урбанистичког плана, статус и намена овог земљишта, као и правила уређења и грађења, дефинишу се одредбама

урбанистичких планова, у складу са општим принципима и правилима из овог Плана. До доношења урбанистичких планова, изградња на водном земљишту ће се реализовати на основу одредби овог Плана.

Врста и намена објеката који се могу градити на водном земљишту

У **свим зонама** водног земљишта на подручју Плана:

- Водни објекти и други објекти и уређаји у функцији коришћења водног земљишта, у смислу Закона о водама;
- Објекти инфраструктуре.

Поред овога, **у појединим зонама водног** земљишта:

А) Зона **обале Дунава**:

ПОДЗОНА 1

- Трајни објекти културног, туристичког, наутичког, спортско-рекреативног, угоститељског и другог карактера;
- Пристани за мања путничка пловила;
- Паркинг-површине;
- Пешачке стазе – шеталишта уз обалу;
- Приступна саобраћајна и неопходна комунална и техничка инфраструктура.

ПОДЗОНА 2

- Трајни или привремени објекти мањег капацитета – туристичког, угоститељског и другог карактера;
- Спортско-рекреативне површине;
- Уређене површине за спортски риболов, са пратећим садржајима;
- Привезишта, сидришта, зимовници за путничка пловила[4];
- Објекти и опрема за узгој рибе (кавези, складишни и дистрибутивни објекти на обали и сл.); у залеђу ових подручја могућа је изградња мањих економских објеката за прераду рибе (сушење, паковање, производи од рибе и сл.)

ПОДЗОНА 3

- У зони постојећих комплекса ХЕ Ђердап 2 и Луке Прахово не утврђују се посебна правила грађења овим Планом; изградња у обухвату ових комплекса реализује се на основу технолошких захтева намене и посебних услова надлежних институција, референтних за предметне делатности; према потреби, за подручја/комплексе ових целина утврђиваће се обавеза израде одговарајућег урбанистичког плана (плана детаљне регулације);
- У деловима подзоне изван комплекса ХЕ Ђердап 2 и Луке Прахово, могућа је изградња:
  - монтажних надстрешница и објеката за привремено складиштење;
  - објеката за експлоатацију речних наноса (објекти, уређаји и опрема за вађење наноса, сепарацију материјала и др.);
  - приступне саобраћајне и неопходне комуналне и техничке инфраструктура.

ПОДЗОНА 4

- Трајни или привремени објекти мањег капацитета – туристичког, угоститељског и другог карактера;
- Уређене површине за спортски риболов, са пратећим садржајима;
- Спортско-рекреативне површине;
- Пристани за мања путничка пловила;
- Објекти и опрема за узгој рибе (кавези, складишни и дистрибутивни објекти на обали и сл.); у залеђу ових подручја могућа је изградња мањих економских објеката за прераду рибе (сушење, паковање, производи од рибе и сл.).

Б) Зона **обале Тимока**:

- Објекти и опрема за узгој рибе (кавези, складишни и дистрибутивни објекти на обали и сл.)

[4] Изградња ових објеката реализује се према посебним условима, у складу са планском документацијом вишег хијерархијског нивоа (за коридор VII), а према концепту изградње ових објеката дуж пловног пута Е-80 – река Дунав;

- Трајни или привремени објекти мањег капацитета – туристичког, угоститељског и другог карактера (на површинама у залеђу водотока);
- Приступна саобраћајна и неопходна комунална и техничка инфраструктура.

В) Зона **осталог водног земљишта**:

- Трајни или привремени туристички, спортско-рекреативни, угоститељски и други објекти;
- Објекти и опрема за узгој рибе;
- Приступна саобраћајна и неопходна комунална и техничка инфраструктура.

Правила за изградњу водних објеката и других објеката и уређаја у функцији коришћења водног земљишта:

Не утврђују се овим правилима.

Правила за изградњу привредних објеката за експлоатацију речних наноса, узгој и прераду рибе и сл.:

1) Поред објеката основне намене, могућа је изградња и пратећих објеката у њиховој функцији;
2) Максимални проценат заузетости земљишта свим изграђеним садржајима (објекти, приступне, манипулативне, паркинг-површине и сл.) је 60%;
3) Минимална и максимална површина земљишта/парцеле за ову намену се не утврђује овим Планом;
4) Спратност објеката – П (приземље);
5) Минимални ниво комуналне опремљености за ове садржаје је: приступ јавном путу и прикључење на електроенергетску мрежу, а за објекте за прераду рибе и интерни систем водовода и канализације (бунар и водонепропусна септичка јама).

Правила за изградњу комерцијалних објеката за за спорт, туризам, рекреацију и сл.:

1) Поред објеката основне намене, могућа је изградња и пратећих објеката у њиховој функцији;
2) Максимална бруто површина под објектима се не утврђује овим правилима, већ је условљена планираном наменом и површином земљишта;
3) Максимални индекс заузетости земљишта је С= 40%;[5]
4) Минимална и максимална површина земљишта/парцеле за ову намену се не утврђује овим Планом;
5) Спратност објеката – максимално П+1 (приземље и спрат);[6]
6) Минимални ниво комуналне опремљености за ове садржаје је: приступ јавном путу и прикључење на електроенергетску мрежу, интерни систем водовода и канализације (бунар и водонепропусна септичка јама).

Правила за изградњу пристана за мања путничка пловила:

1) Пристани се реализују као понтонске конструкције, са пешачком везом са обалом, према нормативима и стандардима за ову врсту наутичких објеката;
2) Димензије, површина и капацитет ових објеката не утврђују се овим правилима, већ су условљени посебним условима надлежног водопривредног предузећа и надлежне лучке капетаније (стационажа, начин привеза и др.);
3) Максимална удаљеност објеката од обале (максимално захватање акваторије) је 40m, изузев ако надлежна лучка капетанија или друга надлежна институција не утврди другачије;

Правила за изградњу објеката инфраструктуре:

Не утврђују се овим правилима. Изградња ових објеката се реализује на основу правила грађења утврђених за *специфичне функције, системе и коридоре*.

Принципи и правила уређења и грађења на грађевинском земљишту

Основни принципи

[5] За делове водног земљишта у обухвату урбанистичких планова насеља који се предвиђају овим Планом, могу се у фази израде ових планова утрврдити и другачје вредности, али не веће од 50%.

[6] За подручја водног земљишта у обухвату урбанистичких планова насеља који се предвиђају овим Планом, могу се у фази израде ових планова утврдити другачије спратности, у складу са наменом и месним условима.

- На грађевинском земљишту је **могућа изградња у складу са одредбама овог Плана**, **односно урбанистичких планова који се израђују на основу њега**.
- Правила уређења и грађења за грађевинско земљиште важе у обухвату грађевинских подручја насеља (изузев грађевинског подручја Неготина и Прахова), грађевинског земљишта ван граница грађевиниских подручја насеља, као и на другом земљишту прописаном овим Планом.

Грађевинско земљиште у обухвату грађевинских подручја насеља

Правила уређења

Грађевинска подручја насеља у овом Плану представљају грађевинско земљиште у коме је претежна намена породично становање: пољопривредног, мешовитог или непољопривредног карактера.
У оквиру грађевинских подручја насеља могу бити заступљене и друге намене: пословање, производња, јавни и комерцијални садржаји, верски објекти, спорт и рекреација, култура, сервиси, комуналне површине и др. – с тим да је њихова заступљеност у односу на укупно грађевинско подручје максимално 30%.

Дозвољене делатности које се могу обављати у склопу породичних стамбено-пословних, пословних или производних објеката у границама грађевинских подручја насеља су из области: пољопривреде (из домена услуга: пољ. апотека, вет. станица; производње: у оквиру породичног домаћинства – цвећарство, повртарство, млекарство и сл.), трговине, услужних делатности, туризма и угоститељства, здравства и социјалне заштите, културе, забаве, спорта и рекреације, пословно-административних делатности, услужних сервиса (бензинске или гасне станице, перионице и сл.) и др. – уз услов да не угрожавају животну средину и окружење.

За изградњу објеката стамбено-производне или нестамбене намене у грађевинским подручјима насеља на основу овог Плана, према њиховој намени и карактеру, у складу са законском процедуром утврђује се потреба израде процене утицаја на животну средину.

У границама грађевинских подручја насеља површина грађевинске парцеле је условљена наменом објекта, али не може бити мања од 4 ара. Изузетно, на постојећим парцелама површине мање од 4 ара, али не мање од 3 ара, дозвољена је изградња искључиво стамбених објеката, према параметрима утврђеним у правилима грађења у овом Плану.

Изградња објеката у обухвату грађевинских подручја насеља реализује се директно на основу одредби овог Плана, издавањем локацијске дозволе. Изузетно, за стамбено-производне, пословно-производне и производне објекте, као и пословне објекте на површинама већим од 15 ари, у граници грађевинских подручја насеља у складу са овим Планом, изградња је условљена претходном израдом урбанистичког пројекта.

Изградњу објеката инфраструктуре у обухвату грађевинских подручја насеља могуће је реализовати директно на основу одредби овог Плана, под условом да се трасе инфраструктуре воде парцелама некатегорисаних или јавних путева, односно уз регулисане правно-имовинске односе, у складу са Законом, на земљишту изван ових парцела (на бази закупа, права службености пролаза, елабората непотпуне експропријације и сл.).

Правила грађења

Врста и намена објеката који се могу градити:

- Породични стамбени или стамбено-пословни објекти (са пословним простором површине максимално до 1/2 бруто површине објекта);
- Породични стамбено-производни објекти;
- Економски објекти: хладњаче, летња кухиња, млекара, санитарни пропусник, магацин хране за сопствену употребу и др., пушнице, сушионице, кошеви, амбари, силоси, надстрешница за пољопривредне машине и возила, магацини хране и објекти намењени исхрани стоке и др.; живинарници, свињци, говедарници, овчарници, козарници, испусти за стоку, ђубришне јаме - ђубришта, пољски клозети и др., за потребе индивидуалног домаћинства, а у оквиру економског двориштa, које се мора организовати у дубини грађевинске парцеле;
- Пословни објекти (из домена дозвољених делатности за грађевинска подручја насеља);

- Производни објекти (из домена дозвољених делатности за ова подручја);
- Објекти инфраструктуре, јавни објекти и површине.

На једној грађевинској парцели се може градити више објеката исте или различите намене, као и помоћни и пратећи објекти у функцији основне намене, с тим да морају да буду испоштовани услови дефинисани правилима за изградњу појединих врста објеката.

Правила за изградњу стамбених објеката:

1) Минимална површина грађевинске парцеле:
   - за непољопривредна домаћинства – 400m²
   - за мешовита домаћинства – 600m²
   - за пољопривредна домаћинства – 800m²
2) Ширина фронта грађевинске парцеле – минимално 12,0m за парцеле површине до 600m², односно минимално 15,0m за парцеле површине веће од 600m²;
3) Индекс изграђености – максимално 1.0;
4) Индекс искоришћености – максимално 40%;
5) Спратност објекта – максимално П+2 (приземље и два спрата);
6) Минимална удаљеност грађевинске линије објекта од регулације парцеле – 5,0m; на потесима где су грађевинске линије постојећих објеката на различитој удаљености од регулације, грађевинска линија нових објеката се утврђује према позицији већине изграђених објеката;
7) Минимална међусобна удаљеност објеката, изузев за специфичне економске објекте за које се удаљења дефинишу овим Правилима, у начелу је 1/2 висине вишег објекта, али не мање од 2,0m;
8) Минимална удаљеност објеката од бочних граница парцеле је 1,5m када на бочној страни објекта не постоје отвори стамбених просторија, односно 3,5m на супротној страни;
9) Приступ парцели је са јавног пута, односно индиректно преко интерног приступа минималне ширине 2,5m за стамбене објекте, односно 3,5m за објекте осталих намена, или ако се у залеђу налазе економски објекти;
10) Минимална ширина колског пролаза у двориште је 2,5m за стамбене објекте, односно 3,5m ако се у залеђу налазе економски објекти;
11) Паркирање возила за сопствене потребе се обезбеђује у оквиру парцеле.

Правила за изградњу економских објеката*:*

1) Међусобно растојање стамбеног објекта од сточне стаје је минимално 15m;
2) Растојање ђубришта и пољског клозета од стамбеног објекта, бунара, односно живог извора воде је минимално 20m, и то само на нижој коти;
3) Међусобна растојања економских објеката различите врсте зависе од организације економског дворишта, с тим да се прљави објекти могу постављати само низ ветар у односу на чисте објекте;
4) Ако се економски делови суседних парцела непосредно граниче, растојање нових економских објеката од границе парцеле је – минимално 1,0m;
5) Ако се економски део једне парцеле непосредно граничи са стамбеним делом друге парцеле, растојање нових економских објеката у односу на стамбени објекат на другој парцели се утврђује: за сточну стају – минимално 15m, за ђубриште и пољски клозет – минимално 20m и то само на нижој коти;
6) На парцели са нагибом терена, у случају нове изградње, стамбено двориште се поставља на највишој коти;
7) Најмања ширина приступног економског пута на парцели је 3,5m;
8) Економско двориште се може постављати уз јавни пут, а економски објекти на грађевинској линији чије се растојање од регулације повећава за најмање 3,0m зеленог појаса у односу на правила за положај грађевинске линије стамбених објеката.

Правила за изградњу стамбено-пословних, пословних и производних објеката:

1) Минимална површина грађевинске парцеле – 450m² за стамбено-пословне или пословне објекте, односно 650m² за производне објекте;
2) Ширина фронта грађевинске парцеле – минимално 15m за стамбено-пословне или пословне објекте, односно 20m² за производне објекте;
3) Индекс изграђености – максимално 0,6;
4) Индекс искоришћености – максимално 40%;
5) Спратност објекта – максимално П+1+Пк (приземље, спрат и поткровље);

6) Минимална удаљеност грађевинске линије објеката од регулације парцеле – 5,0m; на потесима где су грађевинске линије постојећих објеката на различитој удаљености од регулације, грађевинска линија нових објеката се утврђује према позицији већине изграђених објеката;
7) Минимална међусобна удаљеност објеката, изузев за специфичне економске објекте за које се удаљења дефинишу овим Правилима, у начелу је 1/2 висине вишег објекта, али не мање од 5,0m;
8) Минимална удаљеност објеката од бочних граница парцеле је 1,5m када на бочној страни објекта не постоје отвори стамбених просторија, односно 3,5m на супротној страни;
9) Приступ парцели је са јавног пута, односно индиректно преко интерног приступа минималне ширине 3,5m;
10) Минимална ширина колског пролаза у двориште је 3,5m.

У атипичним насељима разбијеног типа (нпр. Плавна и Малајница), у деловима подручја где није могуће испоштовати наведена правила грађења, дозвољена су одступања од дефинисаних услова за изградњу објеката, и то до 15 % у односу на прописане параметре у погледу површина, удаљености и урбанистичких показатеља.

Правила за изградњу објеката инфраструктуре и објеката јавне намене:

Не утврђују се овим правилима. Изградња ових објеката се реализује на основу правила грађења утврђених за *специфичне функције, системе и коридоре***.**

Грађевинско земљиште ван граница грађевинских подручја насеља

Грађевинско земљиште ван граница грађевинских подручја насеља у овом Плану обухвата делове земљишта, у складу са Законом, на коме постоје или се планирају објекти претежно стамбене, пословне или производне намене.

Грађевинско земљиште ван граница грађевинских подручја насеља које се утврђује овим Планом обухвата следеће **просторне целине**:

1. **Викенд** зоне:
   - Појас од Кусјака до Слатинског моста
   - Братујевац
   - Брестовац – насеље Плавеница
   - Буково
   - Сиколе – Стеванске ливаде
2. **Радне** зоне:
   - зона око насеља Прахово, дуж правца Прахово-Радујевац
   - зона око постојећег и планираног граничног прелаза (Мокрање, односно Ђердап II-Кусјак)

Правила уређења

Претежне намене у дефинисаним целинама грађевинског земљишта ван граница грађевинских подручја насеља утврђују се:

- за **викенд** зоне:
  - становање – викенд-насеља
- за **радне** зоне:
  - зона око Прахова:
  - производни и пословни капацитети из домена секундарних и терцијарних делатности: производња (комплементарна производним програмима постојеће привреде), пословање (трговина, сервиси, услуге и сл.)
  - зона око постојећег и планираног граничног прелаза:
    - услужно-пословне делатности из домена шпедиције, царинских услуга, складиштења, сервиса, трговине и сл.

У оквиру наведених целина, поред претежних намена могу бити заступљене и друге намене, с тим да њихова заступљеност у односу на грађевинско подручје целине не прелази 30%. Дозвољене намене су:

- у викенд зонама: комерцијални садржаји (трговина, угоститељство, услуге); административно-услужни садржаји; површине и објекти спорта и рекреације
- у радним зонама: комерцијални садржаји, административно-услужни садржаји, комуналне површине, саобраћајни терминали и сл.

У оквиру наведених целина могућа је и изградња објеката инфраструктуре, објеката и површина јавне намене, у складу са правилима уређења и грађења за ту врсту објеката.

За изградњу објеката нестамбене намене у целинама грађевинског земљишта ван грађевинских подручја насеља, према њиховој намени и карактеру, у складу са законском процедуром утврђује се потреба израде процене утицаја на животну средину.

Минимална површина грађевинске парцеле је условљена наменом објеката, али не може бити мања од: 3 ара у викенд зонама, односно 15 ари за пословне и 25 ари за производне објекте у радним зонама.

На грађевинској парцели у овим целинама, поред објекта/објеката основне намене могу се градити и помоћни и пратећи објекти у функцији основне намене, с тим да морају да буду испоштовани услови дефинисани правилима за изградњу појединих врста објеката.

Изградња објеката у обухвату викенд зона реализује се директно на основу правила уређења и грађења у овом Плану, издавањем локацијске дозволе. Изузетно, за објекте у викенд зонама из домена дозвољених пратећих делатности, уколико се планирају на површини већој од 15 ари, изградња је условљена претходном израдом урбанистичког пројекта.

Изградња објеката у радним зонама реализује се у начелу на основу урбанистичког пројекта. Изузетно, за сложеније производне капацитете који се планирају на комплексима већим од 2ha, изградња се реализује на основу урбанистичког плана (плана детаљне регулације), у складу са правилима, стандардима и нормативима за ту врсту објеката.

Изградњу објеката инфраструктуре у обухвату грађевинског земљишта ван граница грађевинских подручја насеља могуће је реализовати директно на основу одредби овог Плана, под условом да се трасе инфраструктуре воде парцелама јавних или некатегорисаних путева, односно уз регулисане правно-имовинске односе, у складу са Законом, на земљишту изван ових парцела (на бази закупа, права службености пролаза, елабората непотпуне експропријације и сл.).

Посебну категорију грађевинских објеката и комплекса представљају постојеће издвојене појединачне грађевинске целине изван грађевинских подручја у Плану, које се првенствено односе на манастирске комплексе (Вратна, Буково, Короглаш), али и комплексе друге намене (ПШ Буково). Ове целине не испуњавају критеријуме за формирање посебних грађевинских подручја у Плану, али се у оквиру њихових постојећих комплекса у складу са овим Планом могу изводити радови на реконструкцији, доградњи и уређењу, према правилима за ту врсту објеката, посебним конзерваторским условима (за манастирске комплексе) и другим специфичним условима. Наведени радови се изводе у начелу директно на основу одредби овог Плана, издавањем локацијске дозволе, а изузетно, за сложеније интервенције и изградње нових објеката унутар комплекса реализација је условљена претходном израдом урбанистичког пројекта.

Правила грађења

Викенд зоне

Врста и намена објеката који се могу градити:

- Породични стамбени или стамбено-пословни објекти (са пословним простором површине максимално до 1/2 бруто површине објекта);
- Пословни објекти (из домена дозвољених делатности за викенд зоне);
- Објекти инфраструктуре, јавни објекти и површине.

На једној грађевинској парцели се може градити више објеката различите намене, као и помоћни и пратећи објекти у функцији основне намене, с тим да морају да буду испоштовани услови дефинисани правилима за изградњу појединих врста објеката.

Правила за изградњу стамбених и стамбено-пословних објеката:

1) Минимална површина грађевинске парцеле – 300m² за стамбене, однсно 450m² за стамбено-пословне објекте;
2) Ширина фронта грађевинске парцеле – минимално 12,0m;

3) Индекс изграђености – максимално 0,7;
4) Индекс искоришћености – максимално 40%;
5) Спратност објекта – максимално П+1+Пк (приземље, спрат и поткровље);
6) Минимална удаљеност грађевинске линије објекта од регулације парцеле утврђује се према категорији / рангу пута на који се објекат прикључује, али не може бити мања од 5,0m;
7) Минимална међусобна удаљеност објеката у начелу је 1/2 висине вишег објекта, али не мање од 4,0m;
8) Минимална удаљеност објеката од бочних граница парцеле је 1,5m када на бочној страни објекта не постоје отвори стамбених просторија, односно 3,5m на супротној страни;
9) Минимална ширина колског пролаза у двориште је 2,5m за стамбене објекте, односно 3,5m за стамбено-пословне објекте;
10) Паркирање возила за сопствене потребе се обезбеђује у оквиру парцеле;

Правила за изградњу пословних објеката:

1) Минимална површина грађевинске парцеле – 500m²;
2) Ширина фронта грађевинске парцеле – минимално 15m;
3) Индекс изграђености – максимално 0,7;
4) Индекс искоришћености – максимално 50%;
5) Спратност објекта – максимално П+1+Пк (приземље, спрат и поткровље);
6) Минимална удаљеност грађевинске линије објекта од регулације парцеле утврђује се према категорији / рангу пута на који се објекат прикључује, али не може бити мања од 5,0m;
7) Минимална међусобна удаљеност објеката у начелу је 1/2 висине вишег објекта, али не мање од 5,0m;
8) Минимална удаљеност објеката од бочних граница парцеле је 1,5m када на бочној страни објекта не постоје отвори стамбених просторија, односно 3,5m на супротној страни;
9) Минимална ширина колског пролаза у двориште је 3,5m;
10) Паркирање возила за сопствене потребе се обезбеђује у оквиру парцеле;
11) На парцели је неопходно обезбедити услове за одлагање комуналног и другог отпада за сопствене потребе, у складу са Законом.

Правила за изградњу објеката инфраструктуре и објеката и површина јавне намене:

Не утврђују се овим правилима. Изградња ових објеката се реализује на основу правила грађења утврђених за *специфичне функције, системе и коридоре***.**

Радне зоне

Врста и намена објеката који се могу градити:

- Пословни објекти (из домена планираних и дозвољених делатности за поједине просторне целине);
- Производни објекти (из домена планираних делатности за поједине просторне целине);
- Објекти инфраструктуре, јавни објекти и површине.

На једној грађевинској парцели се може градити више објеката, као и помоћни и пратећи објекти у функцији основне намене, с тим да морају да буду испоштовани услови дефинисани правилима за изградњу појединих врста објеката.

Правила за изградњу пословних објеката:

1) Минимална површина грађевинске парцеле – 1.500m² (15 ари);
2) Ширина фронта грађевинске парцеле – минимално 20,0m;
3) Индекс изграђености – максимално 1,0;
4) Индекс искоришћености – максимално 60%;
5) Минимално учешће зеленила у комплексу је 15%;
6) Спратност објекта – максимално П+1 (приземље и спрат) за основну намену, односно П+2 (приземље и два спрата) за административно-управне делове комплекса;
7) Минимална удаљеност грађевинске линије објеката од регулације парцеле утврђује се према категорији / рангу пута на који се објекат прикључује, али не може бити мања од 6,0m;
8) Минимална међусобна удаљеност објеката у начелу је 1/2 висине вишег објекта, али не мање од 4,0m;
9) Минимална удаљеност објеката од бочних граница парцеле је 4,0m;

10) Минимална ширина колског приступа комплексу је условљена наменом садржаја, али не може бити мања од 3,5m за једносмерни, односно 5,5m за двосмерни саобраћај;
11) Паркирање возила за сопствене потребе се обезбеђује у оквиру комплекса/парцеле;
12) У оквиру комплекса је неопходно обезбедити услове за одлагање комуналног и другог отпада за сопствене потребе, као и услове за третман евентуално зауљених површинских вода са манипулативних површина, у складу са Законом.

Правила за изградњу производних објеката:

1) Минимална површина грађевинске парцеле – 2.500m² (25 ари);
2) Ширина фронта грађевинске парцеле – минимално 50m;
3) Индекс изграђености – максимално 0,8;
4) Индекс искоришћености – максимално 40%;
5) Минимално учешће зеленила у комплексу је 20%; у складу са наменом, треба тежити формирању ободних појаса заштитног зеленила око комплекса;
6) Спратност објекта – П (приземље), при чему је висина објеката условљена технолошким захтевима намене, односно максимално П+2 (приземље и два спрата) за административно-управне објекте у комплексу;
7) Минимална удаљеност грађевинске линије објеката од регулације парцеле утврђује се према категорији / рангу пута на који се објекат прикључује, али не може бити мања од 6,0m;
8) Минимална међусобна удаљеност објеката у начелу је 1/2 висине вишег објекта, али не мање од 5,0m;
9) Минимална удаљеност објеката од бочних граница парцеле је 5,0m;
10) Минимална ширина колског приступа комплексу је условљена наменом садржаја, али не може бити мања од 3,5m за једносмерни, односно 5,5m за двосмерни саобраћај;
11) Паркирање возила свих категорија за сопствене потребе обезбеђује се у оквиру комплекса;
12) У оквиру комплекса је неопходно обезбедити услове за одлагање комуналног и другог отпада за сопствене потребе, као и услове за третман зауљених површинских вода са манипулативних површина, у складу са Законом.

Правила за изградњу објеката инфраструктуре и објеката и површина јавне намене:

Не утврђују се овим правилима. Изградња ових објеката се реализује на основу правила грађења утврђених за *специфичне функције, системе и коридоре*.

Принципи и правила уређења земљишта и изградње објеката јавне намене

Основни принципи

- Изградња објеката и површина јавне намене је у начелу могућа на свим категоријама земљишта у обухвату Плана.
- Изградња објеката и површина јавне намене у складу са овим правилима реализују се на простору изван границе Плана генералне регулације за насеље Неготин
- Изградња ових објеката и површина у граници Плана генералне регулације регулише се посебним правилима у том плану.

Правила уређења

Објекти и површине јавне намене представљају специфичне целине и функције намењене за општу/ јавну употребу, за које се по правилу утврђује јавни интерес и које се, као такве, могу јављати на свим категоријама земљишта у обухвату Плана. У начелу обухватају јавне површине и системе (саобраћајне, инфраструктурне, комуналне и друге површине и објекте), као и објекте за јавну употребу (административне, школске, здравствене, социјалне, културне, спортске, рекреативне и друге објекте и комплексе).

Изградња објеката и површина јавне намене у складу са овим Планом у начелу се реализује директно на основу овог Плана, издавањем информације о локацији и локацијске дозволе, уколико се такви објекти граде на постојећем јавном земљишту.

Изузетно, изградња сложенијих комплекса објеката и површина јавне намене на постојећем јавном земљишту, на површинама већим од 15 ари, реализује се на основу урбанистичког пројекта. За потребе утврђивања јавног интереса (новог јавног земљишта) у циљу изградње објеката и површина јавне намене, приступа се изради одговарајућег урбанистичког плана.

Изградња објеката и површина јавне намене у складу са овим Планом условљена је одговарајућим нивоом комуналне опремљености (минимални ниво подразумева прикључење на јавни пут, електроенергетску мрежу, интерни систем водовода и канализације).

На парцелама планираним за изградњу објеката јавне намене у складу са овим Планом може се градити више објеката различите намене, као и помоћни и пратећи објекти у функцији основне намене, при чему је неопходно поштовати услове градње дефинисане правилима у овом Плану.

Верски објекти – иако по класификацији не спадају у објекте јавне намене у смислу Закона о планирању и изградњи – према свом карактеру припадају објектима за општу употребу, па се условно могу сврстати у ову групу. Верски објекти и верски комплекси се могу у начелу градити на свим категоријама земљишта у обухвату Плана, на формираној грађевинској парцели, и на основу претходно урађеног урбанистичког пројекта. Изградња објеката и комплекса сакралног карактера условљена је првенствено канонским правилима, али и специфичним захтевима у погледу величине и садржаја, те се правила за изградњу ових објеката не утврђују овим Планом, већ програмским захтевима сваког појединачног комплекса.

Правила грађења

Општа правила за изградњу објеката јавне намене:

1) Величина објеката се не утврђује овим Планом, већ је условљена врстом и наменом, односно прописима за изградњу одговарајуће врсте објеката;
2) Спратност објеката: максимално П+2, изузетно П+3 за објекте јавне администрације;
3) Објекти могу имати подрумске или сутеренске етаже, уколико не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе;
4) Индекс изграђености: максимално 1,0
5) Индекс заузетости парцеле: максимално 40%
6) Удаљеност објеката у односу на регулацију утврђује се у складу са њиховом наменом и положајем парцеле у односу на јавни пут, али не може бити мања од 5,0m;
7) Минимална међусобна удаљеност објеката у начелу је 1/2 висине вишег објекта, али не мање од 4,0m;
8) Унутар парцеле је неопходно обезбедити услове за несметано функционисање: приступ објектима, паркирање возила, услове за одлагање комуналног отпада и др.;
9) Површине за зеленило у комплексу: минимално 20%.

Посебна правила за изградњу појединих врста објеката и површина јанвне намене

Табела 9: Нормативи за планирање јавних служби

Јавне службе		П Парцеле по кориснику / становнику* (у m^2)	Радијус гравитације (m / становника*)	БГП објекта по детету / ученику,студенту* / књизи** (у m^2)	П учионичког простора по ученику(у m^2)	БГП објекта по становнику / кориснику*(у m^2)	Број ученика / корисника књига*(на 1 зап.)	Број ученика (по одељењу)	Број седишта / књига* (по становн.)	Број седишта / књига* / лежаја ** (по запосл.)	Број седишта / лежаја* / чланова** (на 1000 становн.)
Предшколско васпитање		15	600-1000	6,5-7,5							
Основно образовање		20-25	1500	6,5-7,5*	2	0,6-1,0	15	25-30			
Социјална заштита	домови за децу	35		15-25							
	домови за одрасле	30-40				20					
	домови за старе	45				20					
Здравствена заштита	болнице					25				10**	3-5*
	домови здравља	0,2*	12000*			0,11					
	здр.станице и амбуланте	0,12*	3000* 1500*			0,09					
Култура	библиотеке и читаонице			0,01**			1,000*		2-4*	10000*	
	биоскопи								0,02	50	
	позоришта								0,01	10	6-14
	култ.уметн. друштва					1,35*					20**
Физичка култура и спорт		10*				0,25					

Објашњење скраћеница:
* - ознака из првог реда (на шта се односи: корисник, становник, ученик и сл.)
П – површина;
БГП – бруто грађевинска површина

Објекти здравства и социјалне заштите

Здравствене станице, амбуланте, апотеке, као вид **основне здравствене заштите,** могу се градити на грађевинском земљишту у обухвату Плана, као самостални или у оквиру постојећих објеката друге намене. Објекти основне здравствене заштите реализују се директно на основу одредби овог Плана, издавањем локацијске дозволе. Изузетно, уколико се граде као самостални и сложенији комплекси, на парцели већој од 15 ари, инструмент реализације је урбанистички пројекат. При изградњи нових или реконструкцији постојећих садржаја ове врсте потребно је придржавати се следећих критеријума и норматива:

- површина објеката / гравитационо подручје - број становника 0,11 m^2/становник;
- код амбуланти/станица које се планирају у оквиру других објеката потребно је предвидети засебан контролисан улаз и потребне пратеће просторије у функцији основног садржаја;
- за самосталне комплексе потребна површина земљишта је 0,2 m^2/становник;
- максимална дозвољена спратност самосталних објеката: П, изузетно П+1;
- уколико се комплекс гради као самосталан, потребно је обезбедити контролисан улаз са капијом и транспарентну ограду;
- за самосталне комплексе могуће је планирати и пратеће садржаје (техничке и друге објекте) који нису у директној функцији здравствене заштите;
- паркинг површине за запослене се обезбеђују у граници комплекса, док је за кориснике могуће обезбедити јавне паркинг-површине изван комплекса (јавни улични паркинзи и сл.).

Код изградње **објеката социјалне заштите** (дом за стара лица, објекти за лица са посебним потребама и сл.), инструмент реализације је урбанистички пројекат за формирану парцелу комплекса. Изузетно, уколико се овакви садржаји граде као једноставнији објекти, на парцели мањој од 5 ари, или у склопу објекта друге јавне намене - могућа је њихова реализација директно на основу одредби овог Плана, издавањем локацијске дозволе. Потребну величину комплекса и објеката одредити применом следећих норматива:

- потребна површина земљишта је 40 - 50 m^2 по кориснику;
- потребна површина објекта је 20 m^2 по кориснику;
- у оквиру комплекса предвидети простор за зеленило у декоративној, заштитној и рекреативној функцији; у оквиру комплекса предвидети простор за седење и одмор (у засени-надстрешнице или на сунцу-клупе за седење).

Објекти образовања и дечије заштите

Објекти **основног образовања** могу се градити на грађевинском земљишту у обухвату Плана, у границама грађевинских подручја насеља. Изградња се реализује на основу урбанистичког пројекта, на постојећим парцелама јавног земљишта, односно на основу урбанистичког плана, уколико је потребно одређивање новог јавног земљишта.

Код реконструкције и доградње постојећих школских објеката, као и изградње нових у складу са Планом, примењују се нормативи из Правилника о нормативима школског простора, опреме и наставних средстава за основну школу, који се односе на следеће:

- школски комплекс ограђује се транспарентном оградом са капијом (контролисани улаз); паркинг решавати у оквиру комплекса, али ван ограде дворишта школе;
- површина школског комплекса би требало да буде минимално 0,5 ha; изузетно, у густо изграђеним деловима насеља минимум земљишта може бити умањен за 1/5, под условима да у близини школе постоји спортско-рекреативни простор који школа несметано може да користи;
- реконструкција или доградња постојећих, или изградња потпуно нових објеката, вршиће се за: учионички простор 2,0 m^2 по ученику; школски објекат (зграду) 6,5 -7,5 m^2 по ученику у смени; проширења школских комплекса, изузетно формирање нових миниално 20 - 25 m^2 по ученику у смени.

Непотпуне школске комплексе потребно је допунити недостајућим садржајима: спортским теренима, уређеним школским вртом, уређеним школским двориштем, веће школе - салама за физичко васпитање, паркингом за запослене, оградом.

Објекти **дечије заштите**, предшколске устаснове, могу се градити у складу са потребама у граници грађевинског земљишта у обухвату Плана, и то као самостални, или у склопу других комплекса јавне намене (школе, домови културе и сл.). Обзиром на степен потреба и очекивани капацитет ових објеката у насељима у граници Плана, њихова реализација се планира директно на основу одредби Плана, издавањем локацијске дозволе, а изузетно, за сложеније самосталне комплексе на парцелама јавног земљишта већим од 10 ари – на основу урбанистичког пројекта.

Изградња предшколских објеката на подручју Плана реализује се у складу са важећим Правилником о ближим условима за почетак рада и обављања делатности установа за децу, и то:

- при формирању нових комплекса тежити правоугаоном облику грађевинске парцеле; грађевинска парцела мора имати директан прилаз са јавне површине;
- потребну величину нових комплекса и објеката одредити применом следећех норматива:
  - потребна површина земљишта - 15 m^2 по кориснику;
  - потребна површина објекта - 6,5 до 7,5 m^2 по кориснику;
  - потребна површина припадајућих отворених простора ван објекта – мин. 10 m^2 по кориснику (од чега најмање 3 m^2 по кориснику травнате површине);
- максимална дозвољена спратност је П, изузетно П+1 (када услови терена то налажу);
- комплекс дечијег вртића ограђује се транспарентном оградом са капијом (контролисани улаз); паркинг решавати ван ограде комплекса.

Објекти културе

Реконструкција и доградња постојећих Домова културе и изградња нових објеката у области културе, реализује се према нормативу 21 m^2/ст. Простор за ове садржаје (уколико већ није дефинисан) треба обезбедити у централном делу насеља.
У циљу подизања нивоа у области културе могуће је планирати изградњу специјализованих институција културе, пре свега у центрима заједнице насеља, према следећим нормативима: а) за библиотеке: 30-35 m^2/1000 ст; б) за позоришта: 10 седишта/1000 ст; в) за биоскопе: 20 седишта/1000 ст. Потребна површина објеката одређује се према нормативу: за позоришта 8 m^2 а за биоскопе 4 m^2 по седишту. Ове садржаје је могуће реализовати и проширењем просторних капацитета постојећих објеката.
При димензионисању укупних потреба за позоришта, биоскопе и полифункционалне културне дворане треба обезбедити паркинг површине, и то 1ПМ / 7 до 10 седишта.

Објекти спорта и рекреације

Постојеће спортске објекте је потребно сачувати и ревитализовати извођењем неопходних радова на њиховој реконструкцији. Реконструкција постојећих отворених спортских терена и школских игралишта односи се на поправку постојеће подлоге и замену опреме спортског терена, као и на могућност наткривања терена формирањем тзв. спортских балона. Постојеће спортско-рекреативне објекте и комплексе могуће је допунити изградњом пратећих садржаја (свлачионице, тушеви, трибине, помоћне просторије и друго), као и мањим капацитетима угоститељских и комерцијалних садржаја који морају бити у функцији спортске намене објекта. Нове отворене спортске терене и школска игралишта планирати као полифункционалне површине. Ради обезбеђивања услова за бављење дворанским спортовима, нове школске фискултурне сале планирати са минималним димензијама 27×45 m.

Реконструкција и доградња постојећих објеката у области спорта и рекреације реализује се директно на основу одредби овог Плана, издавањем локацијске дозволе. Изградња нових садржаја, уколико се граде као самостални комплекси на парцелама јавног земљишта већим од 15 ари, реализује се на основу урбанистичког пројекта. За потребе одређивања новог јавног земљишта за ове потребе инструмент реализације је урбанистички план.

За планиране спортско-рекреативне објекте примењују се следећи нормативи:
- 4 m^2/становнику или 1,2 m^2 нето површине/становнику;
- комплекси могу садржати различите спортске садржаје у функцији рекреативних активности и врхунског спорта (спортски терени, спортске хале, аква паркови и базени,...);
- уколико се ради о такмичарским објектима и комплексима, објекти и површине морају бити реализовани у складу са националним и међународним прописима за спортску намену објеката;

Приликом детаљне разраде нових спортско-рекреативних комплекса неопходно је поштовати следеће урбанистичке параметре:
- мах. индекс изграђености – 0.6,
- спратност објекта П+Пк или висина 12 m,
- индекс заузетости 30%,
- минимално 2ПМ на спортски терен или на 200 m^2 објекта.

Правила за изградњу површина јавне намене

Правила за изградњу и уређење јавних зелених површина:
1) Изградња и уређење јавних зелених површина реализује се на основу пројеката уређења, који се израђују на ажурним геодетским подлогама са уцртаном постојећом вегетацијом и инфраструктуром;
2) Партерна решења ускладити са наменом и функцијом зелене површине, тако да се не угрозе постојеће вредности зелене површине;
3) Нивелациона решења ускладити са конфигурацијом терена;
4) Хортикултурна решења ускладити са трасама подземних инсталација – испоштовати потребна минимална одстојања: од водовода 1,5m, од канализације 2,5m, од топловода 3,0m, од електроинсталација 2,0m, од тт-инсталација 1,5m, односно у складу са важећим техничким прописима;
5) Избор врста за озелењавање усагласити са наменом и функцијом зелене површине, као и са условима средине;

6) Избор врста за дрвореде усагласити са ширином улице и утврдити адекватна растојања између садница – у зависности од врсте и прилаза објектима;
7) За дрворедне саднице обезбедити отворе за садњу минималног пречника 1,2m и минималног растојања од објекта 3,0m;
8) Однос површина – поплочања, травњака и високог растиња ускладити са наменом зелене површине;
9) У оквиру јавних зелених површина могу се постављати елементи урбаног мобилијара, телефонске говорнице, јарболи, билборди, односно изградити објекти спорта и рекреације.

Принципи и правила уређења земљишта и изградње инфраструктурних система

Основни принципи

- Изградња објеката и траса инфраструктуре је могућа на свим категоријама земљишта у обухвату Плана.
- Изградња објеката и траса инфраструктуре у складу са овим правилима реализују се на простору изван границе Плана генералне регулације за насеље Неготин.
- Изградња ових објеката у граници Плана генералне регулације регулише се посебним правилима у том плану.

Правила уређења

Изградња траса и објеката инфраструктуре у складу са овим Планом реализује се директно на основу одредби Плана, под условом да се исти граде на парцелама јавних или некатегорисаних путева, односно другог јавног земљишта.

У случају изградње изван ових парцела, директно спровођење на бази Плана је могуће уз регулисане правно-имовинске односе, у складу са Законом (на бази закупа, права службености пролаза, елабората непотпуне експропријације и сл.).

Овим принципима и правилима утврђује се могућност и услови изградње комуналних површина и објеката у граници Плана (зелених, сточних, кванташких пијаца, хуманих и сточних гробља, азила и прихватилишта за псе, површина и објеката у функцији управљања отпадом и сл.).

Изградња **зелених пијаца** у насељима у обухвату Плана реализује се на дефинисаним (прибављеним) локацијама, на бази одговарајућег пројекта уређења. Ове пијаце се по правилу предвиђају са основним садржајима за примарно снабдевање (искључиво отвореног типа).

Сточне пијаце у обухвату Плана могу се градити према потреби у границама насеља (на одговарајућим локацијама на ободу) или у непосредном окружењу насеља (на пољопривредном земљишту). Сточне пијаце се реализују на бази урбанистичког пројекта на формираним парцелама.

На основу исказане потребе или приватне инвеститорске иницијативе, могуће је формирање **кванташких пијаца** у планском обухвату, које се могу градити унутар насеља (на њиховом ободу) или изван граница насеља, на пољопривредном земљишту. Ове садржаје је могуће планирати на опредељеној локацији која мора да има обезбеђене основне саобраћајне и инфраструктурне претпоставке, а реализује се на основу урбанистичког пројекта. Кванташке пијаце је могуће планирати и комбиновано са комуналним површинама друге намене (сточне пијаце, вашаришта и сл.).

Планом се предвиђа могућност проширења и реконструкције постојећих комплекса **гробља** (проширење површина за сахрањивање, изградња недостајућих садржајаи др.), као и формирања нових (у насељима која их немају), по правилу изван насеља. Проширење постојећих комплекса и изградња недостајућих садржаја реализује се на основу урбанистичког пројекта. Изградња нових комплекса реализује се на основу урбанистичког плана (плана детаљне регулације).

Формирање **сточног гробља** реализује се на основу урбанистичког пројекта на прибављеним и формираним парцелама, за комплексе мањег капацитета. За сложеније комплексе, или сточна гробља која се формирају као централна за већи број насеља, предвиђа се израда одговарајућег урбанистичког плана.

Избор нових локација за изградња јама-гробница или формирање нових сточних гробаља, врши се на основу посебних анализа и студија, а према Правилнику о начину нешкодљивог уклањања животињских лешева и отпадака животињског порекла и о условима које морају да испуњавају објекти и опрема за сабирање, нешкодљиво уклањање и утврђивање узрока угинућа и превозна средства за транспорт животињских лешева и отпадака животињског порекла.

Изградња **комплекса за смештај паса луталица** може се реализовати у складу са исказаним потребама општине на свим категоријама земљишта у Плану, а по могућству на земљишту ниже бонитетне класе, које није погодно за друго коришћење и које је довољно удаљено од насеља или викенд- и туристичких зона (препоручени минимум 500 m). Величина комплекса условљена је степеном опремљености потребним садржајима, али је пожељно да не буде мања од 20 ари. У зависности од сложености садржаја, ови комплекси се могу градити као **прихватилишта** (са минималним садржајима за смештај паса, за њихов привремени боравак) или **азили** (у којима се, поред смештаја, налазе и други садржаји: ветеринарска служба, кафилерија, јама за укоп угинулих животиња и сл.). Изградња ових садржаја реализује се на основу урбанистичког пројекта, на локацијама које имају обезбеђене основне саобраћајне и инфраструктурне претпоставке.

Правила за изградњу траса и објеката инфраструктуре

Правила за изградњу водоводне мреже:

- Улична мрежа се поставља испод коловоза, на 1,0m од његове ивице;
- Дубина укопавања: минимална 1,0 - 1,2m;
- Мрежа се у начелу полаже у коридору јавног земљишта. Ако не постоји могућност вођења кроз јавно земљиште, трасу полагати кроз приватно земљиште, уз регулисање правно-имовинских односа, у складу са Законом (на бази сагласности, закупа, права службености пролаза и сл.);
- Полагање мрежа кроз путно земљиште вишег ранга, испод пруга, водотока и сл., условљено је прибављањем услова / сагласности надлежних предузећа и институција;
- Мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електро- и тт-мреже, где је то могуће;
- Ако се у истом рову полажу водови других инсталација, морају се задовољити минимална прописана растојања заштите;
- Сеоска водоводна мрежа, као и приватни водоводи, могу се градити према посебним водопривредним условима које издаје надлежно предузеће.

Правила за изградњу фекалне канализационе мреже:

- Дубина укопавања: минимално 1,0m;
- Мрежа се у начелу полаже у коридору јавног земљишта. Ако не постоји могућност вођења кроз јавно земљиште, трасу полагати кроз приватно земљиште, уз регулисање правно-имовинских односа, у складу са Законом (на бази сагласности, закупа, права службености пролаза и сл.);
- Мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електро- и тт-мреже, где је то могуће;
- Ако се у истом рову полажу водови других инсталација, морају се задовољити минимална прописана растојања заштите.

Правила за изградњу атмосферске канализационе мреже:

- Траса уличних водова се поставља испод коловоза, на удаљености 1,5m од осовине коловоза;
- Мрежа се поставља изнад нивоа подземних вода, уз обавезно заптивање спојева;
- Мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електро- и тт-мреже, где је то могуће;
- Ако се у истом рову полажу водови других инсталација, морају се задовољити минимална прописана растојања заштите.

Правила за изградњу електроенергетске мреже:

- Сви водови (далеководна и нисконапонска мрежа) морају бити кабловски, подземни, ако су у близини запаљивих или експлозивних материјала, складишних простора, паркинга за камионе, отворених радних простора, и сл.;

- Подземни водови се полажу у тротоару на дубини од 1,0m, на растојању 0,5m од регулационе линије, у зеленој површини или путном земљишту на дубини од 0,8m, или у профилу саобраћајнице, на дубини од 1,0m;
- Подземни водови који се не полажу у регулационом појасу саобраћајнице, полажу се на најмањој удаљености 0,5m од подземних делова објекта, на дубини од 0,8-1,0m;
- Стубови нн-мреже до 1kV постављају се у тротоару, на 30cm од ивичњака, а ако улица нема тротоар у коловозу уз регулациону линију, с тим да не ометају улазе у дворишта и не угрожавају безбедност објеката и људи;
- Ако се у истом рову полажу и водови других инсталација морају се задовољити минимална прописана растојања заштите;
- У истом рову никада не полагати електроенергетске водове и топловоде или пароводе;
- Растојање прикључног стуба до места прикључка на објекту не треба да буде веће од 30m;
- Светиљке јавне расвете, стубови и канделабри, постављају се уз регулациону линију или 30cm од ивичњака, а није дозвољено њихово постављање изнад других подземних инсталација и средином тротоара;
- За осветљење фасада, споменика, групација зеленила, паноа и сл., користити рефлекторе монтиране на стубовима и постољима, на фасадама, уређеним зеленим и поплочаним површинама, и сл.
- Постојеће трафостанице се задржавају и могуће је њихово проширење и реконструкција;
- Растојање трафостанице од стамбеног објекта: минимално 3,0m;
- Трафостанице морају имати приступ за допрему, монтажу и одржавање опреме, као и приступ ватрогасном возилу.

Правила за изградњу термоенергетске мреже:

- Топловодне инсталације се полажу на дубини од 0,80-1,0m, на растојању 1,0m од регулационе линије;
- У истом рову се не полагажу електроенергетски водови и топловоди или пароводи;
- Гасоводна мрежа се полаже подземно, изван конструкције саобраћајнице;
- Код паралелног вођења са другим подземним инсталацијама гасовод мора бити удаљен минимално 0,40m, а код укршатања 0,20m; уколико није могуће постићи ова растојања дозвољено је и мање, уз уградњу обавезне заштитне опреме;
- Дубина укопавања гасовода, зависно од теренских услова, дефинисана је минималним надслојем земље изнад горње ивице цеви. У габариту саобраћајнице износи 1,30m изнад горње ивице заштитне цеви, а на осталим теренима уобичајено око 0,80m;
- Минимална дубина гасовода при укрштању са путевима износи 1,0m, а са железничком пругом 1,50m;
- Гасовод се полаже у ров ширине 50cm + d (d = пречник гасовода).

Правила за изградњу телекомуникационе мреже:

- Трасе постојећих оптичких и мрежних каблова задржавају се ако су у појасу тротоара или у зеленој траци улице и ако не угрожавају локацију других планираних објеката;
- За полагање каблова потребно је обезбедити простор у тротоарима постојећих или планираних улица или у путном земљишту државних путева, на дубини од 1,0m. Ако улица нема тротоар каблови се полажу на 0,5m од регулационе линије;
- Мрежу полагати у супротној страни улице од планиране или изведене електромреже, где је то могуће;
- Ако се у истом рову полажу и водови других инсталација морају се задовољити минимална прописана растојања заштите;
- Растојање каблова од подземних делова објеката: минимално 0,5m;
- Базне радио-станице се могу постављати на јавним слободним површинама или на одговарајућем објекту;
- Јавне телефонске говорнице могу се постављати на местима где постоји могућност полагања прикључног кабла и где је фреквентност људи велика: на прилазима и у јавним објектима (школе, железничке и аутобуске станице, спортски објекти, објекти културе, и сл.), на трговима, тротоарима улица, парковима и другим просторима где њихове локације не ометају пешачки и други саобаћај, не затварају улазе, прилазе и слично.

Правила за изградњу комуналних површина и објеката

Зелене пијаце

Зелене пијаце морају да задовоље минимум урбанистичких и планских критеријума који се огледају у следећем:

- потребно је обезбедити одговарајући колски (снабдевачки) и пешачки приступ локацији;
- локацију је потребно комунално опремити (санитарни чворови, одводњавање и прање платоа и сл.);
- локацију је потребно оградити и обезбедити услове за одлагање комуналног отпада (са условима за његову несметану евакуацију);
- комплекси су отвореног типа (искључиво пијачне тезге), намењени искључиво продаји пољопривредних производа, не предвиђа се изградња комерцијалних садржаја затвореног типа;

Сточне пијаце

У циљу задовољења санитарних и техничких стандарда за ову намену, у оквиру ових комплекса је потребно предвидети следеће садржаје:

- управну зграду (са ветеринарском и санитарном инспекцијом и сл.),
- дезобаријере,
- појила,
- ваге за мерење животиња и камионске ваге,
- јавни санитарни чвор,
- простор за прање и дезинфекцију транспортних средстава,
- карантин за животиње и др.

Промет робе врши се из возила, наменских боксова и са везова. У оквиру сточне пијаце могу се продавати и занатски производи везани за садржај делокруга рада пијаце: делови механизације, ужарски производи, половне машине, алати, саднице и др.

Кванташке пијаце

Комплекс кванташке пијаце треба у функционалном, урбанистичком и организационом смислу да задовољи следеће услове:

- поред продајног простора потребно је да садржи и: јавни санитарни чвор, ваге, мању управну зграду (по потреби – са санитарном, тржишном инспекцијом и сл.) и др.;
- на кванташкој пијаци врши се промет робе са обележених продајних места за возила, која се налазе искључиво на асфалтном делу пијаце;
- прометују се пољопривредни производи, огревно дрво и креч на велико и мало;
- у случају постојања сточне и кванташке пијаце на истој локацији, ове намене се морају третирати као две независне функционалне целине;
- пијачни платои морају имати одговарајућу подлогу (бетон, асфалт) која омогућава чишћење и прање површина;
- у оквиру комплекса треба да постоји минимално 20% зелених површина;
- комплекс пијаце ограђује се транспарентном оградом са капијама;
- унутрашње комуникације морају бити јасно дефинисане: путеви купаца и путеви робе;
- паркинг-површине је потребно решавати унутар комплекса, али изван површина намењених за организовање кванташке продаје.

Гробља

За проширење постојећих и формирање нових површина у функцији гробља, Планом се дефинишу основна правила за изградњу и уређење, као смернице за изградњу одговарајуће урбанистичке документације:

- Комплекс се ограђује оградом минималне висине 2m
- *Површине за сахрањивање* су: гробови у низу, гробнице, гробови за урне, при чему је укупна површина свих површина за сахрањивање минимално 50% од површине комплекса гробља.

Табела 10: Основни елементи за димензионисање површина за сахрањивање

Гробна места	димензија (m)	бруто површина
гробнице -двојне	2.50 x 2.75	око 12,0m^2

гробови у низу	2.20 x1,0 и 2,30 x1,10	око 5,0m^2
гробови за урне		око 1, m^2

- Гробна места се орјентишу у правцу исток-запад, са обележјем код главе на западу.
- Сваком гробном месту обезбедити пешачки прилаз са најмање три стране мин. ширине 0,6 m.
- Максимално удаљење гробних места од колског прилаза (главне алеје или колске стазе) износи 20 m.

- *Саобраћајне површине у комплексу гробља* су: свечани приступни трг, трг за испраћај, интерне комуникације, при чему је укупна површина свих саобраћајних површина око 18% од површине комплекса гробља
  - Свечани приступни трг је у зони главног улаза, са административно-комеморативним објектом
  - Трг за испраћај је поплочана површина са капелама и евентуално храмом
  - Систем интерних комуникација планира се као јединствена претежно ортогонална функционална целина састављена од: алеја (ширине око 6m), стаза за испраћај (ширине око 5m) и приступних стаза уз гробна поља (ширине око 3m)
- *Зелене површине у комплексу гробља:* заштитно-изолациони појас, зелене површине око централних тргова и објеката, зелене површине парцела, линеарно зеленило (дрвореди) алеја, при чему је укупна површина свих зелених површина око 30% од површине комплекса гробља.
  - Заштитно изолационо зеленило треба да чини високо дрвеће листопадних и четинарских врста, са већим учешћем четинарских врста (однос четинарских и листопадних врста треба да је 60%:40%), како би његова функција у заштити од неповољних услова средине била омогућена и у зимском периоду. Просторни распоред вегетације прилагодити конфигурацији терена
  - Зелене површине око централних тргова (свечаног приступног и трга за испраћај) уредити као репрезентативне, уз коришћење листопадних и четинарских врста дрвећа и жбуња, као и цветних врста
  - зелене површине парцела уредити тако да се поштују минимална одстојања стабла од гробних места (минимум 1,5 m)
  - Линеарно зеленило алеја је у виду обостраних дрвореда, са врстама лишћара и четинара које немају изразито развијен коренов систем, како не би дошло до подизања застора стаза или споменика. Стабла ниског и средњег пораста треба поставити тако да буду најмање 1,5 m удаљена од околних стаза и гробних места, а изразито високе врсте треба удаљити и више
- *Објекти у комплексу гробља:* административно-комеморативни објекат, капеле, храм са црквеним домом, објекти са локалима (пратећим садржајима у функцији гробља), сабирно место за смеће, при чему је укупна површина свих објеката до 2% од површине комплекса гробља
  - Административно-комеморативни објекат планирати у зони главног пешачког и колског улаза. Административни објекат поред основних просторија треба да садржи и санитарни чвор за посетиоце.
  - Капела је приземни зидани објекат орјентације запад-исток, улаз са запада и апсида на истоку, димензија око 5x6 m. Број капела зависи од величине комплекса гробља. Са источне стране капеле омогућити прилаз службеном – погребном возилу. Пожељно је испред капела планирати трем наткривен делимично транспарентним материјалом
  - Објекте са локалима за продају свећа, цвећа, погребне опреме и др. лоцирати у зони главног пешачког улаза. Број локала зависи од величине комплекса гробља
  - Сабирно место за одлагање смећа за комплекс гробља је ограђени простор у економском дворишту, одакле се одвози возилима градске чистоће. Предметни простор оградити пуном-зиданом оградом висине минимално 2 m. Подлога је од материјала који се лако одржавају и имају одговарајућа механичка својства
- *Мобилијар у комплексу гробља:* чесме, фонтане, клупе, корпе за смеће
  - Осим чесме-фонтане на испраћајном тргу, предвидети и јавне чесме на целој површини гробља. Мрежу чесми предвидети равномерно (1 чесма на површини од 2 ha)
  - Планирати клупе уз пешачке стазе, уз ивице главних алеја, по ободу тргова.

Сточна гробља

Локација сточног гробља треба да задовољи следеће критеријуме:

- да буде ван насељеног места, на земљишту које није водоплавно и није поред водотокова и извора, на коме је низак ниво подземних вода и повољно лоцирано у односу на ружу ветрова;
- да има прилаз са јавне површине (приступни пут);
- мора бити обележено; дно сточног гроба мора да буде најмање 1m изнад највишег нивоа подземних вода; трава и биље са сточног гробља не смеју да се користе;
- јама мора имати горњу плочу са поклопцем, издигнуту од околног терена; бочни зидови јаме не смеју пропуштати течност; простор око јаме, у ширини од 0,5 m, мора бити од чврстог материјала (са падом према околном терену);
- у циљу свођења, потенцијално негативних утицаја гробља на околину, на минималну меру, неопходно је формирати по ободу тампон зеленило;
- слободан простор мора се уредити као зелена површина;
- око комплекса изградити ограду (која онемогућује улазак животиња), са контролисаним улазом.

Прихватилишта и азили за псе

Комплекс за смештај паса луталица треба у функционалном, урбанистичком и организационом смислу да задовољи следеће услове:

- да буде ван насељеног места или викенд- и туристичких зона, на земљишту ниже бонитетне класе, и повољно лоцирано у односу на ружу ветрова;
- да има прилаз са јавне површине (приступни пут);
- да има минимални ниво инфраструктурне опремљености (електрична енергија, бунар, водонепропусна септичка јама);
- комплекс треба да буде ограђен оградом минималне висине 2,0 m;
- поред садржаја за смештај животиња (објекти или раздвојени боксови, довољног капацитета према планираном броју животиња за прихват), комплекс – у зависности од категорије – треба да садржи и пратеће функције (ветеринарска нега, кафилерија, јама за укоп животиња, технички блок, одржавање хигијене комплекса, управни објекти и др.);
- објекте у комплексу планирати као приземне, са висином условљеном конкретним садржајем; изузетно, управни део објекта се може планирати са већом спратношћу (до П+1);
- организацијом комплекса треба обезбедити технолошку функционалност и несметан довоз и одвоз животиња специјализованим возилима;
- унутар комплекса је потребно обезбедити заштитни зелени појас (тампон-зона по ободу), у циљу смањења негативних утицаја (ваздух, бука);
- садржаје у комплексу градити према нормативима и стандардима за ову врсту објеката, у складу са њиховом категоријом.

Површине и објекти у функцији управљања отпадом

Изградња објеката и површина који су у функцији управљања отпадом (депоније, рециклажни центри, рециклажна дворишта и др.) реализује се на основу посебних студија, елабората и пројеката у складу са законом.

Локације за одлагање, депоновање, рециклажу отпада дефинисаће се на основу Локалног плана управљања отпадом за општину Неготин, у складу са планским решењима у овом Плану. Реализација појединачних локација спроводиће се на основу појединачних урбанистичко-планских докумената (план детаљне регулације, урбанистички пројекат и др.), у складу са карактером и капацитетом локације, а на основу опредељења локалне самоуправе, надлежних служби Општине, обрађивача Плана и органа надлежног за стручну контролу планова. Садржаји и организација појединачних комплекса дефинишу се на основу технолошких захтева и карактеристика локације за сваки појединачни комплекс.

За одлагање чврстог комуналног и другог отпада на појединачним локацијама - парцелама (стамбеног, пословног, производног и другог карактера), дефинишу се услови у оквиру правила грађења за поједине намене.

Принципи и правила уређења и грађења у заштићеним коридорима

Основни принципи

- Заштићени коридори у овом Плану представљају коридоре, односно појасе регулације са зонама заштите, у којима постоје или се планирају објекти и трасе путне, железничке, водопривредне, техничке и комуналне инфраструктуре.
- У оквиру заштићених коридора у начелу је забрањена изградња.
- Дозвољена је изузетно:
- изградња објеката у функцији путне привреде, водопривреде, објеката инфраструктуре, у складу са планом.
- Изградња у заштићеним коридорима условљена је посебним условима надлежних предузећа – управљача коридора.

Правила за уређење и изградњу

У складу са специфичностима изградње и експлоатације, законским прописима и правилницима који третирају одређене инфраструктурне системе, успостављен је систем заштите, односно дефинисање заштитних зона/појаса и режим заштите, односно могућност и условљеност изградње у овим зонама/појасима.

Електроенергетска мрежа:
ДВ 400 kV - минимум 40 m обострано од хоризонталне пројекције далековода
ДВ 220 kV - минимум 30 m обострано од хоризонталне пројекције далековода
ДВ 110 kV - минимум 25 m обострано од хоризонталне пројекције далековода
ДВ 35 kV - минимум 12 m обострано од хоризонталне пројекције далековода
ДВ 10 kV - минимум 2 m обострано од хоризонталне пројекције далековода
У заштитним појасевима далековода није дозвољена изградња објеката високоградње и вегетације високог растиња. Евентуална изградња испод или у близини заштитног појаса условљена је Техничким прописима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV, односно посебним условима надлежног управљача предметног далековода.

Гасоводна мрежа:
Магистрални гасовод (p = 50 b) - 30 m обострано од ивице гасоводне цеви
Разводни гасовод (p = 50 b) - 30 m обострано од ивице гасоводне цеви
Дистрибутивна разводна гасоводна мрежа (p = 6/12 b) - 3 m обострано од ивице гасоводне цеви
Дистрибутивна разводна гасоводна мрежа (p = 4 b) - 1 m обострано од ивице гасоводне цеви
ГМРС - 50 m у радијусу
МРС - 15 m у радијусу

На правцима постојеће и планиране гасоводне мреже у прописаним заштитним зонама забрањена је изградња објеката високоградње. Изградња у непосредној близини гасоводне мреже и објеката условљена је Правилником о условима и техничким нормативима за пројектовање и изградњу градског гасовода, а за добијање сагласности за градњу објеката у близини гасоводних мрежа и објеката потребно је испоштовати стандарде надлежног предузећа – управљача система.

Топловодна мрежа:
Заштитне цеви у које се постављају топловодне инсталације -1 m обострано од ивице цеви
Забрањена је изградња објеката високоградње у заштитној зони. Услове за изградњу објеката у непосредној близини топловода издаје надлежно предузеће – управљач система.

Вододводна мрежа:
Главни цевовод - 2,5 m обострано
Ширина појаса заштите цевовода ван насеља одређује се у односу на пречник цевовода обострано.

Забрањена је изградња објеката високоградње, а евентуална укрштања са осталом инфраструктуром изводе се по важећим прописима и нормативима, уз обострану заштиту и под углом од 90°.
Услове за изградњу објеката у непосредној близини цевовода издаје надлежно предузеће – управљач система.

Канализациона мрежа:
Канализациона мрежа и колектор - 1,5 m обострано
Забрањена је изградња објеката високоградње, а евентуална укрштања са осталом инфраструктуром изводе се по важећим прописима и нормативима, уз обострану заштиту и под углом од 90°.
Услове за изградњу објеката у непосредној близини издаје надлежно предузеће – управљач система.

Водопривредна инфраструтура:
Ретензија - На основу претпостављених максималних вода дефинисати максималну површину ретензије и то прогласити водним земљиштем.
Дренажни канал - Прогласити водним земљиштем и обострано обезбедити по 10 m.
Одбрамбени насип - Минимум 5 m, обострано од хоризонталне пројекције, односно ножице насипа.
Водно земљиште - Дефинисана површина представља заштићену зону.
Земљиште које се не брани од поплава (плављени терени) - Дефинисана површина представља натуралну заштићену зону.
Услове за изградњу објеката у непосредној близини издаје надлежно водопривредно предузеће.

Путна инфраструтура:
Појас регулације јесте простор дефинисан границом грађења јавног пута, унутар кога се изводе грађевински захвати приликом изградње, реконструкције или одржавања јавног пута. Просторним планом утврђује се оријентациона **ширина пуног појаса регулације** за:

- аутопут ширине око 70 m,
- државни пут I реда ширине око 25 m;
- државни пут II реда ширине око 20 m; и
- општински пут ширине око 15 m.

Одређују се следећи **обострани заштитни појасеви траса** и објеката постојећих и планираних коридора саобраћајне инфраструктуре на подручју Просторног плана:

1. непосредни заштитни појас – простор заштитног појаса од ивице земљишног појаса пута ширине 40 m за аутопут, 20 m за државни пут I реда, 10 m за државни пут II реда, 5 m за јавни општински и некатегорисан пут; и
2. појас контролисане изградње – пружа се од границе непосредног заштитног појаса и износи 40 m за аутопут, 20 m за државни пут I реда, 10 m за државни пут II реда и 5 m за јавни општински пут.

Сви путеви утврђени Просторним планом су јавни путеви и морају се пројектовати по прописима за јавне путеве и уз примену одговарајућих стандарда на основу Закона о јавним путевима. Процедуре израде и усвајања пројеката, као и само грађење саобраћајне инфраструктуре, мора се спроводити у свему према важећој законској регулативи. Процедуре и акције на пројектовању и грађењу саобраћајне инфраструктуре, инсталација техничке инфраструктуре и регулација водотокова, морају се обједињавати.

Изградња и реконструкција саобраћајне инфраструктуре вршиће се у складу са следећим правилима:

Друмски саобраћај - Јавни путеви се морају градити тако да имају најмање две саобраћајне и две ивичне траке или ивичњаке у равни коловоза, а улица тротоар и уместо ивичних трака – ивичњаке. Ширина и број коловозних трака дефинисане су категоријом пута.

Слика 1: Попречни профили јавних путева

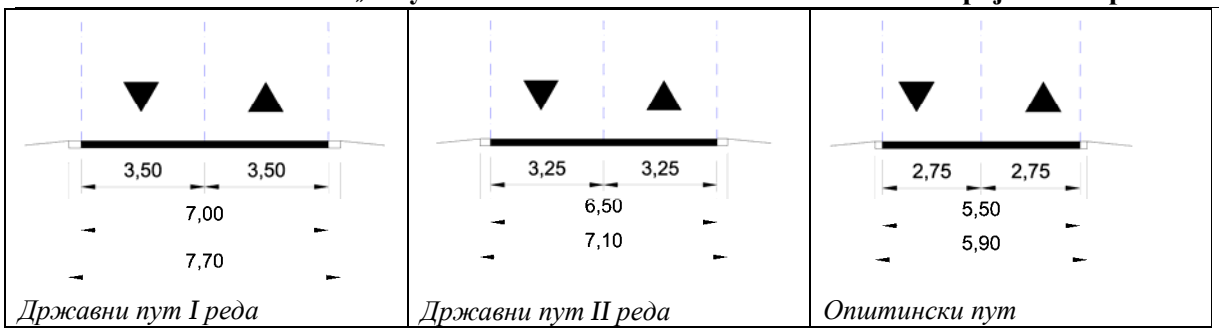

Државни пут I реда | *Државни пут II реда* | *Општински пут*

Ширина коловоза на државним путевима I реда ван насеља је минимално 7,70m (укључујући ивичне траке од 2x0,35m), а на постојећим и планираним државним путевима II реда је минимално 7,10m (укључујући ивичне траке од 2x0,30m). Сходно Закону о јавним путевима ("Сл. Гласник РС", бр. 101/05), зависно од конфигурације терена, густине и структуре саобраћаја, ширина саобраћајне траке се може смањити до 3,25m, па ширина коловоза износи 7,10m (укључујући ивичне траке од 2x0,30m).

Општински путеви служе за повезивање појединих делова општине и града са центрима и зонама активности или становања. То су саобраћајни потези намењени јавном и индивидуалном путничком саобраћају. Ширина коловоза на општинским путевима је минимално 5,90m (укључујући ивичне траке од 2x0,20m).

У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља забрањена је изградња грађевинских или других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу. Прикључивање прилазног на јавни пут врши се првенствено његовим повезивањем са другим прилазним или некатегорисаним путем који је већ прикључен на јавни пут, а тамо где то није могуће прикључивање прилазног пута врши се непосредно на јавни пут и то првенствено на пут нижег реда, уз сагласност управљача јавног пута.

За саобраћајни прикључак комерцијалних објеката на ДП I реда предвидети траке за успорење/убрзање. Повезивање појединачних локација (стамбени, стамбено-пословни објекти и др.) на ДП условљава се изградњом паралелног једносмерног сервисног пута, са минимум 1,5m широким разделним појасом од ДП I реда, који ће повезивати локације дуж путног правца. Уколико се сервисни пут предвиђа у залеђу локација, прикључење предвидети на довољно великом растојању да се не омета одвијање саобраћаја на истом.

Земљани пут који се укршта или прикључују на јавни пут, мора се изградити са тврдом подлогом или са истим коловозним застором као и јавни пут са којим се укршта, односно на који се прикључује, у ширини од најмање 5m и у дужини од најмање 40m за ДП I реда, 20m за ДП II реда и 10m за општински пут, рачунајући од ивице коловоза јавног пута.

Дуж свих путева потребно је обезбедити инфраструктуру за прикупљање и контролисано одвођење атмосферских вода, са уграђеним сепараторима нафтних деривата на ДП који залазе у заштитне зоне водоизворишта.

Рекламне табле и панои, ознаке, натписи и сл, могу се постављати поред државних путева, на удаљености од 7m од ивице коловоза, односно поред општинског пута на удаљености од 5m од ивице коловоза.

Попречни профил улица у насељу садржи коловоз са траком по смеру и обостране тротоаре. Минимални попречни профил саобраћајница I реда састоји се од две саобраћајне траке ширине 3,0 m и обострано вођених тротоара минималне ширине 2,0m. Минимални попречни профил саобраћајница II реда састоји се од две саобраћајне траке минималне ширине 2,75m и обострано вођених тротоара минималне ширине 1,5m. Шире регулационе мере ових саобраћајница омогућавају организовање паркинг површина ван коловоза и формирање једностраних или обостраних дрвореда.

Слика 2: Попречни профили саобраћајница I и II реда у насељу

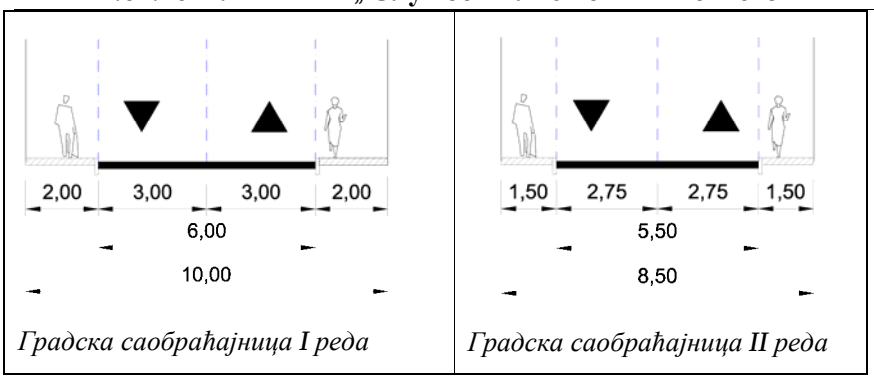

Градска саобраћајница I реда | *Градска саобраћајница II реда*

Делови примарне путне мреже који су истовремено и улице у насељу, могу се на захтев надлежног органа Општине, разрадом кроз урбанистичку и техничку документацију, изградити као улица са елементима који одговарају потребама насеља (ширим коловозом, тротоарима и сл.) и са путним објектима који одговарају потребама насеља. Уколико постоји могућност потребно је предвидети шири регулациони појас саобраћајница, како би се обезбедиле ивичне разделне траке са зеленилом, бициклистичке стазе и сл. Уколико то није могуће, бициклистичке стазе се могу водити у јединственом попречном профилу са саобраћајницом. За проширење саобраћајница потребна је израда плана детаљне регулације, као инструмента за одређивање новог јавног земљишта, којим би се прецизно сагледали сви елементи планиране реконструкције. Реконструкција делова путне мреже мора обухватити све елементе попречног профила. У случају незнатних и местимичних корекција путног појаса, односно парцеле пута, исте се могу реализовати урбанистичким инструментом исправке граница парцеле, у складу са Законом.

На предлог Општине или превозника који обавља линијски превоз путника, на државном путу може се изградити аутобуско стајалиште уз сагласност Јавног предузећа. Саобраћајна површина стајалишта на јавном путу, осим улице, мора се изградити ван коловоза.

Однос путне и комуналне инфраструктуре

Минимална удаљеност инсталација водоводне, канализационе, електроенергетске, гасоводне и телекомуникационе инфраструктуре износи 3,0 m од крајње тачке попречног профила ДП (ножице усека или насипа или спољне ивице одводног канала).

Слика 3: Положај комуналне инфраструктуре у односу на јавни пут

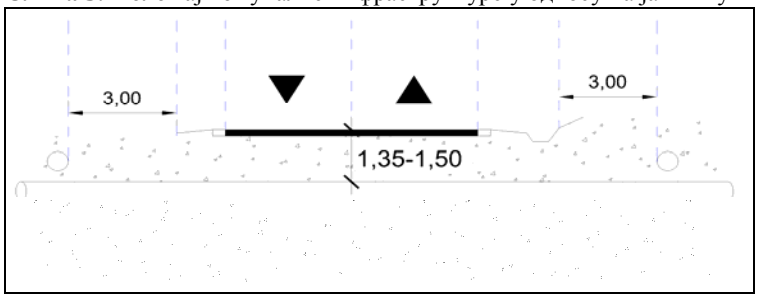

Укрштање свих врста водова комуналне инфраструктуре са ДП ван насеља предвидети механичким подбушивањем по могућству управно на предметни пут и на начин да се кабл/цев полаже у бетонску или пластичну цев увучену у хоризонтално избушен отвор, тако да је могућа замена кабла без раскопавања пута. Заштитна цев мора бити постављена на целој дужини између крајњих тачака попречног профила пута, увећана за по 3,0m са сваке стране. Вертикално растојање од најниже горње коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35 – 1,50m, док је минимална дубина горње коте заштитне цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) до коте дна канала минимално 1,0m.

Носеће стубове електроенергетске мреже постављати на минималној удаљености од земљишног појаса пута која мора бити већа од висине електричног стуба.

Саобраћајни објекти

Станице за снабдевање горивом потребно је планирати у класи малих објеката са 3-4 точиона места и до 3.000t претовара годишње. Неопходно је омогућити претакање свих врста горива, а нарочито дизела (D2) имајући у виду велику употребу пољопривредних машина. На појединим објектима обезбедити услове за претакање ауто гаса.

Детаљније локације будућих станица генерално треба утврђивати у складу са противпожарним прописима и условима које утврђују надлежни органи у области саобраћаја, екологије, водопривреде и санитарне заштите.

За сваку конкретну локацију потребно је урадити елаборат који садржи анализу утицаја на безбедност и функцију саобраћаја, загађење ваздуха, воде и земљишта, појаву буке и вибрација, као и мере које треба предузети за спречавање и смањење штетних утицаја.

У заштитном појасу са директним приступом на ДП дозвољена је изградња саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама и саобраћају на јавном путу.

Стационарни саобраћај

Паркинг простори се организују пре свега у оквиру насељских групација и туристичких локалитета и морају бити одвојени од коловозне површине и са тврдом подлогом. Уз паркинг простор уз туристичке локалитете обавезно се уређује простор за задржавање људи са клупама, столовима, кантама за отпатке и информационим таблама.

За туристичке капацитете у приватним објектима (тип сеоског туризма) и индивидуална домаћинства захтеве за паркирањем је обавезно решавати на припадајућој парцели, док је код формирања нових привредних зона потребно организовати јавне паркинге.

Подлоге паркиралишта могу бити макадамске, асфалтне, разне врсте поплочања (камен, бехатон плоче, бетон-трава плоче, итд.) у складу са наменом простора где се граде. Као пратеће објекте јавних паркинга обезбедити мању јавну чесму и тоалет. Капацитете одређивати према следећим оквирним нормативима:

Намена	1 ПМ на:	Намена	1 ПМ на:
Становање	1 стан	Пословање и администрација	70 m² БРГП
Хотел - према категорији	2-10 кревета	Тржни центри	55 m² БРГП
Хотел - апратманског типа	2 апартмана	Ресторани и кафане	4-8 столица
Дом здравља, апотека	35 m² БРГП	Спортски објекти	10-14 гледалаца
Школе	1 учионица	Биоскоп, дом културе	5-10 седишта
Банке, поште	50 m² БРГП	Производно-прерађивачки објекти	8 запослених

Минимално стандардно место за управно паркирања путничких возила је 4,80x2,30 m, али се предлаже формирање већих паркинг места (5,0x2,5 m), имајући у виду димензије савремених аутомобила. Паркинг место за управно паркирање аутобуса је 12,0x10,50 m. Минимално место за подужно паркирање аутомобила износи 5,5x2,0 m, док је за аутобусе 16,0x3,0 m. Димензије паркинг места код косог паркирања су:

Тип возила	α°	A	B
Путнички аутомобил	30	4,30	2,20
	45	5,00	2,30
	60	5,30	2,30
Аутобус	45	10,60	4,00
	60	12,00	4,00

Код управног паркирања, димензија паркинг места за особе са инвалидитетом износи 3,70x5,00 m, односно на ширину паркинг места од 2,2 m додаје се простор за инвалидска колица, ширине 1,5 m. Код два суседна паркинг места може се дозволити да користе исти простор за инвалидска колица, односно да ширина два суседна места за особе са инвалидитетом износи 5,90 m (2,20 + 1,50 + 2,20).

Слика 4: Паркинг место за особе са инвалидитетом

Код планирања паркинг места и тротоара предвидети укошене ивичњаке максималног нагиба 10% и минималне ширине 1,20 m за силазак колица са тротоара на коловоз. Исте рампе предвидети на свим местима где се прелази са тротоара на коловоз или обрнуто.

Железнички саобраћај

Реконструкција колосека обављаће се према стању горњег строја на прузи, односно редовном циклусу замене и обнове материјала горњег строја. При реконструкцији је потребно водити рачуна о поштовању стандарда, техничких прописа, материјала и да резервни делови поседују меродавне атесте.

Заштитни пружни појас је земљишни појас са обе стране пруге, ширине 200 m, рачунајући од осе крајњих колосека. Пружни појас је простор између железничких колосека, као и поред крајњих колосека, на одстојању од најмање 8 m, а ако железничка пруга пролази кроз насељено место - на одстојању од најмање 6 m, рачунајући од осе крајњег колосека.

У заштитном пружном појасу не могу се градити зграде, постављати постројења и уређаји и градити други објекти на удаљености мањој од 25 m рачунајући од осе крајњих колосека, осим објеката у функцији железничког саобраћаја. Изузетно, на железничком подручју могу се постављати каблови, електрични водови ниског напона за осветљавање, телеграфске и телефонске ваздушне линије и водови, канализације, цевоводи и други водови и слични објекти и постројења, на основу издате сагласности управљача. У заштитном пружном појасу могу се градити зграде, постављати постројења и уређаји и градити други објекти на удаљености већој од 25 m рачунајући од осе крајњих колосека, на основу издате сагласности управљача. Објекти као што су: рудници, каменоломи, кречане, циглане, индустријске зграде, постројења и други слични објекти не могу се градити у заштитном пружном појасу ближе од 50 m рачунајући од осе крајњег колосека.

Размак између железничке пруге и пута мора бити најмање 8 m, рачунајући од осовине најближег колосека до најближе тачке горњег строја пута. Уколико теренски услови не дозвољавају, размак може бити и мањи од 8 m, под условом да им се слободни профили не додирују и да се између њих могу поставити уређаји неопходни за безбедно одвијање железничког саобраћаја, с тим да пруга буде изведена најмање 1 m изнад нивелете пута.

Укрштање железничке инфраструктуре са јавним путевима изводи се њиховим свођењем на најнеопходнији број, усмеравањем два или више јавних путева на заједничко место укрштања. Размак између два укрштаја не може бити мањи од 2.000 m, осим у урбаном подручју према посебном договору железнице и градске управе. Укрштања са друмским саобраћајницама у зони насеља морају се извести денивелисано уколико је могуће, док у зонама ван насеља путно-пружни прелази морају бити осигурани и обезбеђени сигналима и браницима (полубраницима) или денивелисани. Укрштање железничке пруге и ДП I реда је обавезно денивелисано у зонама ван насеља.

Речни саобраћај

Објекти наутичког туризма морају бити грађени, уређени и опремљени да омогуће рационално коришћење простора, несметано кретање пловила, корисника и запосленог особља, заштиту здравља људи, те стручно и ефикасно услуживање корисника.

У погледу изградње објекти морају бити у складу са одредбама меродавних правилника, те грађевинским, урбанистичким, санитарним прописима и прописима о заштити околине. Пристани морају располагати довољно пространом воденом површином за сигурно задржавање и несметано кретање пловних објеката и за време најнижег водостаја. Пристани се могу лоцирати на воденом појасу гдје се не изливају индустријске или отпадне, течне и чврсте материје и морају имати решено одлагање отпадних материја, у складу са санитарним прописима и прописима о заштити животне средине.П ристаниште за локални путнички саобраћај мора поседовати: обележено подручје, обележен улаз, излаз и прилаз обали, дубину воденог простора која не може бити мања од прописане дубине пловног пута на којем се пристаниште налази, опрему за пристајање и везивање пловила, степениште или приступни мост и изграђено обално осветљење.

Ваздушни саобраћај

Предвиђени аеродром се планира у категорији привредно-спортских аеродрома, у циљу пријема и отпреме спортских и мањих путничких авиона. То подразумева изградњу травнате полетно слетне стазе дужине минимум 1.000 m, уређеног и обележеног хелидрома, хангар за четири летелице (авиона и хеликоптера) и контролни торањ одговарајуће категорије. Писта мора бити уређена и обележена по важећим европским стандардима за УЛМ авионе и авионе који се пилотирају ППЛ бреветом, као и бимоторне лакше летелице, пољопривредне и наменске летелице.

Пешачки и бициклистички саобраћај

Пешачке површине (стазе и тротоари) су саставни елемент попречног профила свих градских саобраћајница. Оне се обавезно физички издвајају у посебне површине које су заштићене од моторног саобраћаја, изузев код интегрисаних улица. Ширина тротоара зависи од намене и атрактивности околног простора и интензитета пешачких токова. Минимална ширина тротоара за кретање пешака је 1,5 m, а за кретање и инвалида са помагалима 3,0 m.

Бициклистичке стазе се могу водити заједно са моторним саобраћајем у улицама нижег ранга од аутопута, заједно са пешацима и издвојено од другог саобраћаја. Уколико обим моторног и пешачког саобраћаја угрожава безбедност, потребно је бициклистички саобраћај издвојити у посебне стазе. Као посебне, бициклистичке стазе се трасирају ободом пошумљених области, кроз пошумљене области и преко ливада. Подлога мора омогућити несметано коришћење током већег дела године. Препоручује се асфалт, макадам, камена стаза. Минимална ширина једносмерне бициклистиче стазе је 1,25 m, а двосмерне 2,5 m.

Излетничке, пешачке и бициклистичке стазе потребно је изградити са високим хладовитим зеленилом, надстрешницама, са уређеним ватриштима и седиштима у чијој изградњи треба да се користе природни материјали (дрво, камен и сл.).

III. 2. ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ НЕГОТИН

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПЛАНА

СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА И ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

Просторни план општине Неготин спроводи се на основу утврђених принципа и правила уређења простора и грађења, а у складу са дефинисаним циљевима, принципима и концепцијом развоја и планским решењима датим у Плану.

Спровођење Плана врши се:

I. У складу са Законом, разрадом на нивоу *обавезних урбанистичких планова и урбанистичко-планских докумената*, односно на нивоу *урбанистичких планова за које је донета одлука о изради*, и то:

А) Израдом **Плана генералне регулације за насеље Неготин**, у границама утврђеним Одлуком о приступању изради Плана ("Сл. лист општине Неготин", бр. 28/09)

Б) Израдом **Плана генералне регулације за** просторно културно –историјске целине – Рајачке и Рогљевачке пивнице, у границама утврђеним Одлуком о приступању изради програма за израду детаљних регулационих планова за просторно културно –историјске целине – Рајачке и Рогљевачке пивнице ', број 350-51/2008-IV/05 од 10.04.2008 год.

У границама Плана генералне регулације за насеље Неготин не примењују се принципи и правила уређења простора и грађења у Просторном плану. До доношења Плана генералне регулације, у његовим границама се примењује Генерални урбанистички план Неготина ("Сл. лист општина, бр. 6/80), односно важећи урбанистички планови у предметном обухвату.

В) Израдом **плана генералне регулације** за насеље Прахово

Г) Израдом **шематских приказа уређења** за обухват грађевинских подручја осталих насеља у обухвату Плана.

У обухвату подручја за која се раде шематски прикази уређења примењују се принципи и правила уређења простора и грађења у Просторном плану.

За насеља за која се раде шематски прикази уређења, а која су планским решењима у овом Плану предвиђена као **центри заједнице насеља** (пре свега насеља Јабуковац, Штубик, Михајловац) - у случају развоја специфичних функција центара, предвиђених планским решењима за та насеља, неопходно је приступити изради **планова генералне регулације**, у циљу планске организације простора и усмеравања развоја активности у овим насељима.

II. Разрадом на нивоу **планова детаљне регулације**, и то:

А) За намене и садржаје за које је принципима и правилима уређења простора и грађења у овом Плану утврђена обавеза израде плана детаљне регулације:

- за изградњу објеката/комплекса за коришћење обновљивих извора енергије на пољопривредном, шумском и водном земљишту;
- за изградњу већих комплекса у функцији спорта, туризма и рекреације на свим категоријама земљишта, према пропозицијама Плана, а приоритетно:
  - План детаљне регулације за комплекс "Дунавски бисер" у Михајловцу (у границама које ће се утврдити одлуком о приступању изради плана)
- за изградњу већих производних комплекса, према пропозицијама Плана.

Б) За садржаје чија је изградња предвиђена планском документацијом вишег хијерархијског нивоа и за које се у складу са тим плановима предвиђа разрада на нивоу плана детаљне регулације.

В) За потребе утврђивања јавног интереса у циљу изградње објеката и површина јавне намене.

Према потреби, за специфичне и комплексне садржаје који нису наведени у овом Плану, у складу са законским прописима и на основу опредељења надлежних органа Општинске управе, обрађивача Плана и надлежног органа за стручну контролу плана – утврђиваће се обавеза израде одговарајуће планске или друге урбанистичке документације.

III. Урбанистичком разрадом на нивоу **урбанистичког пројекта**, у свим случајевима предвиђеним принципима и правилима уређења простора и грађења у овом Плану.

IV. Директним спровођењем, **издавањем информације о локацији и локацијске дозволе**, у складу са принципима и правилима уређења простора и грађења у овом Плану – за све случајеве који нису обухваћени горе наведеним смерницама.

ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ, МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

1.ПРИРОДНИ СИСТЕМИ И ВРЕДНОСТИ

	Назив пројекта	Финансијско– економске мере
1.	**детаљна хидрогеолошка истраживања за потребе водоснабдевања и изградње регионалних водовода**	локалне самоуправе (из региона)
2.	**организовање саветодавне службе за помоћ пољопривредним произвођачима око удруживања и пласмана производа (у оквиру Савета села)**	локална самоуправа
3.	**успостављање информационог система пољопривредног земљишта**	локлана самоуправа, уз координацију са надлежним министарством; европски фондови
4.	**истраживање и пројектовање за изградњу ветропарка**	заинтересовани инвеститор уз учешће локалне заједнице или концесионар
5.	**пројекат коришћења биомасе у производњи енергије**	локална самоуправа
6.	**реконструкција ограде на ловиштима**	корисници (ловачка друштва) и Србијашуме

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ:

- општина Неготин
- Министарство ресорно за послове геолошких истраживања
- ЈП Србијашуме
- приватни и јавни инвеститори
- Ловачко друштво

2.ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ЈАВНИХ СЛУЖБИ

Економско - финансијске мере за реализацију

Бр.	Извори финансирања	Пројекти
1.	**РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОПШТИНА НЕГОТИН ПРОГРАМ ЕВРОПСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ**	а1, а2, б3, б4, в2, д1, д2, ђ4,
2.	**РЕПУБЛИКА СРБИЈА ОПШТИНА НЕГОТИН**	а3, б1, б5, б6, в3, г2, ђ1, ђ2, е1

3.	**ОПШТИНА НЕГОТИН**	б2, в1, г1, ђ3, е2, е3
4.	**УЧЕСТВОВАЊЕМ ЗАДУЖБИНАРСТВА ПРИВАТНА ИНИЦИЈАТИВА**	а1, г1, д3, ђ3, е3

Организационе мере и инструменти за реализацију

Решење	Организационе мере и инструменти
а1	**Изградња нових предшколских објеката у сеоским насељима и реконструкција и адаптација постојећих вртића у граду**
а1	**Укључивање приватних актера у организован предшколски систем**
а1	**Организовање предшколских разреда при основним школама, под условом да основне школе за то имају просторне могућности**
а2	**Реконструкција, адаптација и опремање постојећих вртића од стране локалне самоуправе**
а3	**Изградња нових, предшколских објеката у сеоским насељима са већом популацијом младог становништва**
а3	**Могуће приватне донације у срединама у којима је велики проценат становништва на привременом или сталном раду у иностранству**
б1	**Изградња новог школског објекта као начин смањења гравитационог подручја**
б2	**Организовање поузданог, редовног и субвенционираног специјализованог ђачког превоза**
б3	**Доградња, адаптација и реконструкција постојећих школских објеката и изградња недостајућих садржаја**
б4	**Завршетак радова на изградњи школских спортских сала које су започете и незавршене. Изградња школских спортских сала у основним школама у граду. Израда планских решења за проширење, адаптација и санација постојећих спортских сала осмогодишњих сеоских школа**
б5	**У склопу постојећег простора основних школа у граду организовати целодневну боравак за децу чији родитељи су одсутни или спречени радним обавезама**
б6	**Реорганизација образовања ради подизања нивоа наставе. Опремање школа савременим наставним средствима, увођење информатичке и интернет технологије, формирање кабинета и сл.**
в1	**Организовање поузданог, субвенционираног школског превоза, који ће свакодневно превозити средњошколце од места становања до школе**

в1	**Увођење мањих специјалистичких школа за одређене профиле и знања, чији положај може бити ван градског подручја**
в1	**Стипендирање и субвенционирање ученика средњих школа**
в1	**Умрежен и организован систем приватних станодаваца, који ће на уговореној основи издавати собе средњошколцима**
в2	**Формирање средњошколског интерната субвенционисаног средствима локалне самоуправе или стимулисање формирања приватног интерната са услугама које би биле дотиране од стране општине по унапред договореној цени. Могуће и заједничко улагање друштвеног и приватног сектора**
в3	**Израда планова и програма реконструкције и адаптације постојећих објеката средњег образовања, према важећим стандардима. На бази планова могућа донација из различитих Европских фондова подршке**
г1	**Обезбеђење комфорног простора за формирање универзитетских садржаја на реалним, економским основама. Простор мора бити са могућношћу дугорочног закупа. Предност имају локације у центру града**
г2	**Правно ангажовање и контакт са надлежним Министарством просвете, да се објекат од изузетног значаја, врати на управу локалној самоуправи**
д1	**Изградња савременог герантолошког центра на друштвеној основи у грађевинском подручју Неготина. При реализацији неопходна помоћ републике**
д2	**Израда пројектне документације за адаптацију постојећег, слабо коришћеног објекта и претварање у дневни центар за лица са посебним потребама уз дежурство обучених лица**
д3	**Увођење приватних смештајних објеката на бази пансиона за смештај, дневне потребе и лекарску бригу старих и немоћних лица ван Неготина**
ђ1	**Укључивање приватних актера у организовану понуду специјалистичке здравствене заштите**
ђ1	**При здравственом центру формирати мобилне здравствене екипе, хитне и патронажне службе**
ђ1	**Обнављање санитетског ауто парка. Набавка савремених комби возила опремљених апаратима за ургентну помоћ угроженим лицима**
ђ2	**Изградња савремених, функционалних и добро опремљених здравствених станица које ће на квалитетан начин да обезбеђују специјалистичку здравствену заштиту људи ширег гравитационог подручја**
ђ3	**Реконструкција, доградња и опремање постојећих здравствених амбуланти. Тамо где је тешко оствариво и неекономично изградња засебног слободностојећег објекта са пар просторија добро опремљеним дијагностичким апаратима за основно лечење**
ђ4	**Усклађивање са важећим прописима о нормативима и стандардима корисног простора објекта, примарне и секундарне медицинске заштите, а по препорукама и одредбама проглашеним од стране Министарства здравља**
е1	**Израда студија и планова, те успостављање активности на квалтетној понуди и презентацији природних садржаја и допуни одређених капацитета**
е1	**Веће ангажовање на организацији сусрета и манифестација које би анимирале потенцијалне кориснике**

е1	**Финансирање реклама и пропагандних активности**
е2	**Текућа адаптација и санација са улагањем у нову спортску опрему, обележавање и сл.**
е3	**Инвестиционо улагање у такмичарски спорт кроз реализацију нових борилишта**

3.ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

ПОЉОПРИВРЕДА

	Назив пројекта	Финансијско–економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере/ политике
1.	**Заштита и одрживо коришћење пољопривредног земљишта**	▪ Средства буџета локалне самоуправе општине Неготин; ▪ Средства буџета Републике Србије; ▪ Успостављање стимулативних кредита; ▪ Формирање средстава (посебног фонда) локалне управе за подржавање програма и општинског аграрног буџета; ▪ Пореске олакшице инвеститорима; ▪ Међународни програми и фондови за рурални развој и хармонизацију техничке регулативе ЕУ земаља Централне и Југоисточне Европе и сл.	▪ Доношење одговарајућих одлука на нивоу локалне управе за успостављање делотворног система контроле наменског и рационалног коришћења пољопривредног земљишта; ▪ Доношење одговарајућих одлука на нивоу општине за израду неопходне планске документације за спречавање даљег уситњавања катастарских честица и целина пољопривредног земљишта, те стимулисања њиховог обједињавања у функционалне производне поседе; ▪ Имплементација нормативних мера у посебна акта која се односе на заштиту пољопривредног земљишта; ▪ Усклађивање законодавне материје у области пореске и земљишне политике са стандардима Европске уније; ▪ Нормативно	▪ Успостављање система мониторинга и оцене квалитета пољопривредног земљишта; ▪ Рад стручно-саветодавне службе; ▪ Израда пројеката одлука на нивоу локалне управе; ▪ Утврђивање организационог модела укрупњавања поседа; ▪ Успостављање савременог катастарског премера и утврђивање података о власницима, површинама и културама; ▪ Убрзавање процеса својинске трансформације; ▪ Редефинсиање инструмената планске и земљишне политике ради стимулисања реализације планских решења; ▪ Правовремена израда регулационих планова за просторе на којима је могуће очекивати вишенаменски, конфликтни интерес.	▪ Одговарајући радови и техничке мере заштите земљишта на просторима угрожених ерозијом, поплавама, стихијског заузимања, ненаменског коришћења, спречавање деградације педолошког слоја и др.; • Израда студије Бонитетне карте земљишта за планско подручје; • Дефинисање стратегије управљања и коришћења пољопривредног земљишта; ▪ Документима просторног уређења онемогућити свако даље уситњавање поседа и целина пољопривредног земљишта.

			регулисање система дугорочног закупа и лизинга земљишта, ревидирање наследног права у корист оних који га заиста и користе.		
2.	**Програм Оснивање Савета за рурални развој**	▪ Средства буџета Скупштине општине Неготин; ▪ Међународне програме и фондове за рурални развој и хармонизацију техничке регулативе ЕУ земаља Централне и Југоисточне Европе и сл. - SAPARD, PRAQ III, SPRINT, CDRA, PHARE, INTERREG III A / CARDS; ▪ Средстава (посебног фонда) локалне управе за подржавање програма интегралног руралног развоја.	▪ Доношење одговарајућих одлука на нивоу локалне управе за успостављање Савета за рурални развој општине Неготин; ▪ Усаглашавање законских прописа и норми са стандардима Европске Уније.	▪ Израда пројекта за формирање Савета за рурални развој општине Неготин; ▪ Унапређење организације надлежних општинских служби ради ефикасније контроле коришћења пољоривредног земљишта; ▪ Успостављање агро-мониторинг система користећи постојеће стручне и научне ресурсе, али и специјализоване невладине организације, које би знатно могле допринети у систему обавештавања и праћења; ▪ Активирање локалних потенцијала и подизање мотивације сеоског становништва да развија и уређује рурално подручје као дугорочну преспективу и избор за живот; ▪ Иницирање формирања Савета за рурални развој општине Неготин са задацима: усмеравања руралног развоја; иницирања отварања нових радних места (непољопривредних делатности); стимулисања приватне иницијативе у сектору услуга; формирања савремене Саветодавне службе на нивоу општине; иницирања израде програма развоја сеоског туризма; ревитализације етно заната и очување градитељског наслеђа; редефинисања и оснивање савремене мреже за откуп пољопривредних производа;	Техничка подршка за: ▪ Доношење Програма дугорочног развоја пољопривреде и села; ▪ Дефинисање стратегије управљања и коришћења пољопривредног земљишта на нивоу општине Неготин; ▪ Интегрално усклађивање просторне политике и политике развоја руралних подручја.
3.	**Подршка формирању регионалних међународних предузећа**	▪ Средства буџета Републике Србије и општине Неготин (средства ће бити дефинисана кроз одговарајуће програме);	▪ Доношење одговарајућих одлука на нивоу локалне управе за успостављање делотворног система прекограничне и	▪ Израда пројеката; ▪ Израда Програма интегралног руралног развоја у Подунављу (румунска, бугарска и српска страна);	Техничка подршка за израду програма и студија: ▪ Израда посебне студије о прекограничној сарадњи на; ▪ Подстицање бржег

		▪ Међународни програми и фондови за рурални развој и хармонизацију техничке регулативе ЕУ земаља Централне и Југоисточне Европе и сл. - SAPARD, PRAQ III, SPRINT, CDRA, REC, INTERREG III A / CARDS	регионалне сарадње; ▪ Усклађивање законодавне материје у области прекограничне сарадње са стандардима Европске Уније; ▪ Нормативно регулисање система субвенција.	▪ Активирање локалних потенцијала и подизање мотивације сеоског становништва за прекограничне и регионалне видове сарадње; ▪ Израда програма развоја сеоског туризма, ревитализације винског туризма и очувања етно наслеђа у Тимочкој крајини; ▪ Свестрана маркетиншка подршка прекограничној и регионалној сарадњи; ▪ Успостављање прекограничног и регионалног агро-мониторинг; ▪ Осмишљавање квалитетног и агресивног стратешког маркетинга.	руралног развоја; ▪ Утврђивање основних еколошких перформанси на свим нивоима управљања и планирања.
4.	**Кафилеријско збрињавање отпада анималног порекла и „ сеоских депонија“ за пољопривредни токсични отпад**	▪ Увођење строгих финансијских санкција за непоштовање прописаних правила о коришћењу и заштити пољопривредног земљишта; ▪ Успостављање комерцијалних кредита са каматама које су уобичајене за системе за збрињавања оптада (са грејс периодом од 2 године ради уходавања система), уз финансијсу подршку из буџета Општине и Републике Србије, за изградњу таквих објеката; ▪ Пореске олакшице инвеститорима у такве системе и свима који показу интерес за решење ових проблема и примене одређене еколошке стандарде; ▪ Међународни програми и фондови за рурални развој и хармонизацију техничке регулативе ЕУ земаља Централне и Југоисточне Европе и сл; ▪ Обезбеђење земљишта за нову локацију за наведене врсте инфраструктурних објеката.	▪ Доношење општинских одлука о кафилеријском збрињавању отпада анималног порекла и „сеоске депоније“ за пољопривредни токсични отпад; ▪ Израда неопходне планске и урбанистичке документације за збрињавање кафилеријског отпада; ▪ Усклађивање законодавне материје у области пореске и земљишне политике са стандардима Европске Уније.	▪ Израда пројеката и доношење одговарајућих одлука на нивоу локалне управе; ▪ Унапређење надлежних општинских служби ради ефикасније контроле коришћења пољоривредног земљишта, успостављање агро-мониторинг система; ▪ Појачана контрола - успостављање „еколошке полиције“ која би се бавила проблемима деградације - неконтролисаног коришћења пољопривредног земљишта.	▪ Доношење Програма о кафилеријском збрињавању отпада анималног порекла и „сеоске депоније“ за пољопривредни токсични отпад; ▪ Утврђивање основних еколошких перформанси на свим нивоима управљања и планирања

5.	**Оспособљавање пољопривредника за задружне, привредне и остале облике удруживања**	▪ Формирање средстава (посебног фонда) локалне управе за подржавање програма удруживања пољопривредника; ▪ Успостављање комерцијалних кредита за акције свих облика удруживања пољопривредника (са грејс периодом од 2 године ради уходавања система), уз финансису подршку из буџета Републике Србије; ▪ Пореским и социјалним мерама подстицати удруживање; ▪ Међународни програми и фондови за рурални развој и хармонизацију техничке регулативе ЕУ	▪Доношење одговарајућих одлука на нивоу локалне управе за успостављање делотворног система удруживања произвођача; ▪Усклађивање законодавне материје у области пореске и земљишне политике са стандардима Европске Уније; ▪Имплементација нормативних мера у посебна акта која се удруживање пољопривредника; ▪Нормативно регулисање система субвенција.	▪ Израда пројеката на нивоу локалне управе за формирање задруга/алијанси по интересним принципима; ▪ Активирање локалних потенцијала и подизање мотивације сеоског становништва за струковно удруживање (удружења винара); ▪ Формирање савремене Саветодавне службе на нивоу општине; ▪ Иницирање отварања нових радних места (непољопривредних делатности) у руралним просторима; ▪ Редефинисање и оснивање савремене мреже за откуп пољопривредних производа ; ▪ Формирање пратећих и едукативних система за издавање сертификата еко-производа по европским стандардима; ▪ Формирање удружења произвођача у циљу: заједничких улагања у капацитете за дораду, прераду, складиштење и транспорт финалних производа.	• Убрзавање процеса својинске трансформације; ▪ Интегрално усклађивање просторне политике и политике развоја руралних подручја; ▪ Израда посебне студије о могућим видовима удруживања пропривредних произвођача; ▪ .Едукација пољопривредника и техничка подршка унапређењу рада у циљу подстицања организовања пољопривреднка, удруживања винара, консолидације сточара.
6.	**Програм гајења,сакупљања и дораде шумских плодова, ароматичног, лековитог биља и печурака**	▪ Средства буџета Републике Србије и општине (средства ће бити дефинисана кроз одговарајуће програме); ▪ Међународни програми и фондови за рурални развој и хармонизацију техничке регулативе ЕУ земаља.	▪ Доношење одговарајућих одлука на нивоу локалне управе за успостављање делотворног система сакупљања; ▪ Усклађивање законодавне материје са стандардима Европске уније; ▪ Имплементација нормативних мера у посебна акта која се односе на заштиту пољопривредног земљишта општине; ▪ Нормативно регулисање система субвенција	▪ Израда пројеката; ▪ Усклађивање аграрне политике и политике развоја општине у циљу обезбеђења услова за ефикасну реализацију програма; ▪ Активирање локалних потенцијала и подизање мотивације сеоског становништва за производну и сакупљачку делатност; ▪ Усклађивање са развојем руралног туризма, ревитализацијом еко-етно делатности; ▪ Свестрана маркетиншка подршка овим видовима развоја; ▪ Успостављање нивоа квалитета производа, пре свега, увођењем европских и светских стандарда; ▪ Формирање пратећих и едукационих система за издавање	▪ Доношење Програма дугорочног развоја пољопривреде и села; ▪ Израда посебне студије о сакупљачкој делатности; ▪ Подстицање бржег руралног развоја; ▪ У складу са мерама ЕУ треба се технички припремити за очекивану и повећану конкурентност прозводње; ▪ Утврђивање основних еколошких перформанси на свим нивоима управљања и планирања; ▪ Изградња и техничко опремање објеката за складиштење и прераду; ▪ Изградња и опремање сабирно-дистрибутивних центара.

				сертификата еко-производа по европским стандардима; ▪ Едукација и курсеви за производњу здравствено безбедне хране.	

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ:

Кључни актери реализације планских решења развоја пољопривреде општине Неготин произилазе из концепта пгосторног развоја и представљају их: Влада Републике Србије, ресорна Минисатрства, Србијаводе, Србијашуме, становништво Општине, породична пољопривредна газдинства, локална самоуправа, месне заједице, разни заинтересовани пословни субјекти, друштвене, политичке и невладине организације и сл. С обзиром на природне услове, размештај насеља, структуру становништва и друге битне елементе, веома значајну улогу требало би да имају они пољопривредни произвођачи који су опредељени да развијају сопствено пољопривредно газдинство, што је битно за потпуније коришћење постојећих просторних, привредних и људских потенцијала. Међу тим газдинствима биће и носилаца који ће проширивати делатност, заснивањем мањих прерађивачких капацитета, капацитета за давање туристичких услуга, пружање других услуга у сеоским срединама, као што су поједини сервиси, услуге и сл.

Њихова кључна улога је у иницирању активности и обезбеђењу подршке за: реформу катастра и земљишних књига; успостављање пољопривредног информацијског система; оснивање Савета за рурални развој; припрему и остваривање програма мултифункционалног развоја пољопривреде и др.

С обзиром да концепција плана предвиђа мултифнкционални развој пољопривреде и села могу се препознати основне циљне групе које могу бити носиоци мултифункционалнијег развоја пољопривреде и села у функцији развоја туризма:

(1) *пољопривредна газдинства оријентисана на специјализовану* производњу и примену савремених технолошких решења у пољопривредној производњи;
(2) *жене на селу-савремене домаћице* – организатири пружања услуга у сеоском домаћинству (развој сеоског туризма),
(3) *специјализована удружења произвођача*, струковне и друге бизнис асоцијације у руралним подручјима (рецимо, произвођачи ракије, меда и сл.);
(4) *организатори програма неконвенционалних* у ширем контексту аграрних (*organic food*, ароматично и лековито биље, цвеће и украсно шибље, шумски плодови, хумус, подмладак ловне дивљачи, и посебно неаграрних активности у руралним подручјима - сеоски или еко-туризам, домаћа радиност, и сл.,
(5) институције које планирају и организације које реализују програме *одрживе пољопривреде* и интегралог развоја руралних подручја, пре свега у функцији очувања природних ресурса и заштите животне средине.

ПРИВРЕДА

	Назив пројекта	Финансијско–економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере
1.	**Формирање конкурентне структуре привреде и**	- приступ фондовима и изворима финансирања на републичком, регионалном и локалном нивоу	- примена законских аката и мера развојних политика релевантних за развој МСП и привлачење	- завршетак реструктурирања - ефикасна администрација по принципу „one stop shop“,	- информационо-комуникациона техничка подршка развоју привреде, развој е-пословања

	повољног амбијента за развој МСП и предузетништва	(фискална, кредитна и друге политике, средства НИПа, Фонда за развој, СИЕПА и сл), - подстицајне мере на општинском нивоу (пореске олакшице, стимулативне мере комуналне политике, цене грађ. земљишта и др.), - приступ иностраним средствима (ИПА фонд ЕУ, банкарски кредити из иностранства), средства донатора, успостављање стратешких партнерства, и др. - подстицаји развоју привредне инфраструктуре	инвестиција (о планирању и изградњи простора, регионалном развоју, страним улагањима, фискалној, кредитној, политици запошљавања, одрживом развоју и др.) - дефинисање правног оквира за реализацију индустрсијког парка, слободне зоне, - одлука о приступању изради и доношење стратешких, планских и урбанистичких документима	- оснивање центра за локални економски развој, бизнис инкубатор центра, Савета за рурални развој, интересно удруживање и формирање кластера; - обликовање савремених просторних модела за развој МСПП (ИЗ/ИП, слободна зона, предузетничких зоне, - јачање јавног и приватног партнерства, удружења предузетника, укључење дијаспоре у локални економски развој - израда секторских стратегија/програма развоја на нивоу општине - промоција предности, кородинација и управљање привредним развојем	- изградња инкубатор центра, подршка изради релевантних планских и урбанистички докумената, развојних пројеката, бизнис планова и сл. - инфраструктурно опремање зона и локација за смештај МСПП
2.	**Развој људских ресурса и тржишта радне снаге према потребама савремене економије**	- подстицајна средства за запошљавање, образовање стручних профила и едукацију предузетника, на републичком, регионалном и локалном нивоу	- примена законских аката и мера развојних политика релевантних за запошљавање и образовање кадрова	- реформа система образовања према потребама тржишне привреде, увођење савремених стручних профила - едукација запослених и незапослених преквалификација, - промоција предузетништва, модела самозапошљавања и доживотног учења, семинари, креативне радионице, унапређење рада Службе за запошљавање, Ресурс центра	- примена информатичке технологије у образовном систему и едукацији запослених и незапослених, - подршка одржавању сајмова запошљавања, ажурирање понуде и потражње за послом, симулацији пословања, стицању практичних искуства

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Учесници у имплементацији привредног развоја и МСП: релевантне институције управљања од републичког преко регионалног до локалног нивоа, фондови и организације као што су надлежна министарства и републичке агенције (за регионални развој, национални инвестициони план, финансија, просторно планирање, страна улагања и промоцију извоза СИЕПА и др.), републички фондови за развој, регионални развој, Привредна комора Србије, СКГО, Регионална привредна комора Зајечар, Регионална агенција за развој источне Србије (РАРИС), локална самоуправа са одговарајућим институцијама (јавним предузећима) и службама, удружења и невладине организације, месне заједнице, становништво локалне заједнице и др. Поред домаћих финансијских институција, учесници имплементацији су ЕУ са предприступним фондовима - средства IPA за регионалну и прекограничну сарадњу, Европска банка за обнову и развој (EBRD), Светска банка (WB) и др.

ИНДУСТРИЈА

	Назив пројекта	Финансијско–економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере
1.	**Унапређење производних и просторних предности општине Неготин**	- средства фондова и других извора финансирања (Фонд за развој, министарстава и агенција, НИП, СИЕПА, РАРИС...) - подстицајне мере релевантних политика (фискалне, кредитне, индустријске, запошљавања, развоја МСПП, за привлачење СДИ, иновирање производње, изградњу ИЗ, ИП, СЗ, формирање кластера) - стимулативна средства на локалном нивоу у домену земљишне и комуналне политике (инфраструктурно опремање зона/локалитета) - иностранa средства из предприступних фондова ЕУ, средства донатора, НВО	- поштовање законских и подзаконских аката о регионалном развоју, запошљавању, развоју МСПП, страним улагањима, планирању и изградњи простора - поштовање стандардизације процеса производње и производа - доношење закона о ИП на републичком нивоу, - одлука о развоју Слободне зоне Прахово, - одлука о изради планских и других урбанистичких докумената	- својинско, организационо, технолошко реструктуирање предузећа - ефикасна администрација - унапређење институционалне подршке развоју индустрије и МСП (Центар/служба за ЛЕР), пословни инкубатор центар, формирање кластера - понуда инфраструктурно опремљених локација, формирање ИП, слободне зоне, предузетничких зона локалитета - креирање савременог тржишта радне снаге, нови образовни профили, едукација постојећих и потенцијалних предузетника, самозапошљавање	- израда планских, урбанистичких докумената и пројеката за реализацију индустријских зона/локалитета - инфраструктурно унапређење услова у постојећим зонама и локалитетима, посебно реактивирање brownfield локација; опремања нових локалитета
2.	**Промотивна активност локалне самоуправе**	- приступ фондовима и средствима на различитим нивоима за реализацију маркетиншких активности (НИП, СИЕПА, РАРИС, СКГО...) - средства фондова ЕУ и других институција (EBRD), донације организација за техничку помоћ (GTZ, UNDP)	- релевантне одлуке у домену маркетинга, о изради информационог система о локацијама и предузећима (каталози), промотивног материјала	- јачање управљачких и менаџерских капацитета - сарадња локалне самоуправе и потенцијалних инвеститора - развој информационог система о инвестиционим локацијама и локалним предузећима - умрежавање центара на бази комплементарности функција и заједничког наступа на тржишту	- подршка у формирању каталога локација и каталог предузећа - подршка у обликовању и дистрибуцији промотивних материјала, презентацијама, повезивања са медијима, интернет промоције и сл.

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Учесници у имплементацији развоја индустрије: институције управљања на различитим нивоима (републичком, регионалном локалном), надлежна министарства и републичке агенције (за регионални развој, национални инвестициони план, просторно планирање, страна улагања и промоцију извоза СИЕПА и друге), републички фондови за развој, регионални развој, Привредна комора Србије, СКГО, Регионална привредна комора Зајечар, Регионална агенција за развој источне Србије (РАРИС), локална самоуправа са одговарајућим институцијама (јавним предузећима) и службама, удружења и невладине организације, месне заједнице, становништво локалне заједнице и др. Поред домаћих финансијских институција, учесници

имплементацији су ЕУ са предприступним фондовима - средства IPA за регионалну и прекограничну сарадњу, Европска банка за обнову и развој (EBRD), Светска банка (WB) и др.

4.ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА, ОРГАНИЗАЦИЈА И УРЕЂЕЊЕ ТУРИСТИЧКИХ И РЕКРЕАТИВНИХ ПРОСТОРА

	Назив пројекта	Финансијско–економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере
1.	**База података о туристичким вредностима**	- општина Неготин		- ТОН - Студија/стратегија развоја туризма Општине	
2.	**Обнова и изградња смештајних објеката**	- приватне инвестиције; позитивна пореска политика (мотивисање путем олакшица за инвеститора); позитивна фискална политика (повољни кредити и помоћ)	- одговарајући урбанистички планови - правила уређења и грађења		- израда конкретних пројеката изградње и реконструкције саобраћајкница и комуналне инфраструктуре
3.	**Неготинске манифестације и традиција**	- општина Неготин - месне заједнице - европски фондови		- Дефинисање идеје о целовитој туристичкој понуди од стране Туристичке организације Неготин (у сарадњи са ТОС). Носилац: ТООН	- пропагандни материјал, - промоција на сајмовима туризма, већим градовима, интернету и др.
4.	**Бициклистичке стазе**	- ТОС - ТООН - општина Неготин - европски фондови	- израда техничке и планске документације	- у оквиру Студије развоја туризма Општне дефинисати међународну и регионалну сарадњу и у овом погледу	- израда конкретних пројеката умрежавања у јединствени систем бициклистичких стаза - систем сигнализације и обележавања стаза
5.	**Привредно-спортски аеродром**	- приватне инвестиције; позитивна пореска политика (мотивисање путем олакшица за инвеститора); позитивна фискална политика (повољни кредити и помоћ)	- одговарајући урбанистички планови	- Завод за урбанизам	- израда конкретних пројеката изградње аеродрома и пратећих садржаја
6.	**Излетнички туризам**	- општина Неготин - приватне инвестиције		- Завод за урбанизам	- Израда пројеката уређења (комунално опремање)
7.	**Неготинске пимнице**	- приватне инвестиције; позитивна пореска политика (мотивисање путем олакшица за инвеститора); позитивна фискална политика (повољни кредити и помоћ)	- одговарајући урбанистички планови	- ТООН - маркетнишки пробој и информисање	- израда конкретних пројеката изградње - комунално опремање - саобраћајно повезивање - саобраћајна сигнализација
8.	**Дунавска ривијера (ДУНАВСКИ БИСЕР)**	- општина Неготин - месне заједнице - европски фондови - ХЕ Ђердап 2	- одговарајући урбанистички планови		- израда конкретних пројеката изградње (марина, плаже, објекти) - комунално опремање - саобраћајно повезивање

					- уређење приобаља и речног корита (ХЕ Ђердап 2)
9.	**Перманентна едукација**	- општина Неготин - ТООН - европски фондови		- Оформити или у оквиру ТООН - унапредити део који која би се бавио туристичким маркетингом са квалитетним стручним кадром састављеним од експерата различитих струка (туризмолога, еколога, планера, културолога, историчара и др.). Осим тога би мултидисциплинарно спроводила едукацију становника и корисника простора у складу са принципима одрживог развоја туризма. Носилац: ТООН - Студија/стратегија развоја туризма Општине	-
10.	**Презентација туристичких вредности Општине**	- ТОС - ТООН - општина Неготин - ПСС-планинарски савез Србије - европски фондови		- Студија/стратегија развоја туризма Општине - У оквиру Студије развоја туризма Општне дефинисати међународну и регионалну сарадњу у погледу формирања јединствене пешачке трасе у погледу презентације природних и културних добара општине	- израда конкретних пројеката умрежавања у јединствени систем пешачких – планинарских стаsa на територији општине
11.	**Итинерери**	- ТОС - ТООН - општина Неготин - европски фондови		- Студија/стратегија развоја туризма Општине - регионално повезивање са суседним општина и Румунијом и Бугарском	- уређење саобраћајне инфраструктуре - Разни видови презентације потенцијала општине
12.	**Европски пројекти**	- општина Неготин - европски фондови		- на нивоу Општине отворити локалну/регионалну канцеларију (агенцију) која би се старала о европским пројектима. Носилац: општина Неготин	-

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Кључни актери за развој туристичке привреде су: министарства надлежна за економију, туризам, животну средину, просторно планирање, републичка јавна предузећа („Србија шуме“, Железнице Србије“, „Србија воде“, Завод за заштиту прирде и културе и остала), републички фондови (НИП, за развој, регионални развој, животну средину и др.), Туристичка организација Србије, Туристичка организација Неогтин, ловачка друштва, Бициклистички савез Србије, приватни инвеститори, невладине организације и удружења грађана.

5.ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА

САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Организационе мере или инструменти:

– стварање институционалних и системских услова за управљање развојним пројектима саобраћајне инфраструктуре;
– објављивање јавних позива и формирање тела за спровођење тендерског поступка за израду документације и касније реализације горе наведених активности;
– израда планске и техничке документације за саобраћајне коридоре (друмске, железничке, речне, бициклистичке) на тероторији Плана и шире;
– израда техничке документације за планирану реконструкцију саобраћајне мреже;
– оснивање посебних фондова ради прикупљања финансијских средстава; и
– формирање посебних унутрашњих јединица у надлежним министарствима, организацијама и јавним предузећима са задатком успостављања релационих база података, њиховог одржавања и управљања, као и управљања Интранет мрежом.

Економско – финансијске мере:

– удруживање средстава за развој саобраћајне инфраструктуре из буџета Републике Србије и средстава Јавних предузећа „Путеви Србије” и „Железнице Србије“ и кредитних средстава Међународних асоцијација, Европске банке за реконструкцију и развој (EBRD) и путем приватног предфинансирања, финансирања од стране агенције за путне фондове, јавног-приватног ортаклука и сл;
– дефинисање финансијских подстицајних мера, олакшица или компезације за развој пројеката у циљу стимулисања развоја саобраћајне инфраструктуре; и
– обезбеђивање средстава из јавних прихода Општине, уз партиципацију Јавног предузећа „Путеви Србије” за реконструкцију и изградњу општинских путева.

Оријентациони износ потребних средства за реализацију приоритетних пројеката:

Планско решење	Активност	дужина (km)	износ (x 1.000 €)
Бр. 1: Побољшање саобраћајне доступности, повећање капацитета и побољшање нивоа саобраћајних услуга на путној мрежи.	1. изградња обилазнице	9.6	7,200.0
	2. рехабилитација ДП бр. 106а, бр. 248 и бр. 249	32.50	4,875.0
	3. доградња ДП бр. 260	16.00	5,600.0
	4. измештање трасе ДП бр. 248	3.94	1,182.0
	5. реконструкција и рехабилитација општинских путева	15.87	793.5
	6. изградња општинских путева	23.98	2,398.0
	7. отварање граничног прелаза „Ђердап 2-Хусијак“	1 ком.	150.0
Бр. 2: Развој инфраструктуре железничког саобраћаја.	8. обезбеђивање постојећих путно-пружних прелаза	6 ком.	600.0
	9. денивелација путно пружних прелаза	3 ком.	750.0
	10. уређење станичног трга и станице Неготин	1 ком.	300.0
	11. реконструкција и модернизације пруге и објеката	37.70	22,620.0
	12. изградњу железничке пруге до границе са Бугарском	2.00	3,500.0
Бр. 3: Развој осталих видова саобраћаја.	13. реализација пристана у Михајловцу и Радујевцу	2 ком.	100.0
	14. уређење полетно слетне писте аеродрома са објектима	1.00	75.0
	15. изградња бициклистичких стаза	30.00	450.0
УКУПНО			**50,593.5**

За активност 1:

– начин финансирања бирати између: конвенционалног буџетског финансирања из општинског и републичког буџета, кредитног финансирања, приватног предфинансирања, јавног-приватног ортаклука и сл.

За активност 2, 3 и 4:

– комбинована средства буџета Републике Србије и ЈП „Путеви Србије“;
– средства буџета општине Неготин; и
– средства EBRD-а, међународних асоцијација и др.

За активности 5 и 6:

– средства из буџета Републике Србије и општине Неготин;
– инвестициони кредити; и
– посебни фондови.

За активности 7:

– средства из буџета Републике Србије;
– инвестициони кредити; и
– међународна средства.

За активност 8, 10, 11 и 12:

– средства Републике Србије и јавног предузећа „Железнице Србије“;
– инвестициони кредити;
– кредитна средства међународних асоцијација и EBRD-а; и
– посебни фондови.

За активност 9:

– комбинована средства буџета Републике Србије и ЈП „Путеви Србије“; и

– кредитна средства.

За активност 13, 14 и 15:

– средства из буџета општине Неготин;
– јавно - приватно партнерство;
– међународна средства;
– инвестициони кредити; и
– посебни фондови.

Нормативно – правне мере:

– изградња и реконструкција саобраћајница врши се на основу урбанистичких пројеката и одговарајуће техничке документације, а у складу са важећим Законом о јавним путевима (“Службени гласник РС” бр. 101/05) и меродавним правилником о техничким нормативима;
– реконструкција и модернизација железничке инфраструктуре врши се на основу одговарајуће планске и техничке документације, а у складу са важећим Законом о железници, Законом о безбедности у железничком саобраћају и меродавним правилницима о техничким нормативима;
– доношење одлуке Скупштине Општине о изградњи и реконструкцији општинских путева, бициклистичких стаза; планинарско –пешачких стаза
– доношење одлуке републичких јавних предузећа о реконструкцији и изградњи објеката из њихове надлежности.

Планско – програмске мере и политике:

– формирање информационих и мониторинг система (ГИС) уз формирање јединствене базе података на територији Републике;
– израда Планова детаљне регулације за планиране саобраћајне коридоре;
– израда Генералних, Идејних и Главних пројеката, са пратећим студијама оправданости, за реконтрукцију и изградњу саобраћајне инфраструктуре и објеката;
– израда Студије стационараног саобраћаја, која би обухватила урбана подручја и туристичке локалитете на целој територији Плана;
– међусобно усклађивање саобраћајне политике и политике привредног развоја;
– дефинисање јавног интереса и питања експропријације;
– обезбеђење стриктне примене закона и планских аката у области изградње и реконструкције саобраћајних коридора и објеката; и
– обнављање возног парка стимулисањем развоја еколошки прихватљивих технологија транспорта.

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Кључни актери за развој саобраћајне инфраструктуре су: министарства надлежна за инфраструктуру, животну средину, просторно планирање и изградњу објеката, републичка јавна предузећа (ЈП „Путеви Србије“, ЈП „Железнице Србије“, ЈП „Србија воде“ и остала), републички фондови (за развој, регионални развој, животну средину и др.), организације и јавне установе надлежне за просторно планирање, инфраструктуру, водопривреду, заштиту животне средине и природе, општинска управа и јавна предузећа/организације надлежене за општинске путеве, невладине организације у домену заштите природе и животне средине и други актери.

Поред наведених учесника неопходно је анимирати и организовати учешће других актера у спровођењу Просторног плана, у првом реду привредне субјекте, пословне асоцијације, медије, удружења грађана и становништво са подручја Плана.

ВОДНА ИНФРАСТРУКТУРА

Водоснабдевање

	Назив пројекта	Финансијско– економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере
1.	**Израда 'Генералног пројекта снабдевања водом за пиће насеља општине Неготин '.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, евентуално кредитних средстава Међународних асоцијација, Европске банке за реконструкцију и развој.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације. Све активности су у директној спрези са Заводом за урбанистичко планирање и пројектовање.	Израда потребне планске и пројектантске документације како би се усагласио развој техничких система са просторним, економским и социјалним развојем насеља општине Неготин.
2.	**Дефинисање санитарних зона заштите постојећих изворишта 'Врело ', 'Хладњача ', 'Барбарош ' и 'Коначе '.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, пре свих ЈКП "Бадњево".	Усвајање документа и објављивање у Службеном гласнику општине.
3.	**Реконструкција постојећих бунара на постојећим изворištима "Коначе", "Врело" и "Хладњача", као и планирањем нових бунара, у склопу решавања проблема недостајућих количина воде, од 20-30 л/с, и повезивања насеља Радујевац и Буковча на водовод.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, пре свих ЈКП "Бадњево".	Израда потребне пројектантске документације.
4.	**Завршетак и комплетирање водоводног система у насељу Михајловац.**	Обезбеђивање средстава од ЈП ХЕ Ђердап	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације и ЈП ХЕ Ђердап.	Пројектна документација је уражена.
5.	**Реконструкција водовода у Неготину и Прахову.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, Министарства економије и регионалног развоја, евентуално кредитних средстава Међународних асоцијација, Европске банке за реконструкцију и развој	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, пре свих ЈКП "Бадњево".	Пројектна документација је уражена.
6.	**Очување свих постојећих и потенцијалних изворишта, извора и каптажа, у сливовима локалних водотокова, у функцији водоснабдевања брдско-планинских села.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, ЈПВ "Србијаводе" и Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације и ресорног Министарства.	Израда катастра и континуирани мониторинг.

7.	**Реконструкција и проширење локалних водовода.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, Учешће грађана, Кредити, Донације.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, на првом месту Месних заједница.	Израда потребне пројектантске документације.
8.	**Изградња локалних водовода у 12 насеља без водоводних система.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, Учешће грађана, Кредити, Донације.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, на првом месту Месних заједница.	Израда потребне пројектантске документације.

Каналисање отпадних и осталих вода

	Назив пројекта	**Финансијско– економске мере**	**Правне мере**	**Организационе мере**	**Техничке мере**
1.	**Израда 'Генералног пројекта евакуације и третмана отпадних вода за насеља општине Неготин '.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, евентуално кредитних средстава Међународних асоцијација, Европске банке за реконструкцију и развој.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације. Све активности су у директној спрези са Заводом за урбанистичко планирање и пројектовање.	Израда потребне планске и пројектантске документације како би се усагласио развој техничких система са просторним, економским и социјалним развојем насеља општине Неготин.
2.	**Решавање проблема резипијента, одводних мелиорационих канала и Јасеничке реке.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, кредити Међународних асоцијација, средства ЈПВ "Србијаводе" и Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, пре свих ЈКП "Бадњево" и ЈВП "Србијаводе".	Постоје пројекти.
3.	**Ревитализација и активирање постојећих и запуштених ППОВ у насељима Неготин и Михајловац.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, кредити Међународних асоцијација, средства ЈП ХЕ "Ђердап", ЈПВ "Србијаводе" и Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, пре свих ЈКП "Бадњево", ЈП ХЕ "Ђердап" и ЈВП "Србијаводе".	Израда пројекта ревитализације ППОВ.
4.	**Изградња канализације и ППОВ за групу насеља Душановац, Самариновац и Прахово.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, учешће грађана, кредити Међународних асоцијација, средства ЈПВ "Србијаводе"	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, Месна заједница, приватна	Израда пројеката и одговарајућих урбанистичких планова.

		и Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство.		иницијатива, ресорно Министарство и ЈВП "Србијаводе".	
5.	**Изградња канализације и ППОВ за групу насеља Кобишница, Буковче и Србово.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, учешће грађана, кредити Међународних асоцијација, средства ЈПВ "Србијаводе" и Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, Месна заједница, приватна иницијатива, ресорно Министарство и ЈВП "Србијаводе".	Израда пројеката и одговарајућих урбанистичких планова.
6.	**Изградња канализације и ППОВ за насеље Радујевац.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, учешће грађана, кредити Међународних асоцијација, средства ЈПВ "Србијаводе" и Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, Месна заједница, приватна иницијатива, ресорно Министарство, и ЈВП "Србијаводе".	Израда пројеката и одговарајућих урбанистичких планова.
7.	**Програм развоја, изградње и одржавања непропусних септичких јама, за остала сеоска насеља.**	Обезбеђивање средстава из буџета локалне заједнице, Учешће грађана, Кредити, Донације.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, Месна заједница, приватна иницијатива и ЈВП "Србијаводе".	Израда правилника и примена правила грађења..

Водопривредни и мелиорациони системи

	Назив пројекта	**Финансијско– економске мере**	**Правне мере**	**Организационе мере**	**Техничке мере**
1.	**Одржавање постојећих мелиорација, водорегулација, линиских система и објеката одбране од великих спољашњих и унутрашњих вода.**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе", Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство и средстава из буџета локалне заједнице,.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе", затим Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације и ресорног Министарства.	Израда годишњих програма одржавања.
2.	**Регулисање бујичних водотокова у насељима Александровац, Црномасница, Мокрање и Брестовац.**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе", Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство и средстава из буџета локалне заједнице,.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе", затим Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације и ресорног Министарства.	Израда пројектне документације.
3.	**Уређивање корита Јасеничке реке, Слатинске реке, Злокућанске реке,**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе",	Примена важећих прописа и стандарда, као	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе", затим Локалне	Израда пројектне документације.

	Братујевског потока, Рајачког потока и Дубоког потока у циљу одбране од великих вода.	Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Инвестициони фондови и средстава из буџета локалне заједнице,.	и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације и ресорног Министарства.	
4.	**Дрга фаза одводњавања Неготинске низије (систем Б), који се сатоји од система канала и ЦС Балта Маре.**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе", Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Инвестициони фондови, Међународни кредити и донације и средстава из буџета локалне заједнице,.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе", затим Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације и ресорног Министарства.	Постоји пројектна документација.
5.	**Трећа фаза одводњавања Неготинске низије (систем С), који се састоји од система канала и ЦС Србово.**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе", Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Инвестициони фондови, Међународни кредити и донације и средстава из буџета локалне заједнице,.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе", затим Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације и ресорног Министарства.	Постоји пројектна документација.
6.	**Развијање хидросистема за наводњавање дела Неготинске низије коришћењем постојеће пумпне станице ИХП 'Прахово ''(Пилот систем).**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе", Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство, приватна иницијатива, Инвестициони фондови, Међународни кредити и донације и средстава из буџета локалне заједнице,.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе", затим Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, привредних субјеката и ресорног Министарства.	Постоји пројектна документација.
7.	**Развијање хидросистема за наводњавање целе Неготинске низије површине 11800 ха. Прва фаза – ЦС 'Кусјак '.**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе", Министарства за пољопривреду, водопривреду и шумарство, приватна иницијатива, Инвестициони фондови, Међународни кредити и донације и средстава из буџета локалне заједнице,.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе", затим Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, привредних субјеката и ресорног Министарства.	Постоји пројектна документација.

8.	**Уклањање потопљених објеката из Дунава у приобаљу насеља Михајловац.**	Обезбеђивање средстава Министарства за енергетику и рударство, ЈП ХЕ "Ђердап" и ЈПВ "Србијаводе".	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП ХЕ "Ђердап", Министарства за енергетику и рударство, ЈВП "Србијаводе" и Локалне заједнице општине.	Израда пројекта санације.
9.	**Регулисање периодично буичних водотокова узводно од бране ХЕ Ђердап 2.**	Обезбеђивање средстава Министарства за енергетику и рударство, ЈП ХЕ "Ђердап".	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП ХЕ "Ђердап".	Израда пројектне документације.
10.	**Резервисање простора за изградњу акумулација на сливовима река: Сиколској, Вратњанској, Замни, Јасеничкој и Великом Тимоку, а на локацијама које ће се накнадно дефинисати**	Обезбеђивање средстава ЈПВ "Србијаводе" и Министарства за енергетику и рударство.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈВП "Србијаводе" и Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације.	Израда студије и пројектне документације.

Напомена: Сложеност водопривредних услова и инертност водопривредних система изискују мноштво пројеката и континуално проверавање и тражење оптималног решења. Приоритет је одводњавање Неготинске низије. Оптимално и ефикасно решење проблема је развијање и унапређење Главног канала са системом постојећих и планираних дренажних система "Косно Грло", за који је урађена пројектна документација. Реализацијом овог система у значајној мери би се превазишли водопривредни и еколошки проблеми слива Јасеничке реке. Такође, будући системи за наводњавање, подељени у три фазе, због потреба корисника и одлуке локалне заједнице, могу се развијати истовремено или приоритетно ван просторне и временске програмиране динамике. Прву фазу – ЦС "Кусјак", другу фазу – Ц.С. "Косно Грло 3" и трећу фазу – Ц.С. "Радујевац", треба равноправно третирати и од заинтересованости корисника, као и потребе пољопривредних активирати.

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Водоснабдевање

У оквиру будућих активности неоходних за континуирано и поуздано водоснабдевање примарна је улога Локалне управе општине Неготин преко својих органа управљања и реализације. Све активности су у директној спрези са ЈКП "Бадњево" које развија, одржава и управља делом система. За ширење дистрибутивне мреже значајну улогу ће имати будући корисници и Месне заједнице. Услов комплексне и ефикасне заштите изворишта подразумева учешће ресорног Министарства Републике Србије и структура општине Неготин.

Каналисање отпадних и осталих вода

Осим примарне улоге Локалне управе општине Неготин, преко својих органа управљања и реализације и ЈКП које развија, одржава и управља системом, посебна улога је Министарства за животну средину и просторно планирање и Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства која имају интерес очувања изворишта водоснабдевања, општинског значаја. Такође значајни учесници, су корисници, потенцијални привредни загађивачи, којима законска регулатива налаже решавање овог проблема.

Водопривредни и мелиорациони системи

Осим примарне улоге Локалне управе општине Неготин, значајну улогу има ЈП "Србијаводе", преко РЈ "Неготин", а кључну ресорно Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства. Због специфичних проблема у приобаљу и обали Дунава и насељу Михајловац, као важан учесник у имплементацији је ЈП ХЕ "Ђердап". У наредном периоду очекује се трансформација јавних предузећа која се баве планирањем, изградњом, одржавањем и управљањем водопривредним системима. Осим власничке трансформације, очекује се веће ангажовање ресорних Министарстава пољопривреде, водопривреде и шумарства, Министарства енергетике и Министарства животне средине и просторног планирања. Посебно се очекује већа улога надлежног секретаријата у СО Неготин и ЈП. Такође се очекује веће ангажовање корисника и удружења.

ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

	Назив пројекта	Финансијско– економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере
1.	**Девет прикључних 10 kV вод и 9 СТС 10/0,4 kV у насељима: Карбулово, Поповици, Трњану, Штубику, Видровцу, Бадњеву, Слатини, Уровица и Решка.**	Обезбеђивање средстава ПДД ЕЕ "Електротимок" Зајечар – Погон Неготин.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ПДД ЕЕ "Електротимок" Зајечар – Погон Неготин..	Постоје пројекти.
2.	**Седам 10 kV водова: Три за насеља Јасеница, Дупљане и Рајац и четири везна Трњане-Поповица, Штубик-Плавна, Александровац-Црномасница и град Неготин.**	Обезбеђивање средстава ПДД ЕЕ "Електротимок" Зајечар – Погон Неготин.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ПДД ЕЕ "Електротимок" Зајечар – Погон Неготин..	Постоје пројекти.
3.	**Развијање ННМ у насељима Карбулово, Видровац, Бадњево, Буково, Братујевац, Слатина, Неготин и Речка**	Обезбеђивање средстава ПДД ЕЕ "Електротимок" Зајечар – Погон Неготин.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ПДД ЕЕ "Електротимок" Зајечар – Погон Неготин..	Постоје пројекти.
4.	**Перспективна изградња седам МХЕ, односно насутих брана на водотоцима: Сиколска река (две), Јасеничка река (две), Замна (две) и Ваља Маре.**	Обезбеђивање средстава ЈП "Електропривреда Србије", приватна иницијатива, развојни фондови и кредити.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП "Електропривреда Србије", заинтересованих субјеката и локалне заједнице.	Израда пројектне документације и сагласности.
5.	**Завршетак Пројекта ревитализације и модернизације ХЕ Ђердап 2 до 2015. године**	Обезбеђивање средстава ЈП ХЕ "Ђердап".	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП ХЕ Ђердап, "Електропривреде Србије"и Министарства енергетике и рударства.	Постоји пројектна документација.
6.	**Израда Студије оправданости и Генералног пројекта 'фарме ветрогенератора ''у зони**	Обезбеђивање средстава ЈП "Електропривреда Србије", приватна иницијатива, развојни	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће	Примарна је улога ЈП "Електропривреда Србије", заинтересованих субјеката и	Израда урбанистчке и пројектне документације и сагласности.

	Попадије.	фондови и кредити.	техничке препоруке, правилници и стандарди.	локалне заједнице.	
7.	**Израда 'Генералног пројекта гасификације општине ''**	Обезбеђивање средстава Министарства за енергетику и локалне управе општине, донација.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога локалне заједнице.	Израда пројектне документације.

Напомена: Изградњом планираних 10 kV водова, СТС 10/0,4 kV и ННМ дугорочно ће бити решени проблеми у електроснабдевању насеља: Радујевац, Душановац, Прахово, Буковче, Кобишница, Видровац, Рајац, Александровац, Црномасница, Мокрање, Тамнић, Брестовац, Трњане, Сиколе, Ковилово, Поповица, Јабуковац, Уровица, Штубик и Плавна. Реализацијом наведених активности биће постигнут висок степен поузданости електроснабдевања у свим насељима на територији општине. Развијена електро мрежа омогућиће прикључивање нових корисника: домаћинства, привредни, туристички и комунални објекти. Створиће се услови за даље развијање и модернизацију мреже и објеката, до краја планског хоризонта. Будуће потребе за електричном енергијом у одређеном степену, биће смањене применом обновљивих извора енергије: Сунца, ветра, воде и биомасе.

Динамика изградње перспективних МХЕ усагласиће се са развојним плановима и интересом локалне самоуправе, тако да се реализација, појединих, може пролонгирати за будући плански период.

Назив МХЕ	**Водоток**	**Локација**
Сиколе 5	Сиколска река	Сиколе
Поповица 48	Јасеничка река	Поповица
Карбулово 47	Јасеничка река	Карбулово
Мокрање 4	Сиколска река	Мокрање
Уровица 51	Ваља Маре	Уровица
Малајница 50	Замна	Малајница
Јабуковац 49	Замна	Јабуковац

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

У оквиру будућих активности неоходних за континуирано и поуздано снабдевање енергетима, изградње енергетске и електро инфраструктуре потребно је учешће већег броја актера. Осим Локалне управе општине Неготин, потребно је учешће ЕД "Електротимок" Зајечар – Погон Неготин, ЈП "Електромрежа Србије", ЈП "Електропривреда Србије" и ЈП "СРБИЈАГАС". Цео процес би требало да координира и помогне Министарство енергетике Републике Србије. Активирање обновљивих извора енергије подразумева учешће привредних субјеката, агенција и приватних предузећа.

КОМУНИКАЦИОНИ СИСТЕМИ

	Назив пројекта	**Финансијско–економске мере**	**Правне мере**	**Организационе мере**	**Техничке мере**
1.	**Изградња 10 MSAN у широј градској зони Неготина (Вељко Блаховић,**	Обезбеђивање средстава ЈП "Телеком Србија",	Примена важећих прописа и стандарда,	Примарна је улога ЈП "Телеком Србија", заинтересованих	Израда пројектне документације и

	Растока, Даничићева, Карађорђева, Радујевачки пут, Милошевски пут 1 и 2, Бадњево, Милошево и Самариновац).	кредити, донације.	као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	субјеката и локалне заједнице.	сагласности.
2.	**Изградња 3 MSAN у дунавској зони (Прахово, Радујевац, Мала Каменица)**	Обезбеђивање средстава ЈП "Телеком Србија", кредити, донације.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП "Телеком Србија", заинтересованих субјеката и локалне заједнице.	Израда пројектне документације и сагласности.
3.	**Изградња 3 MSAN у туристичкој зони (Ковилово, Црномасница, Тамнич).**	Обезбеђивање средстава ЈП "Телеком Србија", кредити, донације.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП "Телеком Србија", заинтересованих субјеката и локалне заједнице.	Израда пројектне документације и сагласности.
4.	**Изградња 3 MSAN (по један у насељима Слатина, Вратна и Чабра).**	Обезбеђивање средстава ЈП "Телеком Србија", кредити, донације.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП "Телеком Србија", заинтересованих субјеката и локалне заједнице.	Израда пројектне документације и сагласности.
5.	**Модернизација ТТ мреже и повезивање MSAN на постојећу**	Обезбеђивање средстава ЈП "Телеком Србија", кредити, донације.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога ЈП "Телеком Србија", заинтересованих субјеката и локалне заједнице.	Израда пројектне документације и сагласности.

Напомена: Изградњом планираних 20 MSAN уређаја и неопходне оптичке мреже, дугорочно ће бити решени проблеми у квалитетним телефонским комуникацијама у насељима: Радујевац, Прахово, Самариновац, Милошево, Ковилово, Црномасница, Тамнич, Мала Каменица, Слатина, Вратна и Чубра. На овај начин, физичким приближавањем корисницима путем MSAN уређаја, заузима се мањи простор а омогућава поузданост и коришћење савремених комутационих услуга, у свим насељима на територији општине.

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

У оквиру будућих активности неоходних за континуирано и поуздано обављање телефонских и телематских услуга неопходно је учешће осим локалне управе општине Неготин, ЈП "Телеком Србија", делом ЈП ПТТ саобраћаја "Србија", директно РЈПС "Зајечар" и свих постојећих и евентуално нових оператера мобилне телефоније и кабловских система. Такође активност би требало да координира ресорно Министарство Републике Србије. У оквиру телекомуникација даје се могућност значајног удела приватне иницијативе у реализацији и функционисању телекомуникационих система.

КОМУНАЛНИ СЕРВИСИ

	Назив пројекта	**Финансијско– економске мере**	**Правне мере**	**Организационе мере**	**Техничке мере**
1.	**Пројекат нове локације, уређење и активирање новог сеоског гробље у насељима: Црномасница, Тамнич,**	Обезбеђивање средстава локалне заједнице, Месне заједнице, учешће грађана.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа	Израда пројектне документације и сагласности.

	Ковилово и Карбулово		препоруке, правилници и стандарди.	управљања и реализације, Месне заједнице и приватна иницијатива.	
2.	**Проширење постојећих гробља у насељима: Александровац, Сиколе, Уровица и Плавна**	Обезбеђивање средстава локалне заједнице, Месне заједнице, учешће грађана.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, Месне заједнице и приватна иницијатива.	Израда пројектне документације и сагласности.
3.	**Чишћење општине уклањањем нехигијенских сметлишта у атарима сеоских насеља.**	Обезбеђивање средстава локалне заједнице, Месне заједнице, учешће грађана и Министарства за ђивотну средину и просторно планирање.	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.	Примарна је улога Локалне заједнице општине Неготин преко својих органа управљања и реализације, Месне заједнице, приватна иницијатива и ресорног Министарства.	Израда Програма.
4.	**Изградња комплекса за смештај паса луталица на територији КО Неготин**	Обезбеђивање средстава локалне заједнице	Примена важећих прописа и стандарда, као и важеће техничке препоруке, правилници и стандарди.		Израда урбанистичког пројекта

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Кључни учесник у имплементацији је локална управа општине Неготин. Међутим, подизање нивоа управљања отпадом на регионални ниво, подразумева заједнички наступ и ангажовање свих корисника регионалне депоније и процеса рециклаже. У оквиру управљања комуналним отпадом могуће је ангажовање приватних или мешовитих предузећа. Формирање нових хуманих гробља и проширење постојећих је активност локалне управе општине и Месних заједница.

У ширем смислу осим наведених у имплементацији је неопходно да партиципирају републички фондови (за развој, регионални развој, животну средину и др.), организације и јавне установе надлежне за просторно планирање, инфраструктуру, водопривреду, заштиту животне средине и природе, општинска управа и јавна предузећа, невладине организације у домену заштите природе и животне средине и други актери.У спровођењу Просторног плана посебно је значајно учешће привредних субјеката, пословних асоцијација, медија, удружења грађана и становништва.За реализацију предложених приоритетних активности неопходно је обезбеђење средстава путем буџетског (републички и локални буџети) или кредитног финансирања, приватног предфинансирања, донација и фондова Европске уније.

6.ЗАШТИТА ПРИРОДНЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, КУЛТУРНИХ ДОБАРА И ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

ЗАШТИТА ПРИРОДНЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

	Назив пројекта	Време	Извори финансирања	Носилац израде
1.	**Замена система за пречишћавање отпадних гасова погона триполифосфата у ИХП Прахово**	2012.г	Средства ИХП Прахово, државни буџет	ИХП Прахово
2.	**Израда пројекта за будућу намену простора *Тресетишта* и његова реализација**	2012.г	Локални извори, државни буџет, донације	СО Неготин
3.	**Успостављање система мониторинга ваздуха у околини комплекса ИХП Прахово, набавком и инсталирањем опреме.**	2014.г	Средства ИХП Прахово, државни буџет	Министарство заштите животне средине
4.	**Обезбеђивање здравствено исправне воде за пиће у селима у долини Тимока и набавка хлоринатора за сеоске водоводе**	2013.г	Локални буџет, РАРИС	ЈКП "Бадњево"
5.	**Заштитити изворište Скочке реке на падинама Великог гребена у циљу заштите квалитета воде за пиће из копаних бунара на територији КО Јабуковац**	2014.г	Локални буџет	СО Неготин, ЈКП "Бадњево"
6.	**Вратити у функцију постојеће постројење за пречишћавање градских отпадних вода**	2012.г	Локални буџет	ЈКП "Бадњево"
7.	**Изградња миниакумулације на реци Јасеници (наводњавање и рекреација), у КО Јасеница, узводно од моста на државном путу I реда Неготин–Мајданпек**	2015.г	Државни буџет	СО Неготин
8.	**Израда студије ревитализације водотока и приобаља Тимока, уклањање пиритне јаловине и дивљих депонија**	2015.г	Државни и локални буџет, донације, ИХП "Прахово"	СО Неготин
9.	**Системом прикупљања отпада обухватити и сеоска насеља општине**	2015.г	Локални буџет	ЈКП "Бадњево"
10.	**Учешће у реализацији пројекта регионалне санитарне депоније 'Халово 2 ''**	2011.г	Државни буџет, РАРИС	СО Неготин
11.	**Уклањање, санација и рекултивација дивљих депонија у општини**	2013.г	Државни буџет	ЈКП "Бадњево", Еко фонд
12.	**Реализација Студија процене ризика од индустријских удеса за постројења ИХП 'Прахово ''и НИС Петрол – Југопетрол (инсталација у Прахову)**	2012.г	ИХП "Прахово", НИС Петрол	ИХП "Прахово", НИС Петрол

Финансијско-економске мере

- Ангажовање основних извора финансирања заштите животне средине кроз буџет Републике Србије.
- Финансијска помоћ локалној заједници за спровођење санационих и акционих програма заштите животне средине.
- Подстицајне мере за програме заштите и унапређења животне средине.
- Пореске олакшице за спровођење биолошких мера заштите пољопривредног и шумског земљишта.
- Кредитно-монетарна политика, инвестициони кредити и обезбеђивање кредита за технолошка решења према еколошким стандардима који се користе у привреди, пољопривреди и занатству
- Повољни кредити и олакшице за пројектовање, набавку и увођење система за пречишћавање отпадних вода.
- Обезбеђивање средстава за антиерозивну и еколошку заштиту земљишта.

- Новчане казне и остале финансијске рестрикције за физичка и правна лица која врше загађивање животне средине изнад законом прописаних граничних вредности.
- Финансијска подршка за санацију и рекултивацију депоније комуналног чврстог отпада
- Средства невладиних организација за решавање конкретних мањих еколошких и комуналних проблема у општини
- Донације

Нормативне мере

- Поштовање стечених обавеза из просторних планова вишег реда
- Обезбеђивање примене одговарајућих Закона и нормативних подзаконских аката из области заштите животне средине
- Обезбеђивање урбанистичко-планске документације за поједине просторне целине и локалитете
- Израда и усвајање "Стратешке процене утицаја на животну средину" којом ће се дефинисати стратешки циљеви и мере заштите овог подручја
- Доношење одлука из области заштите животне средине у надлежности локалне самоуправе
- Имплементација планских решења из одговарајућих просторних и урбанистичких планова
- Израда студија "Процена утицаја на животну средину" за све нове и реконструкцију постојећих објеката, према одговарајућој Уредби

Организационе мере и инструменти

- У домену републичке надлежности – Министарства надлежна за заштиту животне средине и просторно планирање, пољопривреду, шумарство, водопривреду, инфраструктуру, рударство и енергетику. Надлежне Републичке агенције, заводи, институти и јавна предузећа.
- У домену органа локалне управе надлежне службе за област привреде, урбанизма, комуналних делатности и заштите животне средине.
- Информисање и едукација грађана у локалној заједници кроз различите програме, манифестације, публикације и акције о потреби заштите и унапређивања животне средине и природним потенцијалима подручја
- Побољшање инспекцијског надзора из домена заштите животне средине
- Оснивање самосталног Одељења за заштиту животне средине СО Неготин

Политике

- Обезбеђивање стриктне примене законских прописа и планских аката из области заштите животне средине.
- Развој подручја у свим секторима у складу са основним принципима одрживог развоја
- Дефинисање стратешких циљева заштите овог подручја.
- Доследно спровођење принципа "загађивач плаћа"
- Подстицање локалне заједнице у иницирању и реализацији програма заштите животне средине

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Кључни учесници у реализацији пројеката и дефинисаних приоритетних планских решења, у складу са својим надлежностима и делокругом рада, јесу:

- Министарства надлежна за заштиту животне средине и просторно планирање, пољопривреду, шумарство, водопривреду, инфраструктуру, рударство и енергетику са одговарајућим управама, дирекцијама и агенцијама;
- Институт за јавно здравље Србије "Др Милан Јовановић-Батут";
- Агенција и Фонд за заштиту животне средине;

- Регионална агенција за развој источне Србије – РАРИС;
- Регионални завод за заштиту здрав
- Општински органи управљања (одељење за заштиту животне средине);
- ЈКП "Бадњево",
- Еко фонд општине Неготин;
- ЈП Дирекција за грађевинско земљиште;
- Привредни субјекти (ИХП "Прахово", ЕПС - ХЕ "Ђердап II" и др);
- Невладине организације и др

ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

	Назив пројекта	Финансијско– економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере
1.	**Израда Студије о валоризацији непокретних културних добара и добара под претходном заштитом на подручју општине Неготин**	Обезбеђивање средстава Републике Србије (Министарства културе) и општине Неготин	Доношење одлуке о изради Студије (локална самоуправа Неготина)	Ангажовање носиоца израде (Завод за заштиту споменика културе Ниш; Републички завод за заштиту споменика културе Београд)	Прибављање потребне документације и података
2.	**Израда урбанистичких планова за комплексе споменичких целина: старо градско језгро Неготина и комплекс Штубичких пивница**	Обезбеђивање средстава општине Неготин; кандидовање за субвенције државе у финансирању планске документације	Доношење одлука о изради планске документације (Скупштина општине Неготин)	Поверавање послова израде планске документације; Укључивање надлежних институција и служби за достављање података	Прибављање потребних података и услова надлежних институција; Израда геодетских подлога
3.	**Инфраструктурно опремање споменичких целина и локалитета културних добара (у 1. фази комплекси Рајачких и Рогљевачких пивница, у складу са ПГР)**	Обезбеђивање средстава општине Неготин; субвенције државе (средства НИП-а); кредити, донације; кандидовање за финансирање пројекта из ЕУ фондова	Примена вежећег нормативног оквира у појединим областима инфраструктуре	Ангажовање одговарајућих служби општинске управе, локалних јавних предузећа и др. на обезбеђивању документације	Обезбеђивање одговарајуће пројектне, тендерске и друге документације
4.	**Израда пројекта туристичке сигнализације на подручју општине Неготин**	Обезбеђивање средстава Републике Србије (Министарство културе, Министарство економије и регионалног развоја) и општине Неготин	Примена важећег нормативног оквира	Поверавање послова израде пројекта; укључивање службе заштите и Туристичке организације у дефинсању пројектног задатка	Реализација пројекта
5.	**Активирање објеката културног наслеђа који нису у функцији**	Обезбеђивање средстава општине Неготин, приватни сектор (на бази приватно-јавног партнерства или самостално), донације и	Регулисање имовинско-правног статуса објеката	Ангажовање одговарајућих служби општинске управе, Туристичке организације, власника/корисника објеката, приватних правних и физичких лица	Израда одговарајуће пројектне и друге документације; конзервација, рестаурација, адаптација и

		др.			привођење намени
6.	**Укључивање објеката културног наслеђа у постојеће афирмисане културне манифестације општине**	Обезбеђивање средстава општине Неготин, буџети културних манифестација	У складу са важећим легислативним оквиром	Ангажовање организационих и управљачких тела културних манифестација, субјеката локалне самоуправе, власника/корисника објеката и др.	Прилагођавање потребама одвијања програма, уз
7.	**Стимулисање обнове појединачних објеката пивница**	Обезбеђивање средстава општине Неготин, субвенције државе (Министарство културе, Министарство пољопривреде)	Доношење одговарајућих локалних одлука у складу са легислативним оквиром (фискалне олакшице, додела средстава и сл.)	Ангажовање субјеката локалне самоуправе на промоцији пројекта, одговарајућих служби општинске управе (ресор привреде, пољопривреде, финансија и др.) за организациону подршку, власника објеката, приватног предузетничког сектора и др.	Набавка опреме, инфраструктурна подршка, обезбеђивање потребне документације заинтересованим субјектима и др.
8.	**Информисање и едукација грађана у локалној заједници**	Обезбеђивање средстава општине Неготин		Ангажовање одговарајућих служби општинске управе, месних заједница, Туристичке организације на промоцији и организацији пројекта, укључивање институција заштите, локалних институција културе, невладиних организација и др. у реализацији активности	Обезбеђивање техничке подршке локалне самоуправе (конципирање пројекта, простор за одвијање појединачних програма, информативни програми, припрема и дистрибуција материјала и сл.)

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Службе заштите културних добара:

- Завод за заштиту споменика културе Ниш
- Републички завод за заштиту споменика културе Београд

Национални и локални јавни и други субјекти:

- Ресорна министарства (Министарство културе, Министарство животне средине и просторног планирања, Министарство економије и регионалног развоја, Министарство финансија и др.)
- Републичка јавна предузећа и институције
- Локална самоуправа (носиоци функција локалне власти)
- Општинска управа (ресорна одељења за урбанизам и изградњу, инспекцијске послове, правне и економске послове и др.)
- Завод за урбанистичко планирање и пројектовање општине Неготин
- РГЗ – Служба катастра општине Неготин
- Локалне институције културе и информисања

- Месне заједнице (посебно оне на чијим подручјима се налазе културна добра)
- Туристичка организација Неготина
- Организациона и управљачка тела културних манифестација општине
- Привредни субјекти
- Правна лица и пословни субјекти
- Цивилни сектор
- Невладин сектор

ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ И ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА

	Назив пројекта	Финансијско– економске мере	Правне мере	Организационе мере	Техничке мере
1.	**Катастар ерозионих подручја и бујичних токова**	-Министарство пољоприв., шумарства и водопривреде (Републичка дирек. за воде) -Министарство заштите ж. с. (Репуб-лички фонд за заштиту ж.с.)		Шумарски и Географски факултет, Београд. Институт Ј. Черни	
2.	**Карта ерозије и биланс продукције и транспорта наноса**	Републичка дирекција за воде Републички фонд за заштиту ж.с.		Шумарски и Географски факултет, Београд. Институт Ј. Черни	
3.	**Катастар клизишта**	Републички фонд за заштиту ж.с.		РГФ, Београд.	
4.	**Катастар угрожености природним хазардима**	Републички фонд за заштиту ж.с.		Географски факултет, Београд.	
5.	**Семинар за информисање становништва о опасностима од пр. непогода**	Локална самоуправа		Географски факултет, Београд	

УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

- Министарства у Влади Републике Србије
- Научни институти
- Универзитети
- Републичка дирекција за воде
- Републички фонд за заштиту животне средине
- Локална самоуправа

АНЕКС

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ СТАЊА ЈАВНИХ УСТАНОВА У НАСЕЉИМА ОПШТИНЕ НЕГОТИН

БР.	**МЕСТО**	ДА ЛИ У МЕСТУ ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ. АКО ПОСТОЈИ КАКВИ СУ СМЕШТАЈНИ УСЛОВИ	ДА ЛИ У МЕСТУ ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЕСНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ. СТАЊЕ И ВРСТА ОБЈЕКАТА	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ ? ВРЕМЕ ЗИДАЊА, ПРИБЛИЖНА КВАДРАТУРА И СПРАТНОСТ ? СТАЊЕ ОБЈЕКАТА	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ ? ВРЕМЕ ЗИДАЊА, СПРАТНОСТ И СТАЊЕ ОБЈЕКАТА. БРОЈ ДЕЦЕ У ВРТИЋУ ?	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ОСНОВНА ШКОЛА? ЧЕТВОРОГОДИШЊА ИЛИ ОСМОГОДИШЊА? КАДА ЈЕ ОБЈЕКАТ ЗИДАН, ЊЕГОВА СПРАТНОСТ ? СТАЊЕ У КОМЕ СЕ ОБЈЕКАТ НАЛАЗИ ? КОЛИКО ДЕЦЕ ЈЕ У ШКОЛИ?	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ФИСКУЛТУРНА САЛА? АКО ПОСТОЈИ КОЛИКА ЈЕ И У КАКВОМ ЈЕ СТАЊУ	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈЕ СПОРТСКИ ТЕРЕНИ? АКО ПОСТОЈЕ ЗА КОЈЕ СПОРТОВЕ И У КАКВОМ СУ СТАЊУ ?	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ АМБУЛАНТА ИЛИ ЗДРАВСТВЕНА СТАНИЦА ? ДА ЛИ СУ ТО ЗАСЕБНИ ОБЈЕКТИ ИЛИ У СКЛОПУ ДРУГОГ ОБЈЕКТА ? У КАКВОМ СТАЊУ ЈЕ ОБЈЕКАТ ?	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА ? ДРЖАВНА ИЛИ ПРИВАТНА ?	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ: 1.СТОМАТОЛОШКА АМБУЛАНТА 2. АПОТЕКА 3. ВЕТЕРИНАРСКА ИЛИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ ? ПРИВАТНИ ИЛИ ДРЖАВНИ ? АКО ПОСТОЈИ КОЛИКОГ ЈЕ КАПАЦИТЕТА- КОЛИКО СТАРИХ ЉУДИ ? У КАКВОМ ЈЕ СТАЊУ?	ДА ЛИ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ОБЈЕКАТ ЦРКВЕ ? КОЈЕ ЦРКВЕ ЈЕ ОБЈЕКАТ? СА ПАРОХИЈСКИМ ДОМОМ ИЛИ НЕ ?
1.	НЕГОТИН	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ОСАМ ГРАДСКИХ МЗ. СЕДИШТЕ МЗ СУ У ЗАСЕБНИМ ОБЈЕКТИМА У ОКВИРУ КОЈИХ СУ НАЧЕШЋЕ СТРАНАЧКЕ ПРОСТОРИЈЕ И ПОСЛОВНИ ПРОСТОРИ	У ЦЕНТРУ ГРАДА ЈЕ ВЕЛИКИ ОБЈЕКАТ ОПШТИНЕ По+П+1	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ СТЕВАН МОКРАЊАЦ ПОЛИВАЛЕНТНОГ КАРАКТЕРА. У ОКВИРУ ДОМА КУЛТУРЕ ЈЕ БИОСКОПСКА САЛА	ПОСТОЈИ ЈЕДАН ДЕЧИЈИ ВРТИЋ У ЧИЈЕМ СКЛОПУ СУ ДВА ОБЈЕКТА	ПОСТОЈЕ ТРИ ОСМОГОДИШЊЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ, ЈЕДНА ШКОЛА ЗА ДЕЦУ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА И ЈЕДНА НИЖА МУЗИЧКА ШКОЛА. ОСИМ ТОГА ПОСТОЈЕ ЧЕТИРИ СРЕДЊЕ ШКОЛЕ – ТЕХНИЧКА, ГИМНАЗИЈА, ПЕДАГОШКА И ПОЉОПРИВРЕДНА	ОШ ВУК КАРАЏИЋ, И ОШ ВЕРА РАДОСАВЉЕВИЋ ПОСЕДУЈУ СПОРТСКУ САЛУ, А У ОШ БРАНКО РАДИЧЕВИЋ ЈЕ У ИЗГРАДЊИ. ОД СРЕДЊИХ ШКОЛА САМО ГИМНАЗИЈА И ПОЉОПРИВРЕДНА ШКОЛА ПОСЕДУЈУ СПОРТСКУ САЛУ. НЕГОТИН ПОСЕДУЈЕ ГРАДСКУ ХАЛУ ЗА 1000 ГЛЕДАЛАЦА	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕЋИ БРОЈ ОТВОРЕНИХ ТЕРЕНА. ДВА ТРАВНАТА ТЕРЕНА ЗА ФУДБАЛ, ОТВОРЕНИ БАЗЕН. ПОСЕБНО ЈЕ ДОБРА СИТУАЦИЈА СА БРОЈЕМ И КВАЛИТЕТОМ ОТВОРЕНИХ СПОРТСКИХ ТЕРЕНА ПРИ ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА	У НЕГОТИНУ ПОСТОЈИ ПРОСТРАНИ КОМПЛЕКС ЗДРАВСТВЕНОГ ЦЕНТРА СА ВЕЋИМ БРОЈЕМ КОМФОРНИХ ОБЈЕКАТА. ОБЈЕКТИ СУ У ВРЛО ДОБРОМ СТАЊУ, А ПОЕДИНИ СКОРО РЕКОНСТРУИСАНИ	ПОСТОЈИ ЈЕДНА ПРИВАТНА ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА	У НЕГОТИНУ ПОСТОЈИ ЈЕДНА ДРЖАВНА СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА У ДОМУ ЗДРАВЉА И ВИШЕ ПРИВАТНИХ. У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ОКО 13 ФАРМАЦЕУТСКИХ АПОТЕКА – ДРЖАВНИХ И ПРИВАТНИХ. ПОСТОЈЕ ДВЕ ПРИВАТНЕ ВЕТЕРИНАРСКЕ АПОТЕКЕ И ВЕЋИ БРОЈ ПРИВАТНИХ ПОЉОПРИВРЕДНИХ АПОТЕКА. У НЕГОТИНУ ПОСТОЈЕ И ПАР СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ ОРДИНАЦИЈА	ТОКОМ 2010 год. ПРЕНАМЕНОМ ОБЈЕКТА ДОБИЈЕН ЈЕ ПРИВАТНИ ДОМ ЗА СТАРЕ А ЛИЦА КАПАЦИТЕТА 30 ЛЕЖАЈЕВА. ДОМ ЈЕ У ДОБРОМ И СРЕЂЕНОМ СТАЊУ СА ДВОКРЕВЕТНИМ, ТРОКРЕВЕТНИМ И ПЕТОКРЕВЕТНОМ СОБОМ И КУПАТИЛИМА	ПОСТОЈЕ ДВА ОБЈЕКТА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ. ПРВА ЈЕ ЦРКВА У ЦЕНТРУ НЕГОТИНА СА ПАРОХИЈСКИМ ДОМОМ, А ДРУГИ ЈЕ МАНАСТИР НА БРДУ БУКОВО
2.	АЛЕКСАНДРОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ НЕДОВРШЕНОГ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЈЕКТА ИНЕКС УЗОРА – ТРГОВИНСКЕ ДЕЛАТНОСТИ	ДОМ КУЛТУРЕ ЈЕ ГОДИНАМА У ИЗГРАДЊИ ОД 1991 год.. ГРАЂЕВИНСКИ ЈЕ НЕДОВРШЕН И НИЈЕ У УПОТРЕБИ. ПОВРШИНЕ ЈЕ ОКО 520 м²	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 17 УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1937 год. КАО ПРИЗЕМАН ОБЈЕКАТ И НЕОПХОДНА ЈЕ РЕКОНСТРУКЦИЈА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА МАЛИ ФУДБАЛ	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ АМБУЛАНТА. ОБЈЕКАТ АМБУЛАНТЕ ЈЕ У СКЛОПУ ДОМА КУЛТУРЕ. АМБУЛАНТА ЈЕ ОДЛИЧНО УРЕЂЕНА, А ЛЕКАР ДОЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ЗДРАВСТВЕНА СТАНИЦА. ОБЈЕКАТ СТАНИЦЕ ЈЕ ЗАСЕБАН ОБЈЕКАТ. ОБЈЕКАТ СТАНИЦЕ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ АМБУЛАНТА.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОБЈЕКАТ ЦРКВЕ
3.	БРАЋЕВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 50-их год. ОБЈЕКАТ ЈЕ П+1. ТРЕНУТНО ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА	У ОКВИРУ ШКОЛЕ ИЗГРАЂЕНА ЈЕ СПОРТСКА САЛА ДИМЕНЗИЈА 20 х 12м.	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ	~~ОБЈЕКАТ~~	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
	БРЕСТОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 50-их год. ОБЈЕКАТ ЈЕ П. ТРЕНУТНО ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА, ТРЕНУТНО БЕЗ УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ЈЕ У ДОТРАЈАЛОМ СТАЊУ СА ЛОШОМ ФАСАДОМ И ПРОБЛЕМАТИЧНИМ КРОВОМ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ И ТЕРЕН ЗА РУКОМЕТ КОМЕ ЈЕ БЕТОНСКА ПОДЛОГА ДОТРАЈАЛА	АМБУЛАНТЕ ЈЕ У СКЛОПУ БИВШЕГ ДОМА ПЕНЗИОНЕРА. ОБЈЕКАТУ ЈЕ ПОТРЕБНА ДЕЛИМИЧНА РЕКОНСТРУКЦИЈА . ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
4.	БУКОВЧЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1976 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ ПОВРШИНЕ 580 м².		ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 30 УЧЕНИКА.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
5.	КОБИШНИЦА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ.	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК.	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ МАЛУ СПОРТСКУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ АДВЕНТИСТИЧКЕ ЦРКВЕ

		СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	САЗИДАН 1960 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ ПОВРШИНЕ 1360 м², СПРАТНОСТИ П+1 ТРЕНУТНО ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ	ВРТИЋ	ОСНОВНА ШКОЛА. ОБЈЕКАТ ЈЕ СПРАТНОСТИ П+1. СТАЊЕ ОБЈЕКТА ШКОЛЕ ЈЕ ДОБРО	САЛУ ПОВРШИНЕ ОКО 100 м². САЛА ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ	ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ И ТЕРЕН ЗА РУКОМЕТ СТАЊЕ ТЕРЕНА ЈЕ ДОБРО	АМБУЛАНТА. ОБЈЕКАТ АМБУЛАНТЕ ЈЕ ЗАСЕБАН ОБЈЕКАТ. ОБЈЕКАТ АМБУЛАНТЕ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ У НАСЕЉУ	ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	СТАРЕ	ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ СА ПАРОХИЈСКИМ ДОМОМ
6.	ВЕЉКОВО	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1964 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ ПОВРШИНЕ 120 м², СПРАТНОСТИ П ТРЕНУТНО ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА. ОБЈЕКАТ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1947. год КАО ПРИЗЕМАН И У СОЛИДНОМ ЈЕ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ	ПОСТОЈИ АМБУЛАНТА. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У СКЛОПУ БИБЛИОТЕКЕ И ШКОЛЕ. ПРОСТОРИЈЕ СУ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОБЈЕКАТ ЦРКВЕ
7.	ВИДРОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ ПОВРШИНЕ 785 м², СПРАТНОСТИ П +1 ОБЈЕКАТ ЈЕ ПОТРЕБНО РЕКОНСТРУИСАТИ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 21 УЧЕНИКОМ. ОБЈЕКАТ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1938. год КАО ПРИЗЕМАН. ЗГРАДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ НИЈЕ УРЕЂЕНА И ПРОБЛЕМАТИЧНО ЈЕ СТАЊЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ У ОБЈЕКТУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ КОЈИ ЈЕ У ЉОШЕМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕМА АМБУЛАНТУ НИ ПОСЕТЕ ЛЕКАРА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ . ИЗГРАЂЕНА ЈЕ 1910 год. ОД КАМЕНА
8.	ВРАТНА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ КУЛТУРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 20 УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1946. год КАО ПРИЗЕМАН. ОБЈЕКАТ ЈЕ ПОТРЕБНО РЕКОНСТРУИСАТИ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ТЕРЕН	У ОКВИРУ ЗАСЕБНЕ ЗГРАДЕ МЕСНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ПОСТОЈЕ ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ. АМБУЛАНТА НЕ РАДИ, А ЛЕКАР НЕ ДЕЖУРА У МЕСТУ У ОКВИРУ ЗАСЕБНЕ ЗГРАДЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОБЈЕКАТ ЦРКВЕ
9.	ДУПЉАНЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ КАО ПРИЗЕМАН ОБЈЕКАТ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА. ОБЈЕКАТ ЈЕ ПРИЗЕМАН.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ТЕРЕН	МЕСНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ПОСТОЈЕ ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАН ПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
10.	ДУШАНОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1990 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ П+1. ТРЕНУТНО ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ, АЛИ ЈЕ ПОТРЕБНО УРЕЂЕЊЕ УНУТРАШЊИХ ПРОСТОРИЈА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА У ДВА ОБЈЕКТА. СТАРИ ОБЈЕКАТ ЈЕ ЗИДАН 1950. А НОВИ 1980 год. СТАЊЕ СТАРОГ ОБЈЕКТА ЈЕ СОЛИДНО, А НОВОГ ОДЛИЧНО	У ОКВИРУ ШКОЛЕ ПОСТОЈИ МАЛА СПОРТСКА САЛА КОЈУ ЈЕ НЕОПХОДНО РЕКОНСТРУИСАТИ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ПАР ОТВОРЕНИХ СПОРТСКИХ ТЕРЕНА КОЈЕ ЈЕ НЕОПХОДНО РЕКОНСТРУИСАТИ	У ОКВИРУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ ПОСТОЈЕ ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ ЈОШ УВЕК НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ. ДОМ ЗА СТАРА ЛИЦА ЈЕ У ИЗГРАДЊИ, ПРИВАТНОМ ИНИЦИЈАТИВОМ	У НАСЕЉУ ПОТОЈЕ ДВЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
11.	ЗЛОКУЋЕ												
12.	ЈАБУКОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1965 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ П+1. ТРЕНУТНО ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 150 УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1970 год. И У ДОБРОМ ЈЕ СТАЊУ	У СКЛОПУ ШКОЛЕ ПОСТОЈИ ФИСКУЛТУРНА – СПОРТСКА САЛА. ОБЈЕКАТ САЛЕ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ФУДБАЛСКИ ТЕРЕН У ДОБРОМ СТАЊУ	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ АМБУЛАНТА. ОБЈЕКАТ АМБУЛАНТЕ ЈЕ ЗАСЕБАН ОБЈЕКАТ И У ДОБРОМ ЈЕ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	ПОСТОЈИ ФАРМАЦЕУТСКА И ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
13.	ЈАСЕНИЦА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1955 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ П+1, ПОВРШИНЕ 900м². ТРЕНУТНО ЈЕ У ЈАКО ЛОШЕМ СТАЊУ. ТЕ ЈЕ НЕОПХОДНА РЕКОНСТРУКЦИЈА ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ КОЈИ ЈЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 17 УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1954 год. КАО ПРИЗЕМАН И У ДОБРОМ ЈЕ СТАЊУ ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ И ТЕРЕН ЗА РУКОМЕТ И ОДБОЈКУ. ТЕРЕНИ СУ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ АМБУЛАНТА. ОБЈЕКАТ АМБУЛАНТЕ ЈЕ НОВ, ГРАЂЕН КАО ЗАСЕБАН ОБЈЕКАТ И У ДОБРОМ ЈЕ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	ПОСТОЈИ ФАРМАЦЕУТСКА И ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ. НИКОЛИЋ, ДОМ ЈЕ ПРИВАТНИ МАЛОГ КАПАЦИТЕТА ДО 10 ОСОБА, СТАЊЕ ОБЈЕКТА ЈЕ СОЛИДНО	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ ВАЗНЕСЕЊЕ ГОСПОДЊЕ. УЗ ЦРКВУ ПОСТОЈИ И ПАРОХИЈСКИ ДОМ
14.	КАРБУЛОВО	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У	ЗИДАН 1958.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ		НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ КОЈА ЈЕ ЗАТВОРЕНА ЈЕР	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА,	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОБЈЕКАТ ЦРКВЕ, А ИМА

		ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ ДОМА КУЛТУРЕ У СКЛОПУ ПОСЕБНОГ ОБЈЕКТА ЗАЈЕДНО СА АМБУЛАНТОМ	ОБЕКАТ ЈЕ ПРИЗЕМАН И У СОЛИДНОМ СТАЊУ		СА УКУПНО 10-15 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1953 год. КАО ПРИЗЕМАН. ОБЕКАТ ЈЕ ДОТРАЈАО И У ЛОШЕМ ЈЕ СТАЊУ ПОСТОЈИ		ФУДБАЛ. ПРОСТОР ОКО ТЕРЕНА ПРОСТРАН И ПОДЕСАН ЗА ИЗГРАДЊУ ДРУГИХ ТЕРЕНА	НЕИСПУЊАВА САНИТАРНЕ УСЛОВЕ. ЛЕКАР НЕ ДОЛАЗИ У МЕСТО	СТАНИЦУ	ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА		ПОТРЕБУ ЗА ХРАМОМ
15.	КОВИЛОВО	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1967 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ ПРИЗЕМАН, ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ПОВРШИНЕ ОКО ВРТИЋА 200м². ОБЕКАТ ЈЕ РЕНОВИРАН И У ДОБРОМ ЈЕ СТАЊУ		ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 10 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1967 год. КАО ПРИЗЕМАН ОБЕКАТ И У СОЛИДНОМ ЈЕ СТАЊУ ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ФУДБАЛСКИ, ОДБОЈКАШКИ И КОШАРКАШКИ ТЕРЕН. СВИ ТЕРЕНИ СУ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ. АМБУЛАНТА СЕ НАЛАЗИ У ИСТОМ ОБЈЕКТУ У КОЈОЈ ЈЕ И СЕОСКИ КЛУБ. ОБЕКАТ ЈЕ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	ПОСТОЈИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ СВ. ПРОРОКА ИЛИЈЕ
16.	МАЛА КАМЕНИЦА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ У ЗАСЕБНОМ ОБЈЕКТУ У ВЛАСНИШТВУ ОПШТИНЕ НЕГОТИН	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1987 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ П+1, ПОВРШИНЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ОКО 400м². ОБЕКАТ ВРТИЋА ЈЕ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ		ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1974 год. КАО ПРИЗЕМАН ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ, А КРОВ ЈЕ СКЛОН ПАДУ ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 20 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА МАЛИ ФУДБАЛ КОЈИ ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ	У СКЛОПУ МЕСНЕ КАНЦЕЛАРИЈЕ ПОСТОЈЕ ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
17.	МАЛАЈНИЦА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1960 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ ПРИЗЕМАН, ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ПОВРШИНЕ ОКО ВРТИЋА 200м². ОБЕКАТ ЈЕ У ЈАКО ЛОШЕМ СТАЊУ		ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН КАО ПРИЗЕМАН ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ. ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 7 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН КАО ПРИЗЕМАН	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА МАЛИ ФУДБАЛ, ОДНОСНО РУКОМЕТ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ, А ЛЕКАР НЕ ДОЛАЗИ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ОБЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ У ИЗГРАДЊИ
18.	МИЛОШЕВО	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1958 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ П+1, ПОВРШИНЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ОКО 400м². ОБЕКАТ ВРТИЋА ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ		ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ, ТЕРЕН ЗА РУКОМЕТ ОДНОСНО МАЛИ ФУДБАЛ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У СЕЛУ ПОСТОЈИ МАЊИ ДОМ ЗА СТАРЕ 200 м², ПРИВАТНОГ КАРАКТЕРА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОБЕКАТ ЦРКВЕ
19.	МИХАЈЛОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЈЕКТА СЕОСКОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1964 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ П+1, ПОВРШИНЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ОКО 450м². ОБЕКАТ ВРТИЋА ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ		ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 30 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1980 год. КАО П+1. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ.	ПРИ ШКОЛИ ПОСТОЈИ МАЊА СПОРТСКА САЛА, ВЕЛИЧИНЕ ОКО 120 м². САЛА ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ КОЈИ ЈЕ У ЛОШЕМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ КАО ЗАСЕБАН ОБЕКАТ. МЕЂУТИМ НЕМА СРЕДСТАВА ЗА УРЕЂЕЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ОРДИНАЦИЈА. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ. У ЗГРАДИ ПОСТОЈИ И ПАРОХИЈСКИ ДОМ
20.	МОКРАЊЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1955 год. ОБЕКАТ ЈЕ П+1. ОБЕКАТ ЈЕ У НАСЕЉЕ НЕ СОЛИДНОМ СТАЊУ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ОСИМ ПРОСТОРИЈА ВРТИЋА НА СПРАТУ КОЈЕ СУ У ВРЛО ЛОШЕМ СТАЊУ		ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 20 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1960 год КАО ПРИЗЕМАН. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ПОТРЕБНО РЕКОНСТРУИСАТИ	ПРИ ШКОЛИ ПОСТОЈИ МАЊА СПОРТСКА САЛА, КОЈА ЈЕ ВАН УПОТРЕБЕ И ПОТРЕБНО ЈУ ЈЕ РЕКОНСТРУИСАТИ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ КОЈИ ЈЕ У ЈАКО ЛОШЕМ СТАЊУ. НАСЕЉЕ ИМА ПОТРЕБУ ЗА СПОРТСКИМ ТЕРЕНИМА	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У СКЛОПУ ДРУГОГ ОБЈЕКТА КОЈИ ЈЕ У ВРЛО ЛОШЕМ СТАЊУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ. У ЗГРАДИ ПОСТОЈИ И ПАРОХИЈСКИ ДОМ
21.	ПЛАВНА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1950 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ П+1, ПОВРШИНЕ 400 ВРТИЋА м². ОБЕКАТ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ		ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 40 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1939 год КАО ПРИЗЕМАН. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ТРЕНУТНО НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ. САЛА ЈЕ У ФАЗИ ИЗГРАДЊЕ, А ЗА ПОТРЕБЕ ШКОЛЕ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА РУКОМЕТ И ТЕРЕН ЗА ОДБОЈКУ. ТЕРЕНИ СУ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У СКЛОПУ ДОМА КУЛТУРЕ. ПРОСТОР АМБУЛАНТЕ ЈЕ У ДОГЛЕДНО ВРЕМЕ ПОТРЕБНО РЕНОВИРАТИ ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАН ПУТ НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
22.	ПОПОВИЦА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ЗАЈЕДНИЧКОГ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ЗАЈЕДНИЧКОГ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1953 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋА ДИМЕНЗИЈА 60 x 10м	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋА	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА 4 УЧЕНИКА.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ И ТЕРЕН	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ, НО ИМА ВЕТЕРИНАРСКУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ФАРМЕЦЕУТСКУ АПОТЕКУ НИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА,	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ
14.	КАРЂУЛОВО	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ЗАЈЕДНИЧКОГ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ЗАЈЕДНИЧКОГ										

		ДОМА КУЛТУРЕ	**ДОМА КУЛТУРЕ**	**ПРИЗЕМНЕ СПРАТСНОСТИ. ПОТРЕБНО ГА ЈЕ ОБИМНО РЕКОНСТРУИСАТИ**		**ОБЛЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ПОСЛЕ ДРУГОГ РАТА КАО ПРИЗЕМАН. ОБЛЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ**		**ЗА ОДБОЈКУ**	ЗАСЕБНОМ, НОВОИЗГРАЂЕНОМ ОБЈЕКТУ У ОКВИРУ КОГА ЈЕ И АПОТЕКА. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ	ПОТРЕБН ДОЛАЗИ ПРИВАТНИ ВЕТЕРИНАР			
23.	**ПРАХОВО**	**ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ**	**ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ**	**ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ . ОБЕКАТ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ, АЛИ ЈЕ ПОТРЕБНО РЕКОНСТРУИСАТИ СТОЛАРИЈУ**	**НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ**	**ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 150 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1965 год. КАО П+1. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ПОТРЕБНО РЕКОНСТРУИСАТИ**	**НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ**	**НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ. НАСЕЉЕ ИМА ПОТРЕБУ И ЗА ДРУГИМ СПОРТСКИМ** ТЕРЕНИМА	**АМБУЛАНТУ.** ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У СКЛОПУ ДОМА КУЛТУРЕ.. ПРОСТОР АМБУЛАНТЕ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ КОЈА ЈЕ ИЗГРАЂЕНА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ . У ЗГРАДИ ЦРКВЕ ПОСТОЈИ И ПАРОХИЈСКИ ДОМ
24.	РАДУЈЕВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ – ЗАДРУЖНОГ ДОМА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	НЕ ПОСТОЈИ КЛАСИЧАН ДОМ КУЛТУРЕ, ВЕЋ ПОСТОЈИ ЗАДРУЖНИ ДОМ САЗИДАН 1952 год. ОБЕКАТ ЈЕ П+1. ОБЕКАТ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	**ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 70 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1995 год. КАО П+1. ОБЕКАТ ЈЕ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ**	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ	КАО ЗАСЕБНИ ОБЕКАТ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ СЛАБО ОПРЕМЉЕНЕ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ КОЈА ЈЕ ИЗГРАЂЕНА КАО ЗАСЕБНИ ОБЕКАТ У ДВОРИШТУ ЦРКВА. ОБЕКАТ АМБУЛАНТЕ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ ЛЕКАР ДОЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ПРИВАТНИ ДОМ ЗА СТАРЕ ИЗГРАЂЕН СКОРО. КАПАЦИТЕТ ДОМА ЈЕ ОКО 50 ЛИЦА	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
25.	РАЈАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. МЗ НЕМА СВОЈЕ ПРОСТОРИЈЕ, ТЕ РАДЕ НА РАЗЛИЧИТИМ ЛОКАЦИЈАМА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. МК ИЗНАЈМЉУЈЕ ПРОСТОРИЈЕ У ПРИВАТНОМ ОБЈЕКТУ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1952 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ ПРИЗЕМАН, ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ПОВРШИНЕ ОКО ВРТИЋ 400м². ОБЕКАТ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ- РЕНОВИРАН СКОРО		**ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 80 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1955 год. КАО ПРИЗЕМАН. ОБЕКАТ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ**	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ СПОРТСКА САЛА У СКЛОПУ ШКОЛЕ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ		НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
26.	РЕЧКА												
27.	РОГЉЕВО	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ПОШТЕ И АМБУЛАНТЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1950 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ ПРИЗЕМАН,ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ПОВРШИНЕ ОКО ВРТИЋ 220м². ОБЕКАТ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ		У НАСЕЉУ НЕ ПОСТОЈИ ОСНОВНА ШКОЛА, А НЕМА НИ УЧЕНИКА. ПРИЗЕМНИ ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ РУИНИРАН	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ, КОЈЕ ЈЕ ПОТПУНО ЗАПУШТЕНО И НЕУПОТРЕБЉИВО	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У СКЛОПУ ПОШТЕ. ПРОСТОР АМБУЛАНТЕ ЈЕ ПОТРЕБНО ДЕЛИМИРНО РЕКОНСТРУИСАТИ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАН ПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ СВЕТОГ ДУХА СА ЗАСЕБНОМ КУЋОМ ЗА ПАТРИЈАРХА
28.	САМАРИНОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ЗАСЕБНОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАСЕБНОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1950 год. ОБЕКАТ ЈЕ НАСЕЉЕ НЕ ПРИЗЕМАН, ПОВРШИНЕ ОКО ВРТИЋ 250м². ОБЕКАТ ЈЕ У ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРЛО ЛОШЕМ ВРТИЋ СТАЊУ. ТЕ ЈЕ ПОТРЕБНА РЕКОНСТРУКЦИЈА ИЛИ ИЗГРАДЊА		ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 12 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1991 год. КАО ПРИЗЕМАН ОБЕКАТ И У ДОБРОМ ЈЕ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ И МАЛИ ФУДБАЛ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ. ЗДРАВСТВЕНО ОСОБЉЕ НЕ ДОЛАЗИ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У СЕЛУ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ У ПРИВАТНОМ ВЛАСНИШТВУ СА КАПАЦИТЕТОМ ЗА 10 СТАРИХ ОСОБА	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
29.	СИКОЛЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	10.00 ЦРКВЕНИ ДОМ КУЛТУРЕ. КОЈИ ЈЕ СКОРО РЕКОНСТРУИСАН, ТЕ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА УКУПНО 20 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ПРИЗЕМАН ПОСТОЈИ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ И МАЛИ ФУДБАЛ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ПРИВАТНУ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У НАСЕЉУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
30.	СЛАТИНА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА У ОКВИРУ КОГА ЈЕ И АМБУЛАНТА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА У ОКВИРУ КОГА ЈЕ И АМБУЛАНТА	ПОСТОЈИ ДОМ НАСЕЉЕ НЕ КУЛТУРЕ САЗИДАН ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ 1948 год. ОБЕКАТ ЈЕ ВРТИЋ П+1.		ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА 5 УЧЕНИКА. ОБЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1965 год. КАО ПРИЗЕМАН. ОБЕКАТ ЈЕ У ДОБРОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ И МАЛИ ФУДБАЛ	У ОКВИРУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЈЕКТА ПОСТОЈЕ ПРОСТОРИЈЕ ЗДРАВСТВЕНЕ АМБУЛАНТЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У НАСЕЉУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ СУ ИЗГРАЂЕНА ДВЕ ЦРКВЕ И ТО ПРАВОСЛАВНА И АДВЕНТИСТИЧКА

31.	СМЕДОВАЦ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА У ОКВИРУ КОГА ЈЕ И АМБУЛАНТА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА У ОКВИРУ КОГА ЈЕ И АМБУЛАНТА	ПОСТОЈИ МАЊИ ДОМ КУЛТУРЕ ПОВРШИНЕ ОКО 120 м².	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ОБЈЕКАТ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ, АЛИ ШКОЛА ЗБОГ НЕДОСТАТКА УЧЕНИКА НЕ РАДИ.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ФУДБАЛ	У ОКВИРУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЈЕКТА ПОСТОЈЕ ПРОСТОРИЈЕ ЗДРАВСТВЕНЕ АМБУЛАНТЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У НАСЕЉУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ	НАСЕЉЕ НА ПОСЕДУЈЕ ВЕРСКИ ОБЈЕКАТ
32.	СРБОВО	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЈЕКТА	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1962 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ ПРИЗЕМАН. НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ		ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ. ЗДРАВСТВЕНО ОСОБЉЕ НЕ ДОЛАЗИ НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ У СКЛОПУ ДОМА КУЛТУРЕ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАН ПУТ НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ СЕОСКОГ ОБЈЕКТА. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ КОЈА ЈЕ ИЗГРАЂЕНА КАО ЗАСЕБНИ ОБЈЕКАТ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ТРИ ПУТА НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ КОЈА ЈЕ ИЗГРАЂЕНА КАО ЗАСЕБНИ ОБЈЕКАТ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У ДОБРОМ СТАЊУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАН ПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У СЕЛУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
33.	ТАМНИЧ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ОБЈЕКАТ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ, АЛИ ШКОЛА ЗБОГ НЕДОСТАТКА УЧЕНИКА НЕ РАДИ.	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ		НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У СЕЛУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ.	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ
34.	ТРЊАНЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОБЈЕКТА У ОКВИРУ КОГА СУ И ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ЧЕТВОРОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА 10 УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ПРИЗЕМАН	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ СПОРТСКИ ТЕРЕН		НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У СЕЛУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ.	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ БЕЗ ПАРОХИЈСКОГ ДОМА
35.	УРОВИЦА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1950 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ ПРИЗЕМАН, ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ СПРАТНОСТИ П+1. ОБЈЕКАТ ЈЕ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ		ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 100 УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1987 год. КАО П+1. ОБЈЕКАТ ЈЕ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ	УЗ ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ПОСТОЈИ МАЛА СПОРТСКА САЛА ВЕЛИЧИНЕ 90 м². САЛА ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ И МАЊИ АСФАЛТНИ ТЕРЕН ЗА МАЛИ ФУДБАЛ И КОШАРКУ	КАО ЗАСЕБНИ ОБЈЕКАТ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ТРИ ПУТА НЕДЕЉНО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ КОЈА ЈЕ ИЗГРАЂЕНА КАО ЗАСЕБНИ ОБЈЕКАТ.	НАСЕЉЕ ИМА ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ КОЈА НЕ РАДИ	СЕОСКО НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ФАРМАЦЕУТСКУ АПОТЕКУ, АЛИ НЕ И СТОМАТОЛОШ. АМБУЛАНТУ И ПОЉОПРИВРЕДНУ АПОТЕКУ	У СЕЛУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ.	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ СВ. ОЦА НИКОЛАЈА
36.	ЦРНОМАСНИЦА	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЧЕТВОРОГОДИШЊУ ОСНОВНУ ШКОЛУ КОЈУ ПОХАЂА 6 УЧЕНИКА. ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ПРИЗЕМАН	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ СПОРТСКУ САЛУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ	ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У ДОБРОМ СТАЊУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ЈЕДАН ПУТ НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НЕ ПОСТОЈИ СТОМАТОЛОШКА ОРДИНАЦИЈА, ФАРМЕЦЕУТСКА АПОТЕКА НИ ПОЉОПРИВРЕДНА АПОТЕКА	У СЕЛУ НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ.	НАСЕЉЕ НА ПОСЕДУЈЕ ВЕРСКИ ОБЈЕКАТ
37.	ЧУБРА												
38.	ШАРКАМЕН	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1960 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ НЕ ПОСТОЈИ ПРИЗЕМАН, ДЕЧИЈИ ВРТИЋ ВЕЛИЧИНЕ 250 м². ОБЈЕКАТ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ		НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЧЕТВОРОГОДИШЊУ ОСНОВНУ ШКОЛУ	У СЕЛУ НЕ ПОСТОЈИ СПОРТСКА САЛА	ОД СПОРТСКИХ ОБЈЕКАТА У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ САМО ТЕРЕН ЗА ОДБОЈКУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ АМБУЛАНТУ. МЕДИЦИНСКИ ТЕХНИЧАР ДОЛАЗИ 5 ДАНА У НЕДЕЉИ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ АПОТЕКУ, СТОМАТОЛОШКУ АМБУЛАНТУ НИ ПОЉОПРИВРЕДНУ АПОТЕКУ	НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ПРАВОСЛАВНУ И АДВЕНТИСТИЧКУ ЦРКВУ
39.	ШТУБИК	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МЗ. ПРОСТОРИЈЕ МЗ У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ СЕДИШТЕ МК. ПРОСТОРИЈЕ МК У СКЛОПУ ОБЈЕКТА ДОМА КУЛТУРЕ	ПОСТОЈИ ДОМ КУЛТУРЕ САЗИДАН 1951 год. ОБЈЕКАТ ЈЕ СПРАТНОСТИ П+1 И ПОВРШИНЕ ОКО 580 м². ОБЈЕКАТ ЈЕ У СОЛИДНОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ НЕ ПОСЕДУЈЕ ДЕЧИЈИ ВРТИЋ	ПОСТОЈИ ОСМОГОДИШЊА ОСНОВНА ШКОЛА СА ОКО 180 УЧЕНИКА. ПОСТОЈЕ ДВА ОБЈЕКТА ШКОЛЕ. ПРВИ ОБЈЕКАТ ШКОЛЕ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1920 год. , А НОВИЈИ 1968 год.,ОБА ОБЈЕКТА ШКОЛЕ СУ ПРИЗЕМНА. ОБЈЕКАТИ СУ У ОДЛИЧНОМ СТАЊУ	ПРИ ОСНОВНОЈ ШКОЛИ ПОСТОЈИ МАЛА СПОРТСКА САЛА ПОВРШИНЕ ОКО 80 м².	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ОТВОРЕНИ ТЕРЕН ЗА ВЕЛИКИ ФУДБАЛ У ДОБРОМ СТАЊУ	НАСЕЉЕ ПОСЕДУЈЕ ЗДРАВСТВЕНУ АМБУЛАНТУ КОЈА ЈЕ ИЗГРАЂЕНА КАО ЗАСЕБНИ ОБЈЕКАТ СА АПОТЕКОМ. ПРОСТОРИЈЕ АМБУЛАНТЕ СУ У ДОБРОМ СТАЊУ. ЛЕКАР ДОЛАЗИ ДВА ПУТА НЕДЕЉНО	НАСЕЉЕ ИМА ЈЕДНУ ПРИВАТНУ ВЕТЕРИНАРСКУ СТАНИЦУ	У НАСЕЉУ ПОСТОЈИ ФАРМАЦЕУТСКА АПОТЕКА. СЕЛО НЕМА СТОМАТОЛОШКУ АМБУЛАНТУ НИ ПОЉОПРИВРЕДНУ АПОТЕКУ	НЕ ПОСТОЈИ ДОМ ЗА СТАРЕ	У НАСЕЉУ ЈЕ ИЗГРАЂЕН ОБЈЕКАТ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ СВ. ТРОЈИЦЕ. ОБЈЕКАТ ЈЕ ИЗГРАЂЕН 1878 год.. У ЗГРКВУ ПОСТОЈИ ПАРОХИЈСКИ ДОМ

ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ НАСЕЉЕНИХ МЕСТА

Табела . Кретање становништва у општини Неготин по насељима према методологији Пописа становништва 2002.

	бр.становника		пораст	стопа р	наталитет	стопа н	морт.	стопа м	пр. прир.	стопа пп	салдо мигр.	стопа с м	тип крет. ст.
	1991	**2002**											
Неготин	50139	43418	-6721	-13,1	5835	11,3	9114	17,7	-3279	-6,4	-3442	-6,7	E4
Александровац	716	588	-128	-17,8	95	13,2	147	20,5	-52	-7,3	-76	-10,6	E4
Брађевац	744	533	-211	-30,0	19	2,7	221	31,5	-202	-28,8	-9	-1,3	E4
Брестовац	420	355	-65	-15,2	21	4,9	91	21,3	-70	-16,4	5	1,2	I4
Буковче	1810	1442	-368	-20,6	213	11,9	394	22,0	-181	-10,1	-187	-10,5	E4
Вељково	275	206	-69	-26,1	14	5,3	38	14,4	-24	-9,1	-45	-17,0	E4
Видровац	987	822	-165	-16,6	84	8,4	218	21,9	-134	-13,5	-31	-3,1	E4
Вратна	360	316	-44	-11,8	41	11,0	68	18,3	-27	-7,3	-17	-4,6	E4
Дупљане	734	564	-170	-23,8	111	15,5	160	22,4	-49	-6,9	-121	-16,9	E4
Душановац	1410	882	-528	-41,9	242	19,2	369	29,3	-127	-10,1	-401	-31,8	E4
Јабуковац	2414	1884	-530	-22,4	309	13,1	555	23,5	-246	-10,4	-284	-12,0	E4
Јасеница	734	581	-153	-21,2	66	9,1	130	18,0	-64	-8,8	-89	-12,3	E4
Карбулово	595	520	-75	-12,2	44	7,2	116	18,9	-72	-11,7	-3	-0,5	E4
Кобишница	1801	1355	-446	-25,7	237	13,7	388	22,4	-151	-8,7	-295	-17,0	E4
Ковилово	495	411	-84	-16,9	54	10,8	130	26,1	-76	-15,3	-8	-1,6	E4
Мала Каменица	636	392	-244	-43,2	82	14,5	135	23,9	-53	-9,4	-191	-33,8	E4
Малајница	834	683	-151	-18,1	103	12,3	171	20,5	-68	-8,2	-83	-9,9	E4
Милошево	640	517	-123	-19,3	84	13,2	134	21,1	-50	-7,9	-73	-11,5	E4
Михајловац	915	718	-197	-21,9	102	11,4	231	25,7	-129	-14,4	-68	-7,6	E4
Мокрање	869	710	-159	-18,3	73	8,4	174	20,0	-101	-11,6	-58	-6,7	E4
Неготин г	16868	17758	890	4,7	2346	12,3	1895	10,0	451	2,4	439	2,3	I1
Плавна	1082	953	-129	-11,5	115	10,3	201	18,0	-86	-7,7	-43	-3,8	E4
Поповица	597	487	-110	-18,5	49	8,2	125	21,0	-76	-12,7	-34	-5,7	E4
Прахово	1809	1506	-303	-16,6	239	13,1	310	17,0	-71	-3,9	-232	-12,7	E4
Радујевац	2152	1540	-612	-30,1	180	8,9	289	14,2	-109	-5,4	-503	-24,8	E4
Рајац	575	436	-139	-25,0	12	2,2	210	37,8	-198	-35,6	59	10,6	I4
Речка	619	469	-150	-25,1	35	5,8	128	21,4	-93	-15,5	-57	-9,5	E4
Рогљево	248	183	-65	-27,4	10	4,2	78	32,9	-68	-28,7	3	1,3	I4
Самариновац	703	464	-239	-37,2	87	13,6	138	21,5	-51	-7,9	-188	-29,3	E4
Сиколе	1038	838	-200	-19,4	80	7,8	275	26,7	-195	-18,9	-5	-0,5	E4
Слатина	633	479	-154	-25,2	79	12,9	144	23,5	-65	-10,6	-89	-14,6	E4
Смедовац	222	163	-59	-27,9	6	2,8	62	29,3	-56	-26,4	-3	-1,4	E4

Србово	696	502	-194	-29,4	106	16,1	142	21,6	-36	-5,5	-158	-24,0	E4
Тамнич	490	349	-141	-30,6	11	2,4	126	27,3	-115	-24,9	-26	-5,6	E4
Трњане	622	479	-143	-23,6	39	6,4	153	25,3	-114	-18,8	-29	-4,8	E4
Уровица	1684	1191	-493	-31,2	257	16,3	374	23,7	-117	-7,4	-376	-23,8	E4
Црномасница	344	272	-72	-21,3	27	8,0	98	28,9	-71	-21,0	-1	-0,3	E4
Чубра	759	557	-202	-27,9	42	5,8	160	22,1	-118	-16,3	-84	-11,6	E4
Шаркамен	476	374	-102	-21,8	21	4,5	93	19,9	-72	-15,4	-30	-6,4	E4
Штубик	1133	939	-194	-17,0	100	8,8	243	21,3	-143	-12,5	-51	-4,5	E4

E - емиграционо
I - имиграционо

Табела . Кретање становништва у општини Неготин по насељима према методологији Пописа становништва 1991.

	бр.становника		**пораст**	**стопа р**	**наталитет**	**стопа н**	**морт.**	**стопа м**	**пр. прир.**	**стопа пп**	**салдо мигр.**	**стопа с м**	**тип крет. ст.**
	1991	**2002**											
Неготин	59559	57379	-2180	-3,4	5835	9,1	9114	14,2	-3279	-5,1	1099	1,7	I4
Александровац	994	934	-60	-5,7	95	9,0	147	13,9	-52	-4,9	-8	-0,8	E4
Брађевац	744	533	-211	-30,0	19	2,7	221	31,5	-202	-28,8	-9	-1,3	E4
Брестовац	426	365	-61	-14,0	21	4,8	91	20,9	-70	-16,1	9	2,1	I4
Буковче	2399	2263	-136	-5,3	213	8,3	394	15,4	-181	-7,1	45	1,8	I4
Вељково	316	257	-59	-18,7	14	4,4	38	12,1	-24	-7,6	-35	-11,1	E4
Видровац	1126	1013	-113	-9,6	84	7,1	218	18,5	-134	-11,4	21	1,8	I4
Вратна	451	427	-24	-5,0	41	8,5	68	14,1	-27	-5,6	3	0,6	I4
Дупљане	1011	882	-129	-12,4	111	10,7	160	15,4	-49	-4,7	-80	-7,7	E4
Душановац	2320	2098	-222	-9,1	242	10,0	369	15,2	-127	-5,2	-95	-3,9	E4
Јабуковац	2988	2756	-232	-7,3	309	9,8	555	17,6	-246	-7,8	14	0,4	I4
Јасеница	772	627	-145	-18,8	66	8,6	130	16,9	-64	-8,3	-81	-10,5	E4
Карбулово	608	528	-80	-12,8	44	7,0	116	18,6	-72	-11,5	-8	-1,3	E4
Кобишница	2507	2356	-151	-5,6	237	8,9	388	14,5	-151	-5,6	0	0,0	E4-I4?
Ковилово	623	580	-43	-6,5	54	8,2	130	19,6	-76	-11,5	33	5,0	I4
Мала Каменица	998	889	-109	-10,5	82	7,9	135	13,0	-53	-5,1	-56	-5,4	E4
Малајница	971	908	-63	-6,1	103	10,0	171	16,5	-68	-6,6	5	0,5	I4
Милошево	913	902	-11	-1,1	84	8,4	134	13,4	-50	-5,0	39	3,9	I4
Михајловац	1449	1417	-32	-2,0	102	6,5	231	14,7	-129	-8,2	97	6,2	I4

Мокрање	1140	1150	10	0,8	73	5,8	174	13,8	-101	-8,0	111	8,8	I3
Неготин г	17355	19314	1959	9,7	2346	11,6	1895	9,4	451	2,2	1508	7,5	I1
Плавна	1127	1087	-40	-3,3	115	9,4	201	16,5	-86	-7,1	46	3,8	I4
Поповица	606	538	-68	-10,8	49	7,8	125	19,9	-76	-12,1	8	1,3	I4
Прахово	2296	2235	-61	-2,4	239	9,6	310	12,4	-71	-2,8	10	0,4	I4
Радујевац	2715	2467	-248	-8,7	180	6,3	289	10,1	-109	-3,8	-139	-4,9	E4
Рајац	599	449	-150	-26,0	12	2,1	210	36,4	-198	-34,4	48	8,3	I4
Речка	649	520	-129	-20,1	35	5,4	128	19,9	-93	-14,5	-36	-5,6	E4
Рогљево	258	193	-65	-26,2	10	4,0	78	31,4	-68	-27,4	3	1,2	I4
Самариновац	1021	803	-218	-21,7	87	8,7	138	13,8	-51	-5,1	-167	-16,6	E4
Сиколе	1070	863	-207	-19,5	80	7,5	275	25,9	-195	-18,3	-12	-1,1	E4
Слатина	1009	982	-27	-2,5	79	7,2	144	13,2	-65	-5,9	38	3,5	I4
Смедовац	225	163	-62	-29,1	6	2,8	62	29,1	-56	-26,2	-6	-2,8	E4
Србово	951	918	-33	-3,2	106	10,3	142	13,8	-36	-3,5	3	0,3	I4
Тамнич	490	354	-136	-29,3	11	2,4	126	27,1	-115	-24,8	-21	-4,5	E4
Трњане	667	537	-130	-19,6	39	5,9	153	23,1	-114	-17,2	-16	-2,4	E4
Уровица	2826	2629	-197	-6,6	257	8,6	374	12,5	-117	-3,9	-80	-2,7	E4
Криомасница	426	327	-99	-23,9	27	6,5	98	23,7	-71	-17,1	-28	-6,8	E4
Чубра	803	639	-164	-20,7	42	5,3	160	20,2	-118	-14,9	-46	-5,8	E4
Шаркамен	496	403	-93	-18,8	21	4,2	93	18,8	-72	-14,6	-21	-4,2	E4
Штубик	1214	1073	-141	-11,2	100	8,0	243	19,3	-143	-11,4	2	0,2	I4

E - емиграционо
I - имиграционо

ОП-10
Александровац
БР СТАНОВНИКА 588
248а
К.О. АЛЕКСАНДРОВ
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
АЛЕКСАНДРОВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

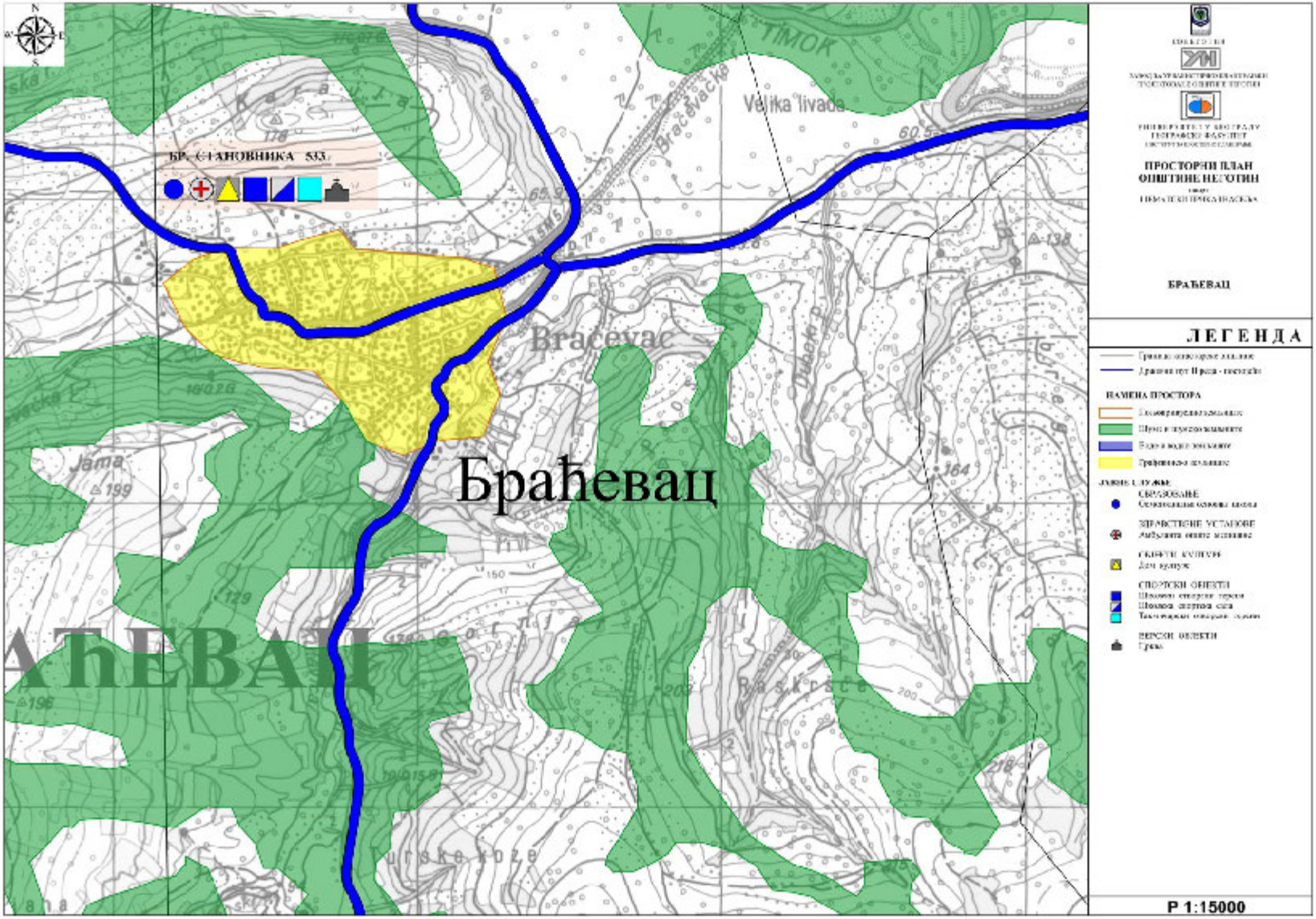
БР. СТАНОВНИКА 533.
Braćevac
Брађевац
TIMOK
Velika livada
Braćevačke
Jama
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
БРАЋЕВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ САДРЖАЈИ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
СКЕЛЕТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

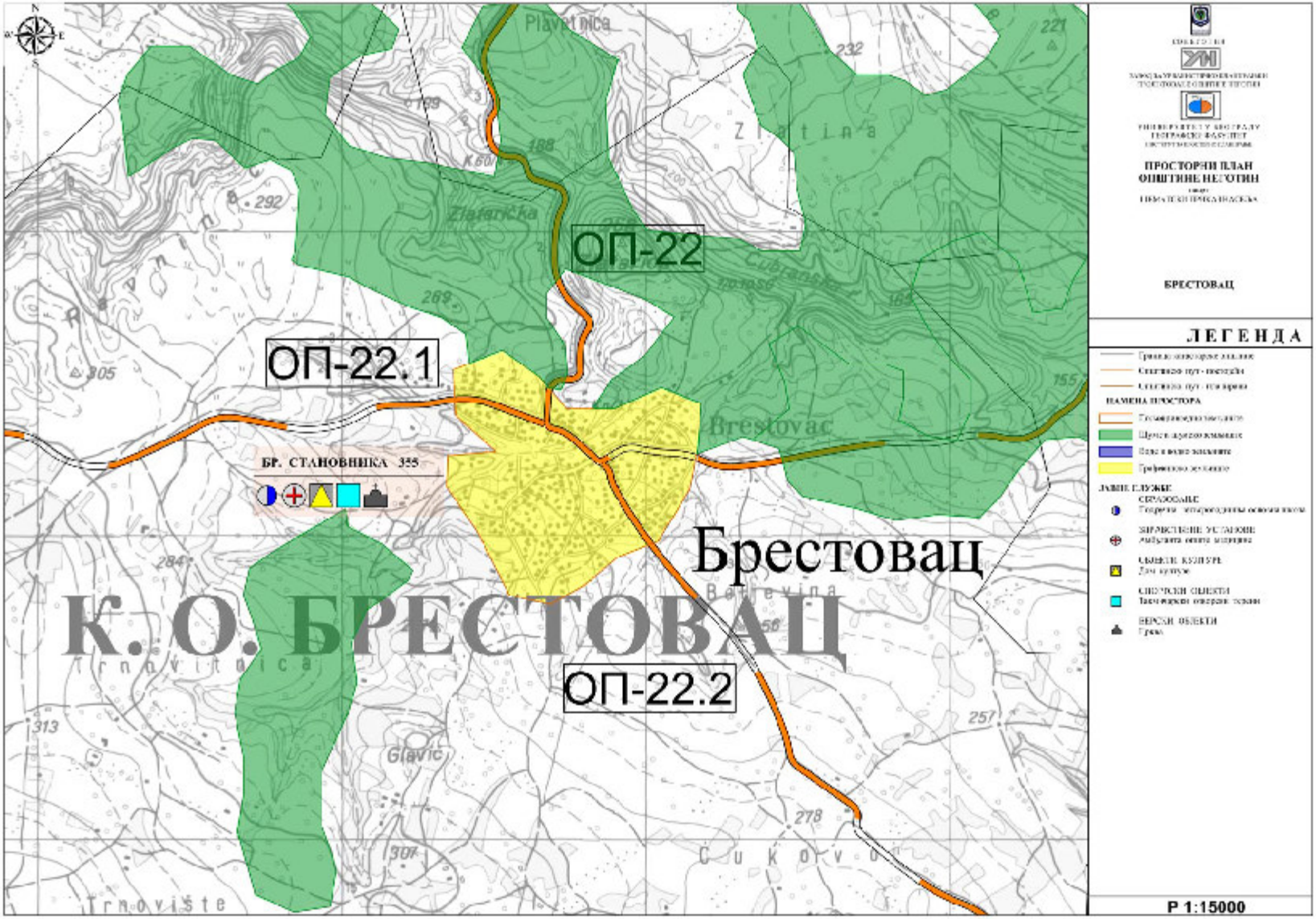
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
БРЕСТОВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000
ОП-22
ОП-22.1
ОП-22.2
БР. СТАНОВНИКА 355
Брестовац
К. О. БРЕСТОВАЦ
Plavetnica
Zlatarička
Brestovac
Glavić
Trnovište

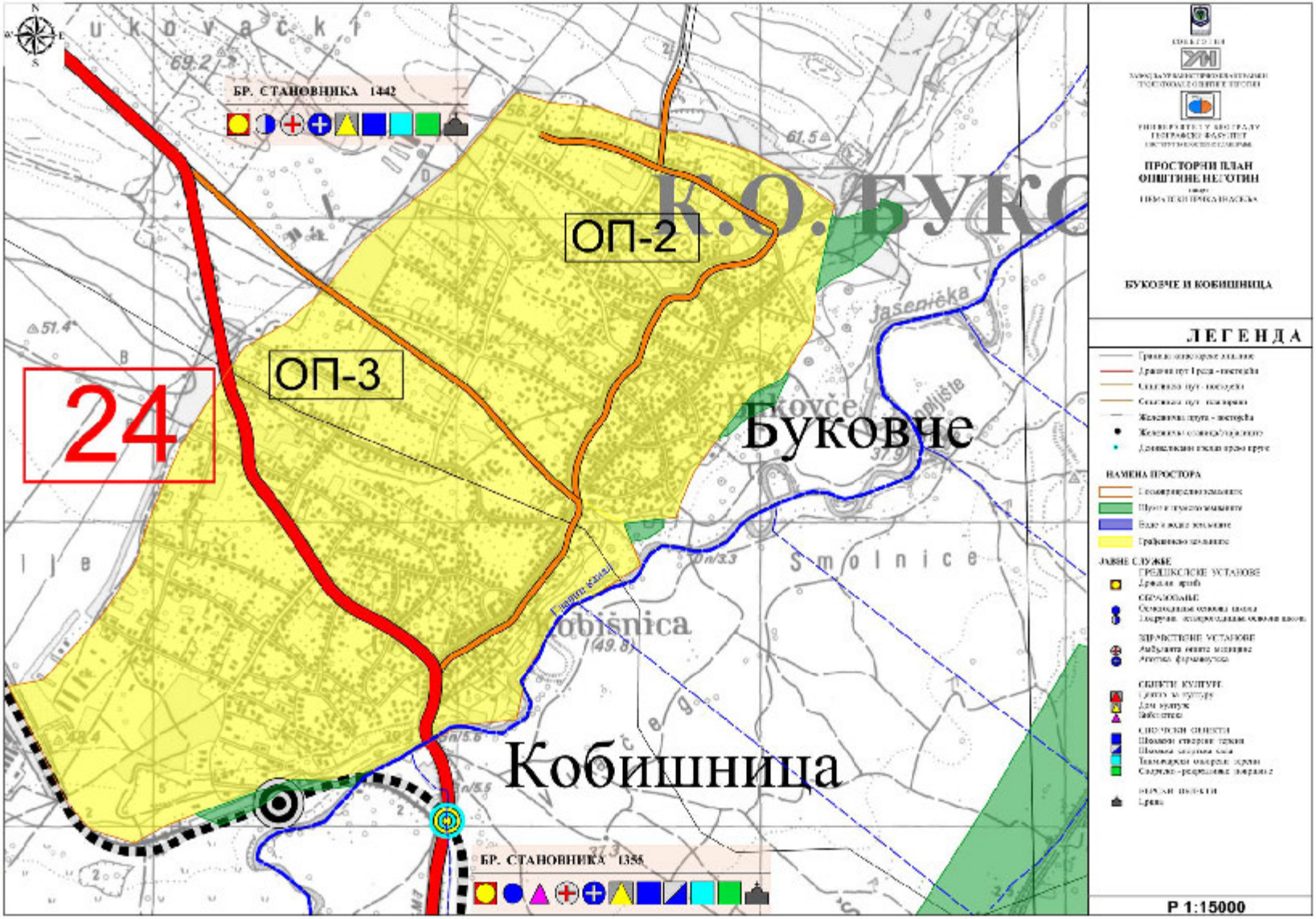
24
ОП-2
ОП-3
К.О. БУКО
Буковче
Кобишница
БР. СТАНОВНИКА 1442
БР. СТАНОВНИКА 1355
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
БУКОВЧЕ И КОБИШНИЦА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
Р 1:15000

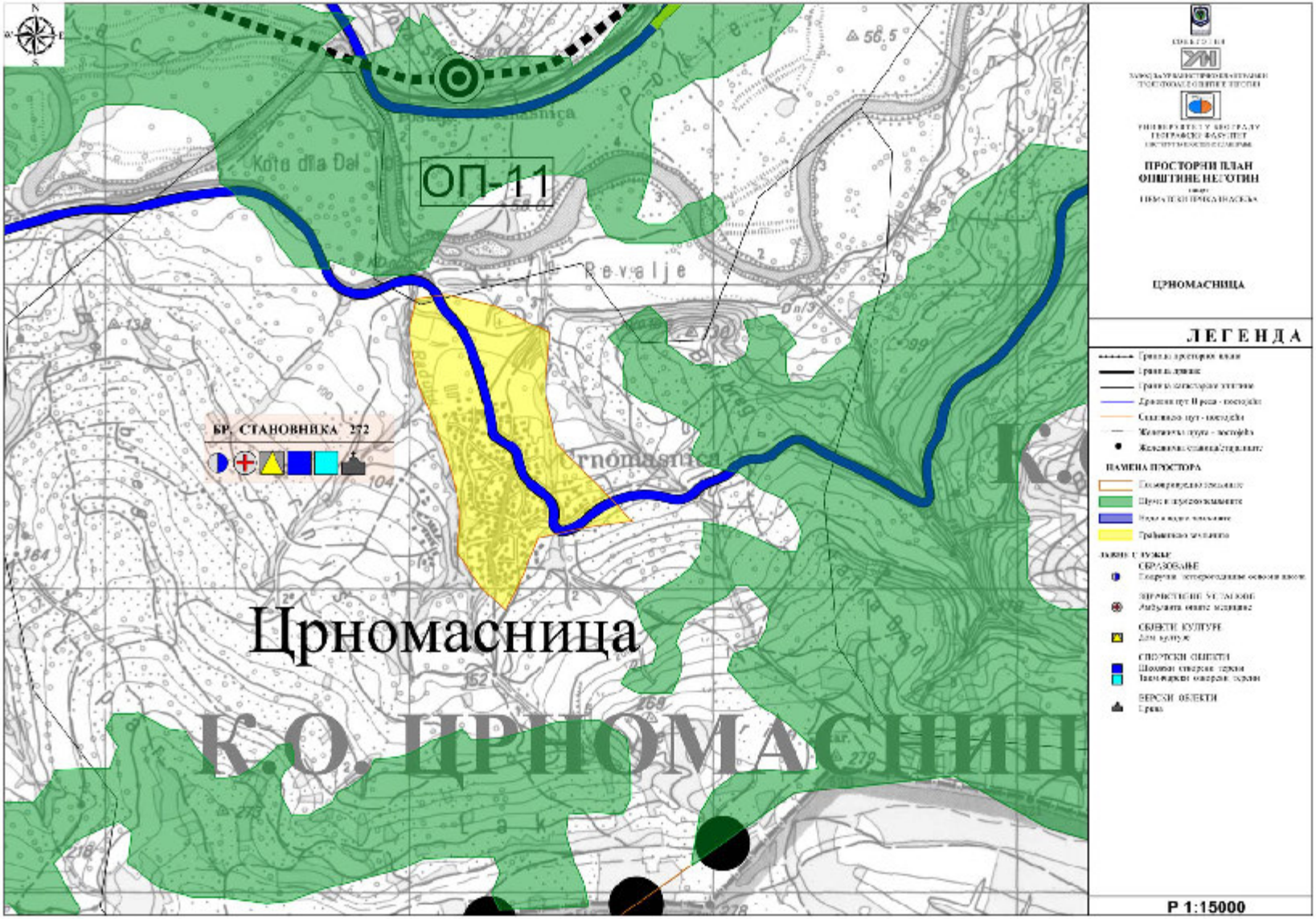
ОП-11
БР. СТАНОВНИКА 272
Црномасница
К.О. ЦРНОМАСНИЦ
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ЦРНОМАСНИЦА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНИ ОБЈЕКТИ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

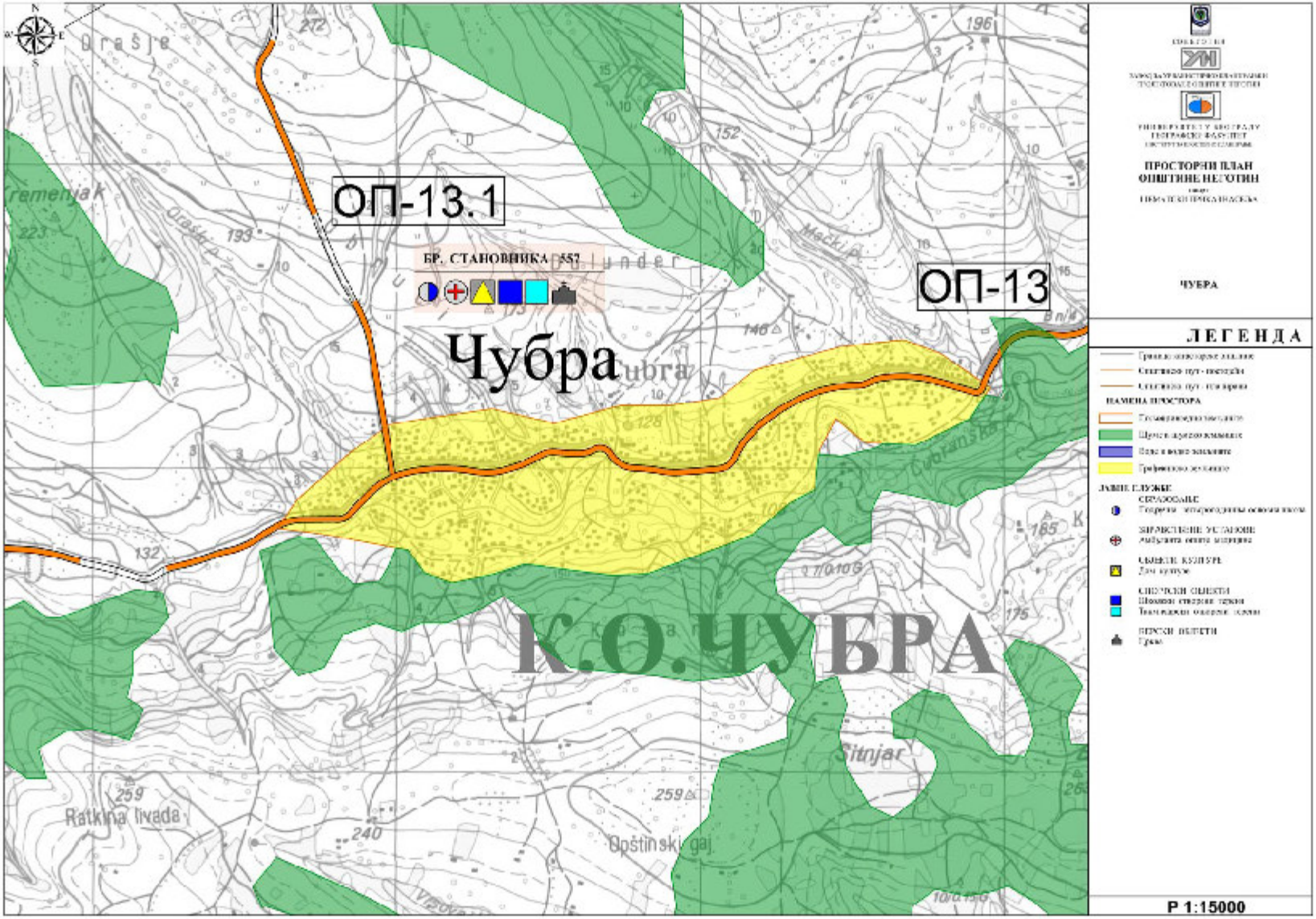
ОП-13.1
БР. СТАНОВНИКА 557
Чубра
ОП-13
К.О.ЧУБРА
Ratkina livada
Opštinski gaj
Sitnjar
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ЧУБРА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ САДРЖАЈИ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

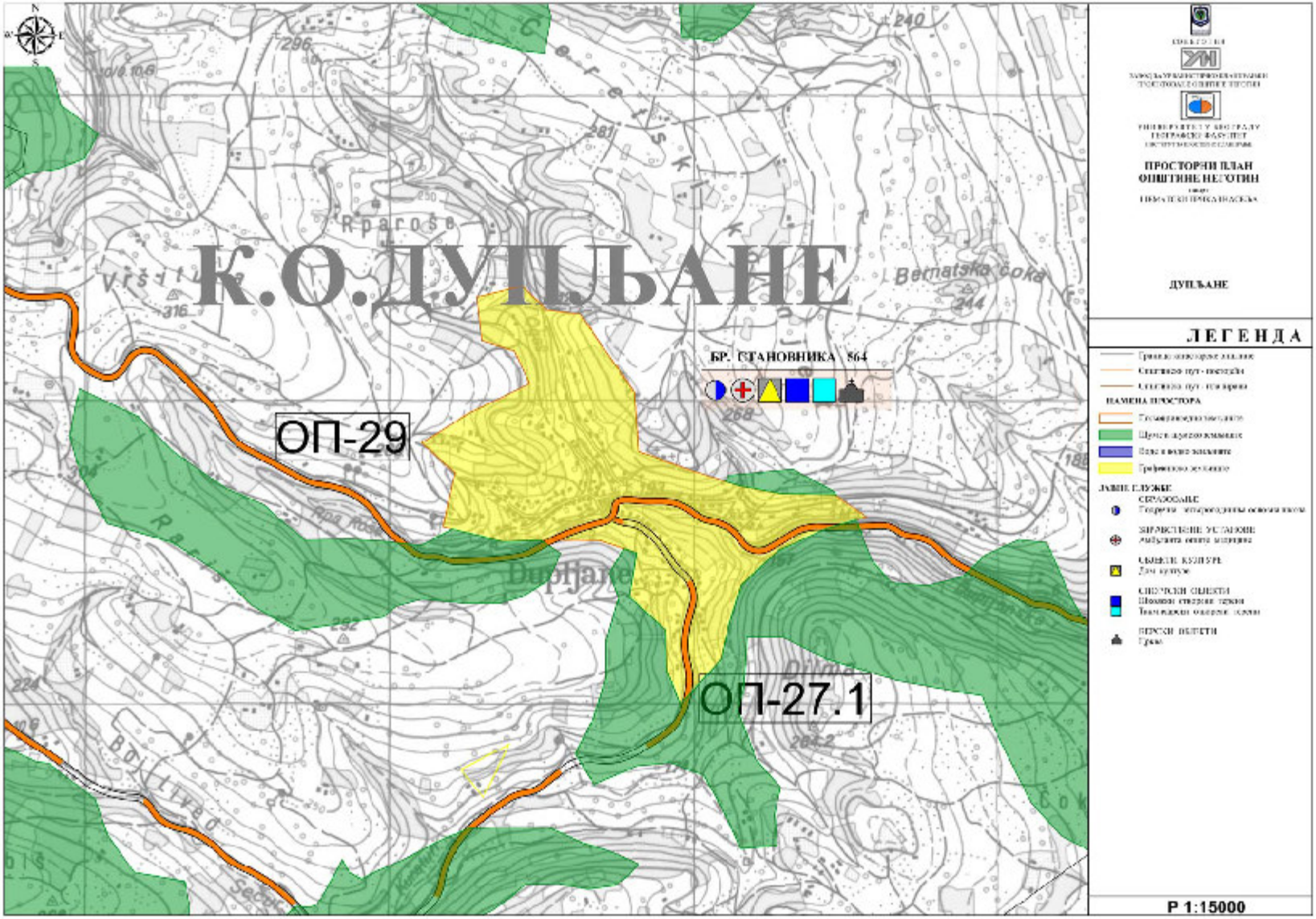
К.О.ДУПЉАНЕ
БР. СТАНОВНИКА 864
ОП-29
ОП-27.1
Dupljane
Rparoše
Vrštilo
Bolitvo
Bernatska čoka
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ДУПЉАНЕ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЛУЖБЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Цркве
Р 1:15000

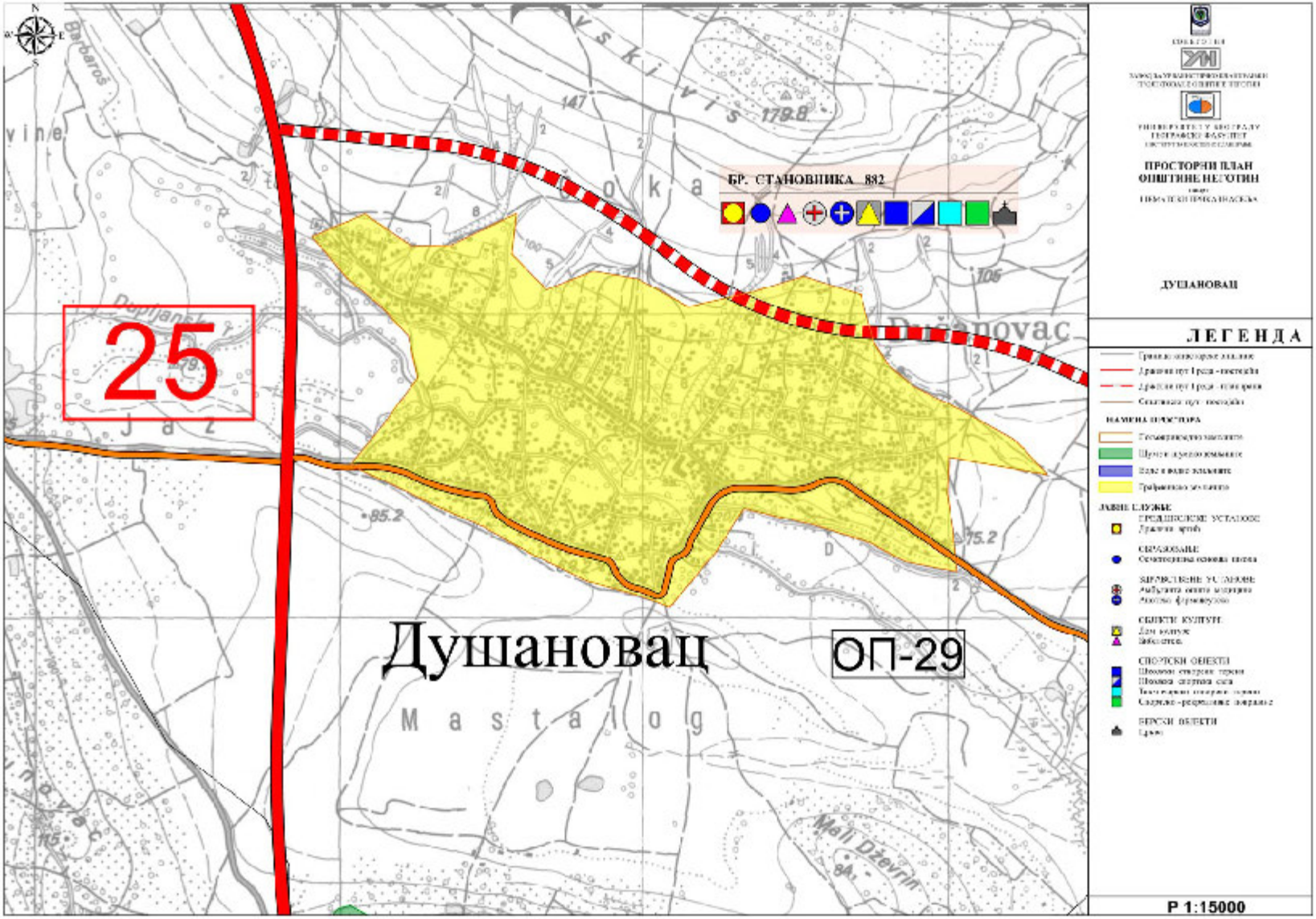
25
Душановац
ОП-29
Mastalog
Mali Dževrin
Barbaros
Dušanovac
БР. СТАНОВНИКА 882
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ДУШАНОВАЦ
ЛЕГЕНДА
Р 1:15000

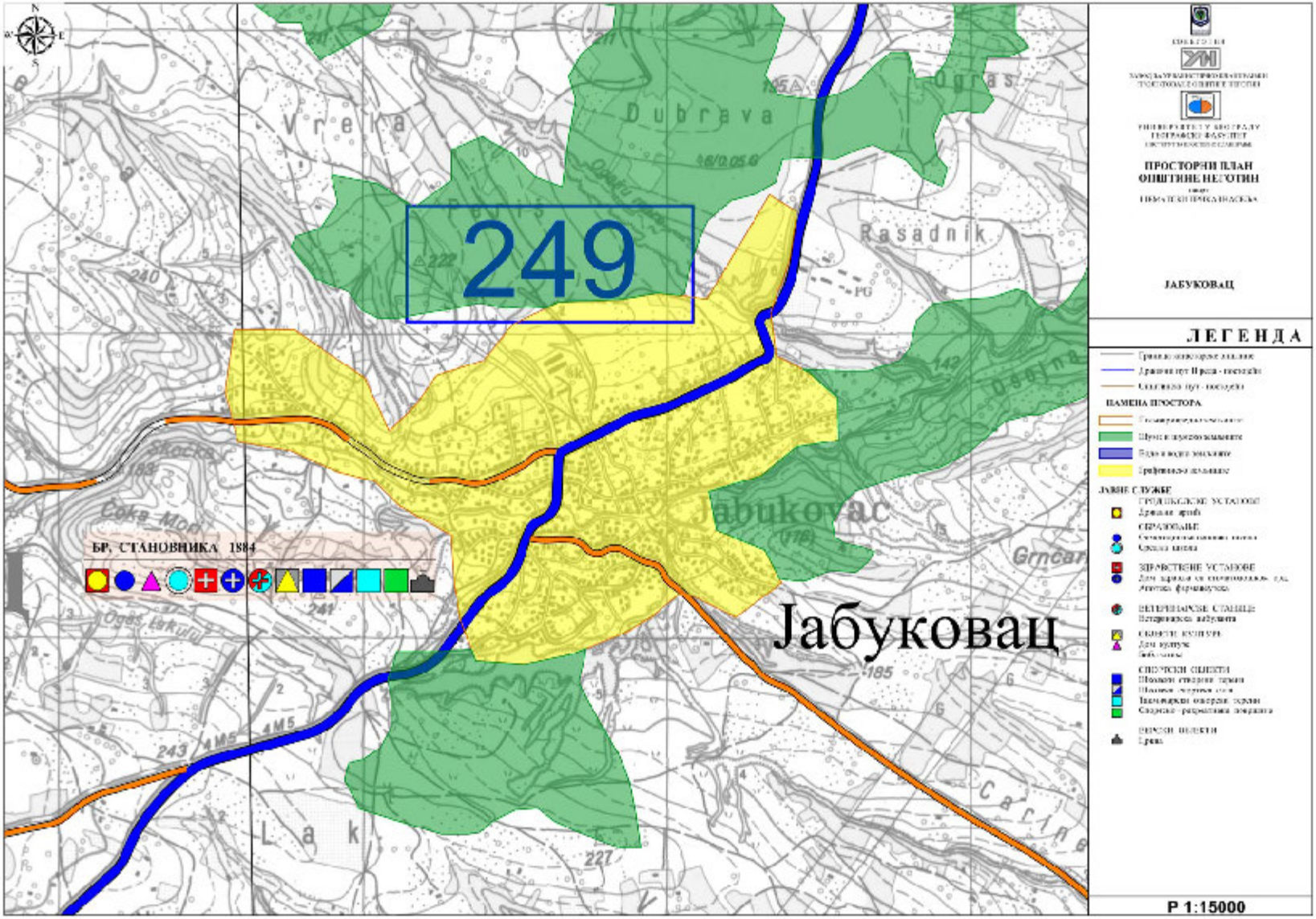
249
Јабуковац
Vrela
Dubrava
Rasadnik
Jabukovac
Lak
Grnčar
БР. СТАНОВНИКА 1884
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ЈАБУКОВАЦ
ЛЕГЕНДА
ПАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
Р 1:15000

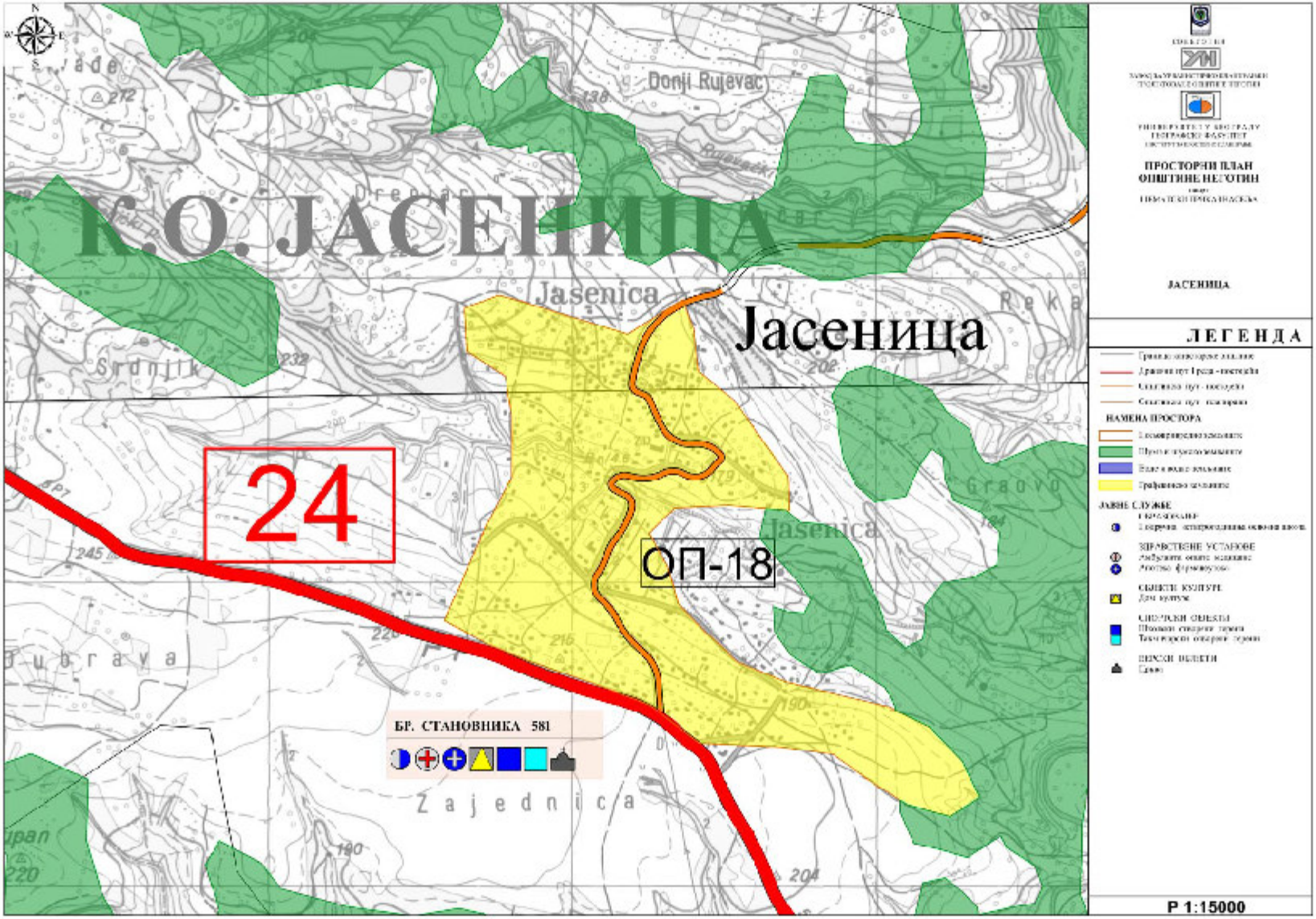
К.О. ЈАСЕНИЦА
Јасеница
24
ОП-18
БР. СТАНОВНИКА 581
Donji Rujevac
Jasenica
Srdnjik
Dubrava
Zajednica
Graovo
Reka
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ЈАСЕНИЦА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

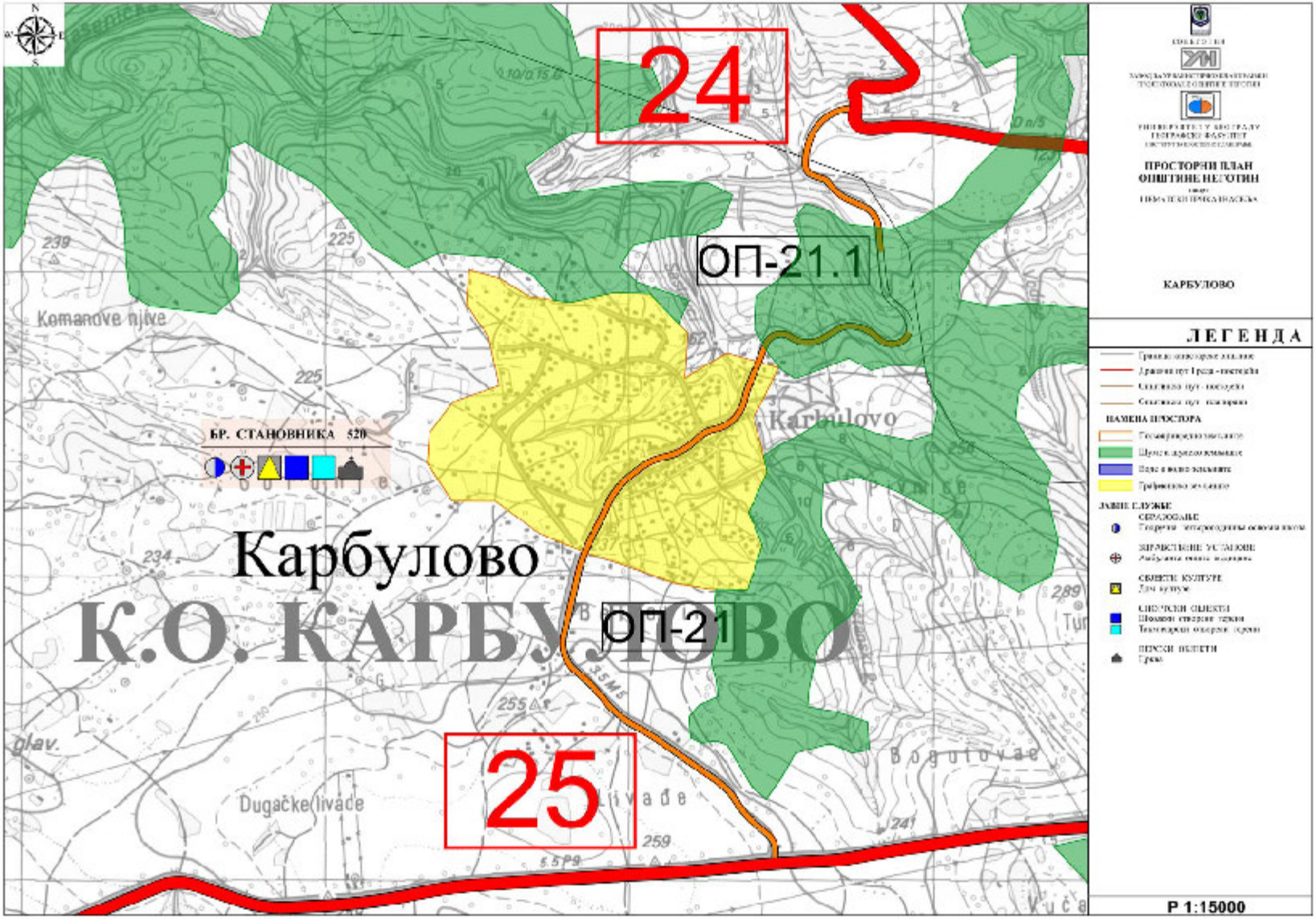
24
ОП-21.1
ОП-21
25
Карбулово
К.О. КАРБУЛОВО
БР. СТАНОВНИКА 520
Komanove njive
Dugačke livade
Karbulovo
Bogutovac
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
КАРБУЛОВО
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

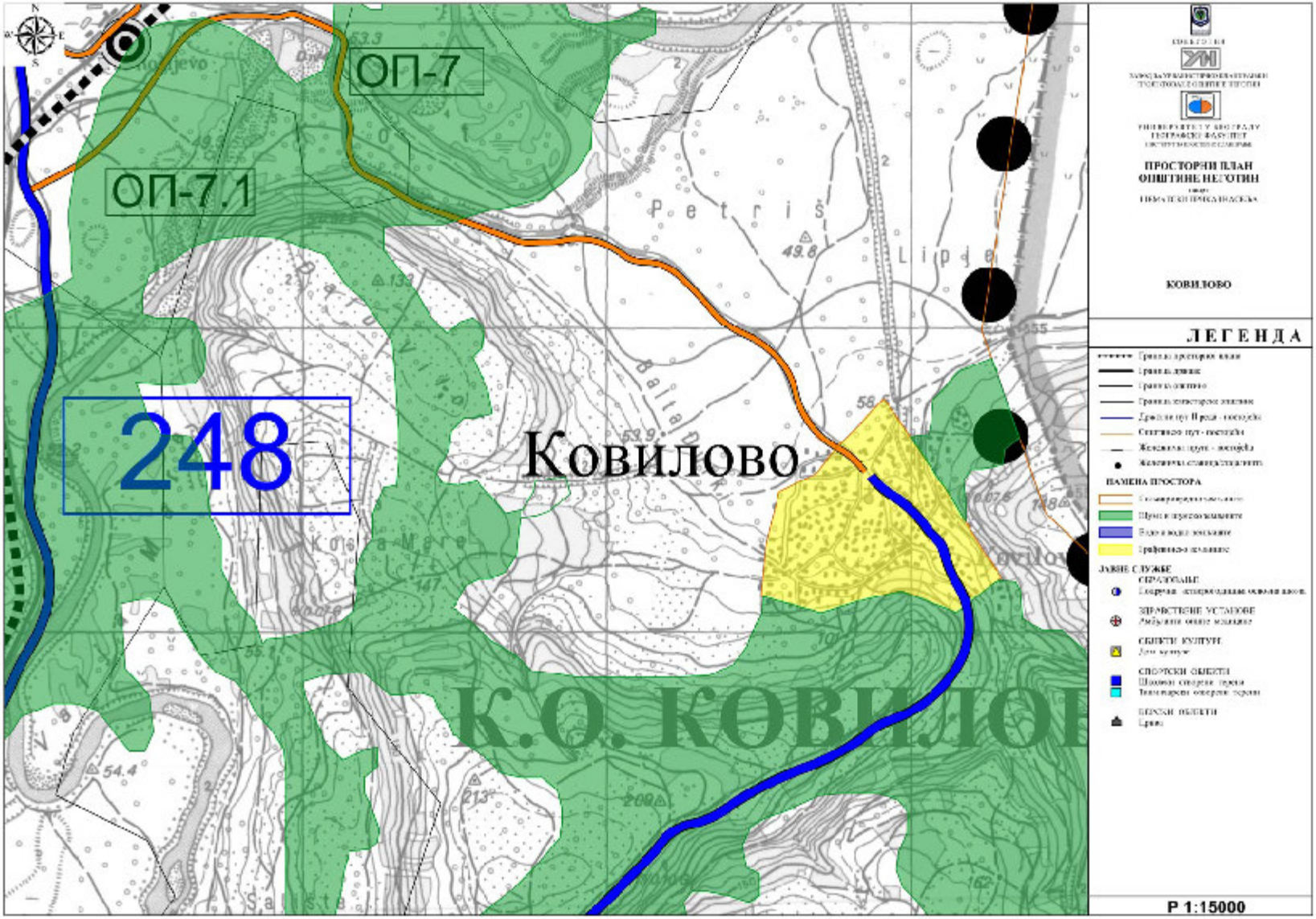
ОП-7
ОП-7.1
248
Ковилово
К.О. КОВИЛОВ
ПРОСТОРНИ ПЛАН
ОПШТИНЕ НЕГОТИН
КОВИЛОВО
ЛЕГЕНДА
Р 1:15000

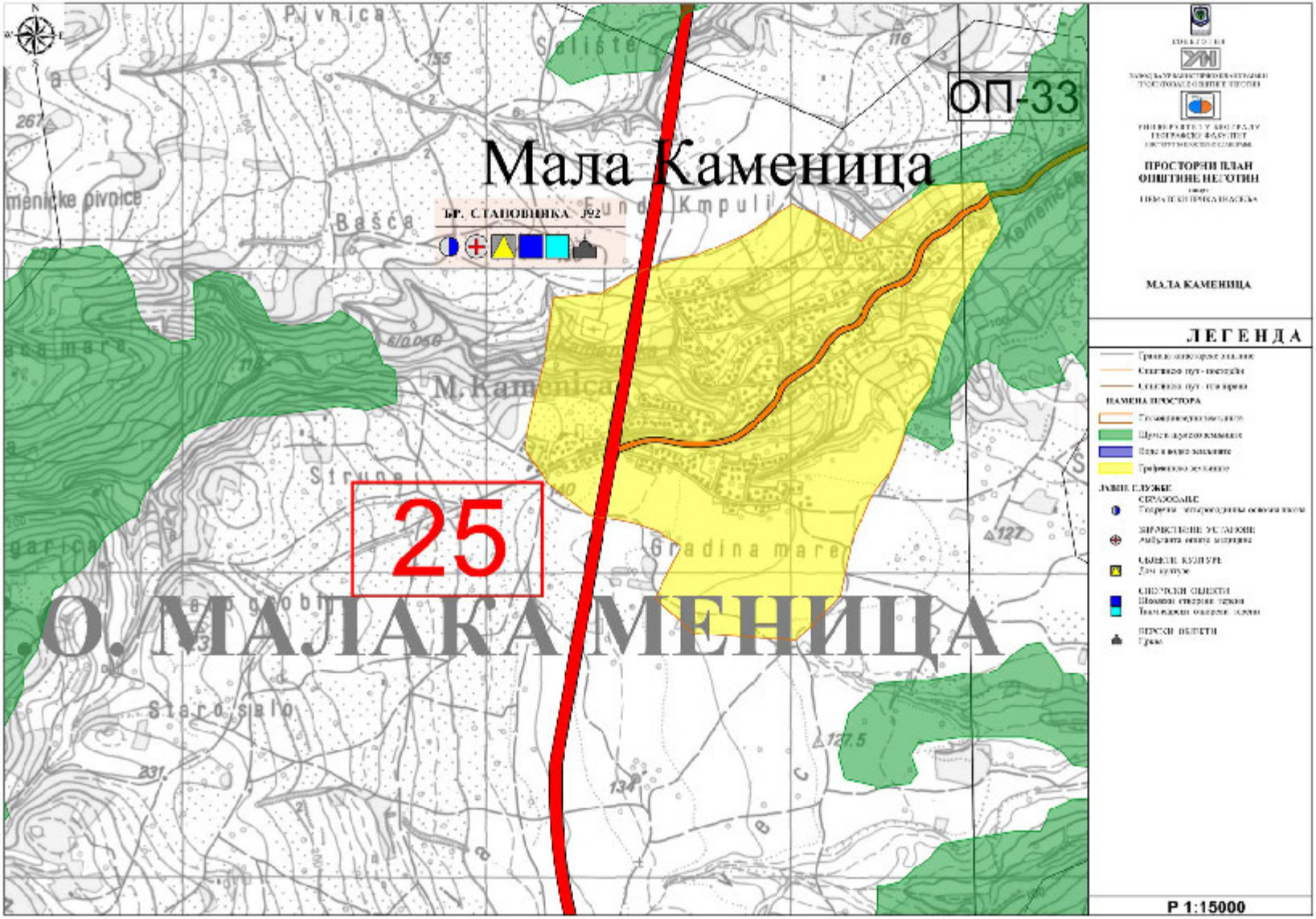
Мала Каменица
ОП-33
25
О. МАЛА КАМЕНИЦА
ЛР. СТАНОВНИКА 192
Pivnica
Saliste
Basca
Fundu Kmpuli
M.Kamenica
Sirune
Gradina mare
Staro salo
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
МАЛА КАМЕНИЦА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЛУЖБЕ
СЕОСКО ДОМАЋИЋ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

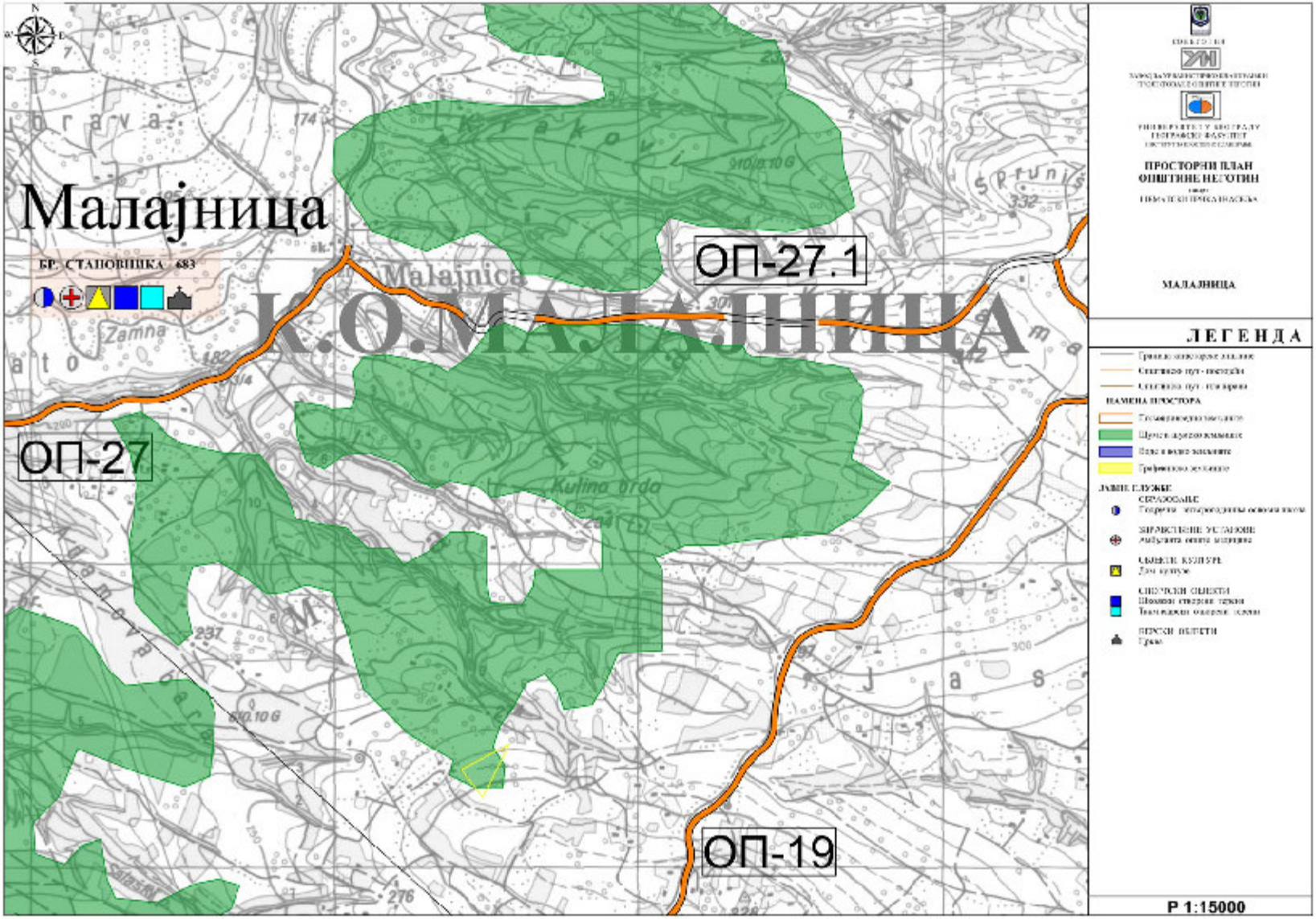
Малајница
БР. СТАНОВНИКА 683
К.О.МАЛАЈНИЦА
ОП-27.1
ОП-27
ОП-19
Malajnica
Zamna
Kulina brda
МАЛАЈНИЦА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ДУХОВНЕ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

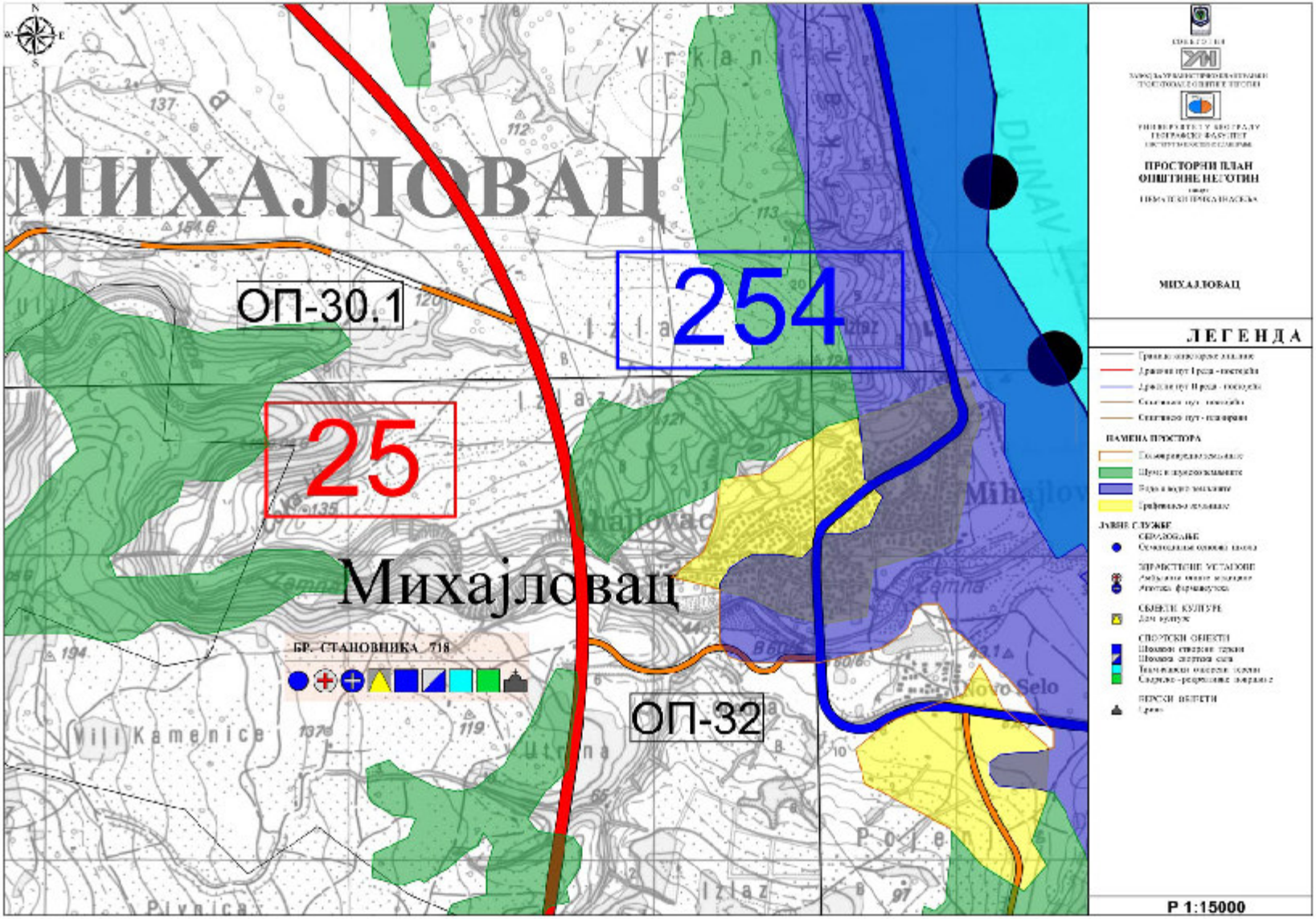
МИХАЈЛОВАЦ
ОП-30.1
254
25
Михајловац
БР. СТАНОВНИКА 718
ОП-32
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
МИХАЈЛОВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

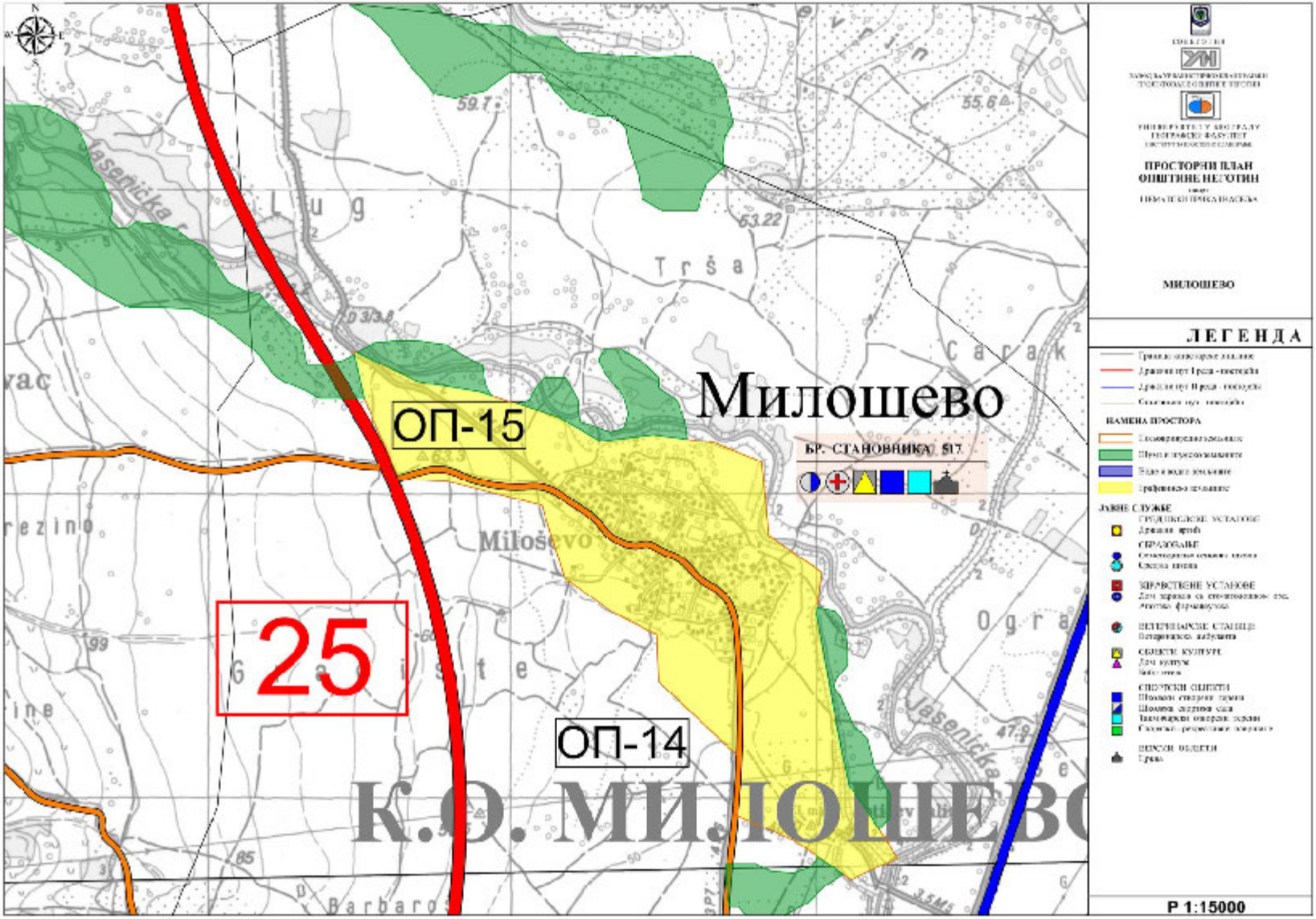
Милошево
БР. СТАНОВНИКА 517
ОП-15
ОП-14
25
К.О. МИЛОШЕВО
Trša
Milošev
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
МИЛОШЕВО
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
Р 1:15000

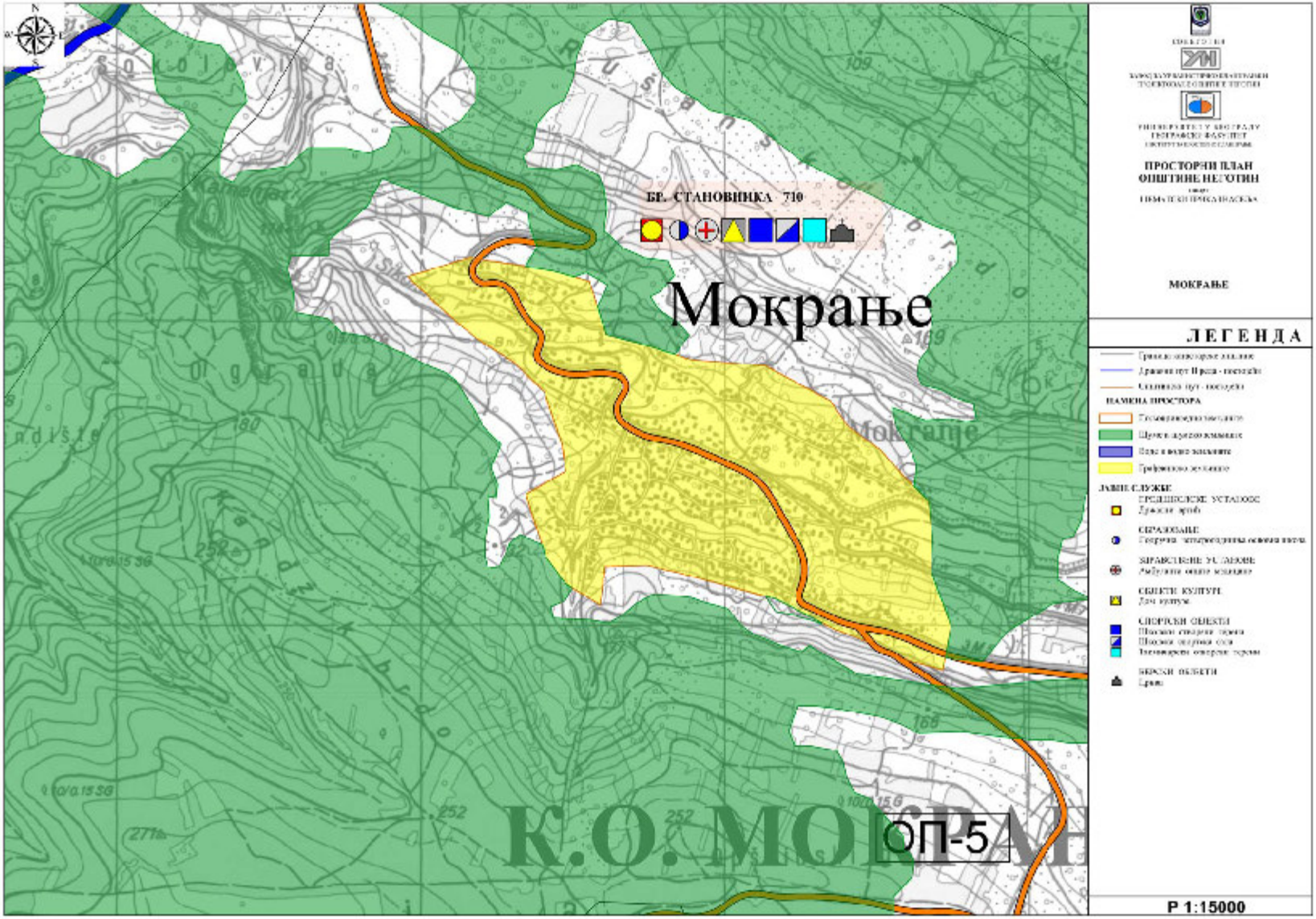
БР. СТАНОВНИКА 710
Мокрање
К.О. МОКРАЊЕ
ОП-5
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
МОКРАЊЕ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЕРВИСИ
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

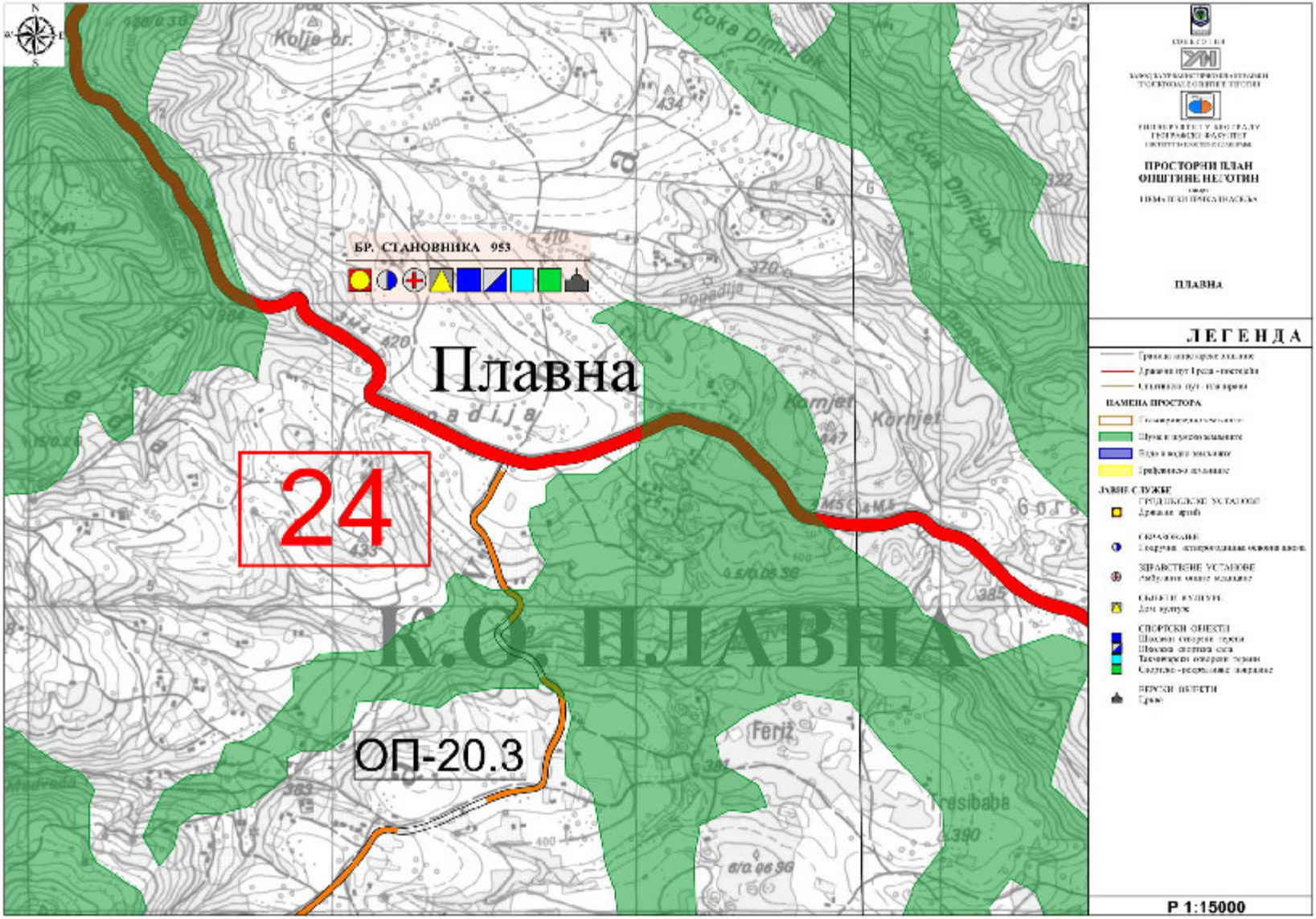
БР. СТАНОВНИКА 953
Плавна
24
К.О. ПЛАВНА
ОП-20.3
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ПЛАВНА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

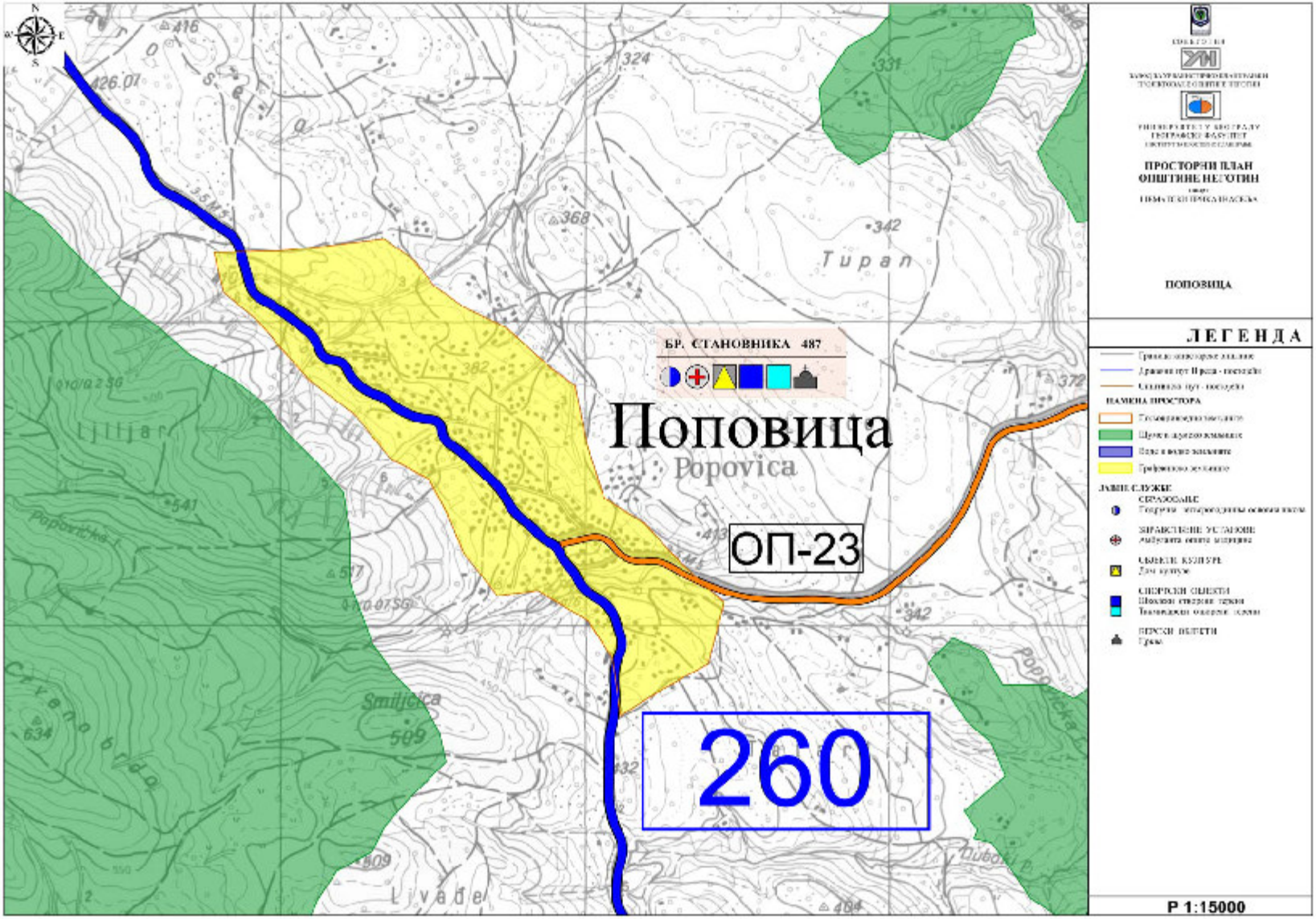
ПРОСТОРНИ ПЛАН
ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ПОПОВИЦА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЛУЖБЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
БР. СТАНОВНИКА 487
Поповица
Popovica
ОП-23
260
Тирал
Ljiljar
Popovička r.
Crveno brdo
Smiljetica
509
Ljvade
Pibovi p.
P 1:15000

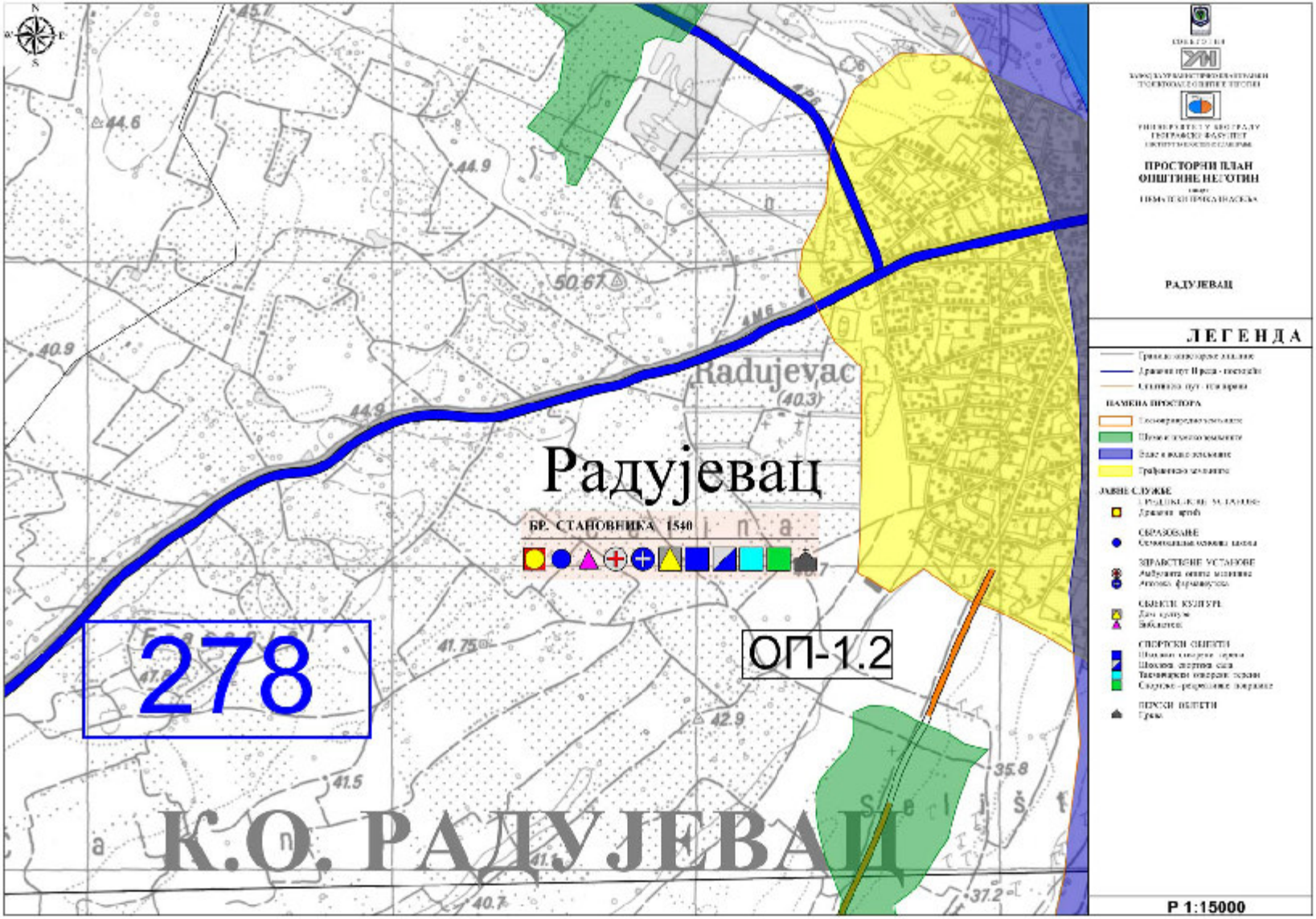
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
РАДУЈЕВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ПЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Радујевац
БР. СТАНОВНИКА 1540
278
ОП-1.2
К.О. РАДУЈЕВАЦ
Radujevac
50.67
44.6
44.9
40.9
41.75
42.9
41.5
35.8
37.2
40.7
Р 1:15000

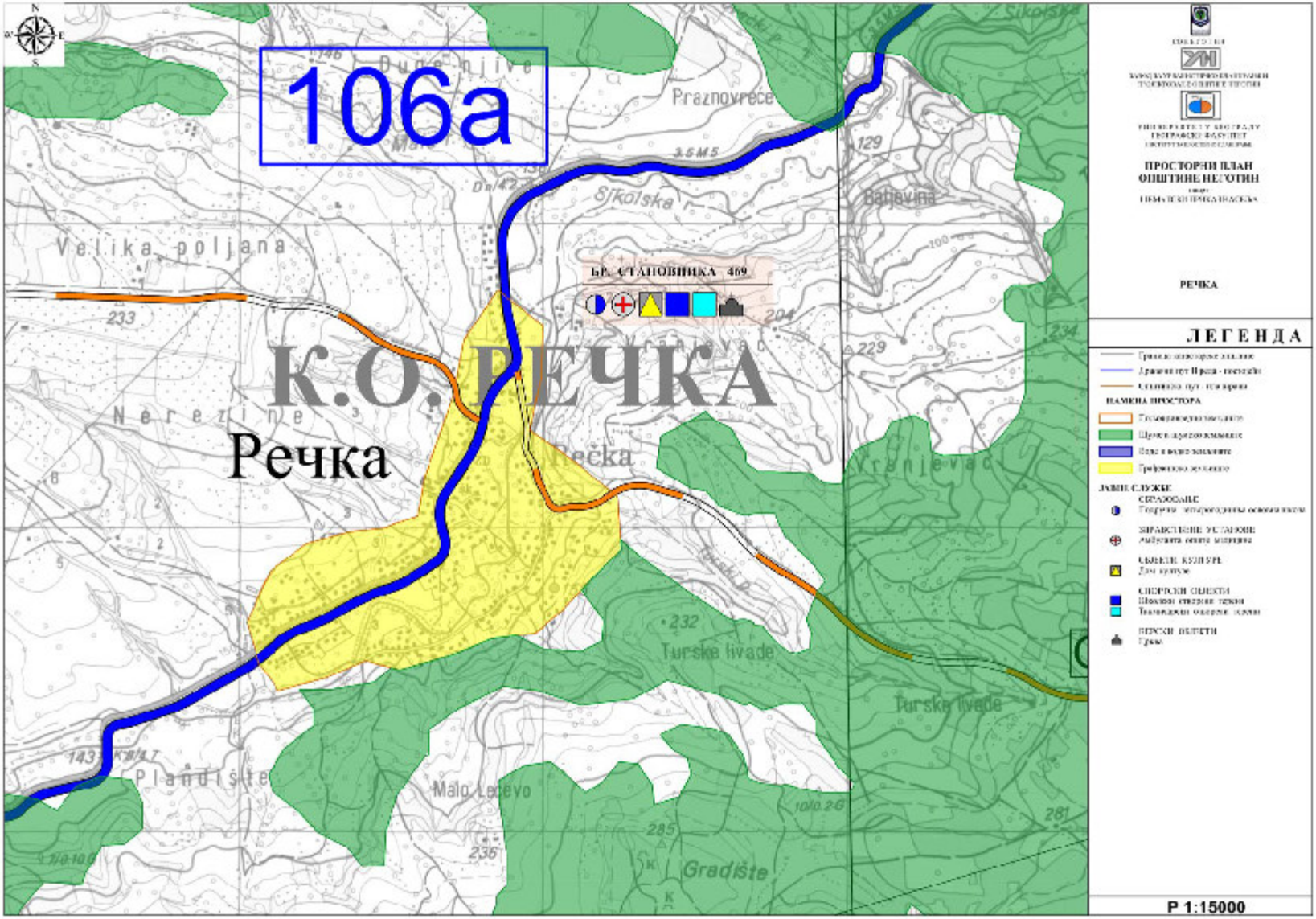
106а
К.О. РЕЧКА
Речка
БР. СТАНОВНИКА 469
Praznovrće
Školska
Velika poljana
Nerezine
Vranjevac
Turske livade
Planište
Malo Lelevo
Gradište
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
РЕЧКА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
СРЕДОШЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

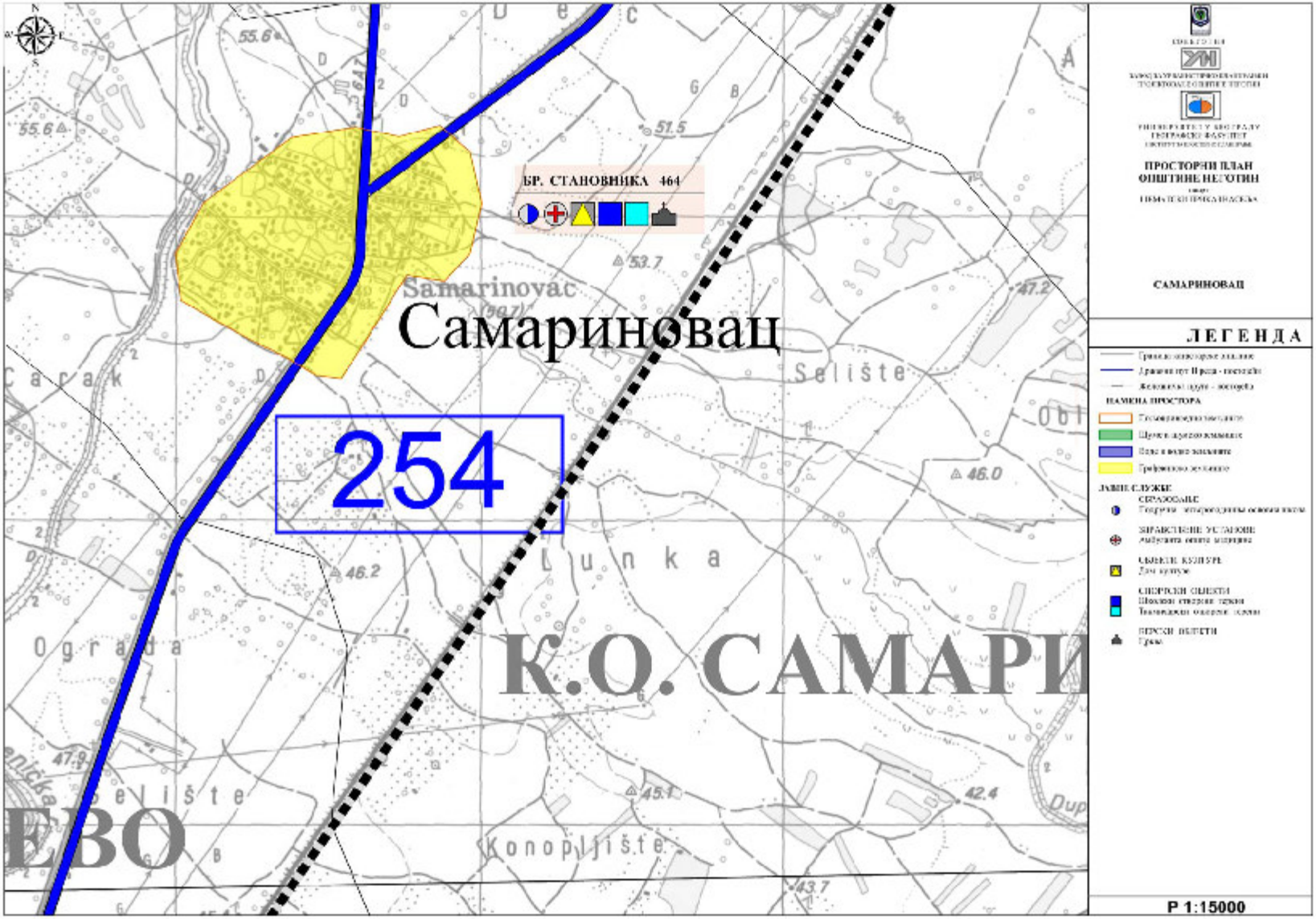
БР. СТАНОВНИКА 464
Samarinovac
Самариновац
254
К.О. САМАРИ
ЕВО
Šeliště
Lunka
Ograda
Konopljište
Čarak
Dup
55.6
51.5
53.7
47.2
46.0
46.2
47.9
45.1
42.4
43.7
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
САМАРИНОВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ЈАВНЕ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

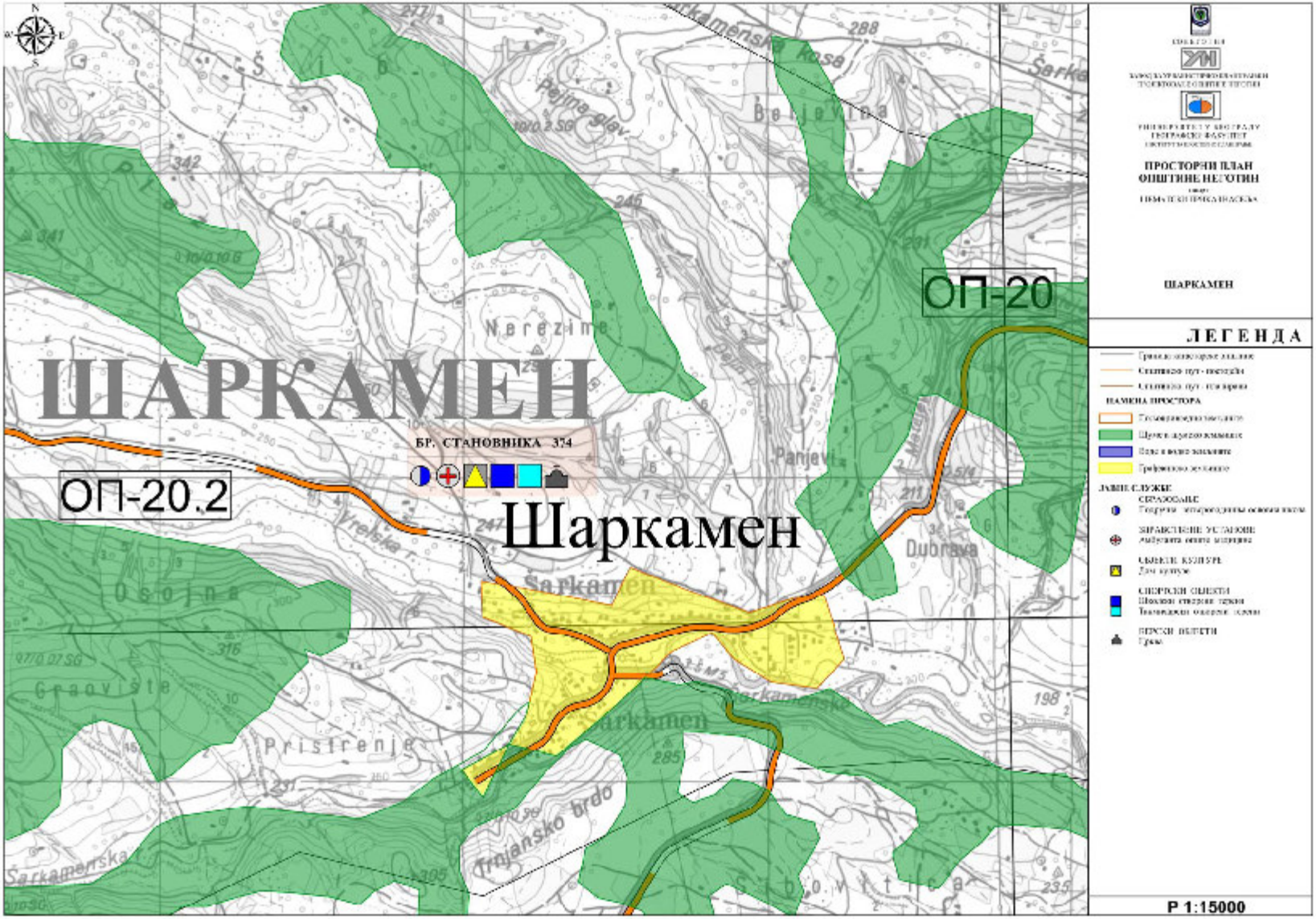
ШАРКАМЕН
БР. СТАНОВНИКА 374
ОП-20.2
ОП-20
Шаркамен
Šarkamen
Šarkamenska kosa
Bel jevina
Pejina glav
Narezine
Panjevi
Dubrava
Vrelska r.
Osojna
Gradvište
Pristrenje
Trnjansko brdo
Šarkamenska
Šarkamenski
Sbovrtina
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ШАРКАМЕН
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЛУЖБЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Цркве
Р 1:15000

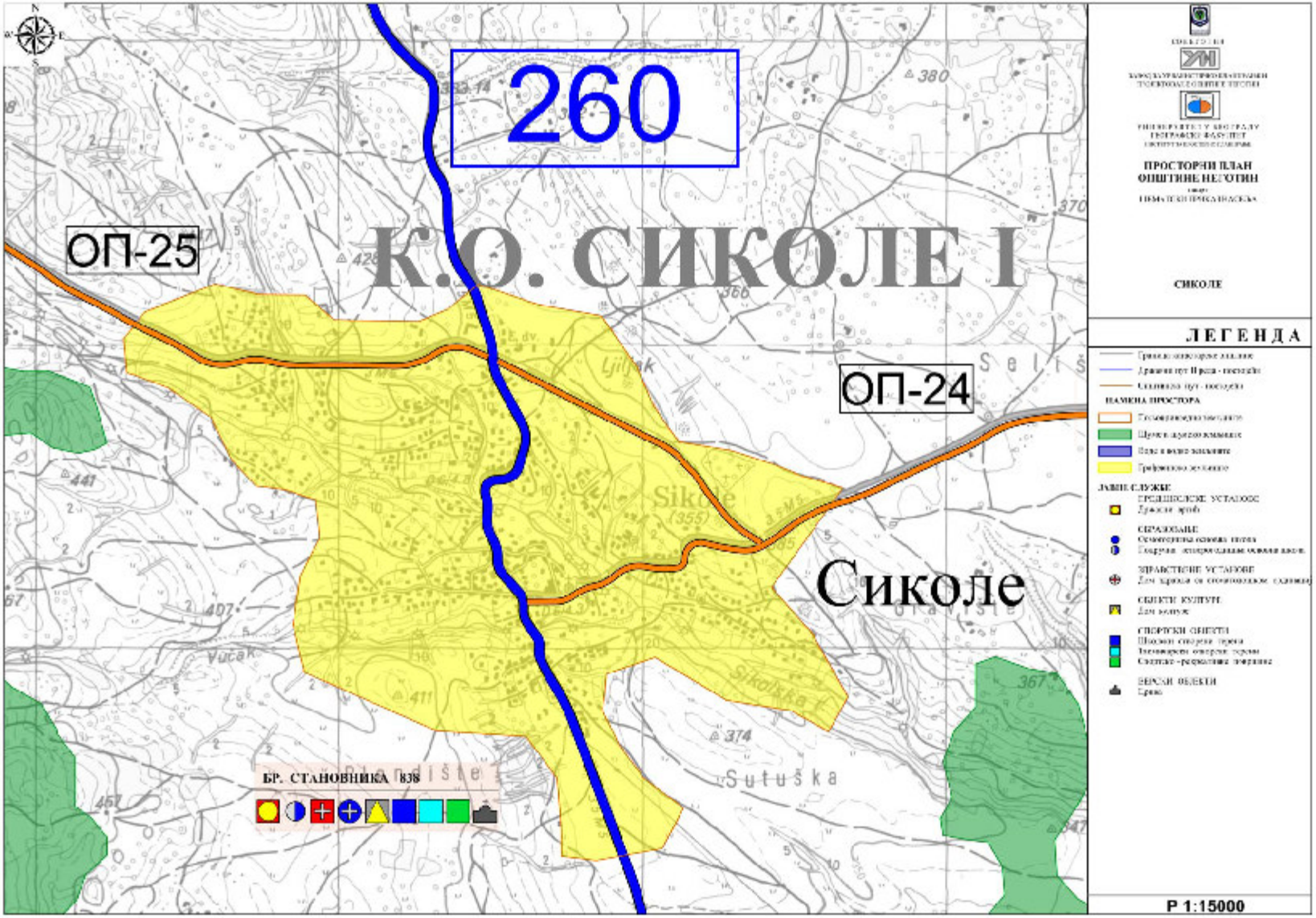
260
ОП-25
К.О. СИКОЛЕ I
ОП-24
Сиколе
БР. СТАНОВНИКА 838
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
СИКОЛЕ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЕРВИСИ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

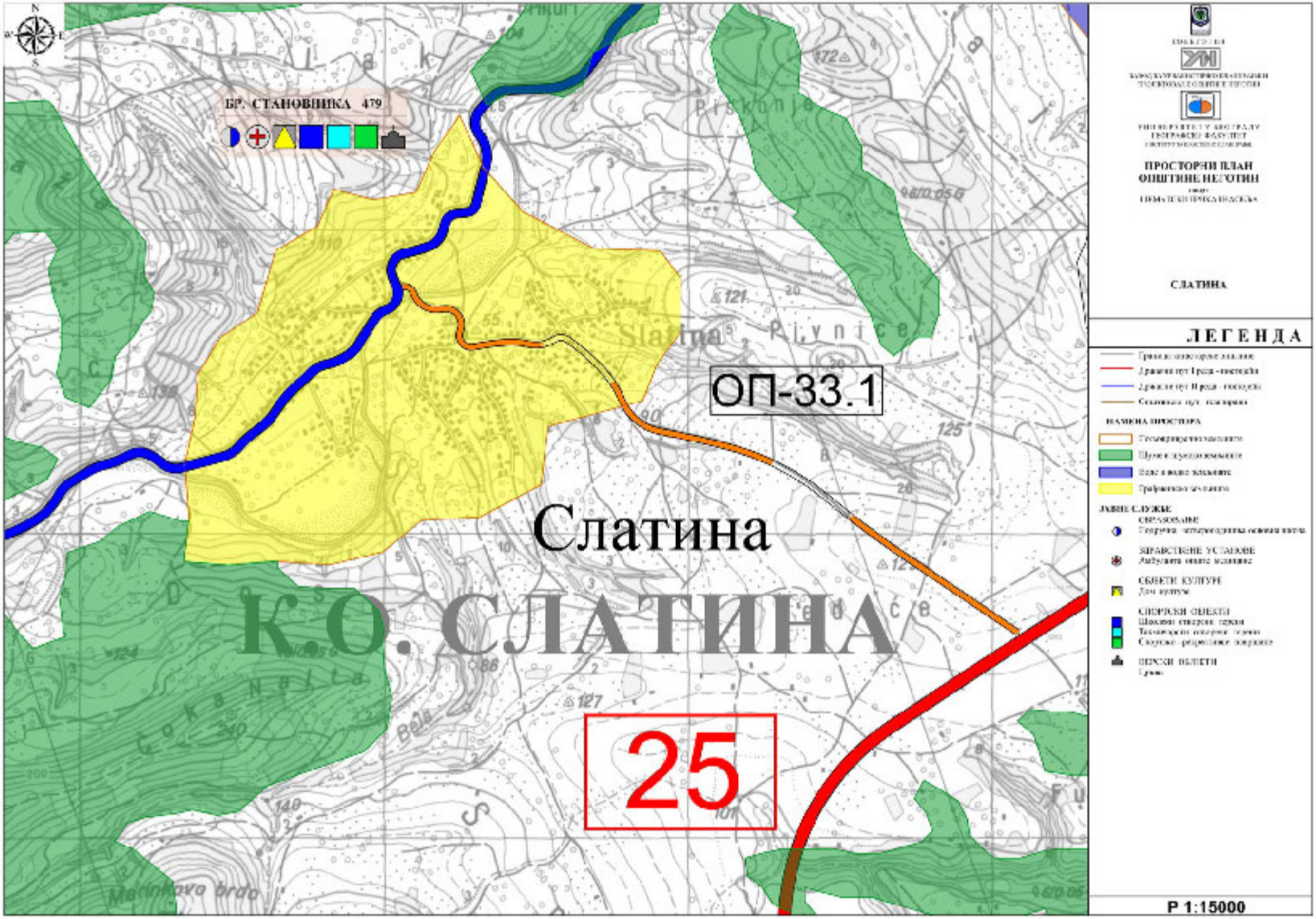
БР. СТАНОВНИКА 479
ОП-33.1
Слатина
К.О. СЛАТИНА
25
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
СЛАТИНА
ЛЕГЕНДА
Р 1:15000

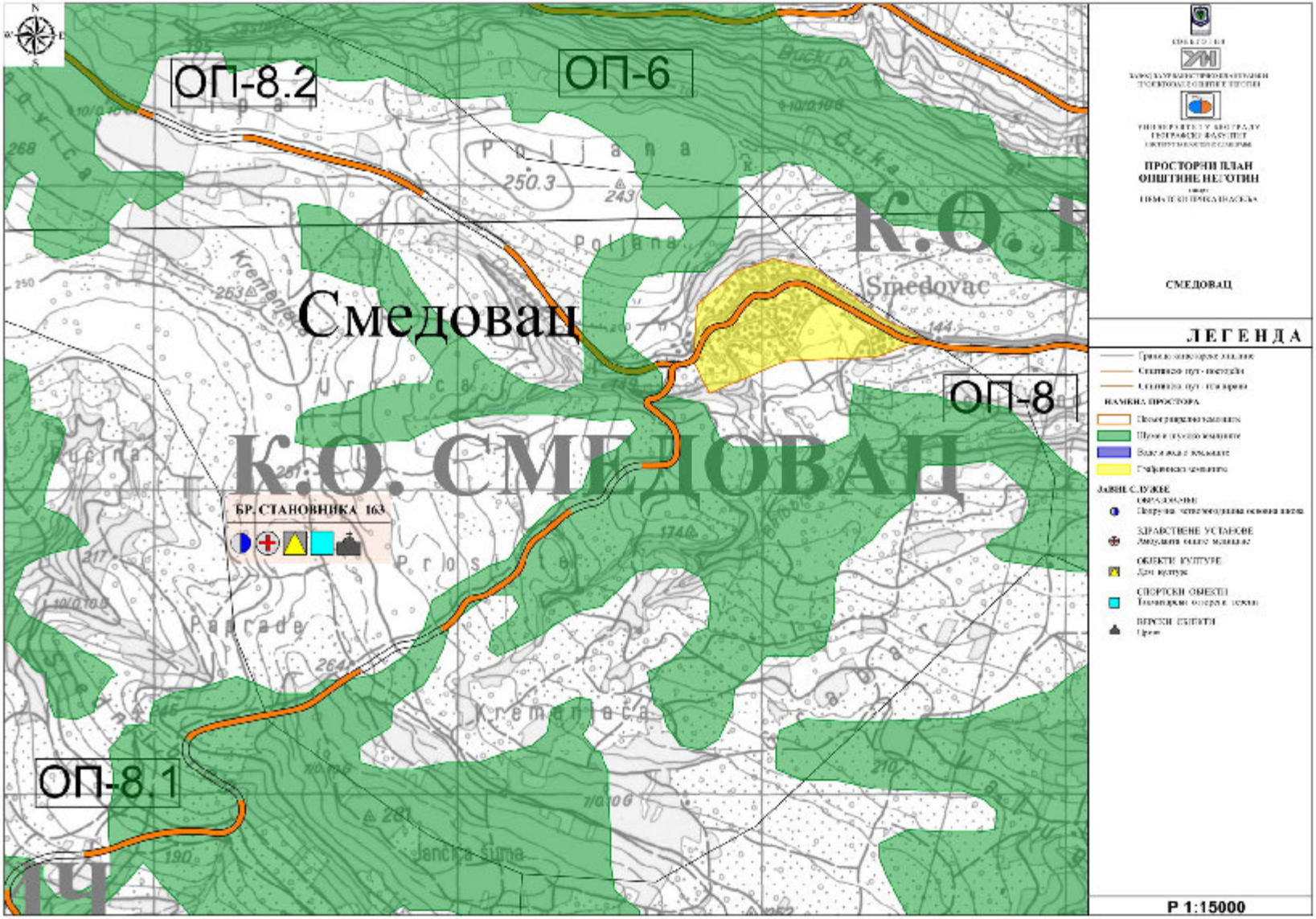
ОП-8.2
ОП-6
Смедовац
К.О.
К.О. СМЕДОВАЦ
ОП-8
ОП-8.1
БР. СТАНОВНИКА 163
Smedovac
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
СМЕДОВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

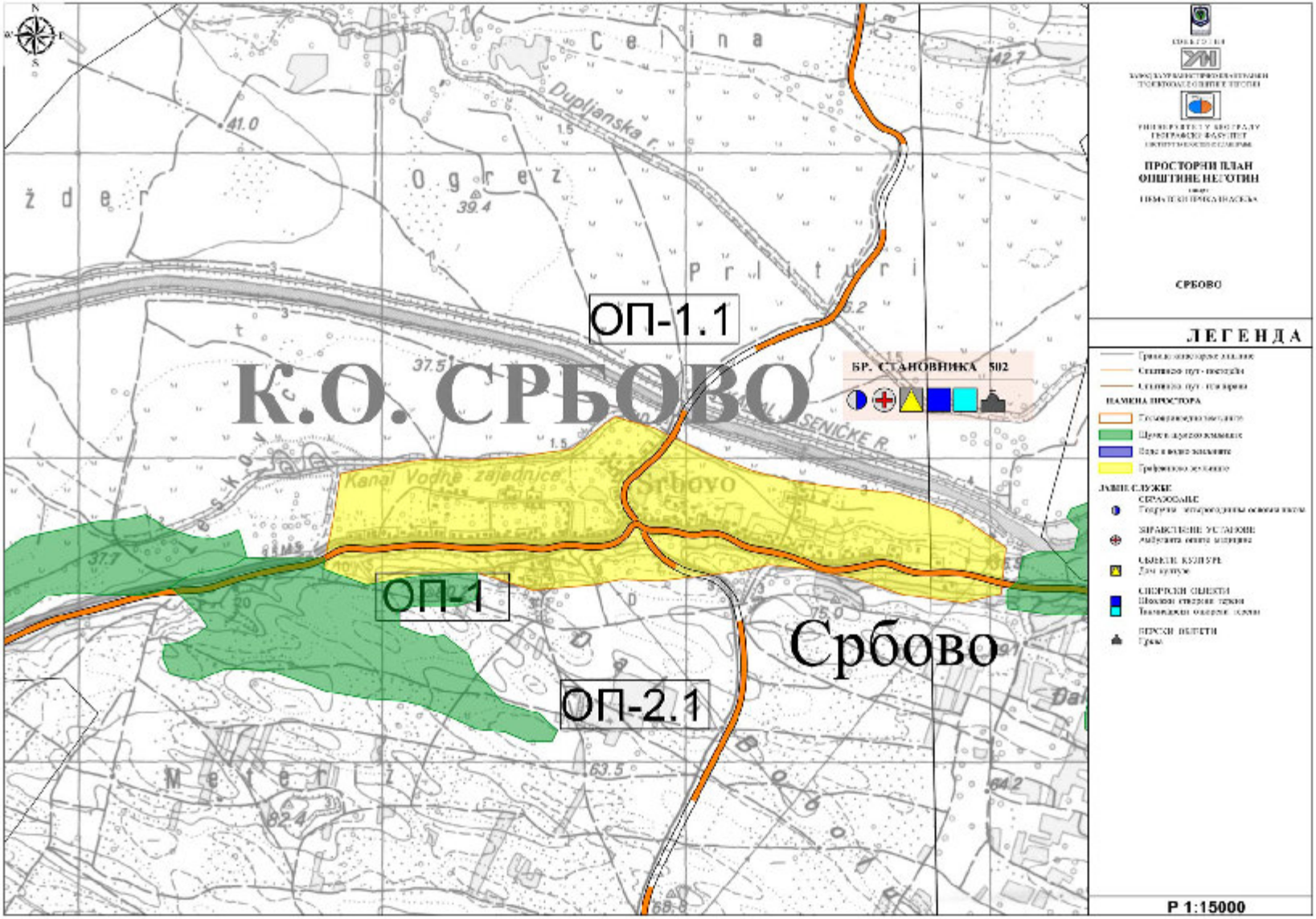
К.О. СРЬОВО
ОП-1.1
ОП-1
ОП-2.1
Србово
Celina
Duplianska r.
Ogrez
Žder
Priturri
Kanal Vodne zajednice
Srbovo
SENIČKE R.
Metriz
БР. СТАНОВНИКА 502
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
СРБОВО
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
СРЕДОШЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

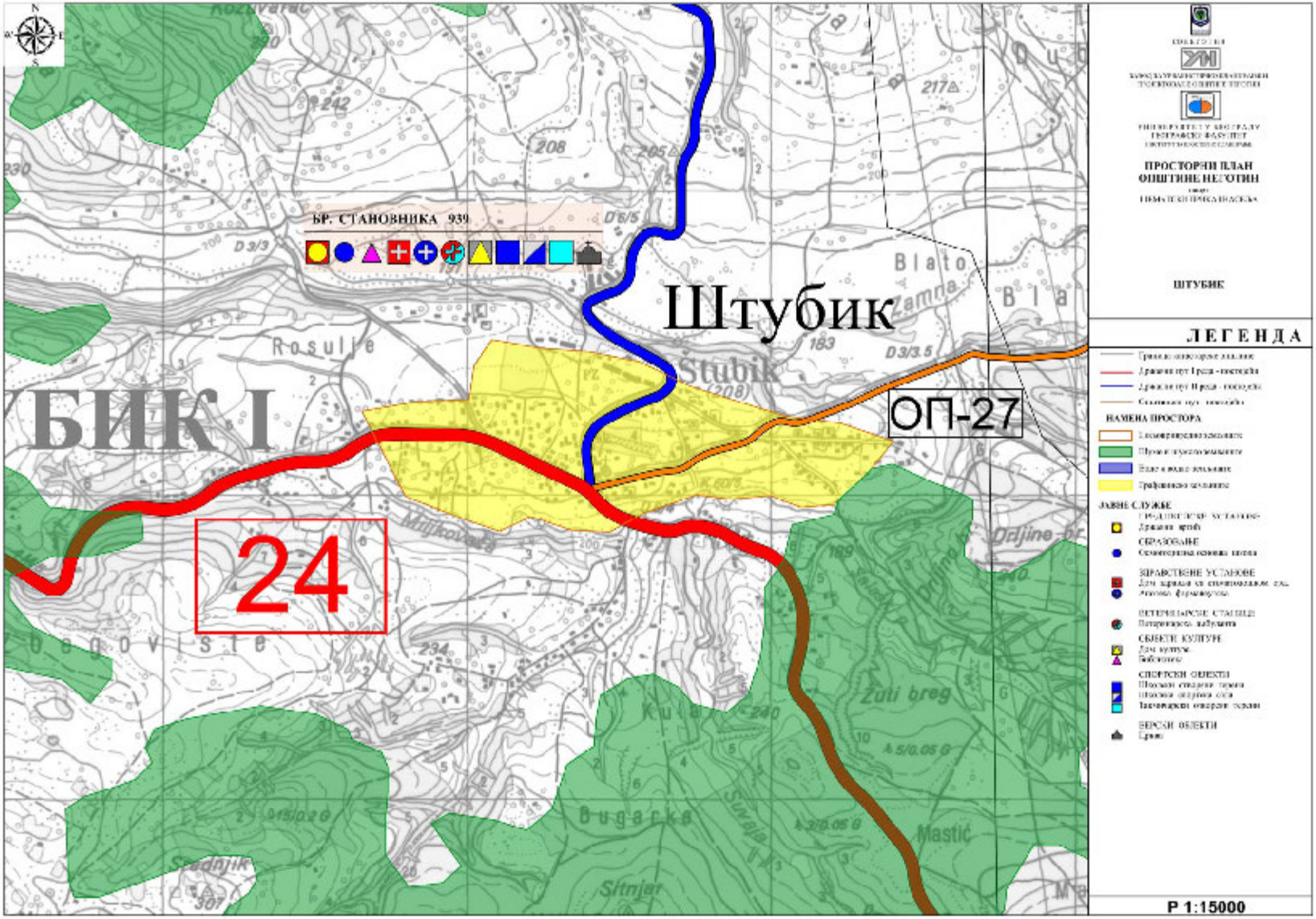
БР. СТАНОВНИКА 939
Штубик
ОП-27
24
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ШТУБИК
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ВЕТЕРИНАРСКЕ СТАНИЦЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

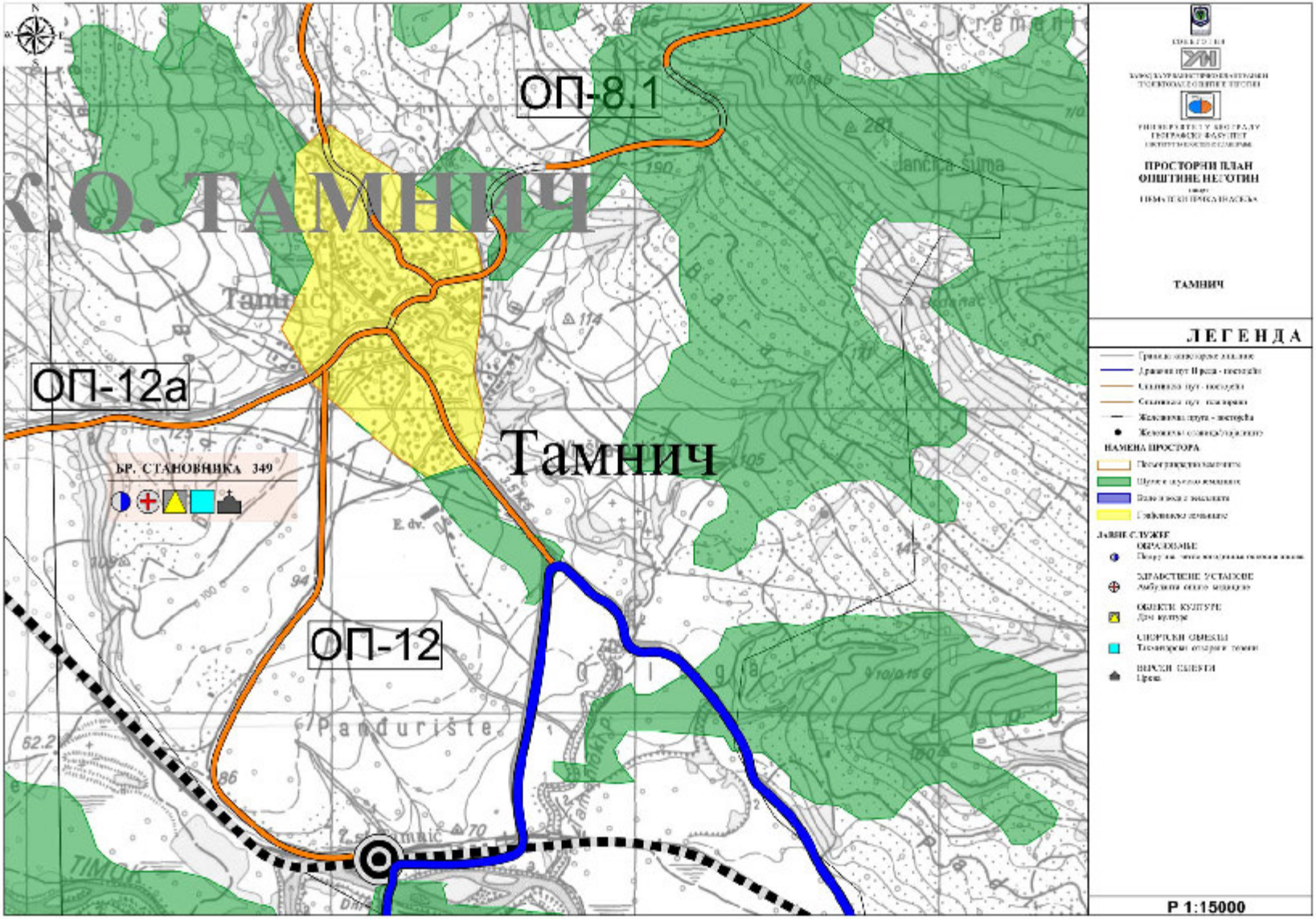
ОП-8.1
К.О. ТАМНИЧ
ОП-12а
Тамнич
БР. СТАНОВНИКА 349
ОП-12
Panduriste
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ТАМНИЧ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

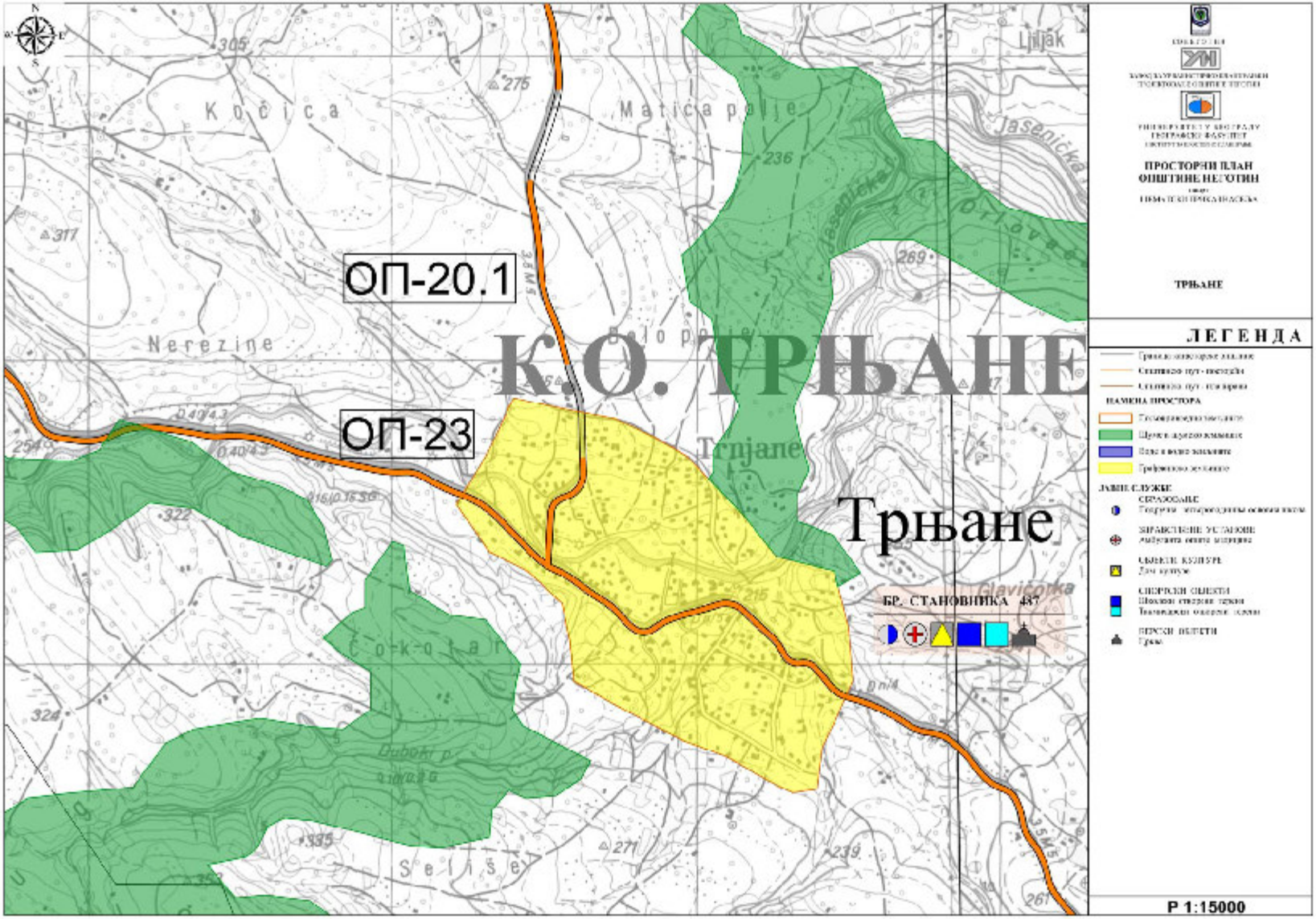
ОП-20.1
ОП-23
К.О. ТРЊАНЕ
Трњане
Kočica
Maticа polje
Nerezine
Trnjane
Selište
Ljiljak
Jasenička
Glavičorka
БР. СТАНОВНИКА 437
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ТРЊАНЕ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
СВРАХОЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР
ЗНАЧАЈНИ ПОЛЕТИ
Грмо
Р 1:15000

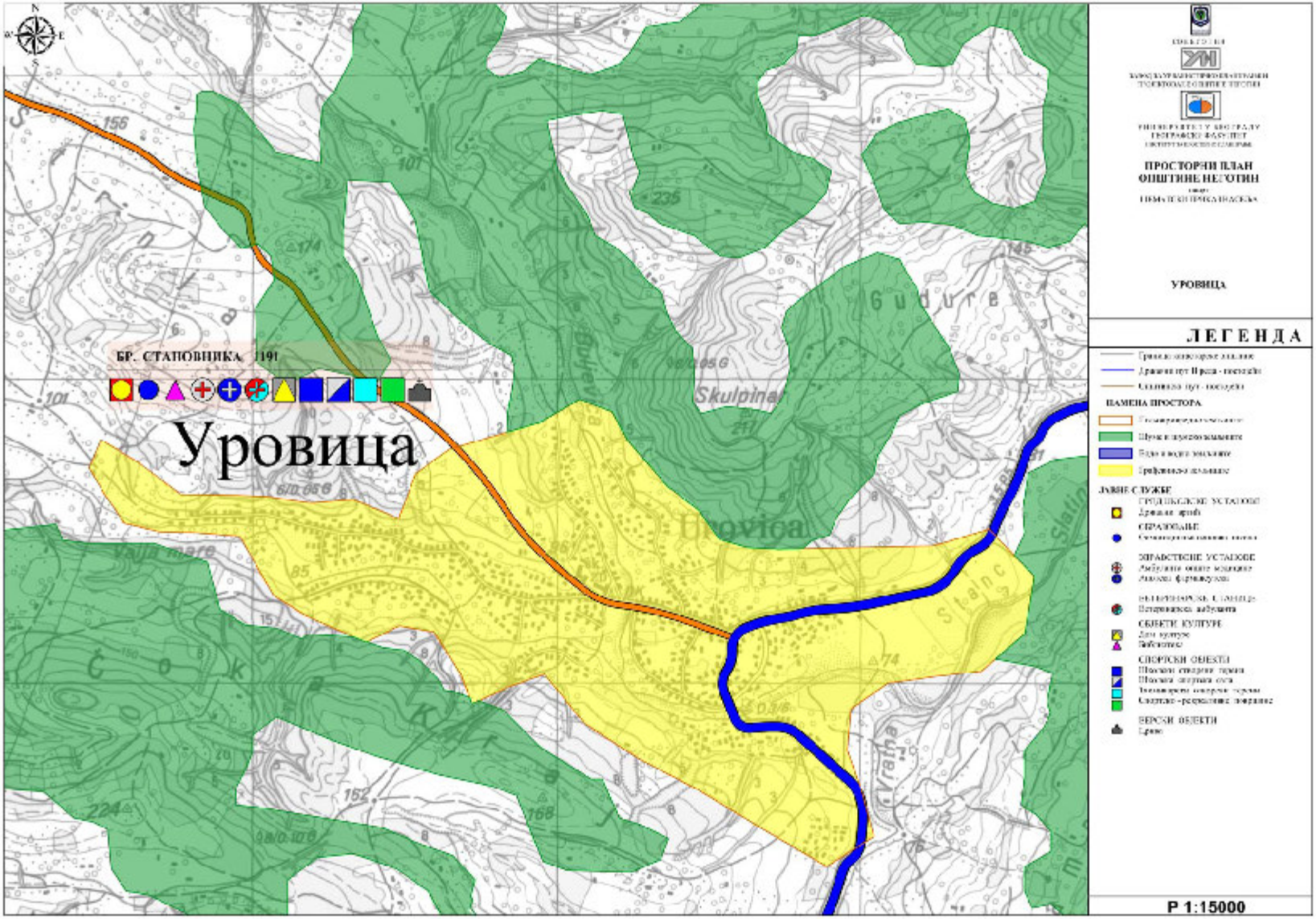
БР. СТАНОВНИКА 1191
Уровица
Skulpina
Gudure
Uровица
Stalnc
Vrana
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
УРОВИЦА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

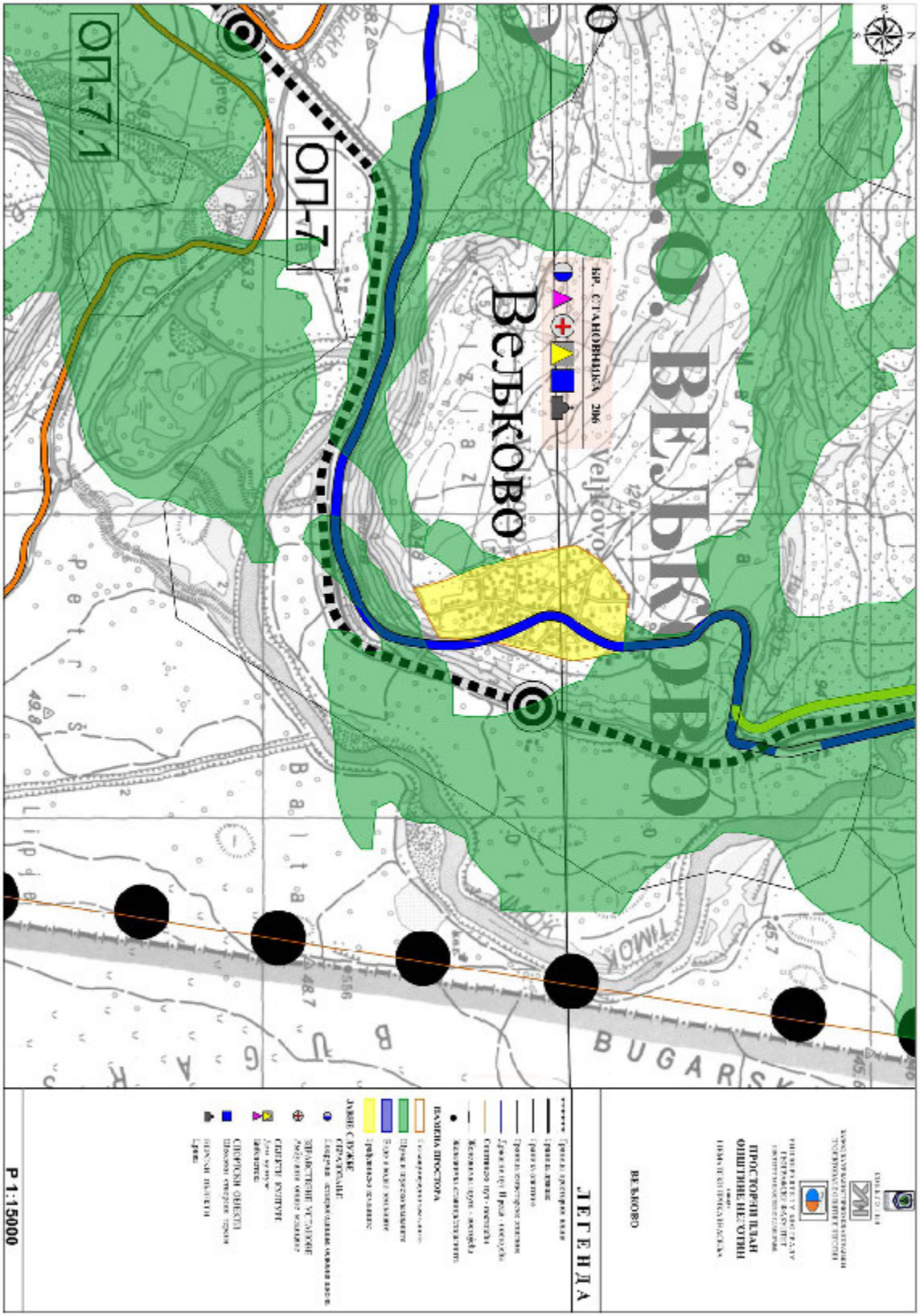
К.О. ВЕЉКОВО
Вељково
ОП-7
ОП-7.1
BUGARSK
ЛЕГЕНДА
ВЕЉКОВО
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
Р 1:15000

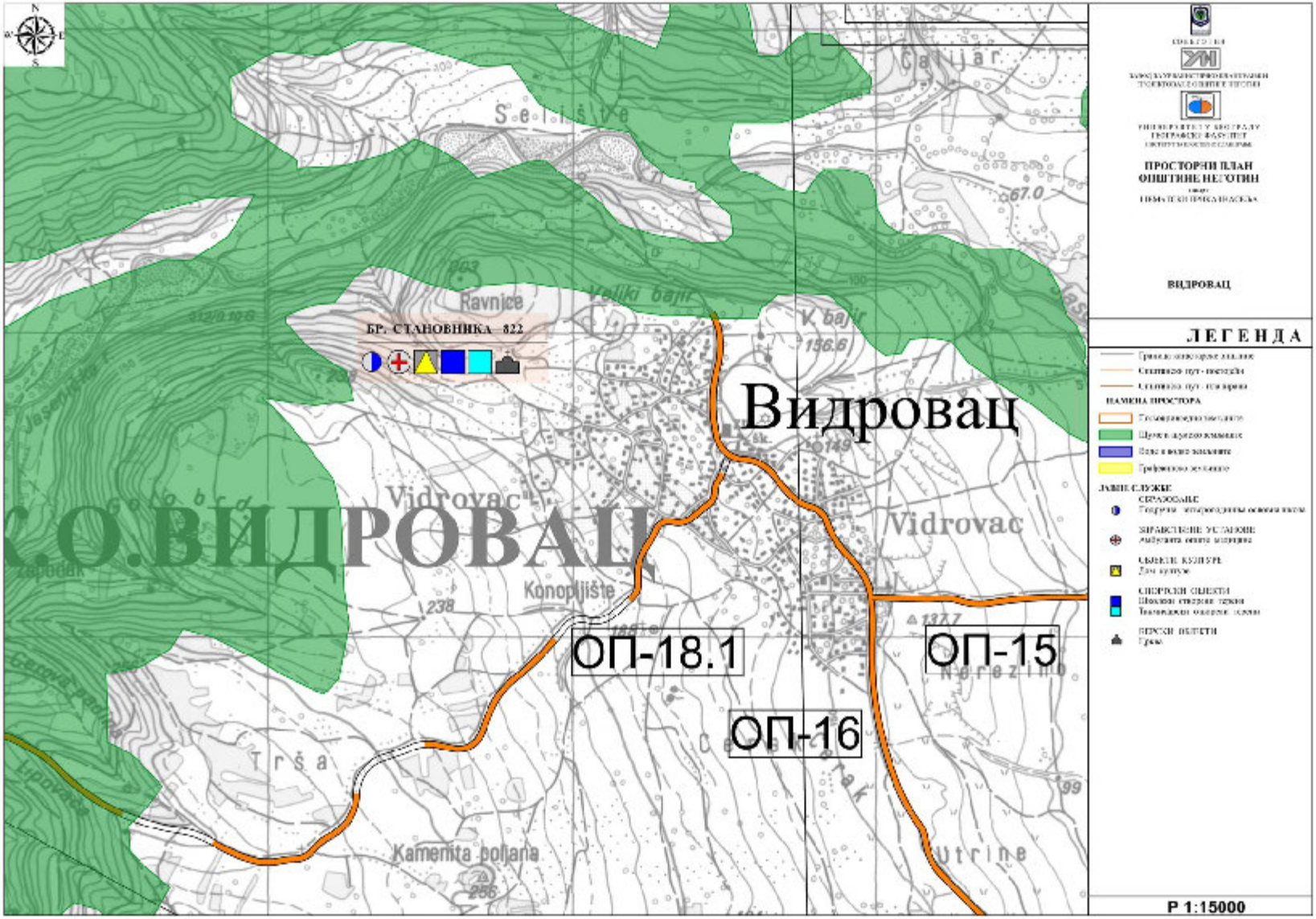
Видровац
К.О.ВИДРОВАЦ
ОП-18.1
ОП-15
ОП-16
БР. СТАНОВНИКА 822
Vidrovac
Ravnice
Konopljište
Kamenita poljana
Trša
Utrine
Sеlište
Čaljar
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ВИДРОВАЦ
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНИ СЕРВИСИ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
ОБЈЕКТИ КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

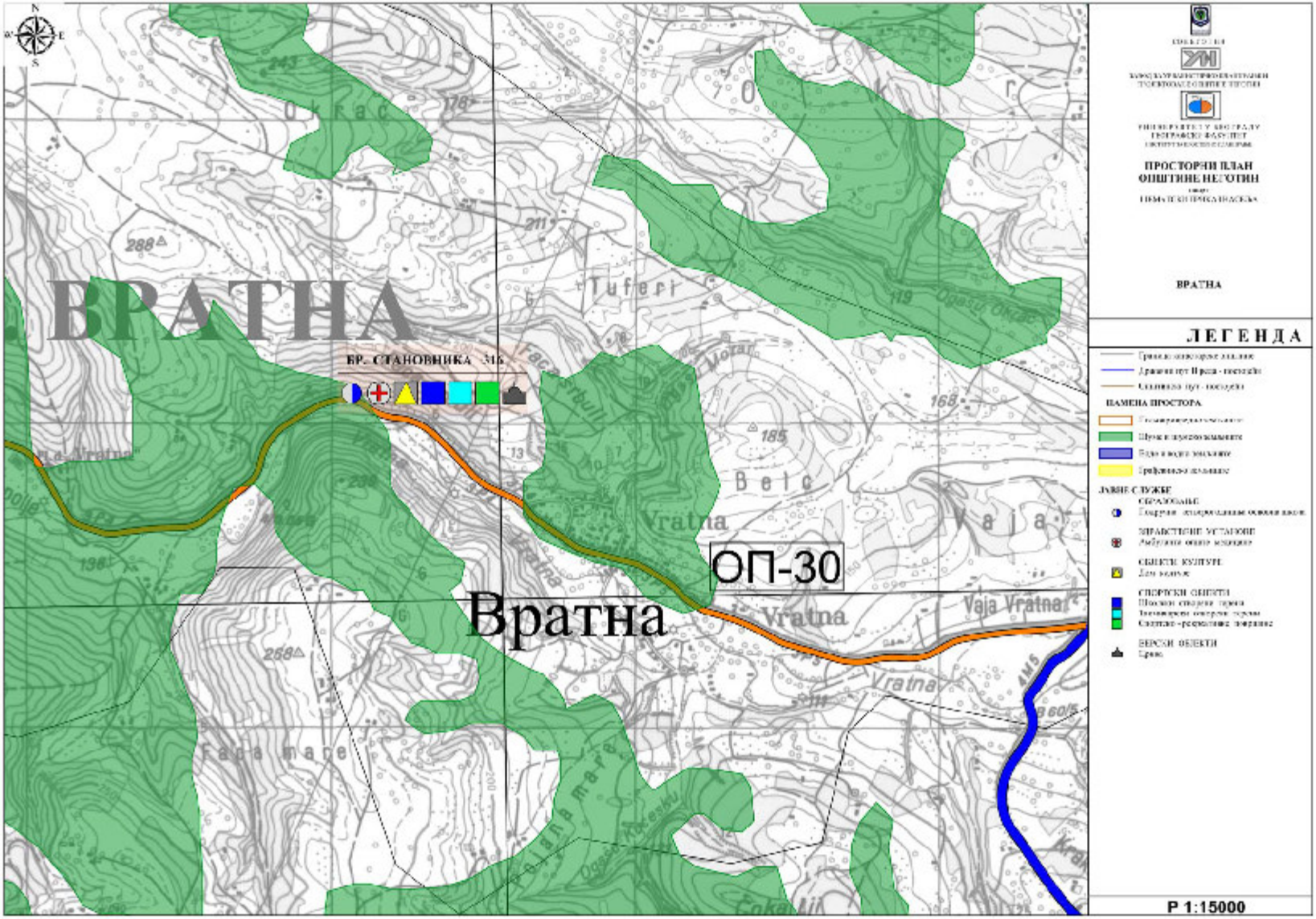
ВРАТНА
БР. СТАНОВНИКА 316
ОП-30
Вратна
Vratna
Vaja Vratnar
Okrac
Tuferi
Belc
Vaja
Fara mare
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
ВРАТНА
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА
ЈАВНЕ СЛУЖБЕ
ОБРАЗОВАЊЕ
ЗДРАВСТВЕНЕ УСТАНОВЕ
СВЕТИЛИШТА КУЛТУРЕ
СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ
ВЕРСКИ ОБЈЕКТИ
Р 1:15000

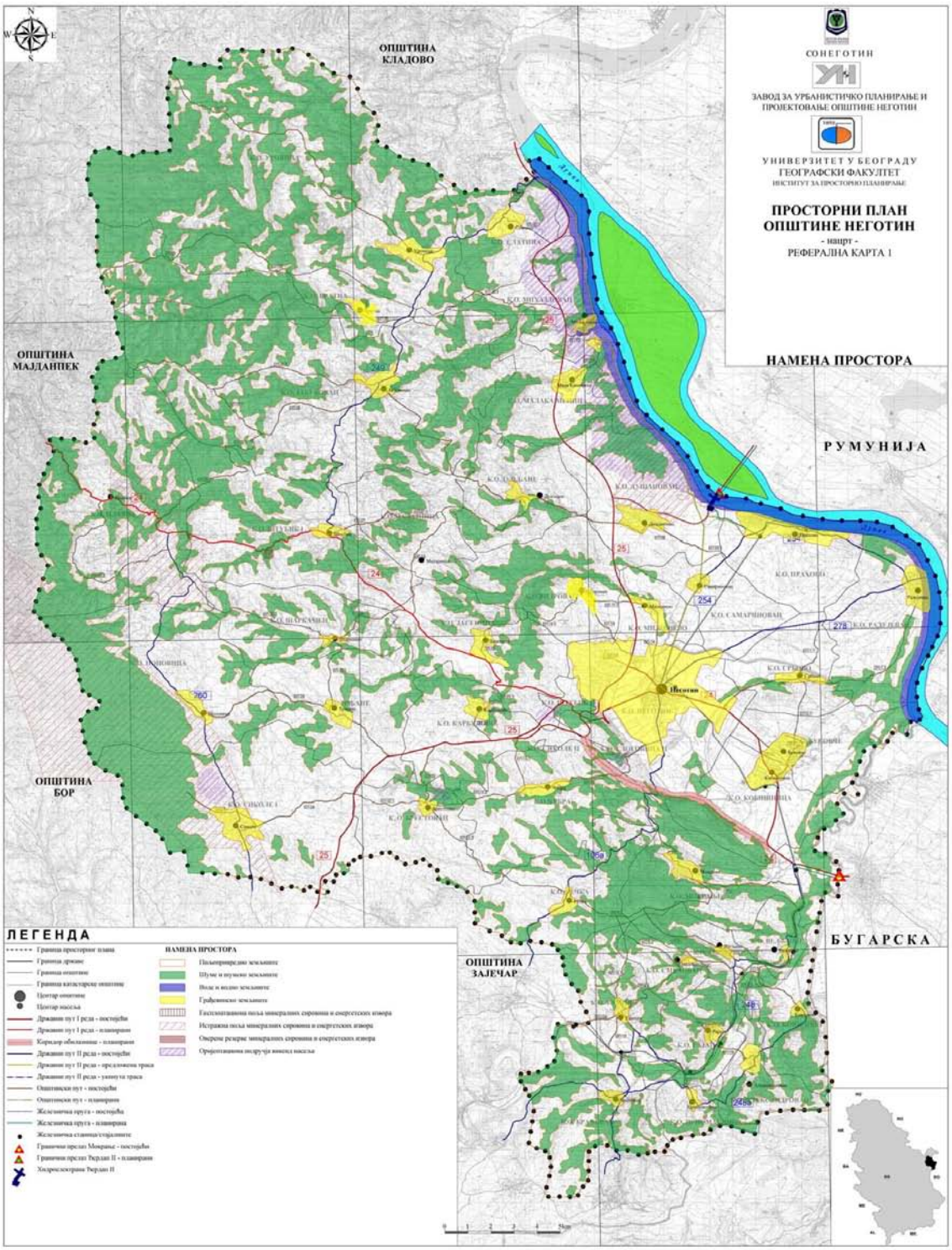
ОПШТИНА КЛАДОВО
СО НЕГОТИН
ЗАВОД ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ ОПШТИНЕ НЕГОТИН
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
- нацрт -
РЕФЕРАЛНА КАРТА 1
НАМЕНА ПРОСТОРА
ОПШТИНА МАЈДАНПЕК
РУМУНИЈА
ОПШТИНА БОР
БУГАРСКА
ОПШТИНА ЗАЈЕЧАР
ЛЕГЕНДА
НАМЕНА ПРОСТОРА

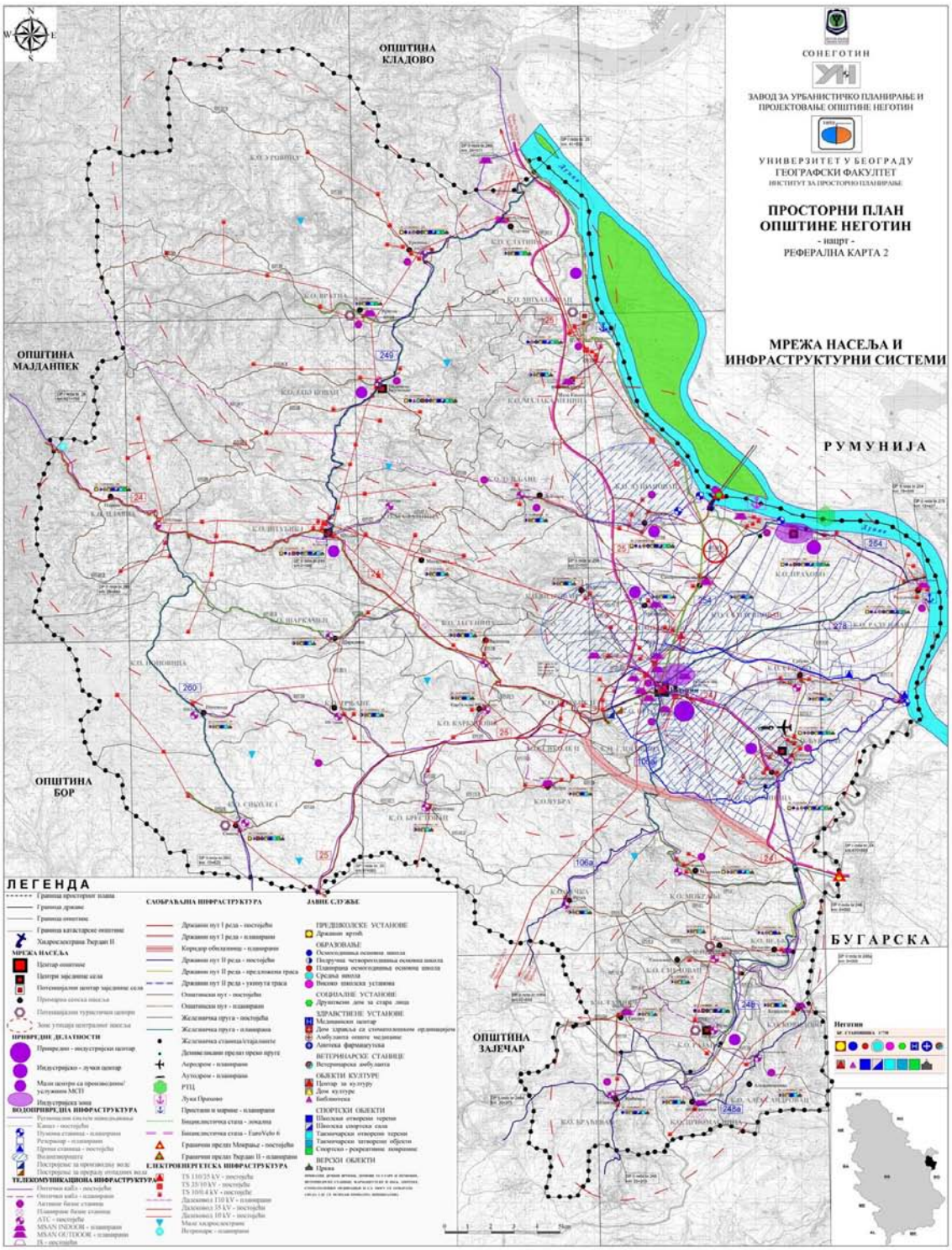
ОПШТИНА КЛАДОВО
ОПШТИНА МАЈДАНПЕК
ОПШТИНА БОР
ОПШТИНА ЗАЈЕЧАР
РУМУНИЈА
БУГАРСКА
СОНЕГОТИН
ЗАВОД ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ ОПШТИНЕ НЕГОТИН
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
- нацрт -
РЕФЕРАЛНА КАРТА 2
МРЕЖА НАСЕЉА И ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ
ЛЕГЕНДА

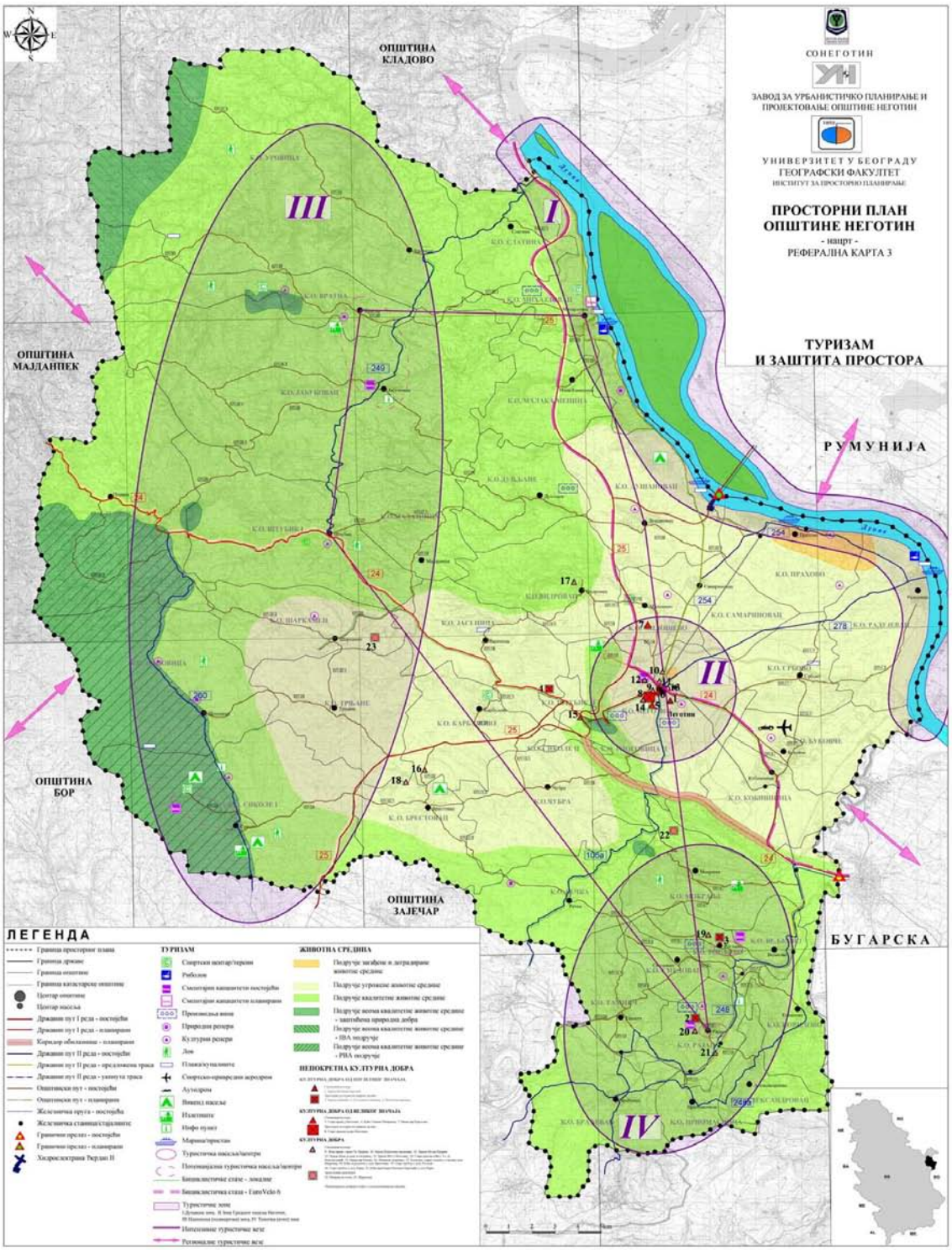
СО НЕГОТИН
ЗАВОД ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ ОПШТИНЕ НЕГОТИН
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
- нацрт -
РЕФЕРАЛНА КАРТА 3
ТУРИЗАМ И ЗАШТИТА ПРОСТОРА
ОПШТИНА КЛАДОВО
ОПШТИНА МАЈДАНПЕК
ОПШТИНА БОР
ОПШТИНА ЗАЈЕЧАР
РУМУНИЈА
БУГАРСКА
I
II
III
IV
ЛЕГЕНДА
ТУРИЗАМ
ЖИВОТНА СРЕДИНА
НЕПОКРЕТНА КУЛТУРНА ДОБРА

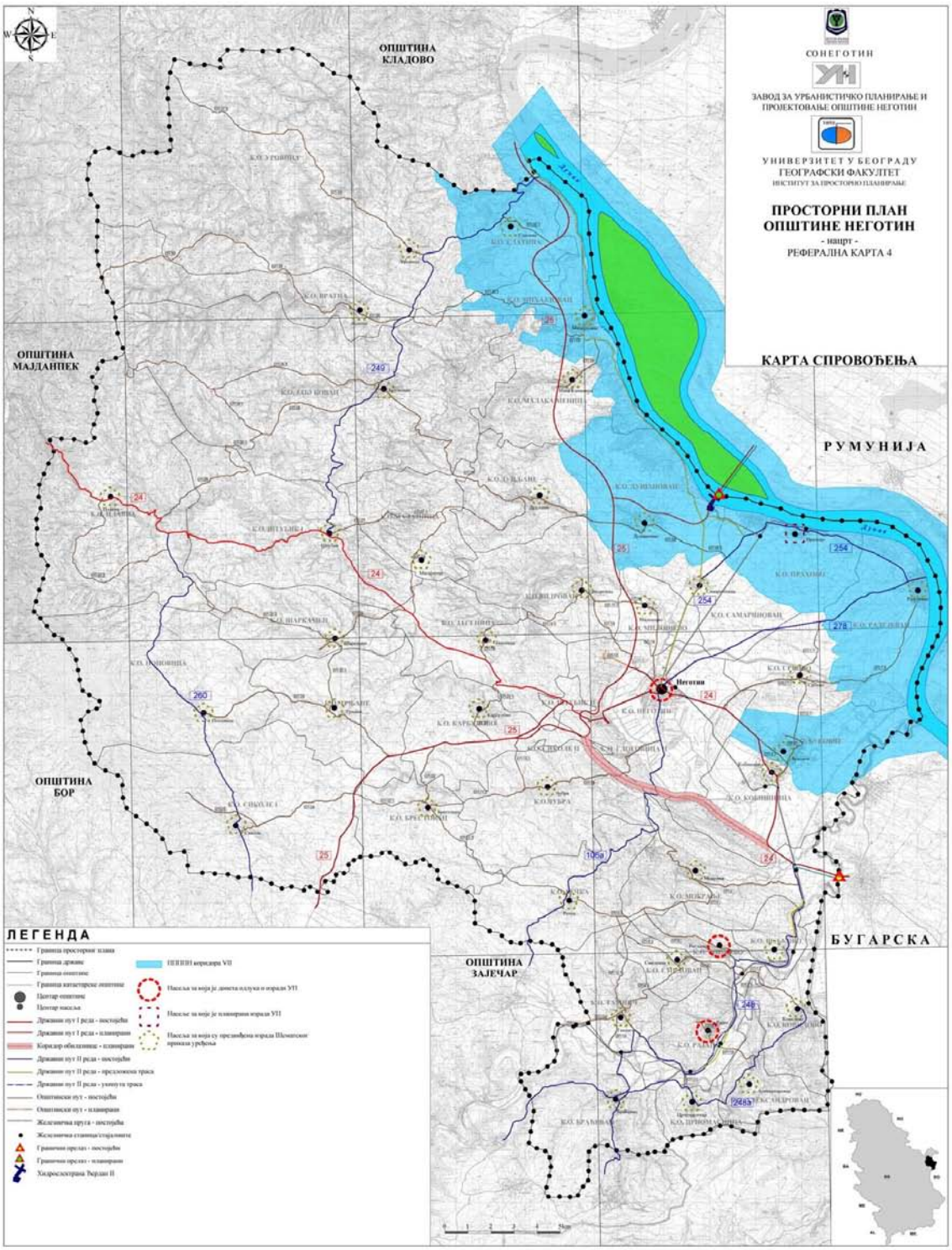
ОПШТИНА КЛАДОВО
ОПШТИНА МАЈДАНПЕК
ОПШТИНА БОР
ОПШТИНА ЗАЈЕЧАР
РУМУНИЈА
БУГАРСКА
СО НЕГОТИН
ЗАВОД ЗА УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ ОПШТИНЕ НЕГОТИН
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ НЕГОТИН
- нацрт -
РЕФЕРАЛНА КАРТА 4
КАРТА СПРОВОЂЕЊА
Неготин
ЛЕГЕНДА